

TYÖVÄENTALOT KESKI-SUOMESSA

Selvitys kesällä 1979 suoritetusta rakennus- ja kulttuurihistoriallisesta kenttätutkimuksesta.
Päivi Andersson.

1. Työväentalotutkimuksen lähtökohdat, tavoitteet ja käytetyt tutkimusmenetelmät

Keväällä 1979 kokoontui työväen muistitiedon keräystoimikunta pohtimaan mahdollisuutta toteuttaa kokonaisvaltainen työväentalojen inventointi Keski-Suomen läänin alueella. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli saada kortisto Keski-Suomen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennuskohteista osana valtakunnallista rakennusinventointia sekä samalla kartoittaa keskisuomalaisista työväenliikkeen historiaa. Idean takana olivat myös käytännön tarpeet: työväentalojen kunnostamismäärärahojen ohjaaminen eri kohteisiin olisi helpompaa, mikäli työväentaloista olisi keskitetysti tiedot olemassa. Rahoitusta tutkimuksen tekemiseen oli saatu Keski-Suomen läänin taidetoimikunnalta ja jonkin verran Työväen Sivistysliitolta. Lähtökohdat tutkimustyölle olivat melko heterogeeniset, mutta eivät suinkaan yhteensovittamattomat. Tämä työväentalotutkimus on nähtävä perustutkimuksena, joka mahdollistaa jatkotutkimukset.

Työmääräykseen kuului työväentalojen valokuvaaminen, mittaaminen ja piirtäminen. Myös jo puretut tai palaneet talot tuli kartoittaa muistitiedon, vanhojen valokuvien ja arkistomateriaalin avulla. Tutkimuskohteiksi valittiin vain sosialidemokraattien omistamat työväentalot, koska aineisto piti rajata jotenkin ja koska yhdyshenkilöiden

löytäminen oli helpompaa. Arkisto- ja esineaineiston kartoitus kuului myös työmääräykseen. Arkiston ja esineistön sijoituspaikka on todellinen ongelma monissa työväenyhdistyksissä. Omalta osaltani pystyin jonkin verran keräämään ko. aineistoa kentältä ja toimittamaan sitä arkistoihin: pöytäkirjat ym. asiapaperit Jyväskylän Maakunta-arkistoon ja kirjat ja muu painettu materiaali Työväen Arkistoon. Paras ratkaisu sijoitusongelmaan olisi kuitenkin se, että aineisto voitaisiin seutukunnittain säilyttää esim. jossakin tähän tarkoitukseen kunnostetussa työväentalossa, joka samalla voisi toimia sekä museona että toimintatilana. Kenttätöön tuloksena syntyi luettelo aineiston tämän hetkisistä hallussapitäjistä tai ainakin asiasta tietävistä yhdyshenkilöistä sekä heidän ositteissaan ja/tai puhelinnumeroistaan, samoin aineiston ja esineistön laatu on pyritty tarkemmin määrittelemään. Työmääräykseen kuului myös työväenyhdistysten omistamien tanssilavojen ja kesänviettopaikkojen kartoitus, josta tiedot on luetteloitu erikseen, mikäli esim. tanssilava ei ole yhdistyksen talon kanssa samalla tontilla.

Varsinainen rakennushistoriallinen inventointi tapahtui Museoviraston hyväksymille kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten inventointilomakkeelle ja liitteeksi tulivat valokuvat, mittapiirustukset ja usein myös puhtaaksikirjoitetut haastattelut. Ajan puutteen ja myös saatujen tietojen epätasaisuuden ja hajanaisuuden vuoksi jo hävinneistä työväentaloista ei ole täytetty ko. lomaketta. Ko. kohteista on inventointiaineiston mukana saadut tiedot muistiinpanojen muodossa.

Kenttätöössä oli suureksi avuksi Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston antamat tiedot mahdollisista yhdyshenkilöistä kunkin kunnan (kunnallisjärjestön) alueella. Yhdyshenkilöitten

tehtäviin kuului etsiä paikkakunnalta mahdolliset haastattelutavat sekä luonnollisesti näyttää työväentalot. Tutkimustyöhön varattu kahden kuukauden aika osottautui aivan liian lyhyeksi - jo pelkkä keruutyö vei yli määrätyn ajan. Näin siksi, että tutkimuksen kestäessä tuli esiin kohteita, joita ei aikaisemmin ollut lainkaan tiedossa. Osittain aikapulan, osittain huonojen kulkuyhteyksien takia toimitettiin joillekin työväenyhdistyksille postitse kysely. 7:stä kyselystä palautettiin 3. Loppuista työväentaloista oli kuitenkin tietoja muissa lähteissä. Postitse suoritettava rakennuskysely ei kuitenkaan vastaa tarkoitustaan - vastausprosentti jää aivan liian pieneksi. Henkilökohtaisia haastatteluja, jossa ovat mukana yhdyshenkilöiden haastattelut, tehtiin kesällä 1979 arviolta 130 kappaletta. Osa haastatteluista nauhoitettiin, osasta tehtiin muistiinpanot. Inventointiaineiston yhteyteen on pyritty liittämään mahdollisuuksien mukaan puhtaaksikirjoitetut haastattelut. Osa haastatteluista on kuitenkin vielä nauhoina, ja niitä säilytetään TSL:n Keski-Suomen piiritoimistolla. Työväentaloista kerätyt haastattelut ovat lähdearvoltaan melko heterogeenisiä: joistakin työväentaloista on vain yksi haastattelu, toisista taas 3 - 5 haastattelua. Tietenkin useampi haastattelu samasta kohteesta tuo tietoihin lutettavuutta. Haastattelutiedot on kuitenkin aina pyritty suhteuttamaan olemassaoleviin kirjallisiin lähteisiin. Haastatteluaineistossa kiinnittyy huomio siihen, että työväentalojen toimintaa kuvataan enemmänkin kuin varsinaista rakentamista. Tämä on luonnollista, koska enemmistö työväentalojen rakentajien sukupolvesta on jo kuollut. Haastatteluilla onkin pyritty kuvaamaan sitä henkeä ja niitä arvostuksia joita työväentalolle on kautta aikain asetettu.

2. Keski-Suomi tutkimuskohteena

Keski-Suomen läänin nykyiset rajat ovat lähtökohtana tässä tutkimuksessa: aiemmin Keski-Suomeen kuuluneita alueita ei ole huomioitu. Siten esim. Kolhon työväentaloa ei ole otettu huomioon, vaikka Kolho on aiemmin kuulunut Keuruuseen. Tutkimusalue käsittää seuraavat kunnat: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jyväskylän maalaiskunta, Jämsä, Jämsänkoski, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konginkannas, Konnevesi, Korpilahti, Kuhmoinen, Kyyjärvi, Laukaa, Leivonmäki, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjavesi, Pihtipudas, Pylkönmäki, Saarijärvi, Sumiainen, Suolahti, Säynätsalo, Toivakka, Uurainen, Viitasaari ja Äänekoski. Keski-Suomen lääni on perustettu v. 1960¹ ja Kuhmoinen on siihen lisätty 1974¹.

Keski-Suomen läänin muodostumista voidaan parhaiten ehkä tarkastella vaalipiirijaon pohjalta. Hämeen pohjoiseen vaalipiiriin ovat kuuluneet Korpilahti, Jämsä, Jämsänkoski, Kuhmoinen. Mikkelin vaalipiiriin Luhanka, Leivonmäki ja Joutsa, Kuopion vaalipiiriin Hankasalmi, Konnevesi, ~~Vaasan~~ vaalipiiriin Jyväskylä, Jyväskylän maalaiskunta, Multia, Keuruu, Petäjavesi, Toivakka, Uurainen, Äänekoski, Saarijärvi, Laukaa, Pylkönmäki, Pihtipudas, Konginkannas, Sumiainen, Lounais-Keski-Suomi.² Vaalipiirijako kuvastaa myös sitä toiminta-alueita ja toimintakeskuksia, jonne työväenyhdistysten toiminta on suuntautunut. Näistä keskuksista on myös saattanut kulkeutua esim. rakennusperinnevaikutteita keskisuomalaisiin työväenyhdistyksiin.

Yhteiskunnallisen kehityksen kannalta Keski-Suomessa painottuu selvästi maaseutu. Kaupunkeja on vain 4: Jyväskylä, Jämsä, Suolahti, Äänekoski. Leimallisesti teollisuustaaajamia ovat mm. Jämsänkoski, Lievestuore, Säynätsalo, Vaajakoski. Maaseutumaisema on kuitenkin tyypillisin keskisuomalaisen työväentalon lähiympäristö.

1. Jussi Jäppinen: Keski-Suomi s. 19.

2. XXIX Vaalitulasto. Kunnallisvaalit vuosina 1921 - 1928. Helsinki 1933.

3. Työväentalorakennus

Työväentalo on työväenyhdistyksen tai -yhdistysten omistama järjestö- ja huvitoimintaa varten rakennettu toimitila. Työväentalon käyttäjäkunta määrää myös sen rakennetta: jökkötilaisuuksia varten siinä on juhlasali, näyttämö iltamatoimintaa varten ja tarjoiluun keittiö-ravintola, ravintola kutsutaan myös puffetiksi. Narikka eli vaatesäiliö on myös yksi työväentalon sisätiloista. Ravintola on paitsi tarjoiluhuone, usein myös kirjaston sijoituspaikka ja lukutupa. Samoin ravintola-keittiö on usein vahtimestarin asuntona. 1930-luvulla tuli myös putka kuulumaan useimpiin seurantaloihin pakollisena viranomaisten määräyksestä.

Työväentalorakentamiselle tyypillisenä nähdään puurakenteisuus, punamultaväri ja valkoisiksi maalatut vuori- ja nurkkalaudat haastattelujen mukaan. Useimmiten taloissa on myös satulakatto. Aluksi on työväentalo saattanut olla yksikerroksinen, mutta lisätoimintatilan tarve ja varustetason kohoaminen on vaatinut myös yläkerran kunnostuksen. Pakkalan ja Varpanen tutkimuksen mukaan¹ työväentalojen rakennustyyli mukailee pääpiirteittäin kunkin alueen rakennusperiaatteita. Keski-Suomen työväentalojen rakennusympäristöstä on myös sovellettu työväentaloihin joitakin piirteitä, mm. punamultaväri, satulakattoisuus, ikkunatyypit, julkisivut. Työväentalojen rakentajat ovat usein saaneet vaikutteita myös muista seurantaloihin. Vuodelta 1927 on olemassa rakennustoimisto H. Siitosen Hyvinkäältä tekemät tyyppi- ja piirustukset², mutta näyttää siltä että ko. piirustuksia ei ole keskisuomalaisissa työväenyhdistyksissä paljonkaan tunnettu. Oma tutkimuksensa varmasti olisi, kuinka paljon on otettu esimerkkiä ns. julkisesta rakentamisesta, esim. asemista, kouluista, virkataloista, pappiloista ym. Työväentalojen rakennusratkaisuja on kuitenkin määrännyt eniten toimivuus, tarkoituksenmukaisuus ja rakennusaineiden saatavuus sekä tietysti yhdistyksen varallisuus.

1. Pakkala & Varpanen: Työväentalotutkimus 1975. Tampere 1977.s. 62.

2. Pakkala & Varpanen 1977, s. 84.

4. Yhteenveto työväentalojen määrästä rakentamiskausittain

Yhteensä on Keski-Suomessa ollut sosialidemokraattisia työväentaloja 108 kappaletta tämän tutkimuksen mukaan. Näistä työväentaloista on tällä hetkellä sosialidemokraattien omistuksessa ja käytössä 39 taloa, SKDL:n omistuksessa ja käytössä (nämä talot on rakennettu silloin, kun yhdistys on vielä ollut sosialidemokraattinen), 21 taloa on myyty yksityisille henkilöille. Nämä talot ovat nykyään joko asuinrakennuksina, jonkinlaisina verstaina tai varastoina. 48 työväentaloa on purettu tai palanut. Joillakin työväenyhdistyksillä on saattanut olla useampiakin kiinteistöjä, mutta tässä on laskettu vain viimeisimmäksi rakennettu työväentalo mukaan. Rakennusinventointilomakkeiden rakennushistoria-osasta voi kukin lukea kunkin työväentalon tarkemmat vaiheet. Rakentamiskausien määräämisessä on käytetty Leni Pakkalan ja Lea Varpasen jaotusta¹: Rakentamiskausi A = ennen 1918 rakennetut, rakentamiskausi B = 1918 - 1930 aikana rakennetut, rakentamiskausi C = 1931 - 1940 ja D=1940 - sekä E= rakentamisvuotta ei tiedetä. Jaottelu on sikäli oikeutettu, että työväenliikkeen tärkeitä vuosia ja samalla myös työväentaloon ja sen rakentamiseen vaikuttaneita ovat 1918, myös 1930-32 ja tieteen Suomen sotavuodet.

Rakentamiskausi A

"Mutta suuralkko tässäkin teki aivan ihmeitä. Silloin sitä todell poljettiin maasta taloja pystyyn".² 24 työväentaloa on rakennettu Keski-Suomessa 1900-luvun ensimmäiseen kymmenlukuun mennessä, kuten vuosittain rakennettujen työväentalojen asteikkopiirustuksesta näkyy.

1. Pakkala & Varpanen: Työväentalotutkimus 1975. Tampere 1977.s.151,1
 2. Vilho Lehokas: Työväenyhdistysten taloista. Työväen kalenteri VII. 1914. Helsinki 1913.

Ennen vuotta 1918 on Keski-Suomeen rakennettu 46 työväentaloa (siis niistä joiden rakennusvuosi on tiedossa). Ensimmäiset työväentalot näyttävät seurailevan rautatiedon ja samalla teollisuuden, mm. sahojen rakentamista. Ensimmäisten työväentalojen sijaintipaikkana on mm. Äänekoski, Suolahti, Jämsä, Pihlajavesi, Hankasalmen kirkonkylä, Keuruun kirkonkylä, Korpilahden kirkonkylä, Leppävesi. Esim. Laukaaseen, joka vanhastaan on ollut torpparialuetta, on tänä aikana rakennettu työväentalot Lievestuoreelle, Leppävedelle, Laukaan asemalle, mutta esimerkiksi Viitasaarelle, jonne tähän aikaan oli perustettu kaikki sen 18 yhdistystä, rakennettiin vain yksi työväentalo ja sekin kirkonkylään. Viitasaaren yhdistykset olivat lähes kaikki ensin torppari-osastoja. Korpilahti, Jämsä, Keuruu ja Kettäjävesi, jotka jo historiallisten kulkureittien kautta ovat olleet yhteydessä toisiinsa, ovat kaikki saaneet omat työväentalonsa lähes kokonaan. Tänä rakennusaikana on lisäksi rakennettu työväentalo semmoisiin pitäjiin, joihin se jäi ainoaksi: Pylkönmäkeen, Karstulaan, Konginkankaalle, Suolahteen Äänekoskelle, Joutsaan, Toivakkaan, Säynätsaloon.

Rakentamiskausi B.

Toiseksi eniten on työväentaloja rakennettu tänä aikana eli 1918 - 1930. 36 työväentaloa on tänä aikana pystytetty. Alueellisesti suurin osa tämänajan työväentaloista on Viitasaaren ja Saarijärven työväenyhdistysten rakennuttamia. Viitasaaren yhdistysten rakentamisinnokkuutta selittänee se, että sen torppariosastot ovat muuttuneet työväenyhdistyksiksi ja siten on toimintafilan tarve kasvanut jäsenmääränkin kasvaessa. Multian syrjäkylille on myös rakennettu tänä aikana omat työväentalonsa. Keuruulle ei ole enää rakennettu kuin yksi talo - Jukojärven, joka sekin sijaitsee aivan Multian rajalla, ja on voinut Multian puolelta saada rakentamisinnokkeen. Kivijärvellä työväentalo takavarikoitiin suojeluskunnalle ja se myytiin viime sotien jälkeen urheiluseuralle - nykyään Kivijärvellä ei ole omaa työväentaloa.

Karstulan työväenyhdistys koki saman kuin Kivijärvenkin, mutta se sai kuitenkin talonsa takaisin kunnalta vasta 1927. Kyyjärvelle ei työväentaloa ole koskaan rakennettukaan - yhdistys on sinne perustettu vasta viime sotien jälkeen ja voimavarat ovat siellä olleet aina hyvin pienet tämäntyyppiseen toimintaan. Rakentamiskaudella A rakennetut työväentalot olivat monet 1918 suljettuna, jotkut olivat jopa työväestön vankiloina, kuten esim. Asunnan, Keuruun kk:n, Uuraisten ja Laukaan kk:n, Viitasaaren kk:n, Haapamäen... Irvokkain kohtalo oli Uuraisten kirkonkylän työväentalon rakentajilla, jotka joutuivat heti vangituiksi ja majoitetuiksi juuri valmistuneelle työväentalolle.

Rakentamiskausi C

Kolmas rakentamiskausi on 1931 - 1940, joka on ollut kaikkein vaikeinta aikaa työväentalojen rakentamisessa. Tämä heijastuu myös rakentamismäärässä: vain 7 taloa. Tämän rakennusajan työväentaloille on tyypillistä se, että ne sijaitsevat alueella, jossa työväestön toiminta on vaikeaa pitkien välimatkojen ja huonojen liikenneolosuhteiden takia. 1930-luvulla on tosin kaikkialla, missä työväenliike on toiminut, ollut vaikeuksia, koska poliittinen ilmapiiri on ollut kireä. Työväentaloja on naulattu kiinni ja ikkunoita säretty kiihkoilevien lapuan liikkeen kannattajien toimesta ja onpa jossain jopa yritetty räjäyttää työväentaloa. Pula-aika ja suuri työttömyys on myös passivoimut yhdistysväkeä ja iltamatoiminta mm. on kärsinyt.

Rakentamiskausi D

1940:stä lähtien tähän päivään on Keski-Suomessa rakennettu vain 12 kappaletta työväentaloja. Viime sotien jälkeen oli työväentalojen rakentaminen suhteellisen helppoa, vaikka säännöstelytaloudessa elettiinkin. Poliittinen ilmapiiri oli toinen kuin edellisellä vuosikymmenellä - olihan juuri hävitty sota Neuvostoliittoa vastaan.

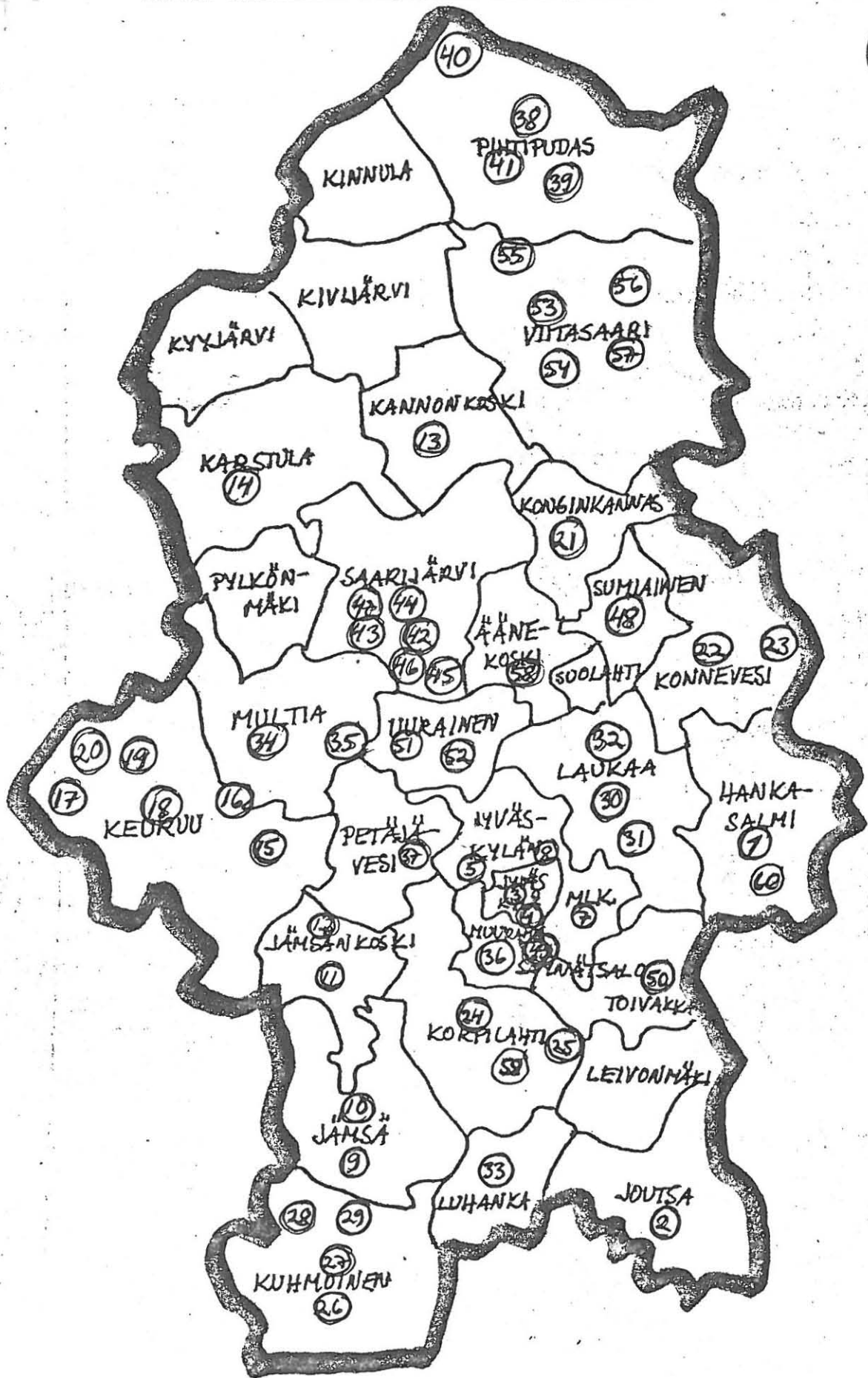
Tänä aikana rakennettiin myös Myutasjärvelle, Huopanaa, Vaajakoskel-
le ja Jämsänkoskelle toinen työväentalo, joka rakennustyyhiltään
edustaa aivan toisenlaista, kaupunkimaista työväentalorakentamista
kuin aikaisemmat puutyöväentalot. Rakennusmateriaaliksi valittiin
mieluummin betoni laudan tai hirren sijasta ja kaksi- tai useampi
kerroksisuus on yleistä tämän kauden taloissa. Vanhat sisätilat,
näyttämö, juhlasali, ravintola-keittiö, vahtimestarin asunto, pysyi-
vät silti uudenmallisissakin työväentaloissa. Poikkeuksena on
kuitenkin mainittava Kypärämäen työväenyhdistyksen talo, joka alun-
kaen oli puhdas liiketalo apteekkeineen, kirjastoineen ja päivä-
koteineen ja myös asuntoineen.

5. Työväentalot
1950- ja 1960-lukua voisi mainita purkamisen vuosikymmeniksi.
Työväentalojen häviäminen juuri näinä vuosikymmeninä heijastaa
sitä murrosta, joka suomalaisessa yhteiskunnassa tapahtui noina
maaltamuuton ja kaupungistumisen hulluina vuosina. Työväentaloa
voidaan pitää tavallaan tietynlaisena symbolina, jossa heijastuvat
ihmisten työväentalorakennukselle asettamat arvot. Työväentalo on
ollut ja on osittain vieläkin yhteistoiminnan ja seuratoiminnan
symboli. Se on toiminut järjestöväen omaehtoisten sivistys- ja kult-
tuuriharrastusten keskuksena, sinne on kokoonnuttu hoitamaan yhteis-
kunnallisia asioita, siellä on tutustuttu ihmisiin, siellä on näy-
telty, laulettu, urheiltu, tanssittu yhdessä. Vrsinkin syrjäkylillä
työväentalo on ollut usein alueensa ainoa seuratalo, joten siellä
on käyty lähes kaikista kansankerroksista. On syytä korostaa, että
syytä työväentalojen tyhjentymiseen ja rappeutumiseen on etsittävä
suomalaisen yhteiskunnan elinkeinorakenteen muutoksesta. Maaseudun
työväentalojen säilymistä edellytyksenä on pidettävä yhteiskunta-
suunnittelua ja ylipäänsä yhteiskunnallista kehitys- ja uudistustyötä.
työpaikat ja asuminen olisi turvattava ko. paikkakunnalla. Mikäli

varsinainen seuratoiminta ei luo edellytyksiä työväentalojen säilymiselle, olisi pyrittävä ohjaamaan esim. kunnallisia palveluja ko. tiloihin tms, jotta rakennusten säilyminen turvattaisiin suhteellisen alkuperäisessä asussa.

TÄLLÄ HETKELLÄ PYSTYSSÄ OLEVIA TYÖVÄENTALOJA KESKI-SUOMESSA

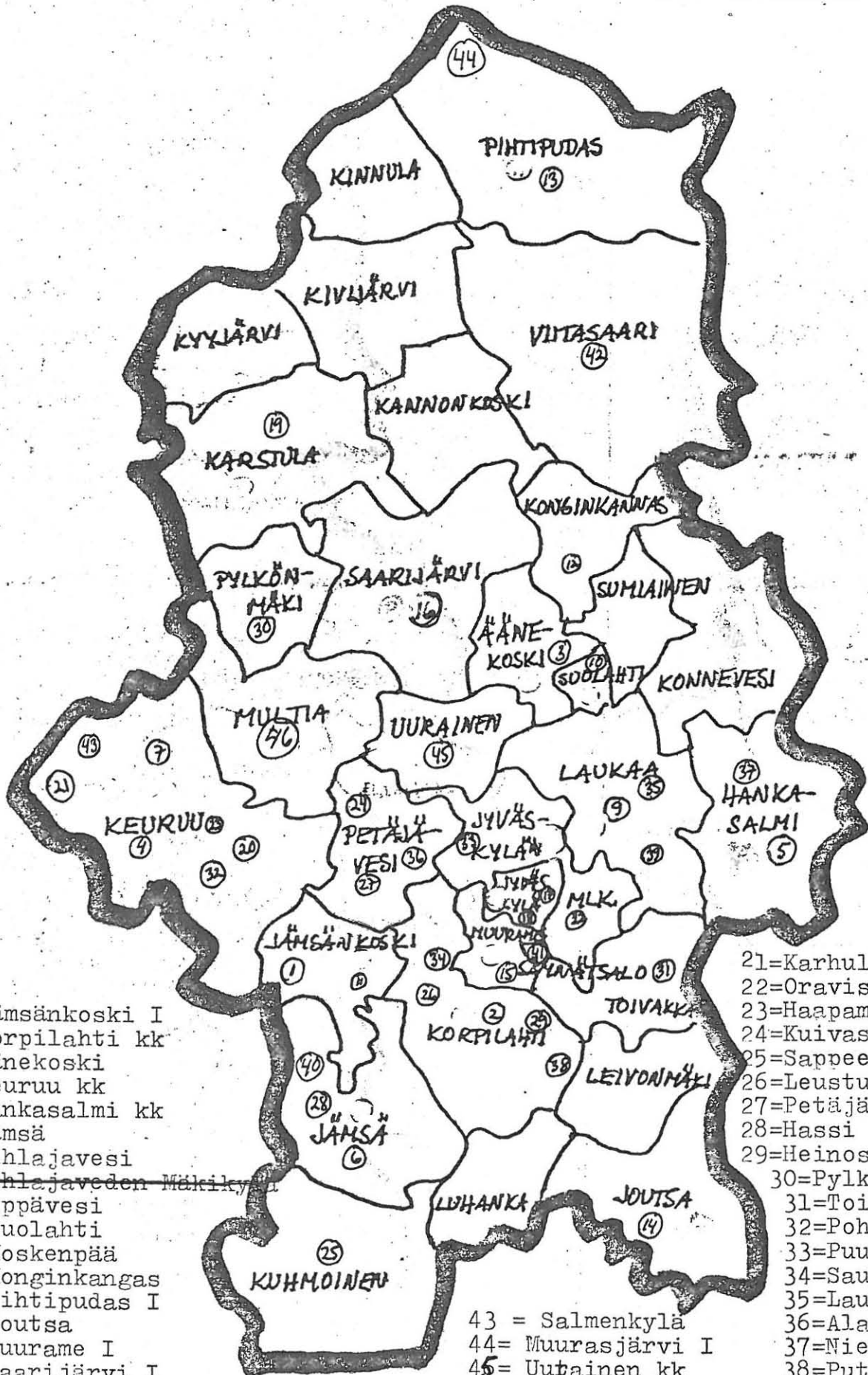
(K)

(K)

TÄLLÄ HETKELLÄ PYSTYSSÄ OLEVIA TYÖVÄENTALOJA KESKI-SUOMESSA:

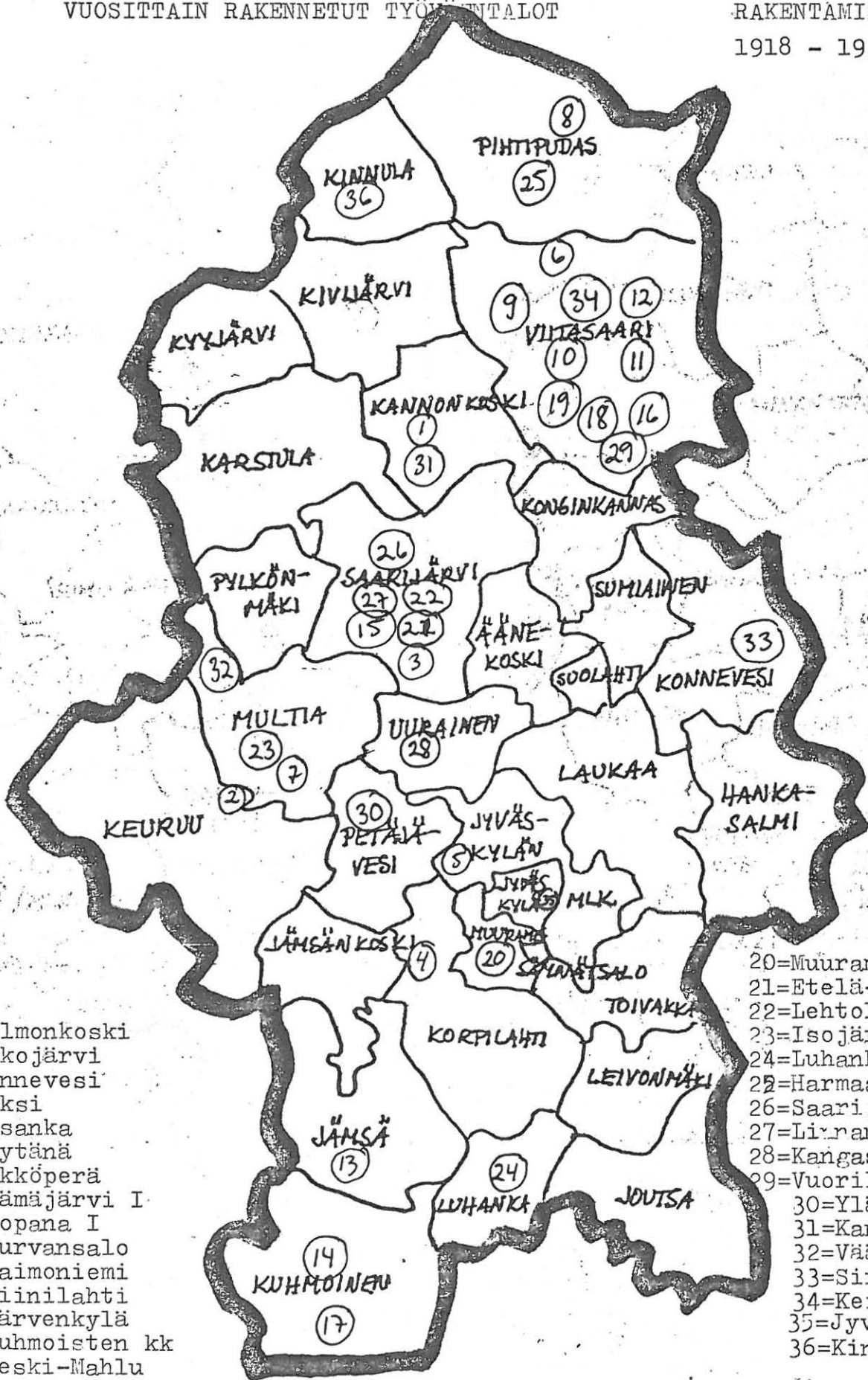
- 1 = Hankasalmen aseman työväentalo 59 = Heinosniemen (SKDL)
2 = Joutsan työväentalo 60 = Kynsiveden (SKDL)
3 = Jyväskylän
4 = Kypärämäen
5 = Keski-Palokan
6 = Puuopolan (puretto)
7 = Vaajakosken
8 = Vesangan
9 = Hassin
10 = Järvenkylän
11 = Jämsänkosken (myyty)
12 = Koskenpään
13 = Kannonjärven
14 = Karstulan
15 = Asunnan
16 = Jukojärven (myyty)
17 = Karhulankylän
18 = Keuruun
19 = Lihjamon (? myyty) Suolahden Mätkikylän
20 = Salmenkylän (myyty)
21 = Konginkankaan
22 = Konneveden
23 = Sirkkämäen
24 = Korpilahden kk:n (myyty)
25 = Putkilahden
26 = Harjoisten (myyty)
27 = Kuhmoisten kk:n
28 = Leppäkosken (myyty)
29 = Sappeen (myyty)
30 = Laukaan kk:n (myyty)
31 = Lievestuoreen
32 = Äijälän (myyty)
33 = Luhangan
34 = Multian
35 = Haarajärven
36 = Muuramen
37 = Petäjäveden Ala-Kintauden
38 = Elämäjärven
39 = Harmanhannan (myyty)
40 = Muurasjärven
41 = Pihtiputaan kk:n
42 = Etelä-Mahlun (myyty)
43 = Keski-Mahlun (myyty)
44 = Saarijärven kk:n
45 = Lanneveden
46 = Lehtolan (myyty)
47 = Linnankylän
48 = Sumiaisten
49 = Säynätsalon
50 = Toivakan kk:n (myyty)
51 = Uraisten Kangashäkin (myyty)
52 = Uraisten kk:n
53 = Huopanan (myyty)
54 = Jurvansalon
55 = Löytänän
56 = Suovanlahden (myyty)
57 = Vuorilahden
58 = Äänekosken

- 1=Jämsänkoski I
- 2=Korpilahti kk
- 3=Äänekoski
- 4=Keuruu kk
- 5=Hankasalmi kk
- 6=Jämsä
- 7=Pihlajavesi
- 8=~~Pihlajaveden Mäki~~
- 9=Leppävesi
- 10=Suolahti
- 11=Koskenpää
- 12=Konginkangas
- 13=Pihtipudas I
- 14=Joutsa
- 15=Muurame I
- 16=Saarijärvi I
- 17=Jokivarsi
- 18=Lohikoski
- 19=Karstula
- 20=Asunta

- 21=Karhulankylä
- 22=Oravisaari
- 23=Haapamäki
- 24=Kuivasmäki
- 25=Sappee
- 26=Leustun Hirvimäki
- 27=Petäjavesi kk
- 28=Hassi
- 29=Heinosmiemi
- 30=Pylkönmäki
- 31=Toivakka
- 32=Pohjoislahti
- 33=Puuppola
- 34=Saukkola
- 35=Laukaa kk
- 36=Ala-Kintaus I
- 37=Niemisjärvi
- 38=Putkilähti
- 39=Liestvare
- 40=Vekkula
- 41=Säynätsalo
- 42=Viitasaari kk

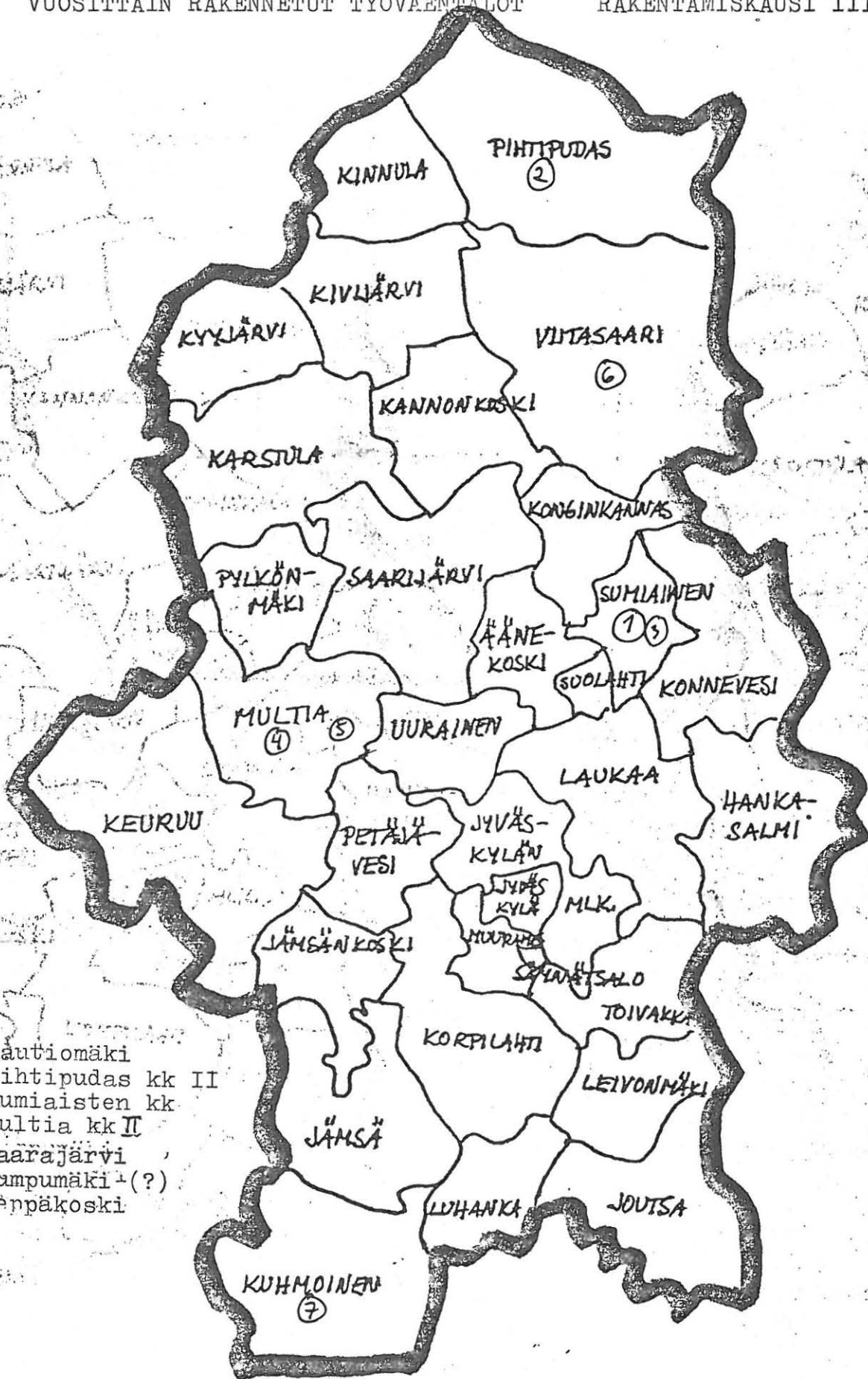
- 43 = Salmenkylä
- 44= Muurasjärvi I
- 45= Uubainen kk
- 46= Multia kk I

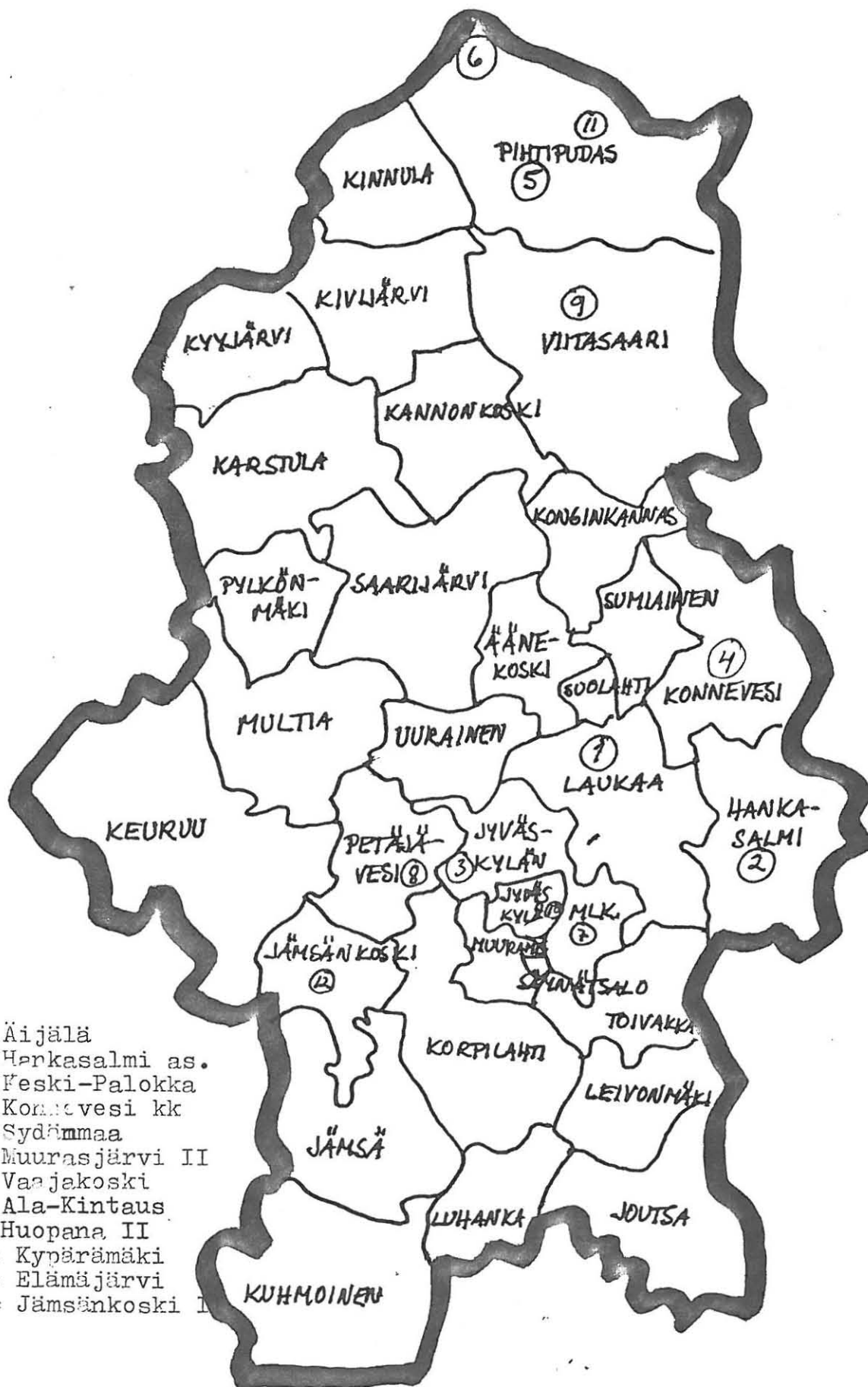
- 1=Hilmonkoski
- 2=Jukojärvi
- 3=Lannevesi
- 4=Moksi
- 5=Vesanka
- 6=Löytänä
- 7=Pökköperä
- 8=Elämäjärvi I
- 9=Huopana I
- 10=Jurvansalo
- 11=Taimoniemi
- 12=Niinilahti
- 13=Järvenkylä
- 14=Kuhmoisten kk
- 15=Keski-Mahlu
- 16=Permoskylä
- 17=Harmoinen
- 18=Suovanlahti
- 19=Kolima

- 20=Muurame II
- 21=Etelä-Mahlu
- 22=Lehtola
- 23=Isojärvi
- 24=Luhanka
- 25=Harmaala
- 26=Saarijärvi kk II
- 27=Livrankylä
- 28=Kangashäkki
- 29=Vuorilahti
- 30=Ylä-Kintaus
- 31=Kannonjärvi
- 32=Vaätäiskylä
- 33=Sirkkamäki
- 34=Keihärinkoski
- 35=Jyväskylän II
- 36=Kinnula

37=Pihlajavellan Mäki

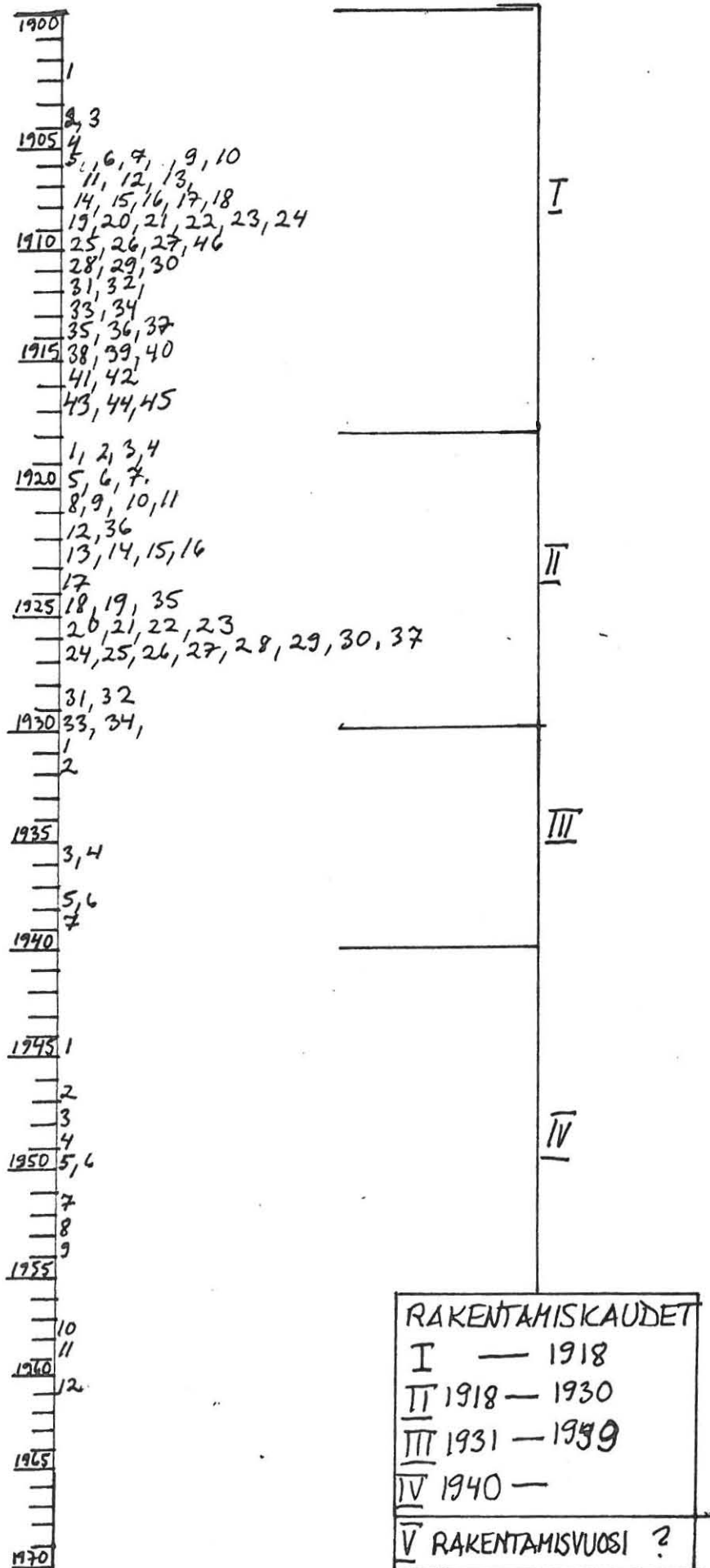

- 1 = Rautiomäki
- 2 = Pihtipudas kk II
- 3 = Sumiaisten kk
- 4 = Multia kk II
- 5 = Haarajärvi
- 6 = Kumpumäki (?)
- 7 = Leppäkoski

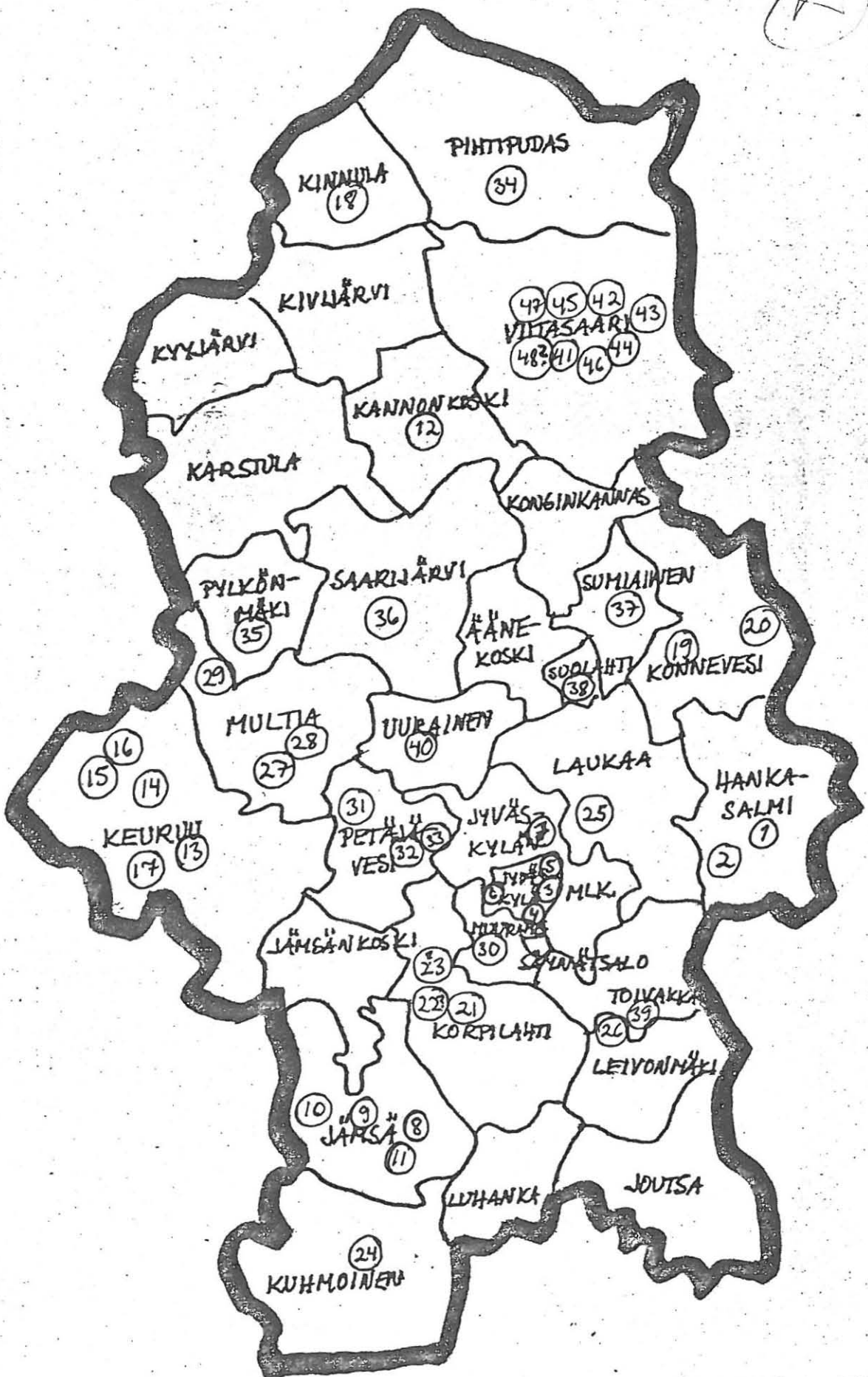

- 1= Äijälä
- 2= Hankasalmi as.
- 3= Peski-Palokka
- 4= Konnevesi kk
- 5= Sydämmaa
- 6= Muurasjärvi II
- 7= Vasjakoski
- 8= Ala-Kintaus
- 9= Huopana II
- 10= Kypärämäki
- 11= Elämäjärvi
- 12= Jämsänkoski I

VUOSITTAIN RAKENNETUT TYÖVÄENTALOT

K

HÄVINNEET SOSIALIDEMOKRAATTISET
TYÖVAENTALOT KESKI-SUOMESSA
1979.

HÄVINNEET SOSIALIDEMOKRAATTISET TYÖVÄENTALOT KESKI-SUOMESSA 1979.

Työväentalotutkimus. Päivi Andersson.

H a n k a s a l m i:

1. Hankasalmen kirkonkylän työväentalo
2. Niemisjärven

J y v ä s k y l ä:

3. Jokivarren
4. Jyskän
5. Keljon
6. Lohikosken

J y v ä s k y l ä n m l k:

7. Oravisaaren

J ä m s ä:

8. Juokslahden
9. Jämsän Seppolan
10. Partalan
11. Vekkulan

K a n n o n k o s k i:

12. Hilmonkosken

K e u r u u:

13. Haapamäen
14. Liesjärven Myllyperän
15. Pihlajaveden
16. Pihlajaveden Mäkikylän
17. Pohjoislahden

K i n n u l a:

18. Kinnulan

K o n n e v e s i:

19. Hytölän
20. Särkisalön

K o r p i l a h t i:

21. Teustun Hirvimäen
22. Moxin ?
23. Saukkolan ?

K u h m o i n e n:

24. Ruolahden

L a u k a a:

25. Leppäveden

L e i v o n m ä k i:

26. Rutalahden

M u l t i a:

27. Isojärven
28. Pököperän
29. Väätäiskylän

M u u r a m e:

30. Rannankylän

P e t ä j ä v e s i:

31. Kuivasmäen
32. Petäjäveden kirkonkylän
33. Ylä-Kintauden

P i h t i p u ä a s:

34. Sydänmaan

P y l k ö n m ä k i:

35. Pylkönmäen kirkonkylän

S a a r i j ä r v i:

36. Majakosken

S u m i a i n e n:

37. Rautiomäen

S u o l a h t i:

38. Suolahden

T o i v a k k a:

39. Nisulan

U u r a i n e n:

40. Höytiän

V i i t a s a a r i:

41. Keihärinkosken
42. Kõliman
43. Kumpumäen
44. Muuruen
45. Niinilahden
46. Taimoniemen
47. Viitasaaren
48. Permoskylän ?

SDP:n Keski-Suomen Piiri r.y.
40100 Jyväskylä 10 Kauppakatu 30 A 8
puhelin 941/11 423

postilähti 70508-8
Suomen Työväen Säästöpankki
Nisulan Osuuspankki

SDP

(K)

Hyvä Toveri

TSL:n Keski-Suomen Piirijärjestö ry on palkannut ensi kesäksi työntekijän (toukokuun 21 päivästä - heinäkuun loppuun), jonka tehtävänä on tehdä työväentalojen inventointi tutkimus ja toiminnallinen selvitys Keski-Suomessa olevista ja olleista sosialidemokraattien omistamista työväentaloista.

Tutkimustoiminta läksi liikkeelle siitä, että valtio myöntää työväentalojen kunnostamiseen vuosittain määrärahoja ja määrärahojen myöntämisperusteisiin tultaneen tulevaisuudessa vaatimaan työväentaloista tarkempia selvityksiä kuin tähän asti on tapahtunut.

Työväentaloissa tapahtunut toiminta on tutkimuksen yhteydessä tarkoitus myös selvittää. Myös niiden työväentalojen, joita ei järjestöjen omistuksessa enää ole.

Edellämäinituista syistä johtuen käännyin näin kirjeitse sinun puoleesi, että voisit oman kuntasi alueella koota työväentaloista tarvittavia tietoja etukäteen ja helpottaisit näin ollen tutkimustyöntekijää laajassa ja vaikeassa tutkimuksessa. Toimenpiteitä, joilta sinulta odottaisimme olisivat seuraavat:

- kuka tai ketkä henkilöt kunnassasi tietäisivät työväentaloihin liittyvästä asioista parhaiten
- ketä voisi mahdollisesti haastatella ja näin tallentaa muistitietoutta, jota pöytäkirjoissa ei ilmene
- löytyykö mahdollisesti henkilöitä, jotka muistavat jo myydyistä tai puretuista työväentaloista jotain ja löytyykö niistä mahdollisesti valokuvia

Tutkimustyön suorittaa Päivi Andersson niminen henkilö, joka opiskelee perinnetietoutta Jyväskylän Yliopistossa. Puoluekanaltaan hän on sosialidemokraatti.

Päiville on annettu sinun puhelinnumerosi, ja hän tulee ottamaan sinuun yhteyttä toukokuun loppupuolella.

Toivomuksenamme on, että saisimme koottua näinkin lyhyessä ajassa koko Keski-Suomen sosialidemokraattisten työväentalojen inventoinnin, että sinä mahdollisuuksiesi mukaan olisit työtämme edesauttamassa. Kiitokset etukäteen.

Toverillisesti

Mikko Karppinen
TSL:n Keski-Suomen Piirijärjestö ry
puheenjohtaja

(K)

TYÖVÄENTALOTUTKIMUS

Työmääräys:

- A. Työväentalojen valokuvaaminen, mittaaminen ja piirtäminen (myös jo puretut talot kartoitettava arkistomateriaalin ja muistitiedon avulla).
- B. Työväentaloissa tapahtuva toiminta ennen ja nyt.
- C. Työväentaloihin ja niiden toimintaan liittyvän esineistön ja arkistomateriaalin kartoittaminen ja sen nykyiset halussapitäjät ja sijaintipaikat.

Inventoinnin suorittaminen:

- Esitutkimus alkaa 21.5.1979 - arkistot, kirjastot ym. sekä yhteyksien luominen yhdyshenkilöihin. puhelimitse.
- Varsinainen keruu alkaa kesäkuun alussa. Tutkimus suoritetaan kenttätyönä, jossa käytetään apuna Museoviraston rakennustutkimuskaavakkeesta ja Turun työväentalotutkimuskaavakkeesta sovellettua inventointilomaketta. teknisinä apuvälineinä ovat lisäksi kamera, nauhuri ja erilaiset mitat.

Keruumateriaalin käsittely:

1. Inventointikortiston tekeminen
2. Ns. toimintakortiston ---
 - yhdistysten lyhyt historiikki
 - tietoja avaininformanteista ja muista haastateltavista
 - esineistön ja mahd. arkistoaineksen sijainti ja hallussapitäjä ym.
3. Tutkimusraportin laatiminen

Keruutavoitteet:

- A. Dokumentoinnin mahdollistettava jatkotutkimukset.
- B. Suunnitelmallinen kokonaiskartoitus sekä kult. hist. arv. rakennustutkimuksen kuin myös työväenperinteen kartoituksen kannalta.
- C. Päätaavoitteena voidaan pitää työväenmuseon perustamista Keski-Suomeen.
- D. Sivutavoitteina mm.
Jyväskylän Talveen liippunäyttelyn kokoaminen ja KansanLehteen artikkelit ja jutut sun muu tiedotus.

TYÖVÄENTALOJEN JA TYÖVÄENYHDISTYSTEN HISTORIAA JA TOIMINTAA KUVAAVAA ARKISTO- JA ESINEAINEISTOA KESKI-SUOMESSA: Työmääräyksen mukainen inventointiluettelo. Työväentalotutkimus. Päivi Andersson.

	MITÄ	KENEN HALLUSSA	MISSÄ
H a n k a s a l m i:			
Hankasalmen aseman ty. -yhdyshenkilö: Tauno Suuronen	Koko aineisto Hankasalmen as.	p. 45111/199 asema.	aseman työväentalolla.
Hankasalmen kk:n ty. Kynsiveden ty(SKDL). Niemisjärven ty:	Arkisto Koko aineisto Arkisto	joko Työväen arkistossa tai	Kuopion Maakunta-arkistossa. Kynsiveden työväentalolla. Jyväskylän Maakunta-arkistossa.
J o u t s a:			
Joutsan ty. -yh: Esko Havula p.947/2183 Harjutie 4. 947/3411(työ)	Arkisto Valokuvia talosta	Anna Saloranta	Joutsan työväentalolla. Joutsa. Vanhustentalot.
J y v ä s k y l ä:			
Jokivarren ty.	Arkistoa Valokuvia, kirjoja Mahd. valokuvia	Sisko Kalho Aarne Paananen Oskari Särkkä	Sepäntie 11. p, 14891. Kaivotie 11. p. 18653. Pupuhuhta. p. ?
Jyväskylän ty.	Koko aineisto		Jyväskylän työväentalolla.
Kypärämäen ty.	Koko aineisto		Kypärämäen työväentalolla.
Lohikosken ty.	Arkisto ja mm. liput		Lohikosken ty:n tiloissa Kolikkotiellä. Viitaniementie.
J y v ä s k y l ä n m l k: (tiedot vallinaiset, koska tutkimukset kesken)	Valokuvia ja myös	arkistoa Ville Lehtonen	
Keski-Palokan ty:	Arkisto Esineistö	Valle Kuusijoki	Ollilanmäki. p. 781 171. Keski-Palokan työväentalolla

Kaikki
K

MITÄ

Kuohun ty.
Oravasaaren ty.
Puuppolan ty.
Vaajakosken ty.ym.
-yh. Eino Heilman
Vesängän ty.
-yh. Martti Vähäniitty.

Arkistoa?
Arkistoa?
Arkistoa
Arkistoa
Arkisto
Vesanka. p.35145.
Mahd. valokuvia

J ä m s ä:

Hassin ty.
-yh. Matti Salonen
Juokslahden ty.
-yh. Ilmari Eskola.

Arkisto
Esineistö
Arkisto

Jämsän ty.
-yh. Aaro Röman p.942/2548.

Arkisto

Järvenkylän ty.
-yh. Otto Minkkinen

Arkisto
Esineistö

Partalan ty.
-yh. Aku Lindroos.
Vuorenpää.p.942/2234.

Arkisto

Vekkulan ty.
-yh. Veli Häyrynen,
Suljula. Juokslahti.

J ä m s ä n k o s k i:

Jämsänkosken ty.
Koskenpään ty.
-yh. Hugo Nurminen
Koskenpää. p.77247.
Perä-Koskenpään ty.

Arkisto
Arkistoa on
Arkistoa vähän
Arkistoa

KENEN HALLUSSA

Elli Lahtinen
Vuokko Pesonen(postinhoitaja)
Oksanen TAUCO
Aleksi Pirrtinen
Valto Valtonen
Matti Kuusela

Matti Salonen

MISSÄ

Kuohu. p, 55910.
Jylhän koulun vahtimestari.
Korkeakoskent. 17 A.p.241698.
Työväentalon ullakolla.
Vesanka.
Vesanka.

Hassi
Hassin työväentalolla.
Työväen arkisto. Helsinki.

Työväen arkisto.

Työväen arkisto.
Järvenkylän työväentalolla.

Työväen arkisto.

Työväen arkisto? JyMa?

Rastaantie 1. Jämsänkoski.
p. 44193.

Koskenpään työväentalolla.

Jyväskylän Maakunta-arkistossa

	MITÄ	KENEN HALLUSSA	MISSÄ
K a n n o n k o s k i: Hilmonkosken ty. -yh. Lauri Kauppinen Kannonjärven ty.	Arkisto Valokuvia Arkisto 1 pöytäkirja sot.jälk. Niilo Kokkinen	Lauri Kauppinen Anna Leppänen	Hilmonkoski. p. 944/53225. Työväen arkisto.Helsinki. Kannonjärvi. p. 944/55144.
K a r s t u l a: Karstulan ty. -yh. Mauno Jylänki p. 044/61409	Arkisto Esineistö Näytelmäkirjoja		Jyväskylän Maakunta-arkisto. Karstulan työväentalo. Työväen arkisto.
K e u r u u: Asunnan ty. -yh. Heikki Jämsen Riihimäentie 17 p. 943/20358 koti 20073 työ Haapamäen ty. Jukojärven ty.	Arkisto Kulisseja, lippu? Valokuvia Esineistöä Arkistoa Yhd. lippu Mahd. valokuvia ja papereita	Onni Pitkäläho Arvo Suni/laapamäki ja Työväen arkisto. Helsinki. Raijas-Raatikainen Arvo Etelämäki	Keuruun työväentalolla. Asunnan ent. työväentalolla. Lippu mahd. myös Kauko Kaskella Keuruun työväentalolla. Työväen arkisto. Helsinki. Korpilahti p. 821813.
Karhulankylän ty. -yh. Niilo Lamminmäki Karhulankylä.	Esineistö :liput, kirjat ym. Arkisto	Niilo Lamminmäki	Karhulankylän työväentalolla. Karhulankylä (työväentalon läh)
Keuruun kk:n ty. -yh. Pentti Vehkanen tai Heikki Jämsen	Koko aineisto valokuvia myöten Näytelmäkirjoja Naisiyhd. arkistoa	Karin Behm Elna Hänninen Esten	Keuruun työväentalolla. Keuruu.
Pihjamon eli Suolahden Mäkikylän ty.	Arkistoa	Jussi Rainio	Seiponniementie 5.Keuruu. p.943/ 20250.
Liesjärven ty. Liesjärven Pyrintö.ty.	Arkistoa	Jussi Rainio	
Pihlajaveden ty.	Arkisto Kulissi	Niilo Lamminmäki	ja Karhulankylän työväentalolla. Dep. Keski-Suomen museoon

MITÄ

KENEN HALLUSSA

MISSÄ

Pihlajakodden Mälikylän ty. Arkistoa
 Pohjoislahden ty. Arkisto
 Salmenkylän ty. Arkistoa

Niilo Lamminmäki

Karhulankylän työväentalolla.
 Keuruun työväentalolla.
 Karhulankylä.

K i n n u l a:

-yh. Allan Jämbeck.Kinnula.
 p. 944/86643.

K o n g i n k a n g a s:

Konginkankaan ty. Arkisto
 -yh. Niilo Hytönen Joitakin papereita Niilo Hytönen
 Kalaniemen ty. Esineistö
 Aineistoa

Konginkankaan työväentalolla.
 p. 945/74107.
 Konginkankaan työväentalolla.
 Konginkankaan työväentalolla.

K o n n e v e s i:

Konneveden Hytölänkylän ty. Arkisto
 Konneveden kk:n ty. Arkisto ja esineistö
 Sirkkamäen ty. Arkisto ja esineistö
 -yh. Matti Minkkinen
 p. 945/51333

Jyväskylän Maakunta-arkisto
 Konneveden kk:n työväentalolla.
 Sirkkamäen työväentalolla.

K o r p i l a h t i:

Korpilahden kk:n ty. Arkisto Einari Nieminen p.821153
 -yh:Einari Nieminen Raili Päkki(Kuntainliiton palveluksessa Muuramessa).
 p.821 153 Kunnallisjärj.lippu on Einari Niemisellä.
 Valokuvia kunnan palopäällikkö Kautto,Hannes

Leustun Hirvimäen ty. Arkisto Einari Nieminen
 Moxsin ty.
 -yh. Aarne Nieminen
 p.827 477

Putkilahden ty. Arkisto Einari Nieminen
 -yh. Toivo Aaltonen.
 Putkilahti p.825 102.

Saukkolan ty. Arkisto Einari Nieminen
 -yh. Martti Sulasalmi Myös ansim.pöytäkirja
 p. 35509 Jalo Lepolalla Helsingissä(karhuttava pois!)

MITÄ

KENEN HALLUSSA

MISSÄ

K u h m o i n e n :

Harmoisten ty.	Arkisto	Oiva Salminen	Heinämaa p.918/72032
	Poolipukuja, lippu, kirjat, vanha arkku ym.		Kuhmoisten kk:n työväentalolla.
Kuhmoisten kk:n ty.	Arkisto	Anna Sarvala	Kuhmoisten kk.
-yh. Veikko Kilpinen	Esineistö		Kuhmoisten kk:n työväentalolla.
Suoniemi.p.919/51935	Näytelmäkirjoja ym.		
Leppäkosken ty.	Arkisto		Työväen arkistossa.
-yh. Veikko Kilpinen	Joitakin maalauksia ym. esineistöä		Leppäkosken työväentalolla.
Sappeen työ	Arkisto	Kalevi Petäjä	Hälsinki (?).
-yh. Veikko Kilpinen			

L a u k a a :

Kuhankosken ty.			
-yh. Jalmari Kauppinen			
p.32560.Laukaa.			
Laukaan kk:n ty:	Arkistoa	Olga Nurminen	Laukaa.
-yh. Tauno Kanerva			
Pellosniementie 12			
831377 koti			
831404 työ			
Leppäveden ty.	Arkistoa	Vihtavuoren ty:n sihteerillä	
-yh. Mikko Puttonen	Yhd.lippu	Ahti Puttonen	
Vihtavuori.p.32538			
Lievestuoreen ty.	Arkisto ja esineistö		Lievestuoreen työväentalolla.
-yh. Alpo Asikkala			
p.61204.Lievestuore			
Metsolahden ty.			
-yh. Jalmari Häkkinen/ Tauno Kanerva			
Tarvaalan ty, (
-yh. Tauno Kanerva			

Valkolan ty.	MITÄ Arkistoa	KENEN HALLUSSA Valde Ahonen	MISSÄ Valkola p. 837 599.
Vehniänkylän ty.	Arkistoa		Jyväskylän Maakunta-arkisto.
Äijälän ty.	Arkisto	Jussi Sorri	Äijälä.Rinteelä. p.835 137.
L e i v o n m ä k i:			
Eutalahden ty. -yh. Toivo Mäkinen p. 876 145	Arkisto		Jyväskylän Maakunta-arkisto.
L u h a n k a:			
Luhangan ty. -yh. Tauno Rundqvist	Arkisto	Tauno Rundqvist	Tammijärvi p.947/6189.
M u l t i a:			
Multian ty. -yh. Kerttu Laaksonen p.943/52266	Arkisto Valokuvia kymmeniä Näytelmäkirjoja, kirjastoa	Kerttu Laaksosella ja Kerttu Laaksonen Kerttu Laaksosella ja	Multian työväentalolla. Multian työväentalolla.
Multian Ruorasten ty. -yh. Erkki Lampinen 943/52129	Arkisto Valokuvia	Tauno ja Lempi Kuokkala	Multian työväentalolla.
Sahrajärven ty. -yh. Arvo Ahonen	Arkisto	Arvo Ahonen	
Multian Pököperän ty. -yh. Erkki Lampinen	Arkisto		Multian työväentalolla.
Väätäiskylän ty. -yh. Erkki Lampinen	Arkisto		Multian työväentalolla.
M u u r a m e:			
Muuramen ty.	Esineistöä ja valokuvia Arkisto	Aino Kaistinen Hannu Tapiola	Valkeapohja. p. 731 38 8 p. 731 265.

	MITÄ	KENEN HALLUSSA	MISSÄ
P e t ä j ä v e s i:			
Ala-Kintauden ty.	Arkistohistoriikit Työväen kirjastoa samoin esineistöä...	Ake Souru	Kintaus. p. 55144 Ala-Kintauden työväentalolla.
Kuivasmäen ty.	Arkistoa Joitakin papereita	Veikko Sievänen	Jyväskylän Maakunta-arkisto. Petäjävesi. p. 54104.
Petäjäveden ty.	Arkisto	Veikko Sievänen	
Ylä-Kintauden ty.	Arkisto		Jyväskylän Maakunta-arkisto
P i h t i p u d a s:			
Elämäjärven ty. -yh. Esko Ihalainen	Arkisto		Osuuskassan pankkiholvi.Kk.
Harmaalanrannan ty. -yh. Esko Ihalainen 94662 Pihtipudas 283	Arkisto	Eino Janhunen	Harmaalanranta
Muurasjärven ty. -yh. Esko Ihalainen	Arkisto	Leo Pesonen	Muurasjärvi.
Pihtiputaan kk:n ty. -yh. Esko Ihalainen	Arkisto Historiikit	Elvi Siekkinen	Osuuskassan pankkiholvi. Pihtiputaan kk.
Sydänmaan ty. -yh. Esko Ihalainen			
Selänmaan ty. -yh. Esko Ihalainen	Arkisto Kirjastoa	Toivo Toikkanen	Korppinen.
P y l k ö n m ä k i:			
Pylkönmäen ty. Saarijärvi:	Valokuvia Arkisto	Vilho Niinikoski Yrjö Wiik	Pylkönmäki. Pylkönmäki.p.944/41145 Saarijärven työväentalolla.
Etelä-Mahlun ty. -yh. Gunnar Kotamäki 944/22155	Arkisto		
Keski-Mahlun ty. -yh. Onni Oksanen 944/21458	Arkisto		Saarijärven työväentalolla.

Lehtolan ty. -yh. Onni Oksanen	MITÄ asiapapereita	KENEN HALLUSSA kauppias Sahinaho	MISSÄ Lehtolan kylä.
Lanneveden ty. -yh. Onni Oksanen	Arkisto Lippuja ym. sekä kirjasto Valokuvia, lehtileikkeitä Valokuvia	Erkki Salonen Seiti Honkonen	Lanneveden työväentalolla Lanneveden työväentalolla Lannevesi. Lannevesi.
Linnankylän ty. -yh. 00.	Arkisto Valokuvia	Salli Kömi Saima Tuimala	Linnankylä. Linnankylä.
Vahvaniemen ty. -yh. Otto Nyström 944/21083. Saarijärvi			
Saarijärven kk:n ty. -yh. 00	Arkisto Valokuvia, kirjasto		Saarijärven työväentalolla.
S u m i a i n e n:			
Bautiomäen ty. -yh. Kalle Kupari Rautiomäki	Arkisto		Jyväskylän Maakunta-arkisto.
Sumiaisten kk:n ty. -yh. Niilo Halttunen Saarikas. p. 945/6812			
S u o l a h t i:			
Suolahden ty. -yh. Erkki Poikolainen p. 945/42519	Arkisto Vähän arkistoa Valokuvia	Ossi Päärnilä	Jyväskylä Suolahden kotiseutuarkisto.
S ä y n ä t s a l o:			
Säynätsalon ty. -yh. Kauko Lehtonen p. 741 815	Arkisto Valokuvia Valokuvia, leikkeitä Historiikki	Muisto Rajala Mauno Matara Pentti Nieminen	Pankkiholvissa. Säynätsalon työväentalolla. Säynätsalo. Säynätsalo. Säynätsalo

	MITÄ	KENEN HALLUSSA	MISSÄ
T o i v a k k a:	Kirjastoa		Nuorisoseuran kirjasto
Toivakan kk:n ty.	Arkisto	Matti Särkkä	Toivakka. p.871 314.
Ruuhimäen ty.	Arkisto		Jyväskylän Maakunta-arkisto?
	Liput		
U u r a i n e n:			
Höytiän ty.	Arkisto, valokuvat	Veikko Haarala	Mäkelä. 41220 Höytiä.p.815 149.
Kangashäkin ty.	Arkisto	Einari Niinimäki	Kangashäkki. p. 813 188.
KKummunkylän ty.			
-yh. Kalevi Hyytiäinen			
Kangashäkki p. 945/86615			
Uuraisten kk:n Sd. ty.	Arkisto, valokuvat		
	Kulisseja, lippu.	Lempi Lappi	Uuraisten kk. p. 811 117.
	kirjastoa	Kalevi Hyytiäinen	
	Näytelmäkirjoja	Viljo Autio	p. Edith Lipponen/811 154.
	Valokuvia mahd.		
V i i t a s a a r i:			
Huopanan ty.			
-yh. Heikki Pönttiö			
Kivikkola. 946/43151			
Jurvansalon ty.	Arkisto, valokuvia	Helena Nerk.	Jurvansalo. p. 945/38159.
-yh. Helena Nerk.	Valokuvia	Iina Hänninen	
Keihärinkosken ty.			
-yh. HP.			
Koliman ty.	Arkisto, valokuvia?	Emil Kirjovuo	Löytänä
Löytänän ty.	Arkisto	Yrjö Raatikainen	Kunnankirjastossa
-yh. HP.	Kirjastoa		

MITÄ

KENEN HALLUSSA

MISSÄ

Muuruen Sydänmaan ty.
(nyk.Kotvala)
-yh. HP.

Arkistoa

Yrjö Sjösten

Muuruella.

Muuruen ty.
-yh. Kalevi Rekonen

Niinilahden ty.
-yh. HP.

Permoskylän ty.
-yh. HP.

Suovanlahden ty.
-yh. HP.

Taimoniemen ty.

Arkistoa
Näytelmäkirjoja

Heikki Pönttiö

Työväen arkisto

Toulauden ty.

Arkistoa

Otto Ikäheimonen

Viitasaaren ty.

Arkisto tietymättömissä.
Valokuvaa

Hannes Holm

Viitasaaren kk.

Vuorilahden ty.
-yh. HP.

Valokuvia

Arvi Ollikainen

Vuorilahti.

Ä ä n e k o s k i :

Äänekosken SD. yhd.

Arkisto
Valokuvia ym.

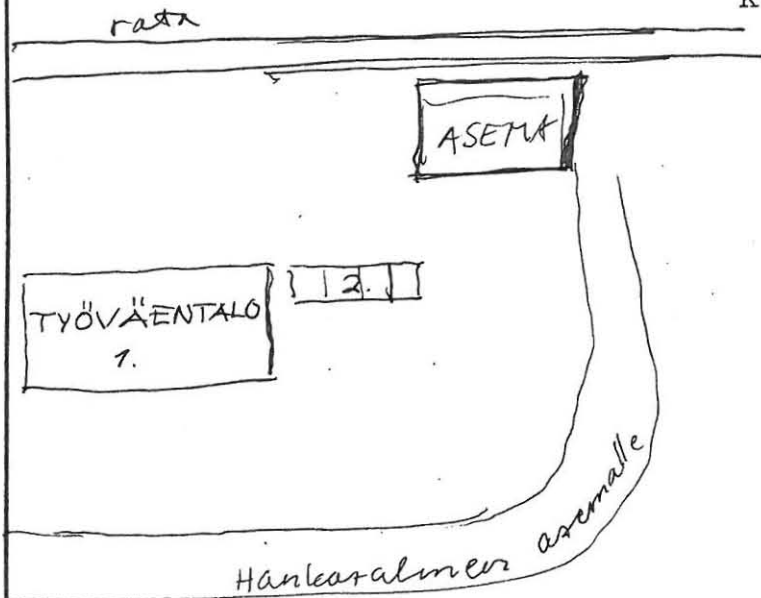
Taisto Poikonen

~~Azuelankatu~~ 4. p. 945/11307

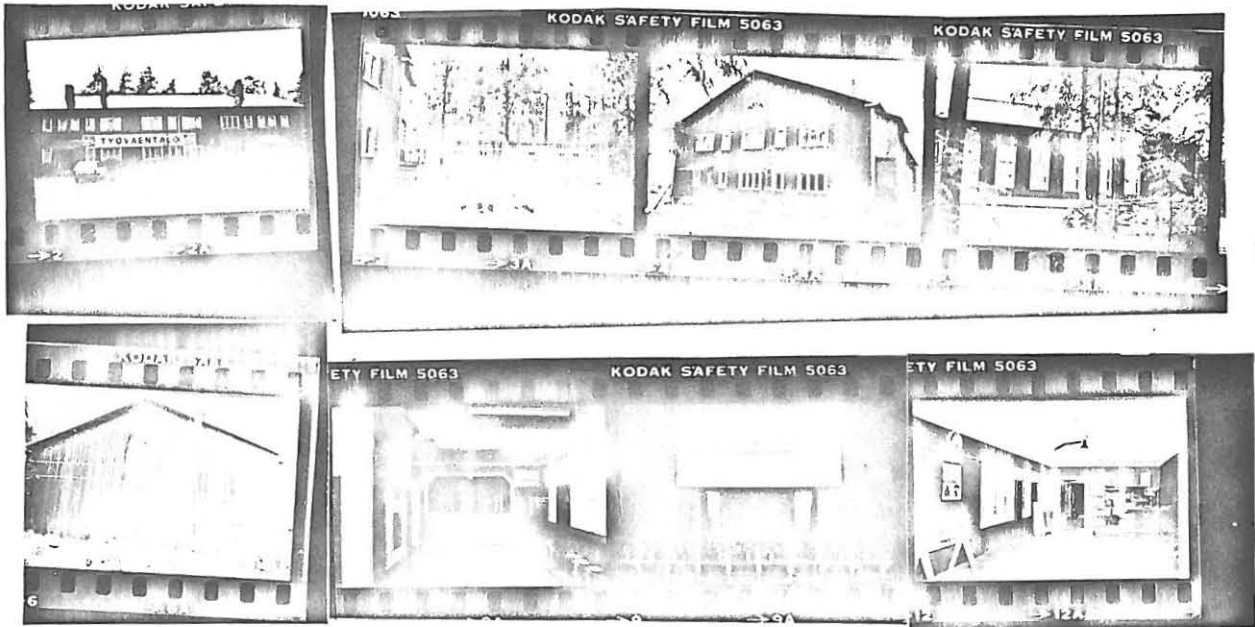
SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO	(K)
KOHDEINVENTOINTILOMAKE			
1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Hankasalmen aseman työväentalo
2. Kunta	Hankasalmi	6. Kohdetyyppi	Vapaa-aikaan liittyvä rakentaminen
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Hankasalmen ty. 41500 Hankasalmi as.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
3214 06/x=6910 y=473	41500 Hankasalmi as.		
10. RAKENNUKSEN KUVAUS			
Rakennus n:o	1	2	
Nyk. käyttö	Toimitalo	Ulkorakennus (ei enää käytössä)	
Alkup. käyttö	Toimitalo	Ulkorakennus	
Rak. aika	1947		
Suunnittelija			
Kerrosluku	2	1	
Perusta	betoni		
Runko	lauta	lauta	
Kattomuoto	harja	tasa	
Kate	pelti	pahvi	
Vuoraus	-		
Ulkovärit	tummanruskea		
Kunto	kohtalainen	huono	
Erityispiirteet			
11. RAKENNUSHISTORIA			
<p>Ensin työväenyhdistys vuokrasi Tervaniemen talosta tonttimaata, mutta paikka osottautui liian syrjäiseksi kesäjuhlissa silloin puhumassa olleen Onni Hiltusen mielestä ja hänen vaikutuksestaan syntyi kylän keskustassa olevasta 3200 m² tontista 50 vuoden vuokrasopimus rautatiehallituksen kanssa. Tontille rakennettiin heti v. 1946 esiintymislava jolla pidettiin tansseja ja kerättiin varoja talon rakentamiseksi. Varsinaisen työväentalon rakentamisen urakoivat Ville Vantanen ja Matti Sittunen. Varsinaista talkootyötä oli hyvin vähän. Ministeri Hiltunen lienee työväenyhdistystä auttanut myös joidenkin rakennustarpeiden hankinnassa. 1950 on rakennettu elokuvateatteri työväentalo ja se on edelleen käytössä. 1966 suoritettiin keskuslämmityksen laitto ja viemärinti tuntipalkkalaisilla. Näyttämöllä ja salin eteisessä on keskuslämmityspatterit ja salissa lämminilmapuhallin. Lisäksi on rakennettu sauna pesuhuoneineen ja keskuslämmitys on muutettu öljylle. Nykyisissä vuokrahuoneissa oli 1960-luvun lopulla vuokralaisena valtion puhelinkeskus. 1969 se muutti pois työväentalolta, jolloin huonetilajen lattiat maalattiin ja tapetoitiin seinät sekä ostettiin sähköhella. 1957 talo sähköistettiin.</p>			
12. LÄHIYMPÄRISTÖ Työväentalo sijaitsee aivan Hankasalmen aseman keskustassa Nuorisoseurantalo on työväentalolla lähistöllä ollut 1920-luvulta, mutta nykyään se on hävitetty ja sen paikalla on rukoushuone.			
13. SÄILYMEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)			
Työväentalon tontin vuokra-aika päättyy 1996, mutta se ilmeisesti ei ole uhkatekijä. Taloa on kunnostettu melko paljon ja se on kohtalaisen hyvässä kunnossa.			
14. LUETTELOINTIPERUSTE		15. Rakennushistoriallinen	☒
Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakentamistyyppiä.		16. Historiallinen	☒
		17. Maisemallinen	☐

KUNTA HANKASALMI
KOHDE
HANKASALMEN ASEMAN TYÖVÄENTALO
KOHTELONUMERO 1

Ks. liite 1.

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Hankasalmen aseman työväenyhdistyksen arkisto. Hankasalmen as. työväentalo.
-Naisjaoston toimintakertomukset 1955 - 58
-Naisjaoston pöytäkirjat 1947 - 1966.
-Työn toimintakertomukset 1950 - 1970.

Hankasalmen kirja
Hannu Tapiola: Hankasalmen as. ty: 30 vuotta
1976

22. LIITTEET

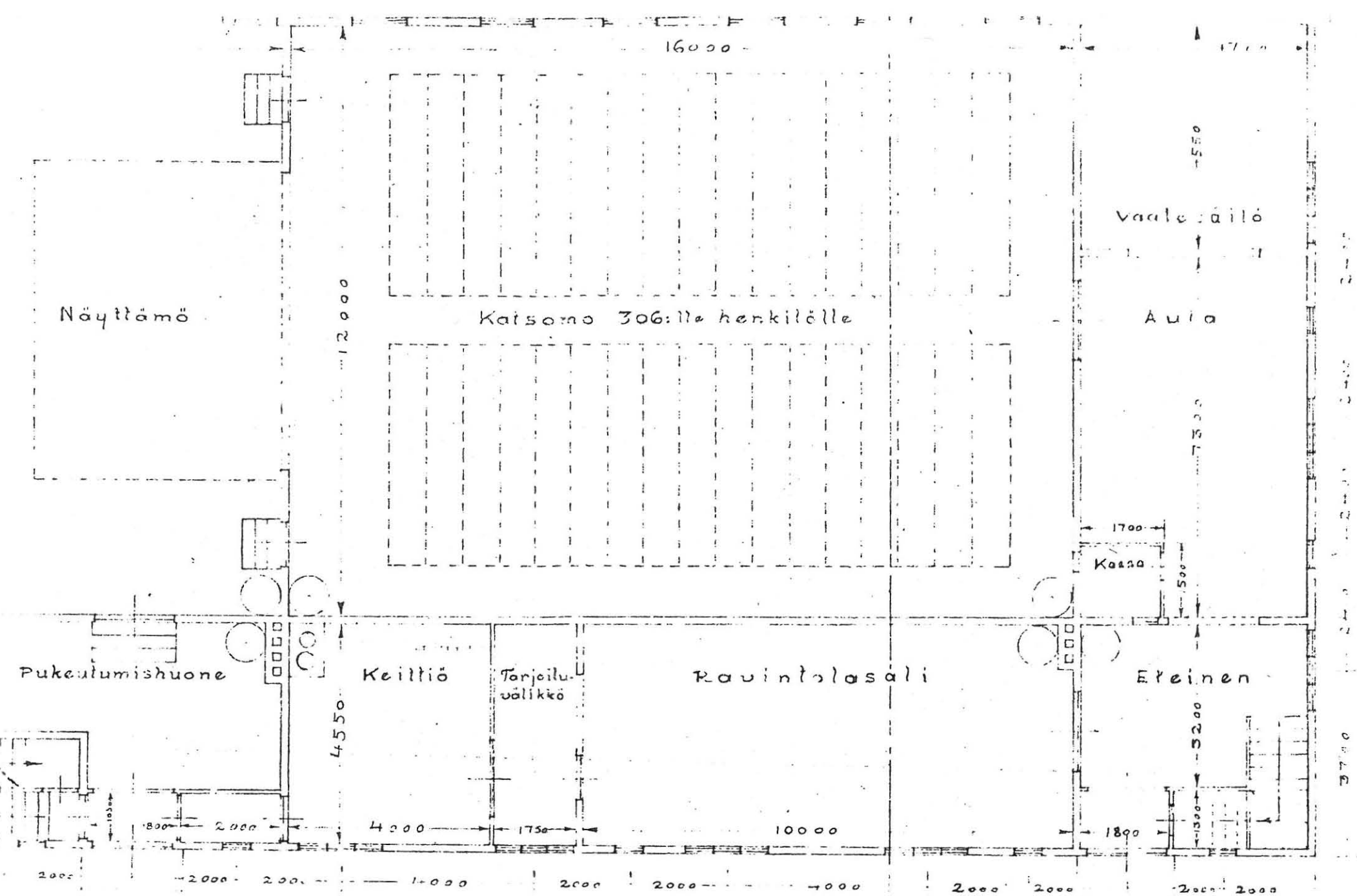
1. Rakennuspiirustukset
(pohjakaava) 1966.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

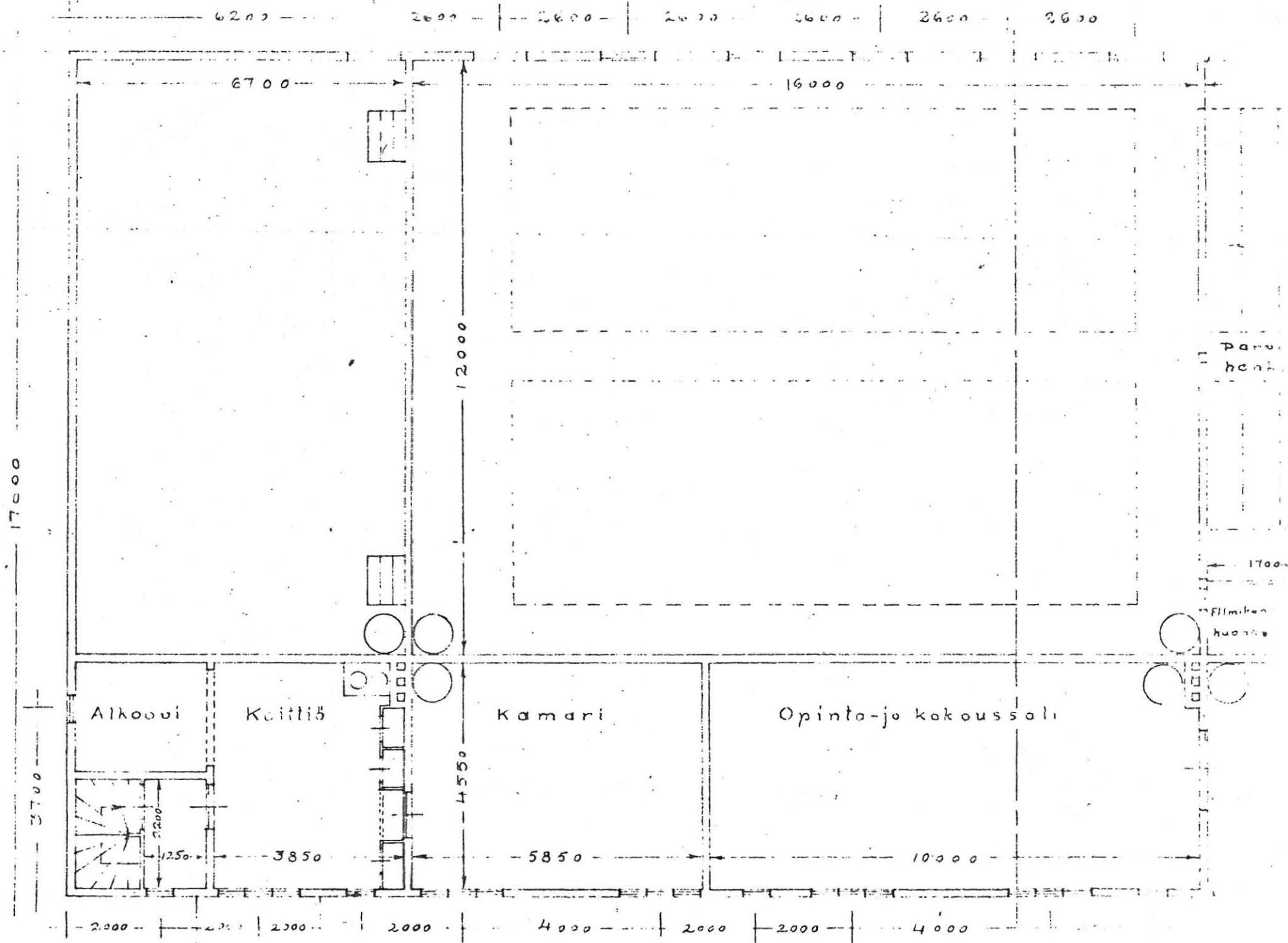
Päivi Andersson
20.8.1979

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Kirvesmies Vilho Mantila (s. 1900).
Talonmies Tauno Suuronen.

1. kerros

2:n kerros

KORDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lään	Keski-Suomi	3. Kohde	Kynsiveden työväentalo
2. Kunta	Hankasalmi	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Kynsiveden ty. SKDL Kynsivesi
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
3223 01/x=6928 y=463	Kynsivesi Hankasalmi		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1940-1?
Suunnittelija	-
Kerrosluke	1
Perusta	betoni
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	nelti
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	punamaali
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Kynsiveden työväenyhdistys on ilmeisesti perustettu samaan aikaan kun Hankasalmen kirkonkylänkin yhdistys Viljami Viinikaisen mukaan. (1905) Yhdistys sai sitten Eräältä Tervalaiselta kalliitontin, jonne he talloilla rakensivat Lankamaalta ostetuista haavoista talon, joka kuitenkin poltettiin lapualaisvuosina 1930-luvulla. Viljami Viinikainen ja Oskari Häkkinen mainitsevat että kysymyksessä oli murhapolttaja ja että se liittyi kiihkeiden lapualaismielisten henkilöiden kolttoosiin. Työväentalo rakennettiin kuitenkin uudelleen suurimmaksi osaksi talloilla liki puolen hehtaarin tontille. Nykyisen tontin lahjoitti Niinilahden isäntä Ville Hintikka työväenyhdistykselle ja SNS-seuralle yhteiseksi.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee Kynsiveden kylässä, joka sekin on menettänyt asujaimistoaan muuttoliikkeiden myötä. Työväentalolla toimiva väki on kuitenkin melko kiinteä ja toimintaa on talolla hyvin.

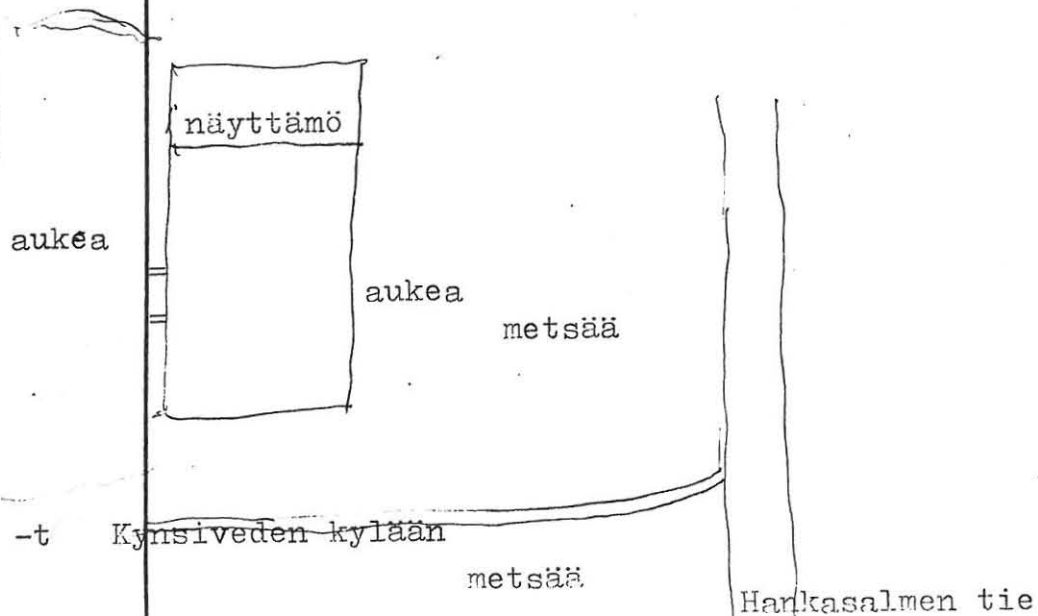
13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset talolle ovat hyvät. Toimintaa riittää vaikka Kynsivesi on melko pieni paikkakunta. Lisäksi taloa on viime aikoina kunnostettu.

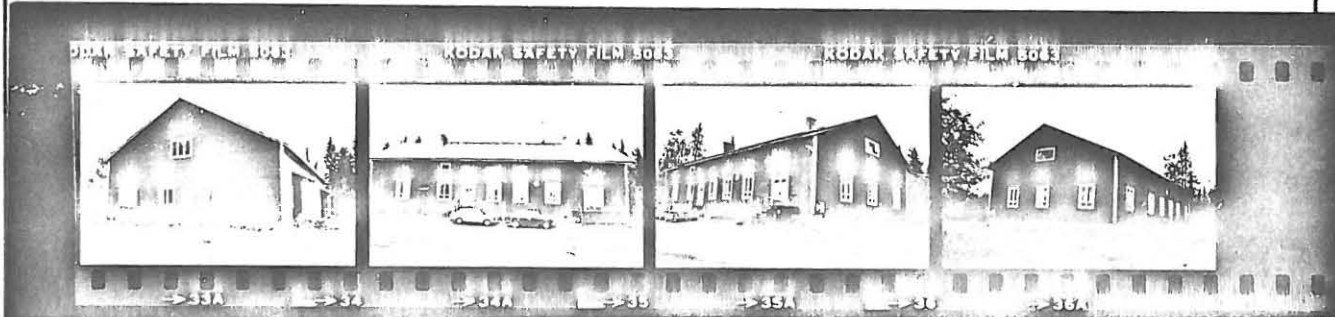
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Viljami Viinikaisen ja Oskari Häkkisen
haastattelut.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
12.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Joutsan työväentalo
2. Kunta	Joutsa	6. Kohdetyyppi	Vapaa-aikaan liittyvä rakentaminen
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Joutsan ty. 19650 Joutsaa
7. Peruskartta/Koordin. 3122 11/x=6849 y=453	8. Osoite Joutsan kirkonkylä 19650 Joutsaa		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	Toimitalo	varasto- ja ulkorakennus
Alkup. käyttö	Toimitalo	varasto- ja ulkorakennus
Rak. aika	1908	1935 (1950), sauna ja käsityövers- tas)
Suunnittelija		
Kerrosluvu	2	1
Perusta	lohkokivet	betoni
Runko	hirsi	lauta
Kattomuoto	harja	
Kate	peltili (kalvanoitu)	osa päre, osa tiili
Vuoraus	pystyvuoraus	
Ulkovärit	keltainen	nunanulta
Kunto	hyvä	kohtalainen
Erityispiirteet	Maantien puoleisella sivulla katossa jiiri.	

11. RAKENNUSHISTORIA

Talo sijaitsi Matti Hossolan omistamalla vuokramaalla. Aluksi talossa oli vain 2 huonetta vahtimestarille ja yksi huone kokoustiloja. Talon rakennus annettiin 1908 huutokaupalla luhankalaiselle Kalle Mäkiselle ja uunit talolle teki Tuomas Kähkö, myös urakalla sekä kaivon teko. 1912 taloa on laajennettu rakentamalla keittiö, ravintola ja eteinen. 1919 rakennettiin talon ulkorakennus ja myytiin (2+1-huonellinen) tuparakennus. 1922 talolle saatiin sähköt ja tontti ostettiin Hossalta 6000 mk:lla. 1959-60 korjattiin salin katto ja lattia, uusittiin lämmityslaitteita yms. 1973 vuokrattiin sali kunnalle koulutiloiksi ja sotien jälkeen se oli ollut jo vuokralla huonekaluliike Askolla ja kauppias Onttosella. Osa tontista on (alunperin n. 3000 m²) myyty Essolle. Talo on edelleen vuokrattuna kunnalle, joka taas on vuokranut sitä eteenpäin. Tällä hetkellä työväentalolla toimii Tilipalvelu, käytettyjen vaatteiden liike, ja Keski-Suomen kotiteollisuusyhdistyksen neuvonta-asema. Kouluna ei sali enää toimi. Yhdistyksellä on käytössään yksi huone työväentalolla, jossa se myös säilyttää mm. arkistoaan. Talossa on sähkölämmitys, paitsi yläkerrassa puulämmitys, suunnitelmassa on myös yläkerran viemärinti. Yläkertaan on vahtimestarin asunto rakennettu 1949 ja sisätiloihin tehty täyskorjaus.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talo sijaitsee Joutsan keskustan tuntumassa aivan tien varressa.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

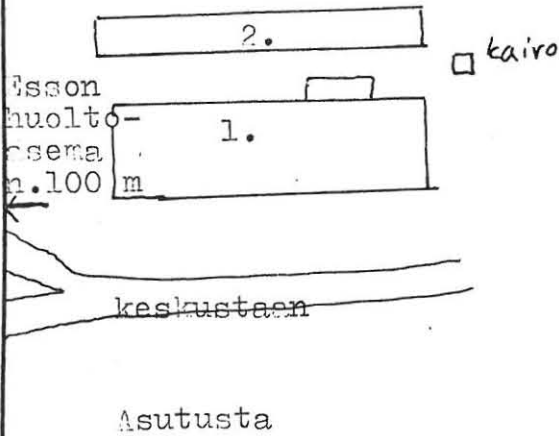
Talon säilymisedellytykset ovat kohtalaisen hyvät - tosin sisätiloihin on tehty runsaasti alkuperäistä asua muuttavia korjauksia, mutta perustaltaan työväentalo on vielä samanlainen kuin myös ulkokuoreltaan.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

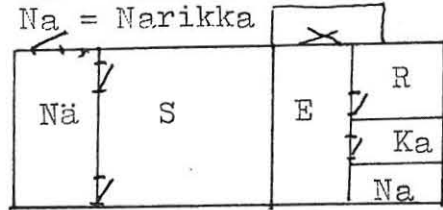
15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

18. SUUNNITTELUKORTTI
TAI ASEMAPIIRROS

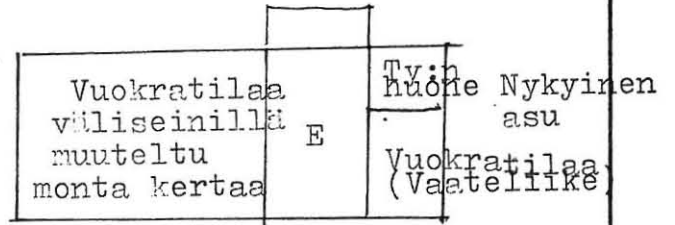

19. PÖHJÄPIIRROS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

Nä = Näyttämö
S = Sali
E = Eteinen
R = Ravintola
Ka = Kamari
Na = Narikka

1919
valmistunut

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Taimi Jokisen laatima historiikki Joutsan työväenyhdistyksen toiminnasta ty:n arkistossa työväentalolla.

2 valokuvaa Anna Salorannan hallussa Joutsassa: Johtsan I ja II työväentalo samassa kuvassa ennen 1919:tä; II talon vihkiäiset 1915 (?);

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs
Päivi Andersson
20.8.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Esko Havula, ty:n nuheenjohtaja.
Anna Saloranta s. 1899.
Väinö Laitinen s. 1927.

KOHDE KYPÄRMÄEN TYÖVÄENTALO KOHTEL. NUMERO 3 KUNTA JYVÄSKYLÄ

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lääni 2. Kunta	Keski-Suomi Jyväskylä	3. Kohde Kypärämien työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo 7/28/2	6. Kohdetyyppi Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin. 3212 05/x=6904 y=432	8. Osoite Erämiehenkatu 6 40630 Jyväskylä 63	9. Omistaja ja omistajan osoite Kypärämien työväenyhdistys Erämiehenkatu 6 40630 Jyväskylä 63
10. RAKENNUKSEN KUVAUS		
Rakennus n:o		
Nyk. käyttö	liiketalo, toimitalo	
Alkup. käyttö	liiketalo, toimitalo	
Rak. aika	1953 (1962)	
Suunnittelija		
Kerrosluku	3	
Perusta	betoni	
Runko	betoni	
Kattomuoto		
Kate	meltti	
Vuoraus		
Ulkovärit		
Kunto	"yy"	
Erityispiirteet		
11. RAKENNUSHISTORIA		
<p>Kypärämien työväenyhdistys on perustettu 1950 - koko Kypärämien kaupunginosana on syntynyt vasta 1940-luvulla. Kun talon ensimmäistä vaihetta ruvettiin rakennuttamaan urakoitsija Nygrenillä lainoitusta haettiin pankeista Kypärämien Urheilutalo Osakeyhtiön nimissä. Pääoman omisti lähes kokonaan Kypärämien työväenyhdistys ja Jyväskylän kaupungin työväenyhdistys ja Kypärämien urheiluseura olivat nimellisesti mukana. Tontti, jolla yhdistyksen talo sijoitsee, on vuokrattu kaupungilta: 1951 vuokrattu alue on ollut 3494 m² ja 1961:n sopimuksessa masta on vuokrattu lisää, joten kokonaismääräksi on tullut 5236 m². Vuokra-aika päättyy v. 2001. Ensimmäinen vaihe saatiin valmiiksi 1958 ja 1959 alussa päätettiin sisäin. Tuolloin yhdistyksen talo oli lähes pelkästään liiketalo: vuokralaisina olivat kaupungin kirjasto, päiväkoti, nautti, parturi-kampaamo, ösuusliike Mäki-Matin myymälä ja kioski. Työväenyhdistys piti itsellään kellarissa n. 15 m² suuruisen huoneen. 1961 on yhdistys laajentanut taloa tänne kaupunkiin päin. Tuolloin oli olemassa piirustukset juhlasalin rakentamista varten pihan puolelle, mutta siitä luovuttiin, koska ajateltiin sen suotta rasittavan talon hoitoa tuottamattomana. 1962 saatiin toinen vaihe valmiiksi jälleen urakoitsija Nygrenin urakoimana: päiväkoti laajeni, kirjasto laajeni (kellarin) anteekki tulivat vuokralaisiksi. Nykyään rakennuksessa on liiketiloja sekä viiden huoneen järjestötilat ja isännöitsijä-asunto.</p>		
12. LÄHIYMPÄRISTÖ		
<p>Työväentalo sijaitsee Kypärämien keskuksesta, ja siitä on tullut monien palvelujensa ansiosta Kypärämien keskus</p>		
13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)		
Säilymisedellytykset hyvät.		
14. LUETTELOINTIPERUSTE		15. Rakennushistoriallinen ☐
Tämän kohteen luettelointiperuste on se, että se on yksi Keski-Suomen läänin työväentaloista vaikkakin edustaen aivan toisentyypistä, siis kaupunkimaista, rakentamista kuin perinteinen puurakenteinen työväentalo. Tavallaan se kuitenkin kuvastaa niitä muutoksia, joita kaupunkimiljöö aiheuttaa arvomaailmaan.		16. Historiallinen ☐
		17. Maisemallinen ☐

18. KATUVAHANGON
TAI ASEMAVAHANGON

19. HOHJAKAAVA TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

Ks. rakennushistoria sekä
liite 1.

1. kerrostalo
= TYÖVAHANTALO

Eräniemen
katu

Vesangan tie

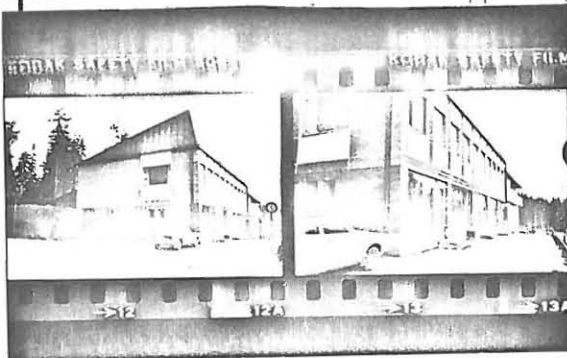
Kypärätie

omakotiasutusta

omakotiasutusta

Keskussairaalan tie

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

1. Hohjakaava rakennuksen toisesta kerroksesta/ty:n arkisto.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Olavi Järvisen ja Erkki Roinilan haastattelu 24.8.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lään	Keski-Suomi	3. Kohde	Jyväskylän työväentalo
2. Kunta	Jyväskylä	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo I /10/14,8	9. Omistaja ja omistajan osoite	Jyväskylän ty. Kauppakatu 30 A 4 40100 Jyväskylä 10
7. Peruskartta/Koordin. 3212 05/x=6905 y=435	8. Osoite Kauppakatu 30 A ja Väinönkatu 7 . 40100JKL19		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2	3
Nyk. käyttö	liike- ja toimitalo	liike- ja toimitalo	liike- ja toim
Alkup. käyttö	liike- ja toimitalo	liike- ja toimitalo	liike- ja toim
Rak. aika	1925	1955	1975
Suunnittelija	Alvar Aalto	Matti Hämäläinen	Erkki Kantor
Kerrosluvu	(1) + 2 + (1)	(1) + 4 + (1)	2
Perusta	betoni ja kivi	betoni	betoni
Runko	tiili	tiili	tiili
Kallomuoto	tasa	satula?	tasa
Kate	pelti	pelti	pelti
Vuoraus	-	-	-
Ulkovärit	kellertävä	harmaanruskea	hyvä
Kunto	hyvä	hyvä	
Erityispiirteet			

11. RAKENNUSHISTORIA

Jyväskylän työväenyhdistyksen vanhojen puutalojen historia selvinnee parhaiten Hannu Tapiolan kirjoittamasta JTY:n historiikista (Tapiola: JTY 1888 - 1968. Tampere 1968) s. 120 - 126. Jyväskylän työväentalosta on myös kirjoitettu oma historiansa. 1955 valmistuneen työväentalon päättä purettiin 1954 vanha puukenteinen toimistotalo. Työväentalon tontti on tällä hetkellä 3022 m². Osuuskauppa Mäki-Matille myytiin tai lahjoitettiin v. 1935-36 puolet työväentalon tontista.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee Jyväskylän kaupungin keskustassa.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat hyvät.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakentamista kaupunkioiloissa, sekä lisäksi arkkitehtonisia arvoja.

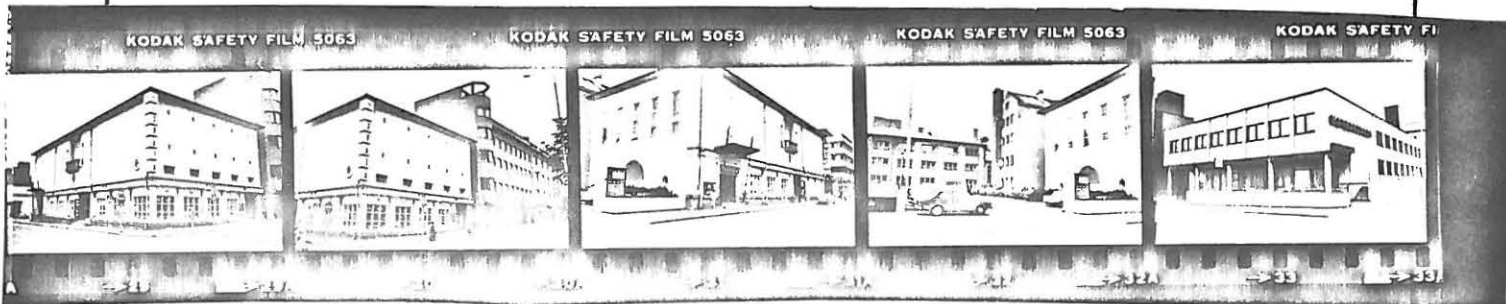
15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

Rakennus 1: Kansanravintola y:stä -1
varastot ym. kellariissa
Seppälän vaatekylä
1978 -
Jyväskylän kaupungin
teatteri/yhd.teatteri
1925 - 1960, kaupungin
teatterina 1961 -
-3:n vuoden päästä teatteri muutta
pois, joten siitä vapautuu toimi-
tiloja.

Rakennus 2: varastotilat, sosiaalitila
ravintolan ja teatterin
tilat, Ravintolan pääkeit-
tiöt. Yliopiston Apteekki
1955 - vuokralaisena.
Teatteriravintola 1955 -
TSL, TUL, Kunnall.järj.
Kaupunginteatteri, Piiri-
toimistot, E-sali ja jä-
senistölle tark. biljardi
sali, Jyväskylän Talvi,
Nuorisohuone ym.

Rakennus 3: B-sali, C-sali
Sound Center-musiikkiliike
Matka-Rengas
Kaupungin voimailusali
Jyväskylän Työterveys ry.
Jyväskylän Maanmittaustoimisto

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
12.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET
Matti Ojala

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Keski-Palokan työväentalo (Palokan hiihtomaja)
2. Kunta	Jyväskylän maalaiskunta		
4. Kylä/Rekisterinumero	219	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	
Keski-Palokka/2		6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordín.	3212 05/x=6909 y=433	8. Osolite	40220 Keski-Palokka
		9. Omistaja ja omistajan osoite	Keski-Palokan ty. 40220 Keski-Palokka

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1948
Suunnittelija	
Kerrosluke	(1)+1+(1)
Perusta	betoni
Runko	lauta(vaaka)
Kattomuoto	satula, tasa
Kate	pelti(vihreäksi maalattu)
Vuoraus	
Ulkovärit	punainen
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväentalo ostettiin 1964 Maamiesseuralta, Palokan U rheilijoilta, Jyväskylän seudun maalaisliiton paikallisosastolta ja maalaisliiton Palokan naisosastolta 40 000 mk. Työväentalo ei siis ollut työväenyhdistyksen rakentama vaan ns. maamiesseurantalo. Työväentaloa nimitetään Palokan Hiihtomajaksi, joten seuratalo ilmeisesti on ollut esim. urheilijoiden talvisen hiihtomatkan kohteena tms. Keski-Palokan työväenyhdistyksellä oli tietävästi ennen viime sotia toimitalo, mutta myös maamiesseurantalolla pidettiin vuokraa vastaan iltamia ennen onaksi ostoa. Työväenyhdistyksellä on myös "Rientola"-niminen tanssilava vähän matkan päässä talosta kerrostaloasutuksen liepeillä. Rientola on rakennettu 1951. Lava on kohdeksen mukainen lautarakenteinen jätetty lava, joka talkoilla tehtiin n. 3000 m² suuruiselle posti- ja lennätinhallitukselta vuokratulle tontille. Osa rakennuspuusta saatiin paikalta, lavan rakentamisen aikoihin metsähallitus omisti tontin. Lavan yhteyteen on kolme vuotta sitten rakennettu betonipohjalle pub. Lavan yhteydessä oli myös aikaisemmin n. 6x10m suuri pautaparakki, jossa oli keittiön ja huoneen asunto ja kokoushuone. Urheiluseura Pyry käytti myös parakin salia voimisteluharjoituksiinsa. Työväentalon ensimmäisessä laajennuksessa rakennettiin WC:t sisälle ja lämmitysjärjestelmä uusittiin 1973, 1977 taloon saatiin 125 m² lisää kerhuhuone tuli uusi ja sali laajentui (vrt. liite 2.)

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Keski-Palokan työväentalo sijaitsee syrjässä asutuksesta. Sen edustalla on laaja urheilukenttä.

13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Talon säilymisedellytykset ovat hyvät. Talo on hyvässä kunnossa ja se on edelleen työväenyhdistyksen järjestötoiminnan tyyssija ja sitä myös vuokrataan häihin ym. huvi- ja seuratilaisuuksiin.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa 1950-luvun työväentalorakentamista.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☒

Ks. liite 1.

metsätie

metsää

työväentalo

laajennus

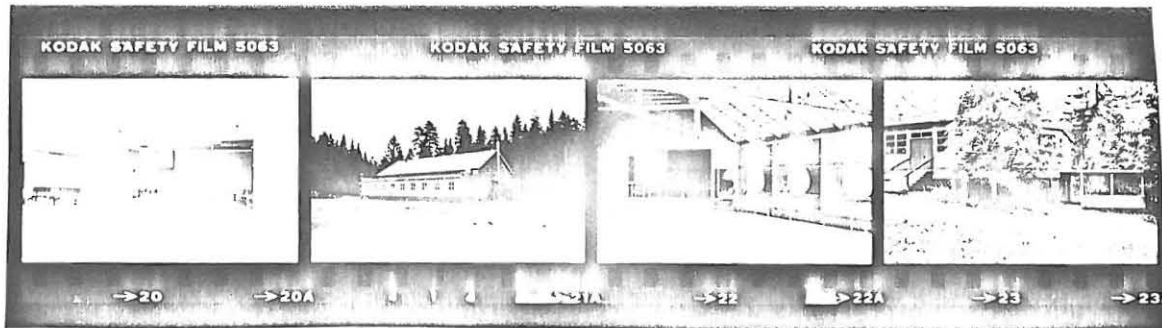
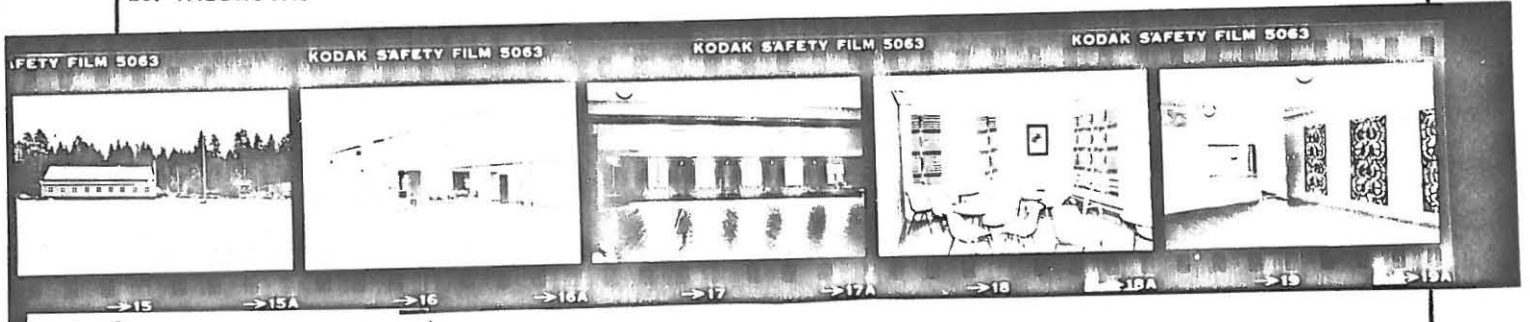
puuvaja

uusi sauna ja
takkahuone ostettu
valmiina 1974

urheilukenttä

metsää

20. VALOKUVAT

-syvennyksessä ollut
ennen näyttämö, joka purettiin 1973.

-sisäkuva Rientolasta

-Rientolan lava ja pub

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Keski-Palokan ty:n arkisto: Kauppakirjat ja
pöytäkirjat ym. sekä piirustukset. Valle
Kuusijoki. Keski-Palokka.

22. LIITTEET

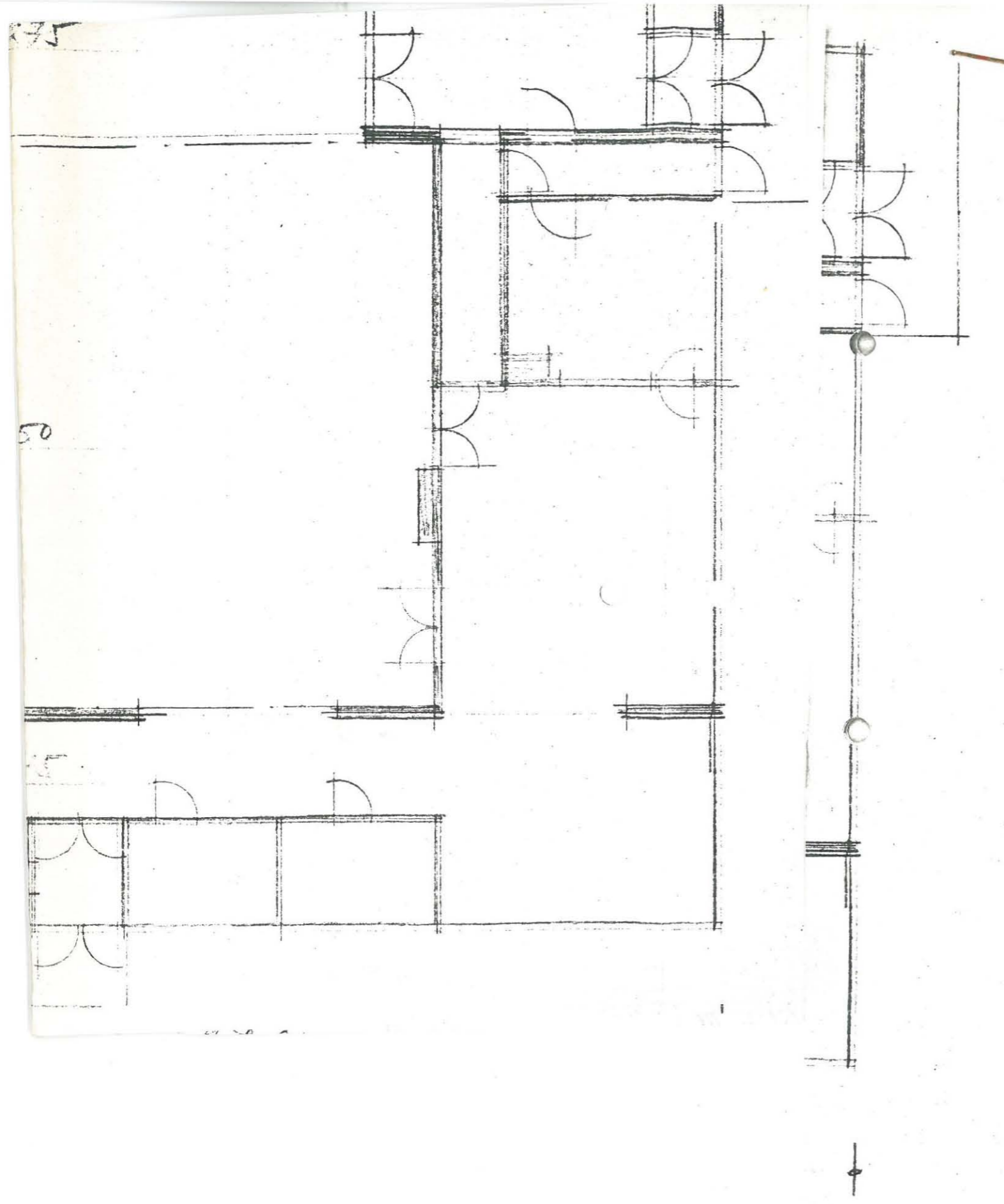
1. Pohjakaava 1977/
2. Pääpiirustus/ty:n arkisto

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Valle Kuusijoki

PALOKAN HUHTOMAJAN LAAJENNUS II
 KAIKISSA MUUTOSTOISSA TULEE VARAUTUA
 MYÖS MYÖHEMMIN MAHDOLLISESTI TEH-
 TÄVIIN MUUTOKSIIN.
 TÄSSÄ LUONNOS LAAJENNUS III:STA,
 JOKA ON OTETTAVA HUOMIOON LAAJEN-
 NUSTA I TEHTÄESSÄ
 13.3.1977 Voitto Rajavirta

H n 75

PUKUH. + WC

NÄYTTÄMÖ
TUOLIVARASTO

liikenne

4 n 700

PUIKA

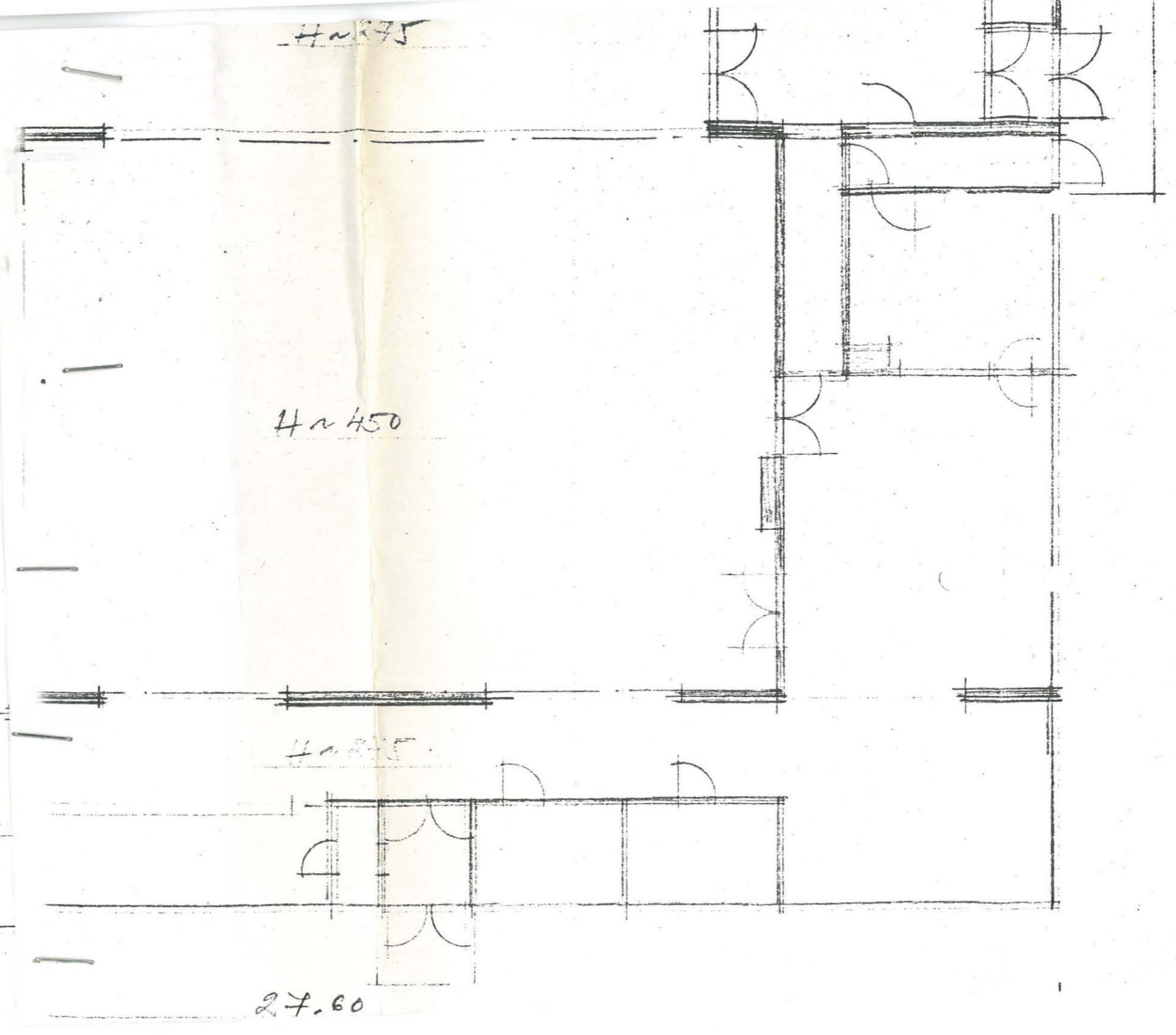
VAATESÄILÖ

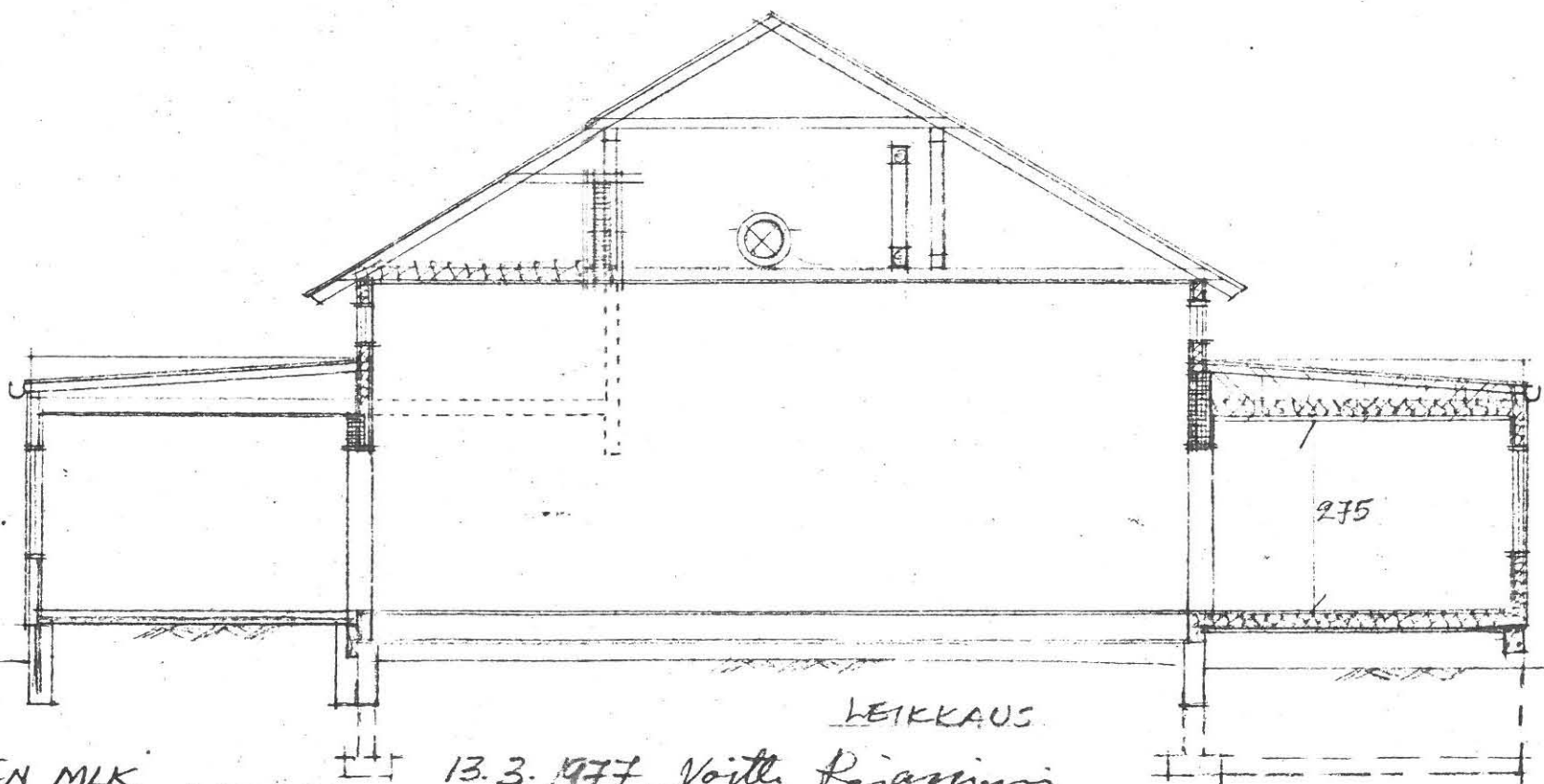
LAAJENNUS III

H n 450

4 n 875

27.60

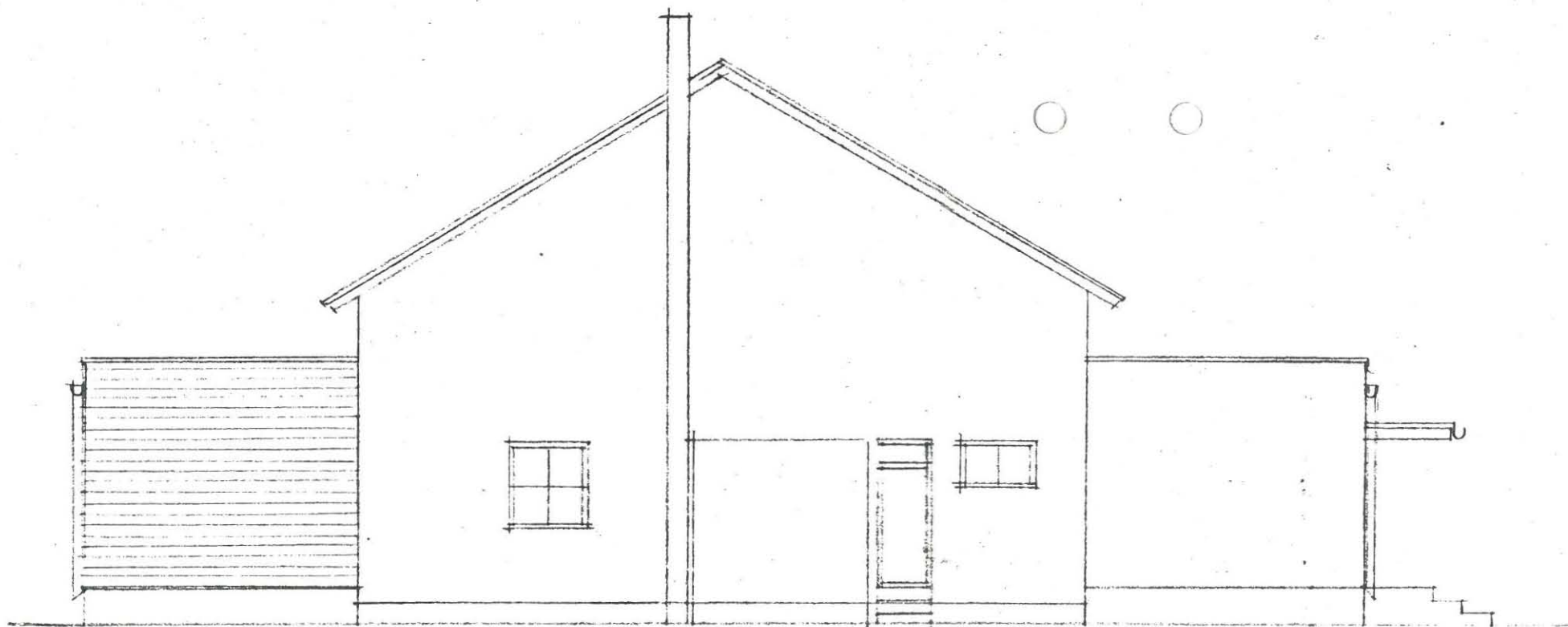

275

LEIKKAUS

JYVÄSKYLÄN MLK

13.3.1977 Voitto Rajasimmi

PÄÄTY ETELÄÄN

PÄÄPIIRUSTUS 1:100 JULKISIVUT JA LEIKKAUS
SEURATALON LAAJENNUS KESKI-PALOKAN SOS.DEM TY SEURAMAJA RN 76 PALO
KAN KYLÄN

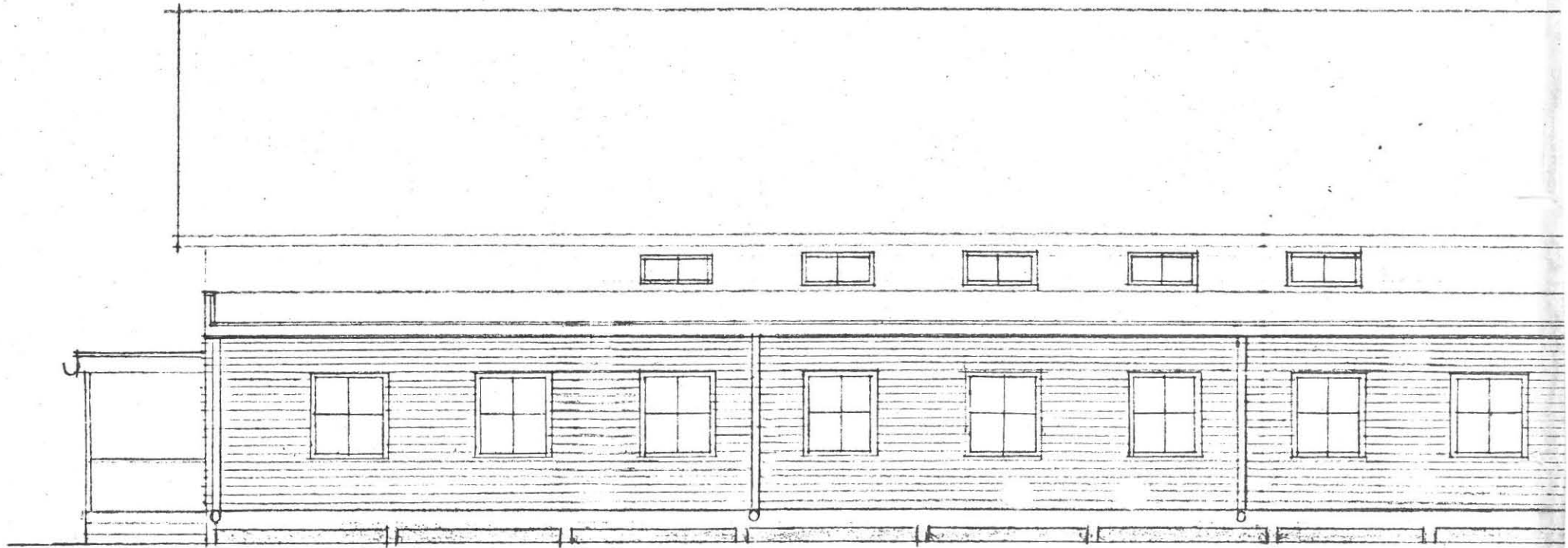

PELTI

LAUTA

BETONI

PÄÄTY PÖYHÖISEEN

JULKISIVU LÄNTE

SUOMEN RAKENHUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lään	Keski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Jyväskylän maalaiskunta	Vaajakosken työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
Haapaniemi/1 ⁵⁵		Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite
3212 08/x=6905 y=441	40800 Vaajakoski	Vaajakosken Urheilutalon Kannatusyhdistys. V-Kosk.

10. RAKENNUKSEN KUVAUS	
Rakennus n:o	
Nyk. käyttö	toimitalo, liitetalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1952 - 53
Suunnittelija	
Kerros-luku	(1)+2+(1)
Perusta	säästöbetoni
Runko	betoni, tiili, rappaus
Kattomuoto	satula
Kate	neltti
Vuoraus	
Ulkovärit	
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA
 Vaajakosken ty. on ilmeisesti perustettu 1904. Vaajakosken ensimmäinen työväentalo on ehkä rakennettu 1908 August ja Ida Lievoselta ostetulle vuokramaalle talkoilla. Lievosilta ostettiin siis Haapaniemen talon Heikkilän eli Haapa-Heikin talon maan vuokraoikeus. Ensimmäinen vuokrasopimus on tehty jo 1896 Kihlakunnanoikeuden kiinnityspöytäkirjan mukaan. Leppävedeltä yhdistys osti banhan tuparakennuksen, joka kunnostettiin toimitaloksi (vrt. pohjakaava). Ilmeisesti hirsiä ostettiin Salvetseenilta näyttämön tekoa varten, joka tehtiin samalla kun työväentalokin Akseli Nymanin mukaan. Vanha työväentalo sai kuitenkin väistyä uusien tiejärjestelyjen tieltä. SOK antoi nykyisen työväentalon tontin vuokralle. Tontti on nykyään vainaa 6000 m². Urakoitsija Hollanti oli työnjohtajana ja teettäjänä ja paikallisten työväenyhdistysten jäsenet Kuohusta, Vesngasta, Tikkakoskelta ja tietysti omasta yhdistyksestä oli töissä. Hiekat saatiin lahjotuksena Oravisaaresta ja tiilet tehtiin työväentalon tontilla. Rakennustyö aloitettiin osakeyhtiönä, jossa oli mukana Vaajakosken ty, puolue, Vaajakosken Kuohu, Jyskän Sos.dem. ty ja Vaajakosken Sos.dem. nuoriso-osasto. Vuosien varrella taloa on vuokrattu erilaisille liike - ja palveluyksiköille. Osakeyhtiö myy myös lämpöä uimahallille. Kannatusyhdistyksen jäseninä ovat piiri ja puolue sekä JTY. Vaajakosken ty. ja Sos.dem. ty sekä Jyväskylän Sos.dem. ty.r.y. kunta vuokraa nuorisotiloja ja lisäksi työväenjärjestöjen sekä u-seura Kuohu toimii talolla. Mäki-Matti pitää ravintolaa yhdessä siivessä ja Jyvä-Sähkö on vuokralla vuokratilaisena.

12. LAHIYMPÄRISTÖ
 Talo sijaitsee Vaajakosken keskustan tuntumassa urh.kentän laidalla.

13. SÄILYMISEDULLIYYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)
 Talon säilymisedellytykset ovat kohtalaiset huomioon ottaen rakennusmateriaalin ja vuokratulojen antaman turvan.

14. LUETTELOINTIPERUSTE Kohde edustaa 1950-luvun kaupunkimaista työväentalorakentamista.	15. Rakennushistoriallinen ☒
	16. Historiallinen ☐
	17. Maisemallinen ☐

KOHDE VAAJAKOSKEN URHEILUTALO KOHTEL. NUMERO 7
 KUNTA JYVÄSKYLÄN MAALAIKUNTA

18. OTE PERUSKARTASTA
TAI ASEMAPHOTOS

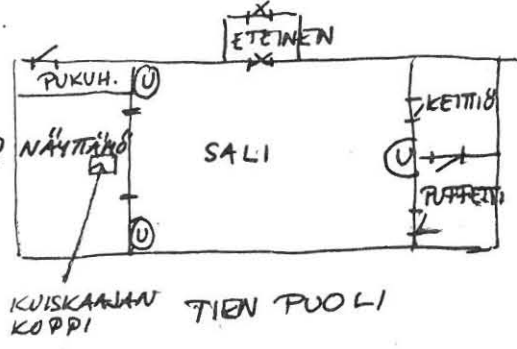
19. POHJAPIirros TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

Ks. liite. PIHAN PUOLI

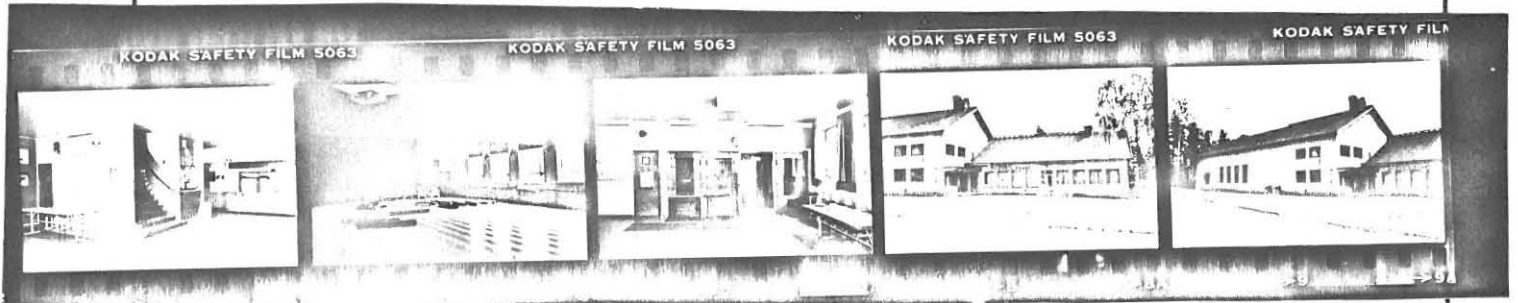
urh.
kenttä

VAAJAKOSKEN
VANHA
TYÖVAENTALO

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Ote Kihlakunnanoikeuden kiinnityspöytäkirjasta
Vaajakosken ty:n arkisto. Työväentalo.

22. LIITTEET

ohjakaava/ty:n arkisto

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
11.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Eino Hellman ja Akseli Nyman

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	Vesangan työväentalo
2. Kunta	Jyväskylän maalaiskunta	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan väetöön liittövä rak.
4. Kylä/Rekisterinnumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Vesangasn ty. 41940 Vesanka
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
3212 02/x=6907 y=426	Vesangan kylä 41940 Vesanka		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1920
Suunnittelija	-
Kerrosuku	2
Perusta	harmaakivi (lohkot)
Runko	hirsi, lauta
Kattomuoto	happeeltaan aumattu satulakatto
Kate	tiili (1946)
Vuoraus	-
Ulkovärit	punamulta
Kunto	kohtalainen
Eriyksiipiirteet	Päätyjen katossa on erikoinen luiska (vrt. valokuvat).

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Vesankaan perustettu 1906 Vesangan kansakoululla Sorretun Voiman artikkelin mukaan. Kunnalta vuokrattiin aluksi tontti 5000 m², myöhemmin tontti ostettiin omaksi. Nykyään tontti on n. 3500 m², koska työväentalon sivuitse kulkeva tie vei osan tontista. Työväentaloon toivat talollisetkin rakennustarpeita, koska haluttiin tukea seurantalön rakentamista. Lähinnä talkoilla tehtiin talo valmiiksi v. 1920. 1948 on vahtimestarille rakennettu asunto yläkertaan laudasta, joka on edelleenkin käytössä. Talolla on toiminut näyttämö hyvin silkkaasti ja sitä on vuokrattu eri järjestöille sekä yksityisille huvitarkoitukseen. Myös omia sekä ohjelmallisia että tanssi-iltamia on pidetty runsaasti. 1950-l: ja 1960-l. toimintamuotoina on ajalle ominaisesti ollut kiertävät elokuvat, mutta sen jälkeen toiminta on lamaantunut niin, että työväentaloa on vuokrattu kokonaisuudessaan eri yrittäjille. Urheiluseura Vesa on kuitenkin toiminut tuolloinkin, yhdistys mm. rakennutti tontilleen painikämpän Vesalle. Kämpä jouduttiin kuitenkin purkamaan pois tiejärjestelyjen tieltä. Vuokralaisena talolla ovat olleet puusepänverstas, Pakkasen ruumisarkkuliike, Taipaleen puusepänverstas ja Kintaudelta hirsimökkien tekijä - ns. pienyrittäjät ovat siis työväentalotiloihin hakeutuneet. Työväenyhdistys käväisi välillä TPSL:ssä, mikä saattoi myös vaikuttaa talon kunnossapitomahdollisuuksiin.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee maellä rautatien ja 4-tien välissä. Se on ilmeisesti alueensa ainoa seurantalö.

13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

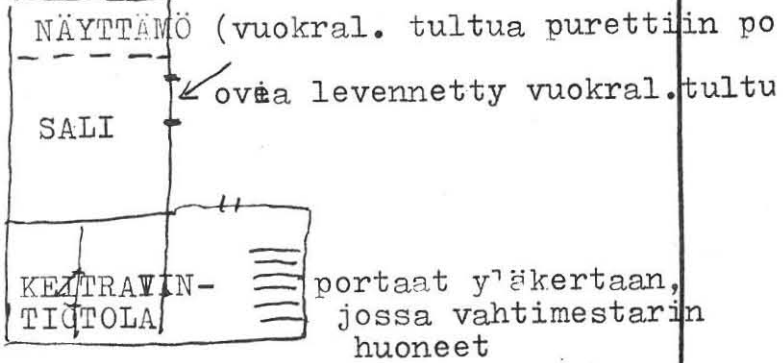
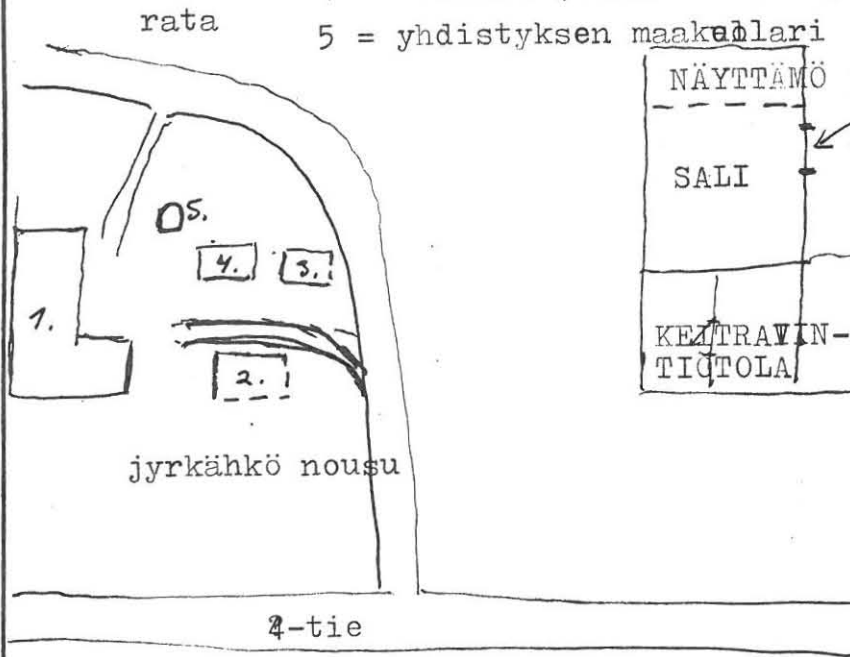
Työväentalon säilymisedellytykset ovat hyvät. Talo aiotaan peruskorjata. Mm. tiilikaton uusiminen on suunnitelmassa ja keittiön puolelle aiotaan rakentaa kuisti ja portaat yläkertaan. Rakennus aiotaan myös maalata.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä samoin kun aikakaudelleen ominaista rakentamista lähes alkuperäisessä asussaan.

15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

- 1 = Työväentalo
- 2 = ennen WC:t
- 3 = ennen painikämppä
- 4 = kuivuri (vuokral. jäänyt)
- 5 = yhdistyksen maakauplari

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Sorretun Voima 7029/9.3.1966 - (mikrofilmi)
Jyväskylän Yliopiston Kirjasto.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
11.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Martti Vähäniitty 11.8.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	
2. Kunta	Jämsä	Hassin työväentalo	
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	
		Vapaa-aian viettoon liittyvä rak.	
7. Peruskartta/Koordin. 2144 08/x=6849 y=561	8. Osoite 42260 Hassi	9. Omistaja ja omistajan osoite Hassin työväenyhdistys 42660 Hassi	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	toimitalo	käymälä
Alkup. käyttö	toimitalo	käymälä
Rak. aika	1911	-
Suunnittelija	-	-
Kerrosluku	1	1
Perusta	harmaakivi, kalliolla myös	maapohja
Runko	hirsi	lauta
Kattomuoto	harja	harja
Kate	huopa (bitumi)	huopa
Vuoraus	pysty	-
Ulkovärit	tummanruskea	-
Kunto	kohtalainen	huono
Erityispiirteet	Rakennuksen perustaa on tukittu huono pystylaudoituksella.	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Hassiin perustettu 1905 Keijo K. Kulhan mukaan ja ensimmäisiä iltamia on pidetty Norolassa (s. 549 - 550). Tontti on saatu lahjoituksena Nestori Hintalta 1910. Kylän ohi virtaavasta uittoväylästä on talkoilla ongittu uppotukkeja rakennustarpeiksi. Joonas Norola lainasi rahaa 1600 mk ilm. rakentamista varten. Talo on rakennettu talkoilla, ja se on valmistunut 1911 (Kulha 1974, s. 550). 1935 on talon päärappu valettu betonista päätellen siitä, että siinä ovat numerot, oik. vuosiluku 1935. 1936 on Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tietojen mukaan korjattu uunit ja sisustettu uudelleen, 1945 talo on sähköistetty ja 1950 katto on korjattu ja taloa on maalattu.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talon lähiympäristö on autioituvaa maaseutua.

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

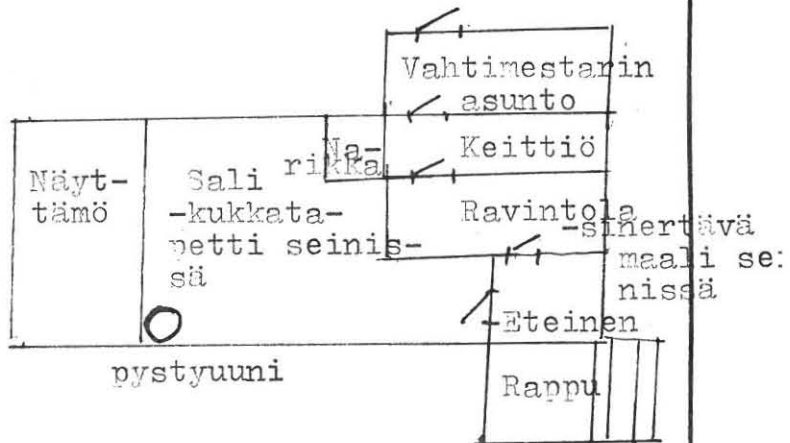
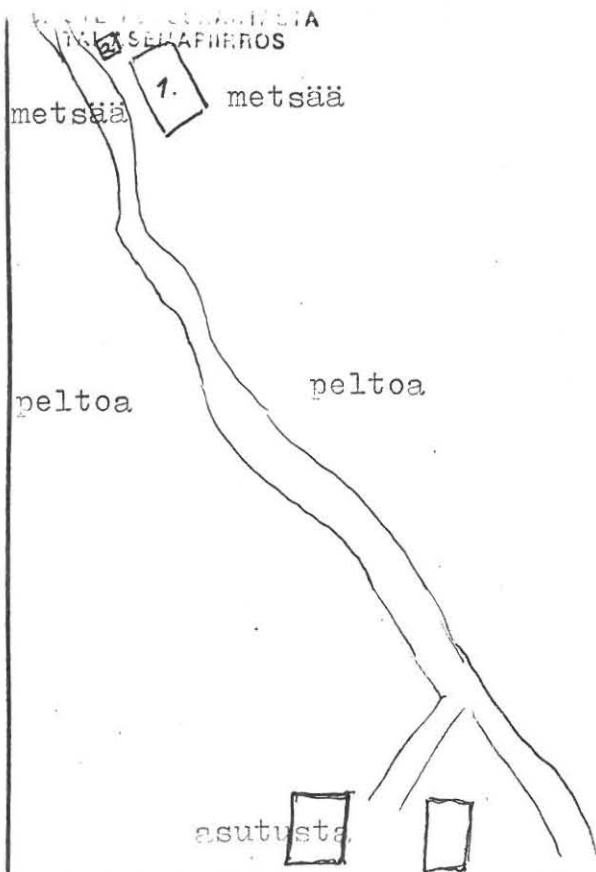
Talon kunto on kohtalainen ja näyttää siltä, että talon ympäristössä on tarvetta säilyttää tämänlaatuinen toimintapaikka. Säilymisedulliyytykset ovat siten melko hyvät.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalolle ominaista rakennustyyppiä

15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☒

19. PÖRJÄPIIRROS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Keijo K. Kulha: Vanhan Jämsän historia 1960-luvulta vuoteen 1925. Turku 1974.
Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot työväentaloista Keski-Suomessa.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979/
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
4.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

PAÄPIIRUSTUS MK 1:100

HASSIN TYÖVÄENTALO

OMISTAJA HASSIN TYÖVÄENYHDIS -
TYS. RY. OS. 42260. HASSI.

KYLÄ: HASSILA

TONTTI: AHJOLA RNO

JÄMSÄN KAL UNKI

PERUSKORJAUS

RAKENNUKSEN ALA: 179m²

TILAVUUS 800m³

pvm. 15.2.1979 JÄMSÄ

Risto Enroos Rkm

Risto Enroos

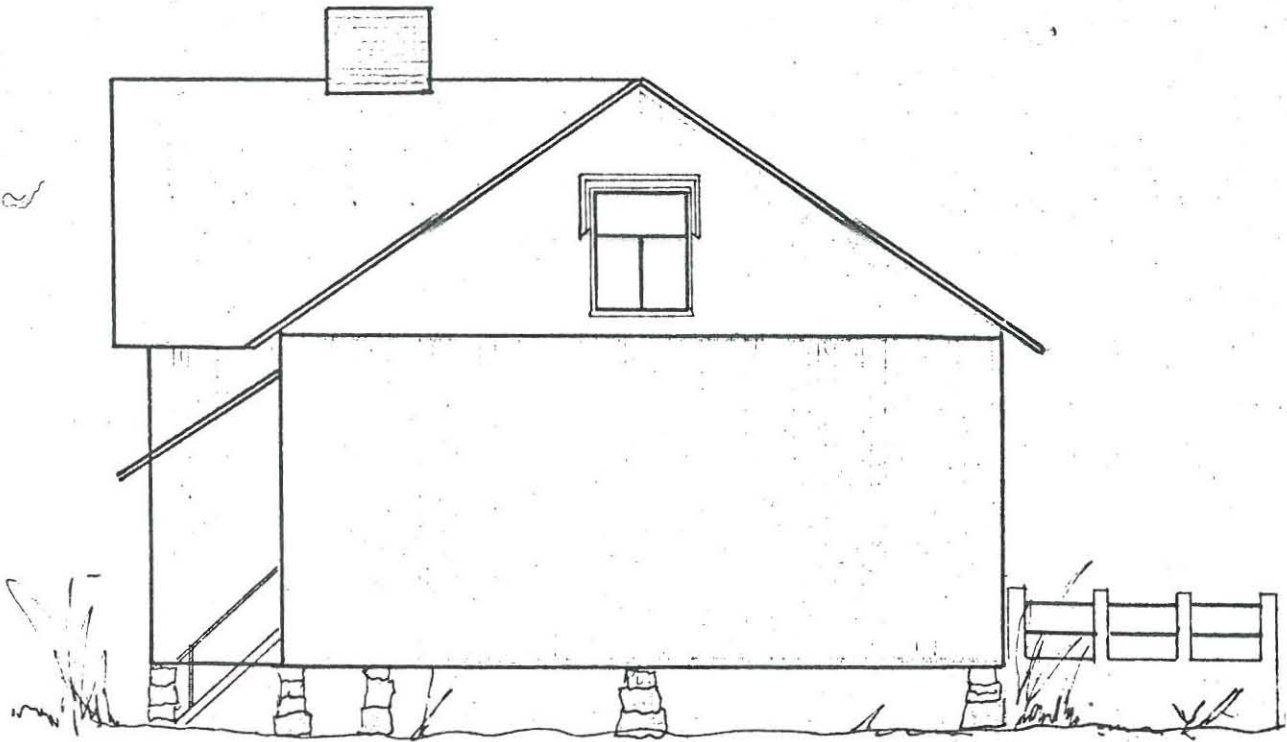

Vinovuoraus
keltainen

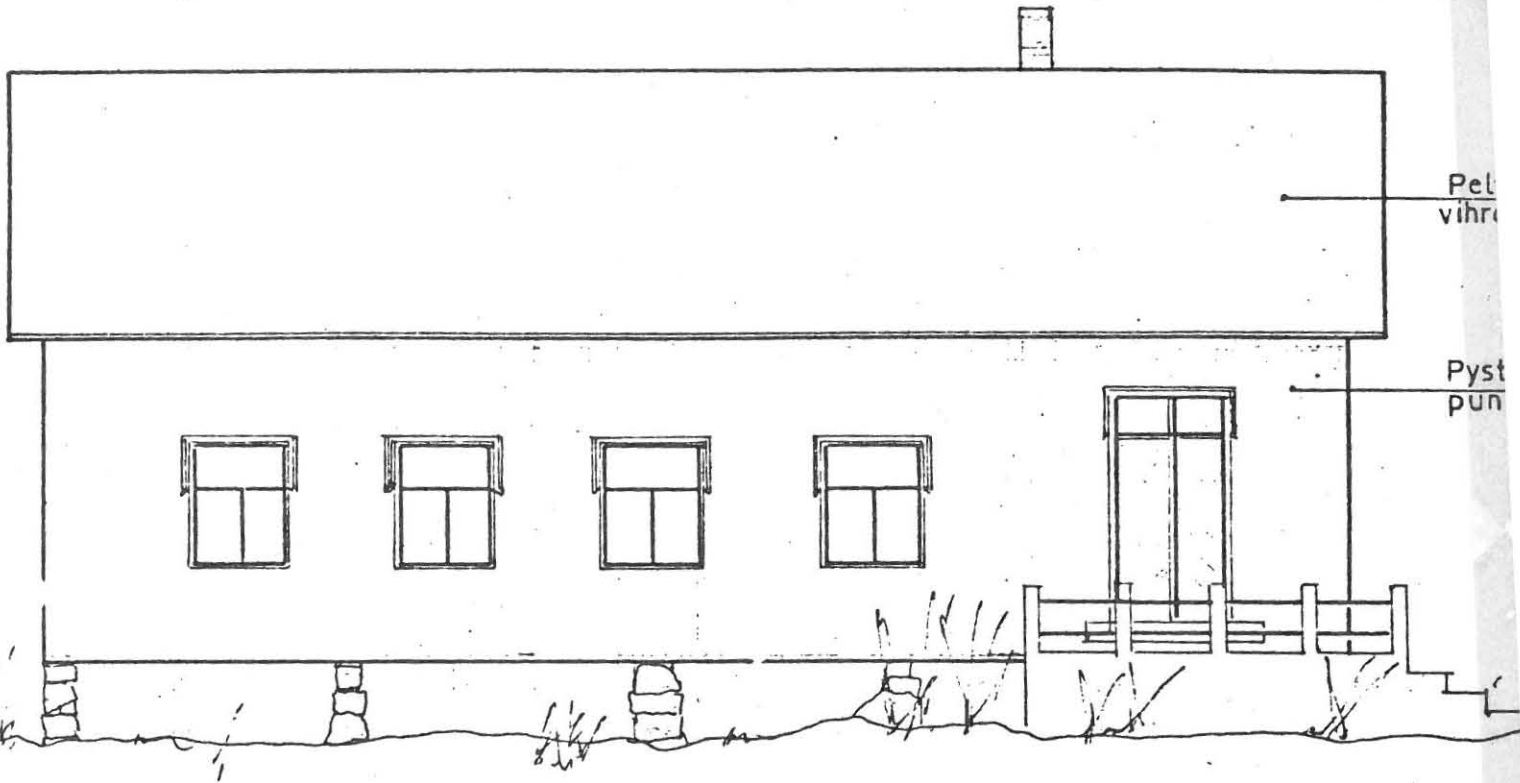
raus

vuorilaudat valkoiset

Pääty kaak koon 1:100

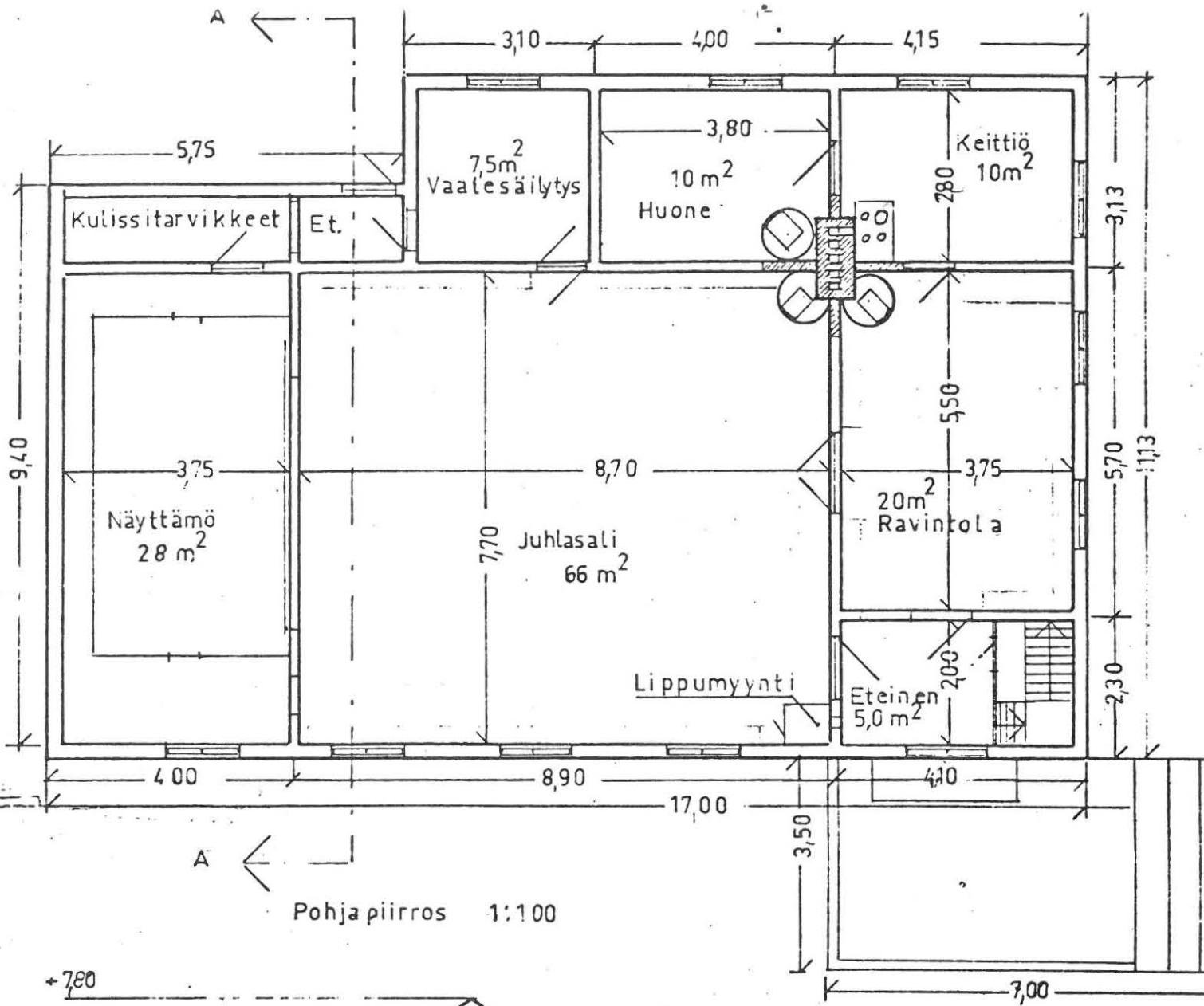
Pääty luoteeseen 1:100

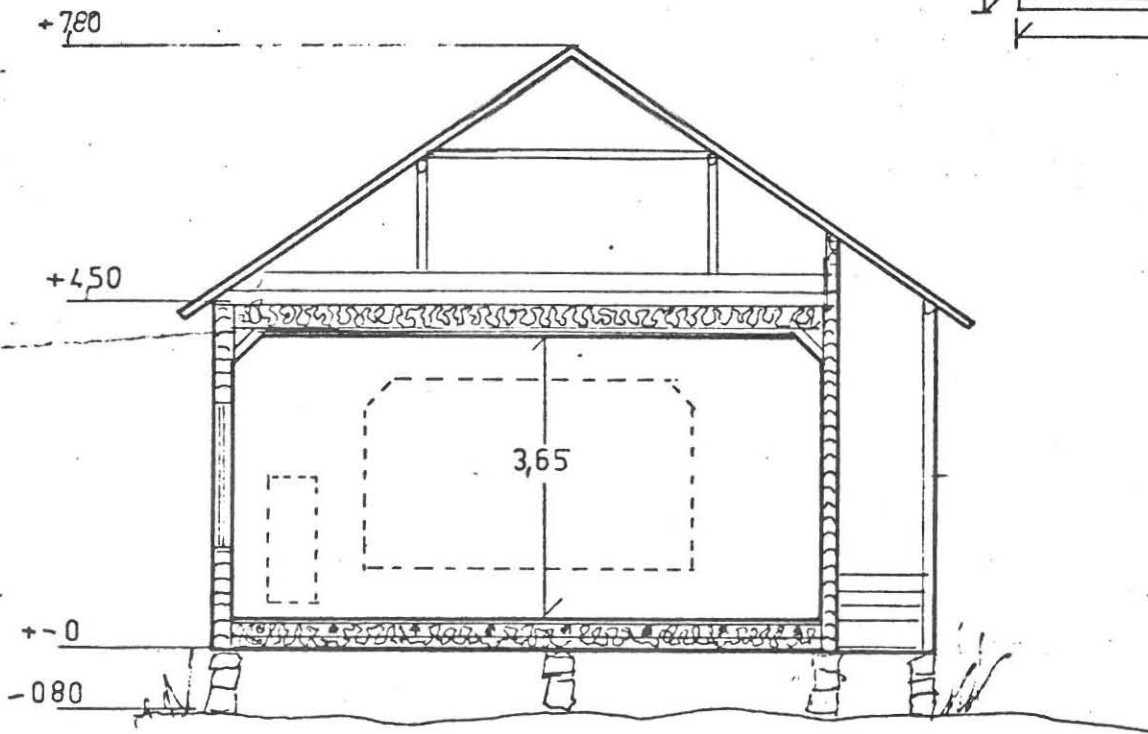
Julki sivu lounaaseen Hassi—Güninpohja paikallistielle
1:100

Sivu koilliseen 1:100

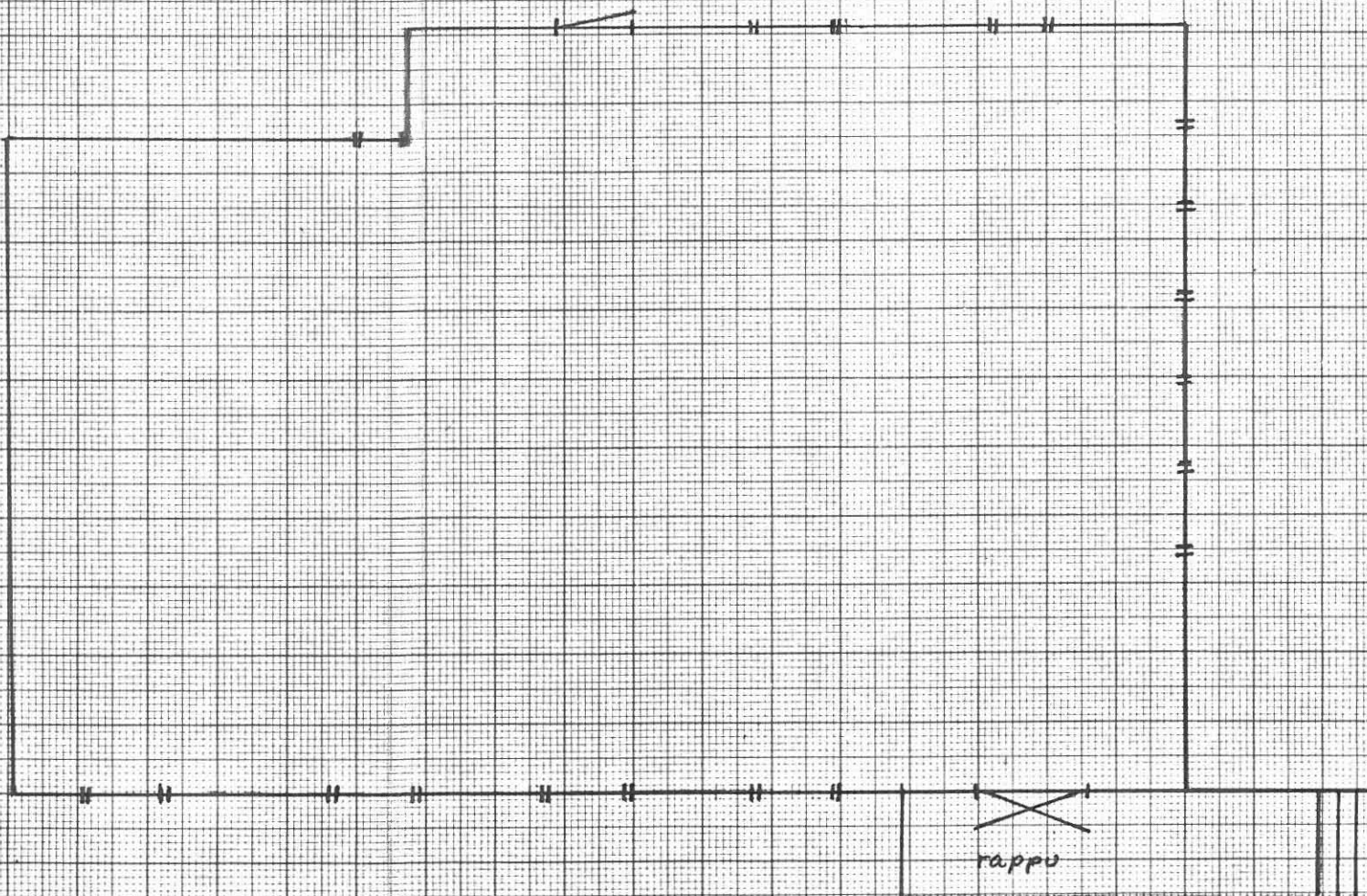
Pohjapiirros 1:100

Leikkaus A-A 1:100

JÄMSÄN HASSIN TYÖVÄENTALO

liite 1.

Päivi Anderson

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	Järvenkylän työväentalo
2. Kunta	Jämsä	6. Kohdetyyppi	Vapaa-aikaan liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	Alhojärvi 1:65	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	
7. Peruskartta/Koordin.	2144 06/x=6858 y=560	8. Osolite	42250 Alhojärvi
		9. Omistaja ja omistajan osolite	Järvenkylän ty. 42250 Alhojärvi

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2	3
Nyk. käyttö	toimitalo	varasto	käymälä
Alkup. käyttö	toimitalo	aitta	käymälä
Rak. aika	1923	?	
Suunnittelija			
Kerrosluke	1	1	1
Perusta	harmaakivi	kivillä	kivillä
Runko	hirsi	hirsi	lauta
Kattomuoto	satula	satula	nulpetti
Kate	huopa	huopa	huopa
Vuoraus	pysty		
Ulkovärit	punamulta, valk. vuoril.		
Kunto	hyvä	kohtalainen	kohtalainen
Erytispiirteet			

11. RAKENNUSHISTORIA

Järvenkylän työväenyhdistys on perustettu 1921 Väliksen pirtissä. Työväentalo rakennettiin lähinnä talkoilla 1923. Juhlasali oli Olkkolantalon vanha pirtti ja keittiö ja näyttämö rakennettiin talkoilla laudasta. Juhlasalissa oli alunperin puupermento - ilmeisesti vanhan pirtin permento. Sulo Salolta, joka oli työväenyhdistyksen ensimmäisiä puheenjohtajia, saatiin lainaksi rahaa rakennustarpeiden ostoon. Talon tonttimaan oli aluksi vuokralla Kolhisen tilasta, mutta pian se ostettiin omaksi ja myöhemmin ostettiin myös lisämaata. Nykyään tontti on 4000 m². Otto Minkkinen muistaa, että työväentalon näyttämö olisi ollut ammattimaisen kirvesmiehen työtä eli Sulo Salon isä, joka oli kirvesmies, olisi urakoinut näyttämön. Keski-Suomen Sosl. dem. piiritoimiston tietojen mukaan olisi 1951 talo vuorattu ulkoa ja pahvitettu sisältä. Talon pihalla olevassa vanhassa aitassa oli määräysten mukaan putka. Taloa on jatkuvasti kunnostettu, kun tarvetta on ollut. Pyrkimyksenä on Otto Minkkinen mukaan ollut kuitenkin säilyttää työväentalo alkuperäisessä asussaan jatkuvasti.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee nollolla metsän laidassa. Lähellä on maalaistalo, jonka pihan läpi on kuljettava tieltä työväentalolle pääsemiseksi.

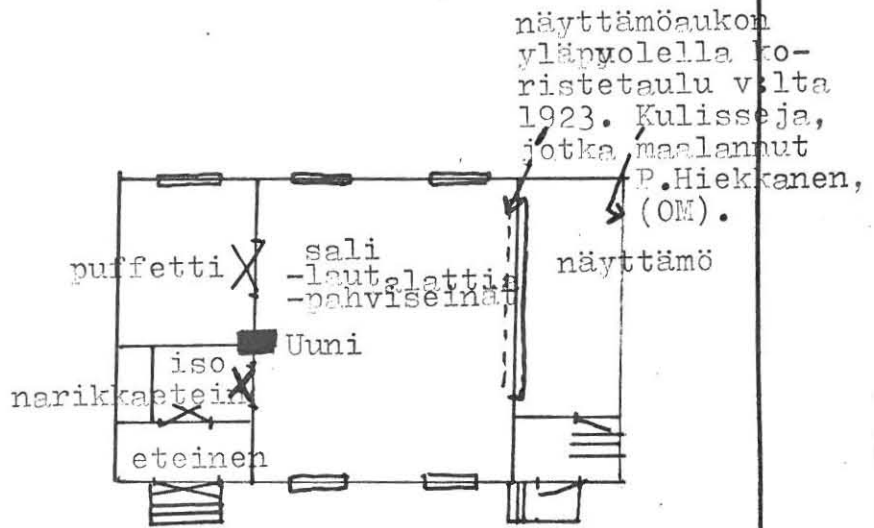
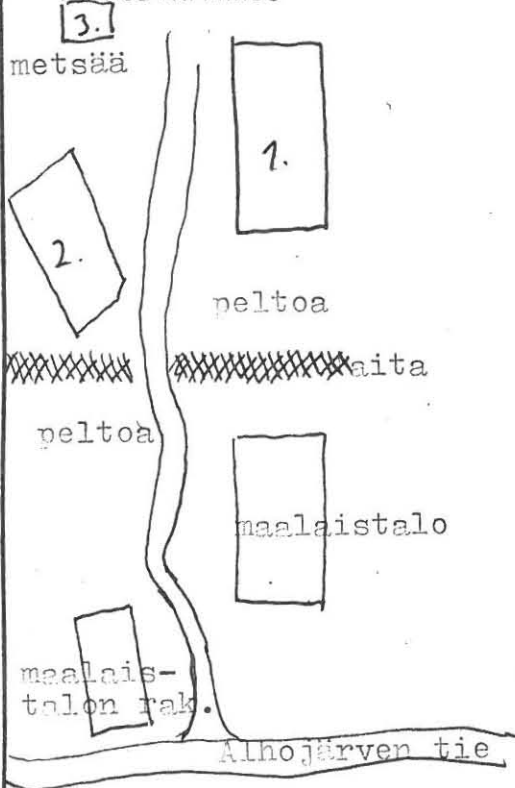
Lähiseudulla on neamiessuurantalo, joka kunnostettiin ennen sotia Alhojärven kartanon päärakennuksesta.

Työväentalon säilymisedellytykset ovat hyvät - talo on hyvässä kunnossa ja se on edelleen seura- ja juhlaikässä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalolle ominaista rakentamistyyppiä.

15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot
sosialidemokraattien omistamista työvänta-
loista.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus
1979/Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

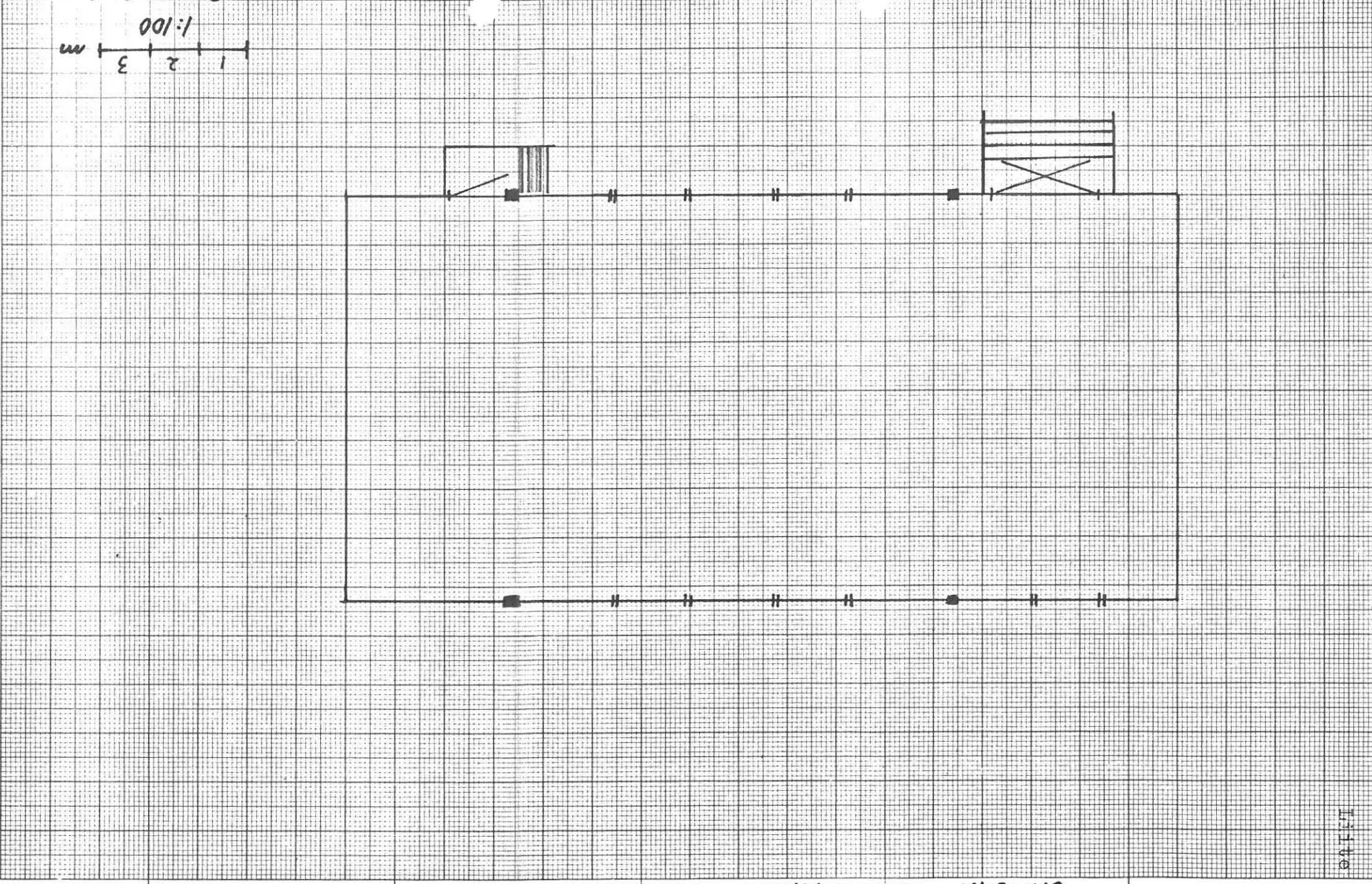
Päivi Andersson

7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Kirvesmies Otto Minkkisen (synt. 1920) haas-
tattelu 6.6.1979 Järvenkylän työväentalolla.

JÄMSÄN JÄRVENKYLÄN TYÖÄENTALO

1:100
3 2 1 m

Päivi Andersson
6.6.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Jämsänkosken työväentalo
2. Kunta	Jämsänkoski	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
		2233 07/x=6868 y=561	Jämsänkosken kaupunki 42300 Jämsänkoski
		9. Omistaja ja omistajan osoite	
		Jämsänkosken kaupunki 42300 Jämsänkoski	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	kunnan toimitalo
Alkup. käyttö	työn toimitalo
Rak. aika	1961 (I talo 1902)
Suunnittelija	
Kerrosluvu	2
Perusta	betoni
Runko	betoni
Kattomuoto	tasakatto
Kate	peltili
Vuoraus	
Ulkovärit	
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Jämsänkoskella perustettu 1902. Yhdistyksen kokouksiloina toimi aluksi tehtaan omistama Seurahuone, mutta omaan taloon on kuitenkin pyritty jo keuhällä 1902. Puuseppä Alhonen myi kahden huoneen mökin yhdistykselle saman vuonna keuhällä ja niin oli yhdistyksellä oma kokoontumistila (Koskinen 1977, s. 2). Vasta 1950-luvulla on uutta taloa alettu hankkimaan, koska seudulla oli tehtaan johdon kanssa varsinkin 1929:stä sotaan asti vaikeuksia sähköjen saamisessa, niin uuteen rakennushankkeeseen ei epävarmojen olojen takia uskallettu lähte Vanhassa työväentalossa aluksi lukutupa ja vahtimestarin asunto, ja siihen oli v. 1908 rakennettu iso hirsinen sali, mutta ne tilat eivät vastanneet enää tarpeita. 1960-luvulla yhtiö vuokrasi Lavoajanvarresta yhdistykselle tontin, jonne oli aikomus rakentaa uusi työväentalo, mutt hanke jäi kesken ja uusi talo rakennettiin vanhan talon viereen. Myös uusi talo oli vuokratontilla. 1965 elokuvateatteri vuokrattiin yhtiölle Vanha talo muuten purettiin uuden talon tieltä. Työväentalo joutui kuitenkin taloudellisiin vaikeuksiin, kun lainat sidottiin indeksiin ja elokuvatoiminta hiljeni television vaikutuksesta. Myös se että ammattiyhdistysliikkeessä sovittiin työnantajien kanssa että työnantaja antaa toimintatilat sai työväentalon hiljenemään. Työväenyhdistys sai toimintatilat Jämsänkosken kaupungin ostettua työväentalon kalolta, v. 1970.

12. LAHİYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee Jämsänkosken keskustassa torin laidalla rinteessä

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat hyvät ottaen huomioon se, että rakennusmateriaalina on betoni. Tosin talo on kaupungin omistuksessa, mutta se on sijoittanut tiloihin kunnallisen elokuvateatterin Kino-Otavan ja lisäksi kokous- ja toimistotiloja.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde on luetteloitu, koska se edustaa 1960-luvun kaupunkimaista työväentalorakentamista ja kuvastelee siten mm. rakennusmateriaalinsa kautta tuonaikaisia rakennukseen liittyviä arvoja.

15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

18. PÖYDÄPIIRROS
TAI ASEMAPIIRROS

← tie Jämsään
tehtaalle menevä tie

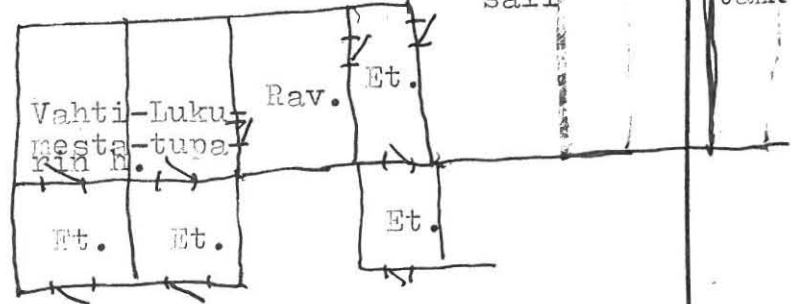
liikekortteleita

tori

työväentalo

19. PÖYDÄPIIRROS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

Ks. liite 1.

Jämsänkosken ty:n vanha t:lo Eino
Jalmar Virtasen piirtämänä 1979.

20. VALOKUVAT

-kuva Yhtyneet Paperitehtaat Oy:stä,
joka on vaikuttanut tavalla
tai toisella myös työväentalon
kohtaloihin.

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Tarja Koskisen Jämsänkosken työväenyhdistys,
75-vuotishistoriikki. 1977. Kirjoittajan
hallussa Jämsänkoskella.

22. LIITTEET

1. Pohjapiirrosjäljen-
nökset kunnantöimistöltä

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

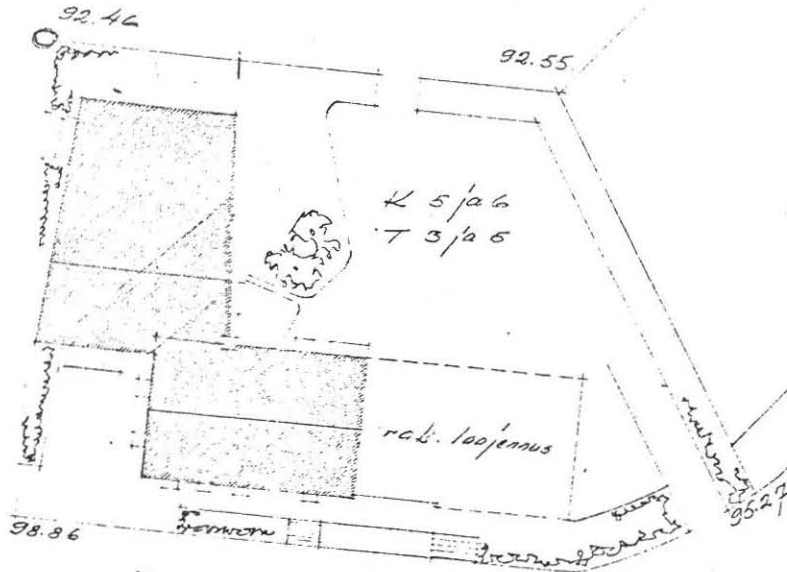
Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Eino Jalmar Virtasen ja Tarja Koskisen
haastattelut 7.6.1979.

JÄMSÄNKOSKEN TY

Uusi tori

Kivitalon
lähe- ja toimitalo

Vahvistetaan noudatettavaksi
Jämsänkosken rakennuslautakunnan
päätöksellä 27.11.1960 No 69
JÄMSÄNKOSKEN RAKENNUSLAUTAKUNTA

V. Luoma
Rakennustarkastaja

Muutettu 2.4.60

TAVANVAIKKOYKSIEN LASKUSIIRTOKAASITUS	
TYÖ N: 195	Jämsänkosken Ty
PHR. No 2259	Lähe- ja toimitalo
1/500	1/500
1/500	1/500

Kauppakojat

Taipaleentie

suurpöytä 1/500

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Koskenpään työväentalo
2. Kunta	Jämsänkoski	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Jämsänkosken Koskenpään t 42440 Koskenpää
7. Peruskartta/Koordin. 2233 06/x=6868 y=561	8. Osoite Koskenpään kylä 42440 Koskenpää		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	autio
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1907(?)
Suunnittelija	
Kerrosluku	1
Perusta	harmakivi, kallio
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	huona
Vuoraus	tysty
Ulkovärit	punamulta, valk. vuori- ja ikkunalaudat (viimeksi maal. 1949)
Kunto	huono
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Talo on ilmeisesti rakennettu joskus 1907 tienoilla talkoilla. Varmaa tietoa ei ole, koska pöytäkirjat on tuolta ajalta takavarikoitu 1918. Hugo Nurminen muistaa, että talon tontti olisi ostettu Taipaleen talosta-Räihältä. Itse rakennus lienee kunnostettu Siljavirran(?) meijerirakennuksesta. Talo otettiin 1919 suojeluskunnalle ja saatiin myöhemmin käärijöimillä takaisin. Jatkosodan aikana valtio lunasti talon itselleen ja sitä pidettiin siirtolaisten majoituspaikkana vuoteen 1944 asti. Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tietojen mukaan talo olisi vuorattu ulkoa 1935 ja samalla rakennettu vahtimestarin huone ja putka. Vuonna 1944 työväentalolle on vedetty sähköt saman lähteen mukaan. 1949 rakennus on maalattu sekä sisältä että ulkoa ja talon itse on rakennettu tanssilava. Tanssilava ei kuitenkaan ollut Hugo Nurmisen mukaan pystyssä kuin pari vuotta. 1950-luvulla kunta on vuokrannut taloa koulutiloiksi, Koskenpään kansakoulu on toiminut työväentalon salissa ja ravintolassa. 1969 yhdistettiin Jämsänkoski ja Koskenpää, ja Jämsänkosken kunta vuokrasi talon ilmeisesti edelleen koulutiloiksi. Nyttämmin talo on työväenyhdistyksen omistuksessa, mutta täysin kansakoulun jäljiltä: ravintolaa ja juhlasalia on käytetty käsityöluokkina ja ne ovat siivottomassa kunnossa.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talo sijaitsee Koskenpään kylän keskustassa. Lähiseudulla on nuorisoseurantalo, joka myytiin viime vuonna urheiluseura Kirille.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Talon säilymisedellytykset ovat huonot - talo on suorastaan rappiolla eikä seuratoiminnan tarvetta enää työväenyhdistyksen piirissä ole.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☒

urheilukenttää

ryteikköä

työväentalo

kallio

baari, kauppa

linja-auton pysähdyspaikka

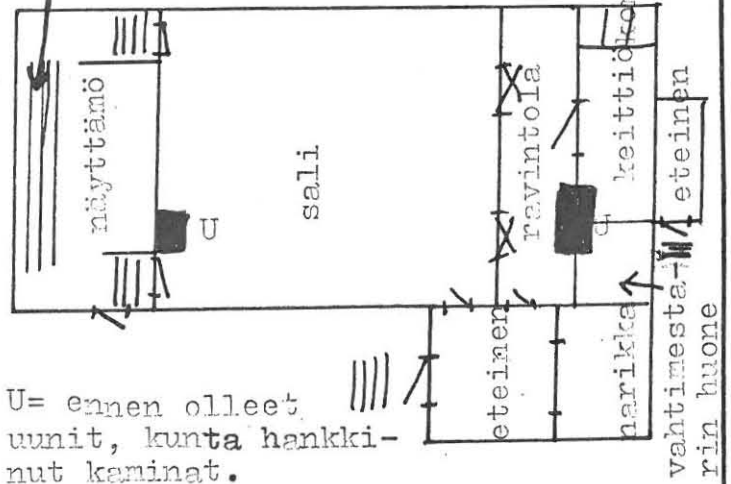
Petäjävvedelle tie

asutusta

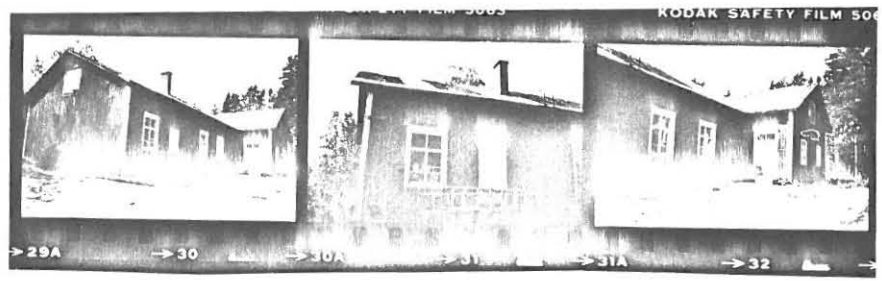
kulisseja jotka maalattiin Väinö Nurminen 1938 - 39.

POHJAPIIRUS TAI TILTOJA SISÄTILOISTA

lankuista tehty avotanssilava, ollut

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Keski-Suomen Sos.dem. Piiritoimiston tiedot sosialidemokraattien omistamista työväentaloista.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979/ Päivi Andersson

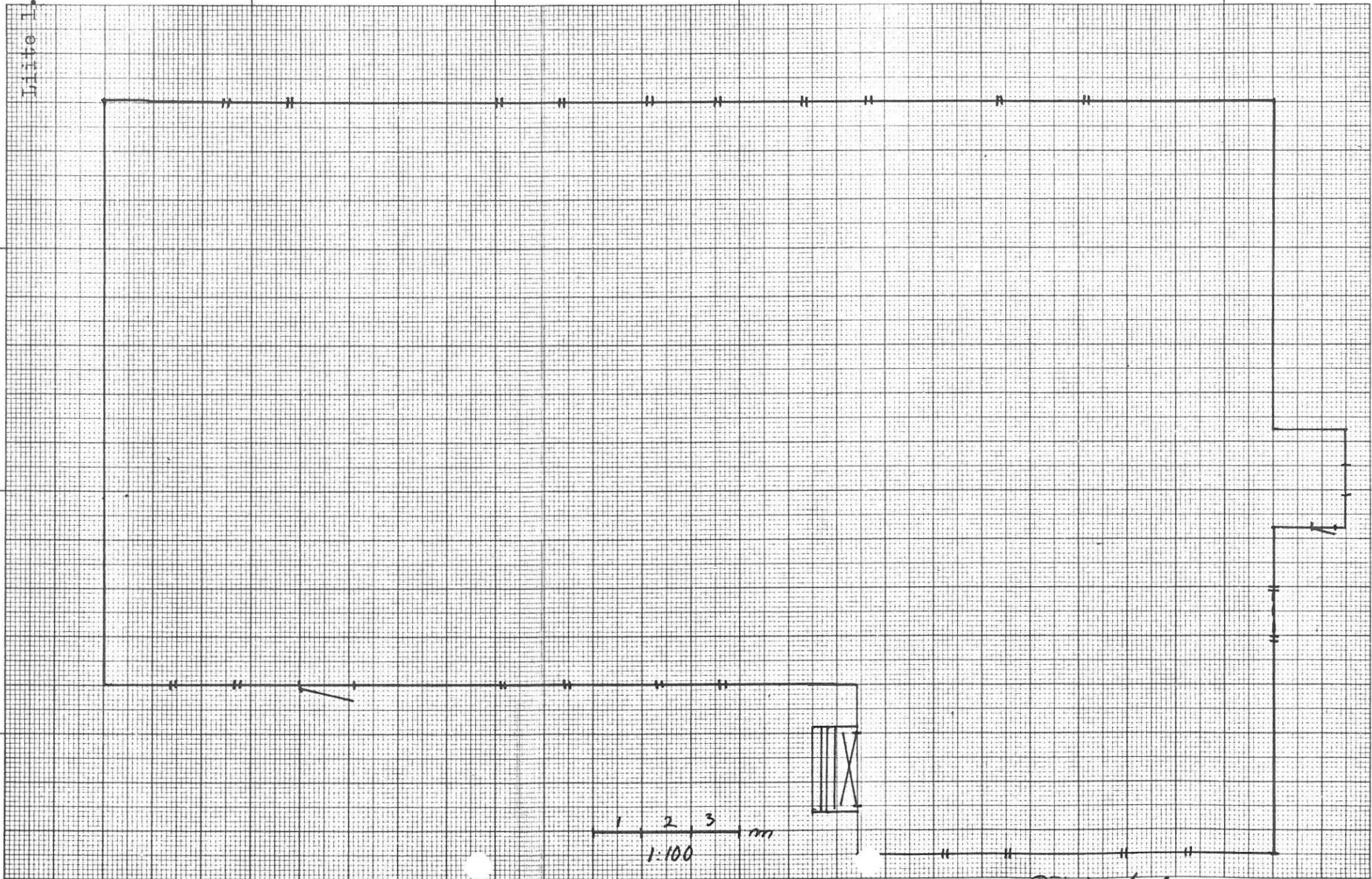
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson 7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Metsätyömiehen Hugo Nurminen (synt. 1907) haastattelu 8.6.1979 Koskenpään työväentalolla.

KOSKENPÄÄN TYÖVÄENTALO

Päivi Andersson
1. / 1929

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Kannonjärven työväentalo
2. Kunta	Kannonkoski	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Kannonkosken Sd. yhdistys 43300 Kannonkoski
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
2244 09/X=6976 y=561	49570 Kannonjärvi		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1929 (1939; 1976)
Suunnittelija	- (- ; Niilo Kokkinen)
Kerrosluvu	1
Perusta	harmaakivi(vanha osa), sementti(uusi osa)
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	pelti
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	punamulta
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	Talon takana on tiilimuurattu jatke, jossa on sijoitettu öljysäiliö. Rakennuksen reiät ovat alkuperäiset, mutta ikkunat saatiin lahjotuksena 1976. Ravintolan päädyssä oleva ikkuna on saatu Kannonkosken kirkonkylästä.

11. RAKENNUSHISTORIA

Kannonjärvelle on työväenyhdistys perustettu 1928. Työväenyhdistys osti talon tontin Lahti-nimisestä tilasta 1928. Tontti on 60 aaria. Ensiksi rakennettiin salin puoli käytöstä poistetusta vanhasta maalaistalosta, joka ostettiin Kallion talosta. Tuolloin rakennuksessa oli siis sali, jonka toisessa päässä oli näyttämö ja toisessa päässä pitkä pöytä, joka toimi puffettina eli ravintolana. Pöydän vieressä oli puuhella Niilo Kokkisen mukaan. Työväentalo joutui kuitenkin velkojen takia pakkohuuto-kaupattavaksi jo 1932, jolloin Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimikunta huusi sen ja rahottajana tuolloin oli Löytänän työväenyhdistys Viita-saarelta Niilo Kokkisen mukaan. Väinö Leppänen ja Ilmari Saksi olivat urakoineet työväentalon ensimmäisen vaiheen rakentamisen, josta sitten jäi velkoja, joiden takia talo meni pakkohuutokauppaan. Työväentalo jäi kuitenkin Sos.dem. piirin omistukseen. 1939 rakennettiin talkoilla ravintolan puoleinen pää; itse ravintola, eteinen, putka ja narikka. Ravintolan pää kunnostettiin myös vanhasta rakennuksesta: Kivijärvellä olleesta nahkurinverstaasta. Rakennuspuita saatiin myös omalta tontilta mm. koivupermanton. 1950 vuorattiin talo ulkoa Aili Holmilta saaduilla puilla talkoilla pöytäkirjojen mukaan. 1976 talo peruskorjattiin kokonaan, kun kaikki Kannonkosken työväenyhdistykset yhdistettiin Kannonkosken sd. tv:ksi. Peruskorjaus tehtiin kokonaan talkoilla ja lahjoituksin lähimmäisönsä sänkoasennuksia myöten.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ Rakennuksen lähiympäristö on harvaanasuttua maaseutua. Talo on lähellä tietä ja Kannonjärven posti on tuskin 100 metrin päässä. Samoin Kannonkoskelle menevä tie.

13. SÄILYMISEDULLIYYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

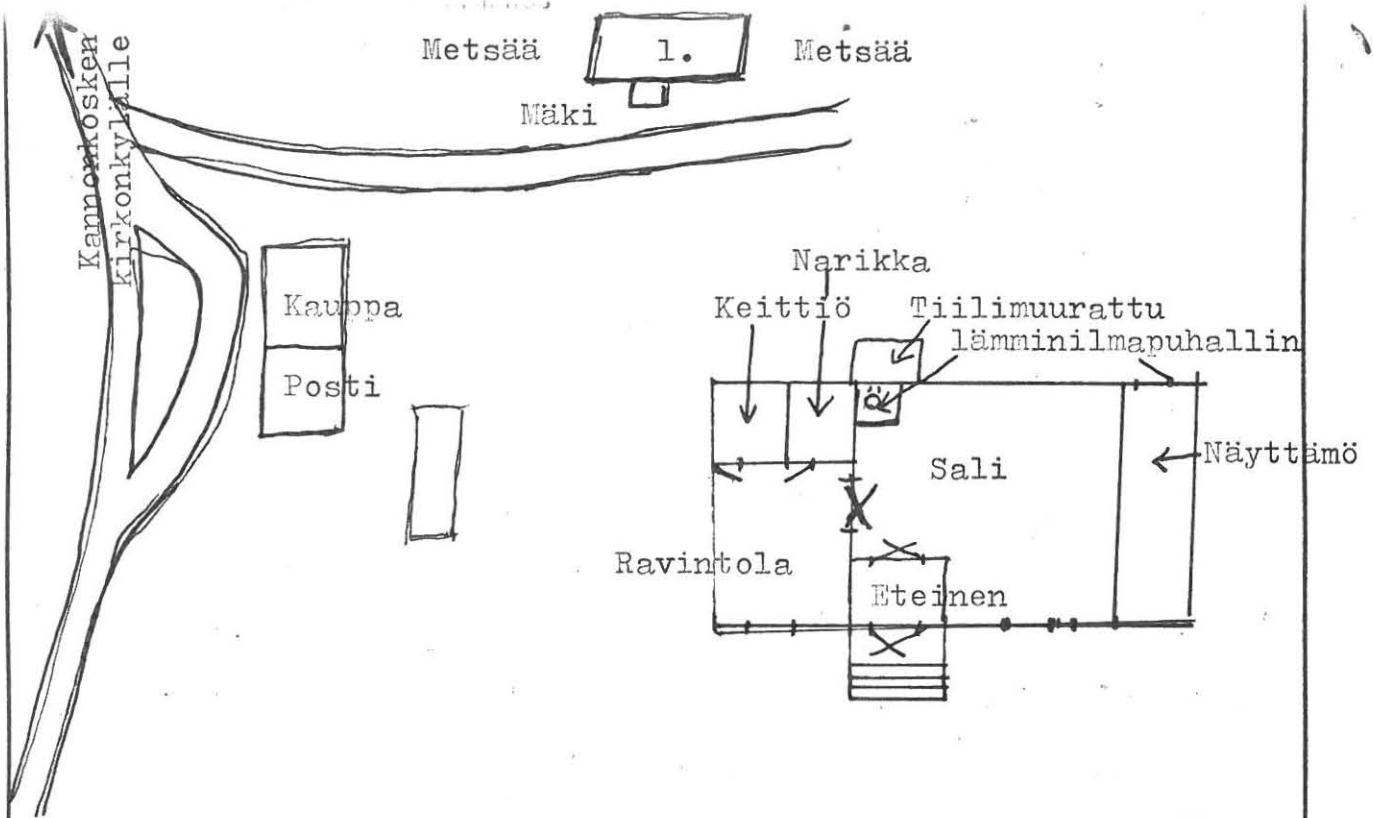
Talon säilymisedulliyykset ovat suhteellisen hyvät - talo on muutama vuosi sitten peruskorjattu ja se sijaitsee hyvien liikenneyhteyksien varrella. Mm. kunta on vuokrannut työväentaloa talvisin nuorisotiloiksi Kesäisin työväentaloa käyttävät eri järjestöt ja yksityiset henkilöt seura- ja iuhlatoimintaan.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

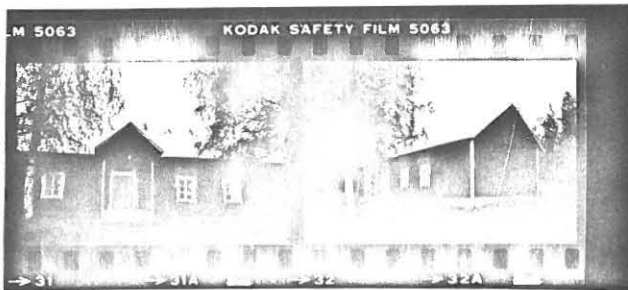
Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakentamista.

15. Rakennus-historiallinen 16. Historiallinen 17. Maisemallinen

X

14. VALOKUVAT

15. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
 Kannonjärven ty:n arkisto/Niilo Kokkinen.
 Kannonjärvi: Pöytäkirjat 1941 - 1965.

16. LIITTEET
 Niilo Kokkisen
 haastattelu

18. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
 Päivi Andersson
 4.9.1979.

17. SUULLISTA TIETOA ANTANEET
 Niilo Kokkisen s. 1910 haastattelu 10.7.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	(Rantakallio)
2. Kunta	Karstula	Karstulan kirkonkylän työväentalo	
4. Kylä/Rekisterinumero		5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	
		6. Kohdetyyppi Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.	
7. Peruskartta/Koordin.	2244 03/x=6975 y=540	8. Osolite	Karstulan kirkonkylä 43500 Karstula
		9. Omistaja ja omistajan osoite Karstulan työväenyhdistys 43500 Karstula	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2	3
Nyk. käyttö	toimitalo	tanssilava	ulkoravintola
Alkup. käyttö	toimitalo	tanssilava	ulkoravintola
Rak. aika	1909	1956 (1965)	1967
Suunnittelija	-	-	-
Kerrosluke	2	1	1
Perusta	harnaakivi	betoni(18 m halk.)	betoni
Runko	lauta	lauta	lauta
Kattomuoto	satula	telttakatto	tasa
Kate	tiili(1951)	huopa	levy
Vuoraus	-	-	-
Ulkovärit	kellertävä(1978)	kellertävä	kellertävä
Kunto	hyvä	hyvä	hyvä
Erityispiirteet	Sissänkäynti päädyssä ollut yläkerrassa parveke ja ikkunat ja ovi, myöhemmin siihen muutettu korkeammat ikkunat ja sittemmin nykyiset levennetyt ikkunat. Salin ikkunatyyppi eroaa selvästi 10-ruutuisena muista 6-ruutuisista ikkunatyypeistä.		

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Karstulan kirkonkylään perustettu 1906 suurlakon jälkimaininkien myötä. Työväentalo on rakennettu 1909 talkoovoimin. Työväentalon tontti on Mauno Jylängin mukaan koottu kolmesta tilasta. Yhteensä maata on 1,04 hehtaaria. 1917 suojeluskunta takavarikoi työväentalon. Työväenyhdistys osti Riuttaperältä sairaalan vierestä kuitenkin uuden tontin ja alkoi rakentaa talkoovoimin sinne uutta työväentaloa ja tanssilavaa. Uusi työväentalo saatiin kehikkovaiheeseen 1926. Suojeluskunta oli sillä aikaa lahjottanut työväentalon kunnalle. 1927 kunta ja työväenyhdistys tekivät vaihtokaupan tonttien ja niillä olevien rakennusten välillä ilman välirahaa pöytäkirjojen mukaan. Tanssilava on rakennettu 1956 talkoilla koivutukeista. Ikkunat on siihen laitettu 1965 - ensin laava oli avolava. Ulkoravintola on rakennettu 1967 ja lasinen osa hiukan myöhemmin. Tanssilavan lattiaa on Mauno Jylängin mukaan vahvistettu urheiluseura Kisa-Veikkojen paini- ja voimailuharjoitusten takia. Nykyään talo on sähkölämmitys - ilmapuhallinjärjestelmä suunnitteilla sekä keittiöstä ja vahtimestarin huoneesta aiotaan 1979 - 1980 tehdä sisä-WC:t, suihkukopit sekä keittokomero. Vahtimestarin asunto on 1978 kunnostettu yläkertaan. Tiilikaton sijaan on suunniteltu kevyempää peltikattoa.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennus sijaitsee lähellä Karstulan kirkonkylän keskustaa Pääjärven rannalla. Ympärillä on omakotiasutusta ja pikkumetsiköitä.

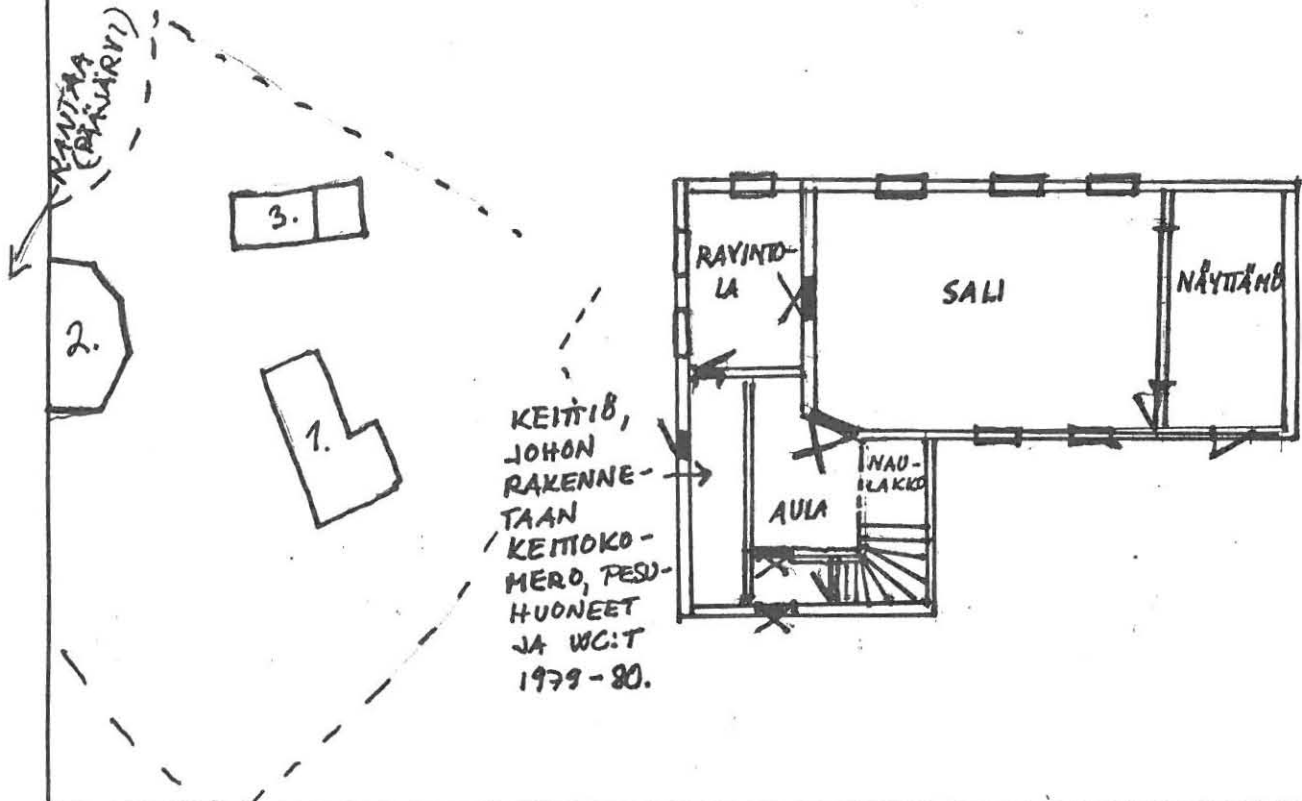
13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Rakennuksen säilymisedellytykset ovat hyvät. Rakennusta kunnostetaan jatkuvasti. Yhdistyksen tontilla oleva tanssilava on hyvin suosittu tanssipaiikka. Yhdistyksellä on oma tontti edullisella ja luonnonkauniilla paikalla. Työväentaloa vuokraavat eri järjestöt tilaisuuksiin.

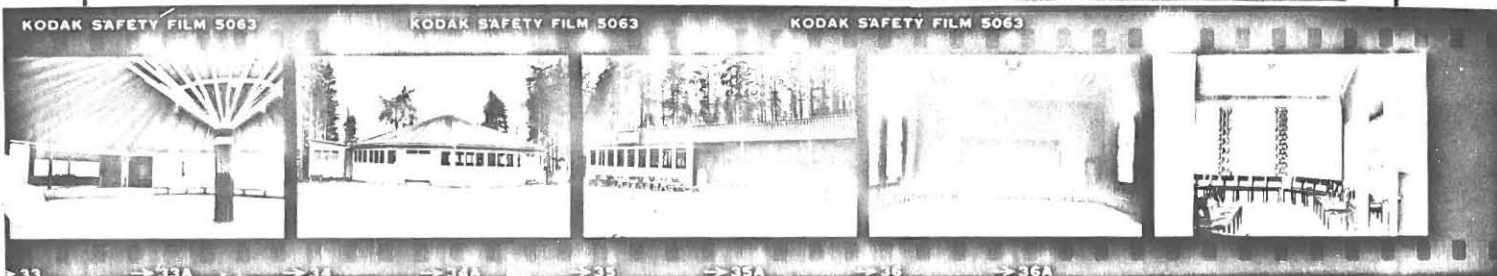
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä sekä aikakaudelleen ominaista rakentamista.

15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Karstulan kk:n ty:n arkisto/ JyMa:
- Pöytäkirjat 1920 - 1933

Mauno Jylängin ja Taisto Poikosen kirjoittama
Karstulan kk:n ty:n 70-vuotishistoriikki.

22. LIITEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
Päivi Andersson
4.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

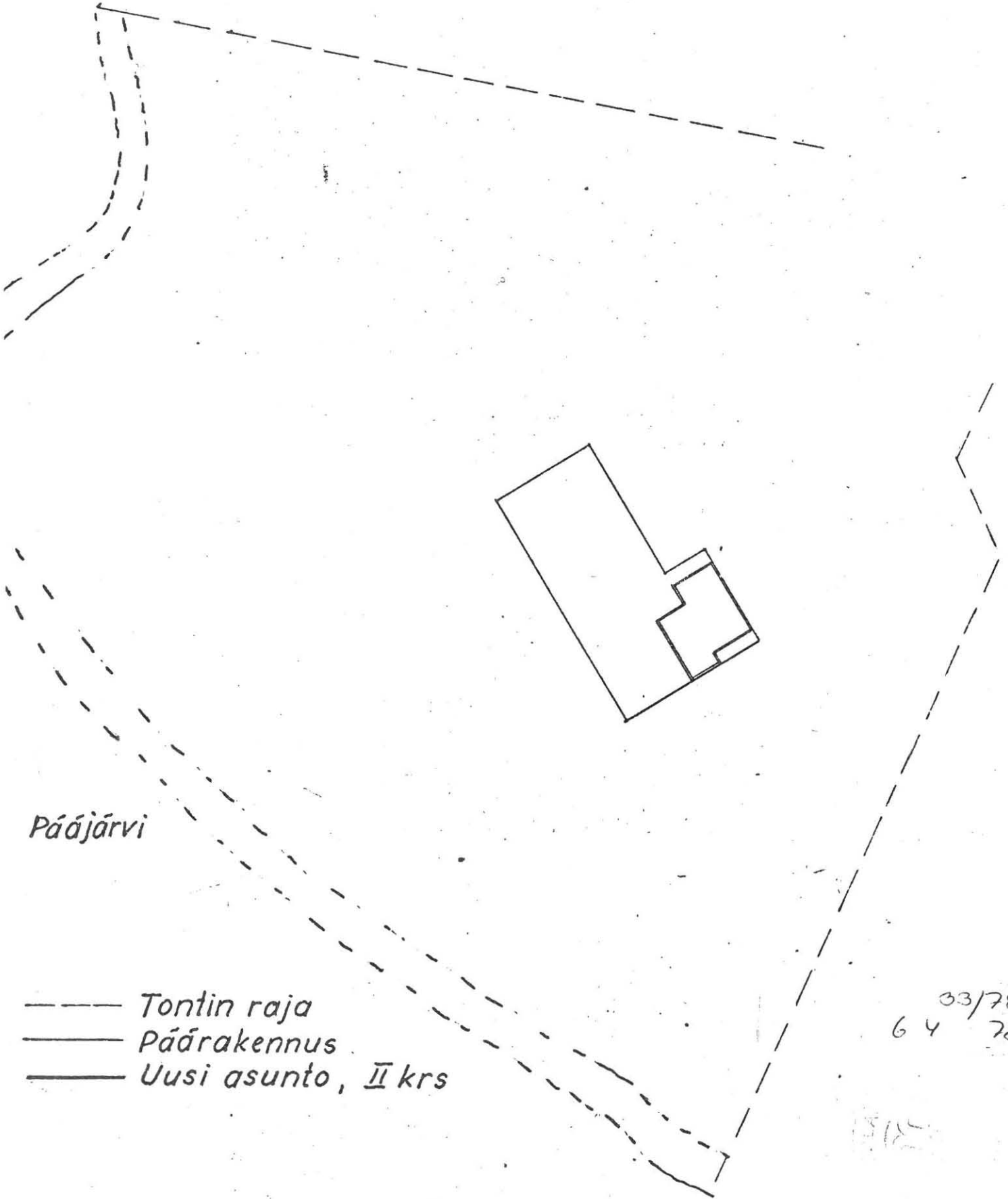
Artturi Koskinen s. 1904 - haastattelunauha
Taisto Poikosella Äänekoskella.
Mauno Jylängin haastattelu 11.7.1979.

(K)

Asemapiirros

Karstulan Työväentalon tontista

Mk 1:500

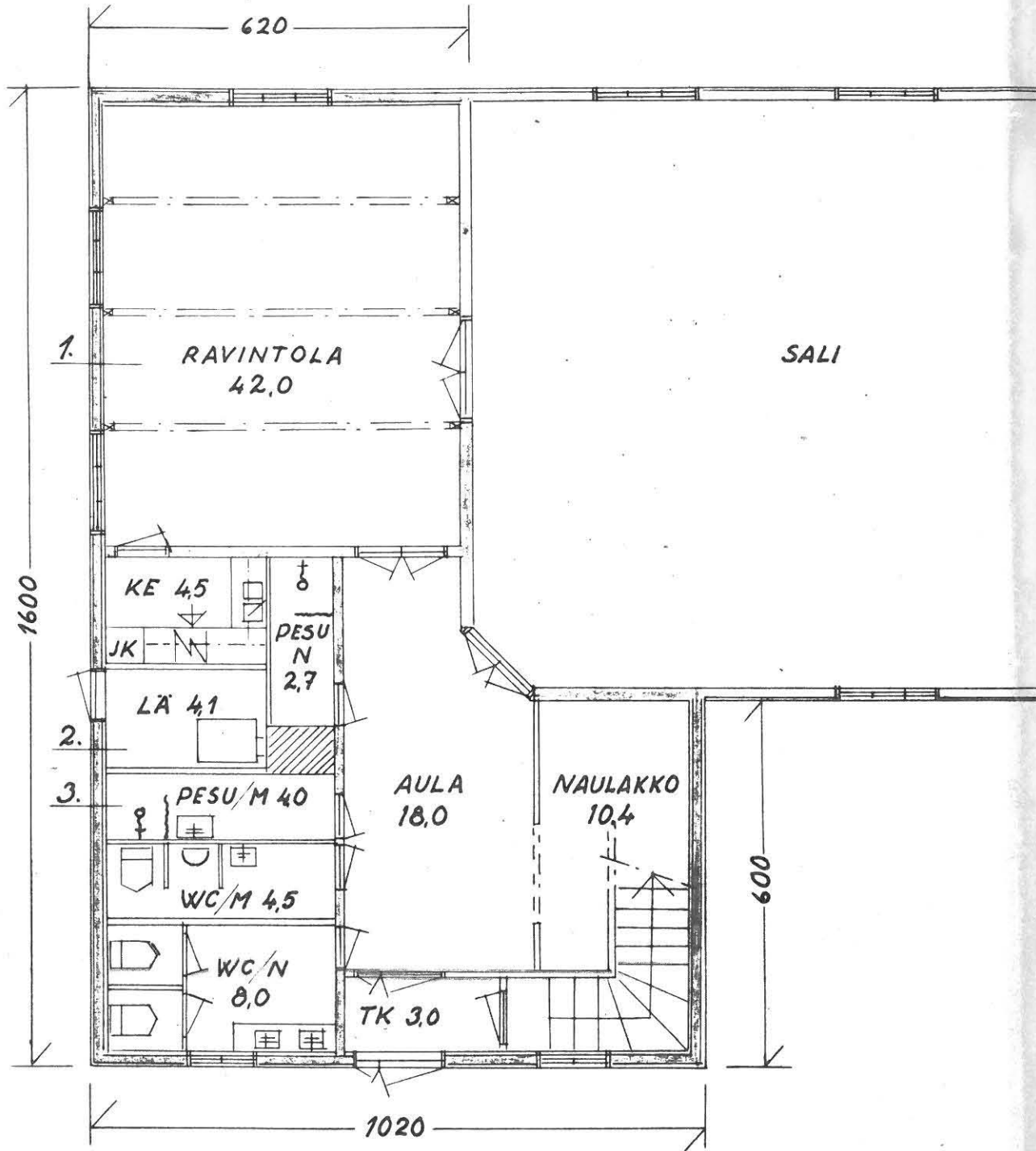
Pääjärvi

- Tontin raja
- Päärakennus
- Uusi asunto, II krs

33/78
64 78

Karstula, 2.4.1978. M. Jylänki

(K)

TYÖVÄENTALO, KORJAUSSUUNNITELMA
KARSTULA, KIRKONKYLÄ

KARSTULA, 20.11.1978
Pilt. Maimo Jylänki

NÄYTTÄMÖ

1. LAUTASEINÄ
~~ENT. HIRSISEINÄ~~
KOOLAUS 50x50
VILLA 50mm
MUOVIKELMU
LASTULEVY 12mm

2. LAUTASEINÄ
~~ENT. HIRSISEINÄ~~
KOOLAUS 50x50
VILLA 50mm
MUOVIKELMU
GYPROC 13mm

3. LAUTASEINÄ
~~ENT. HIRSISEINÄ~~
KOOLAUS 50x50
VILLA 50mm
MUOVIKELMU
LUJALEVY 12mm
MUOVIPINNOITE

4. LATTIARAKENTEET

AULA JA RAVINTOLA
LATTIAVASAT JA VILLA 150mm
LATTIALAUTA 32mm
VINYYLILAATAT

KEITTIÖ, WC:t JA PESUTILAT
TIIVISTETTY SORA
STYROX 100mm
MUOVIPINNOITE

5. KATTORAKENTEET

RAVINTOLAN KATTOON LIIMAPALKIT JA
LAUTARISTIKKO 400x400 mm

WC:t JA PESUHUONEET, ALASLASKETTU
TUKIRAKENNE JA LUJALEVY 12mm

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO			MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE			
1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Keuruun Asunnon työväentalo
2. Kunta	Keuruu	6. Kohdetyyppi	
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.	
Asunta/7 ^c		7. Peruskartta/Koordin.	9. Omistaja ja omistajan osoite
2234 02/x=6904 y=545	8. Osoite	Kieho Lehtola Keuruu Keuruun k:n ty.	
Asunnan kylä.Asema. 42520 Asunta.			

KOHTEL. NUMERO 15

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	autio toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1909 - 1910
Suunnittelija	-
Kerros-luku	1+ (1)
Perusta	harmaskivi, betoni
Runko	hirsi, lauta
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	-
Ulkovärit	
Kunto	kohtalainen

KOHDE ASUNNAN TYÖVÄENTALO

Erityispiirteet Rakennuksessa oli rak.1935 ~~...~~ päädyssä jiiri (Keuruun kk:n ty:n arkisto: valokuva Asunnon työväentalosta). 1956 remontissa on ravintolaa levennetty Aarne Lehtolan mukaan ja tuolloin jiiri on hävitetty, rakennusta ei siis ole korotettu kuten valokuvasta voisi päätellä.

KUNTA KEURUU

11. RAKENNUSHISTORIA (vrt. pinnakkaiskopioid).

Asunnon työväenyhdistyksen ovat rautatieläiset ja ratatyöntekijät sekä lähiseudun torpparit perustaneet v. 1905. Työväenyhdistyksen on taloan varten ollut hyvin vaikea saada tonttia, vasta 1909 on saatu ostettua herra Ahlgrenilta yhden hehtaarin tontti 300 mk:lla. Talon rakentaminen on kuitenkin ollut koko ajan vaikeuksissa milloin tontin erottamisen viivästymisen vuoksi milloin taas rahoitusvaikeuksien takia pöytäkirjojen mukaan. 1912 on tontin erottaminen ilmeisesti tapahtunut: ensimmäinen mittari on erottanut Ahlgrenin tilan Riihimäen tilasta ja sitten työväenyhdistyksen tilan Ahlgrenin tilasta. Työväentalon rakentaminen kävi talkoilla ja keräyspuin. 1918 keuhalla työväentalon salissa on ollut majoitettuna vankeja Aarne Lehtolan mukaan (vrt. myös Emil Pajulan päiväkirja ja vuodelta 1918). Verikke ja ravintolahuone on ollut aiemmin salin yhteydessä päädyssä. 1956 on kuitenkin rakennettu ko. tilat leveämmiksi, missä yhteydessä myös katon jiiri on hävitetty. Tämä on aika tavalla pilannut työväentalon ulkonäköä. Vasempaan kulkmaan rakennettiin myös varauuskäynti. Toiminnan lamaantumisen myötä Asunnon työväenyhdistys joutui luopumaan työväentalosta, syynä oli yhtä hyvin myös velkaantuminen. Työväentalo myytiin pakkohuutokaupassa vankille 2700 mk:lla. Pankki myi talon edelleen yksityiselle henkilölle.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Asunnon työväentalo sijaitsee 10 km:n päässä Keuruun kirkolta radan varressa. Asunnon asema on melko lähellä työväentalorakennusta.

13. SÄILYMISEDULLIYYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

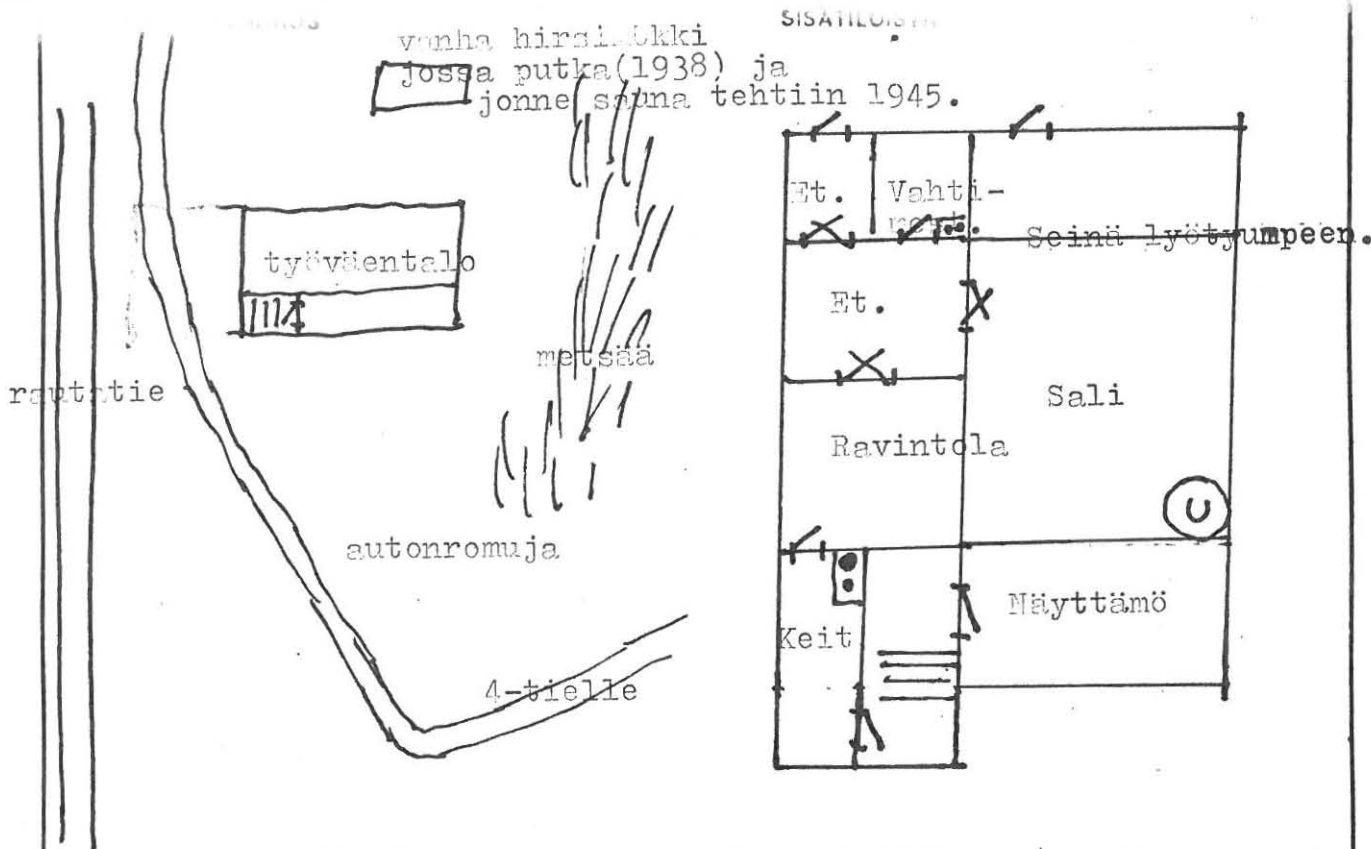
Rakennuksen säilymisedellytykset ovat huonot. Talo on laajennuksilla muutettu alkuperäisestä asustaan ja lisäksi se ei enää ole työväenyhdistyksen omistuksessa.

15.7.1980 - Työväentalo, Keuruun k:n omistuksessa. Ks. laajennustalosta (15.7.1980) - laajennuksen suunnittelun niminen tied. ohjelmapöytäkirja (15.7.1980)

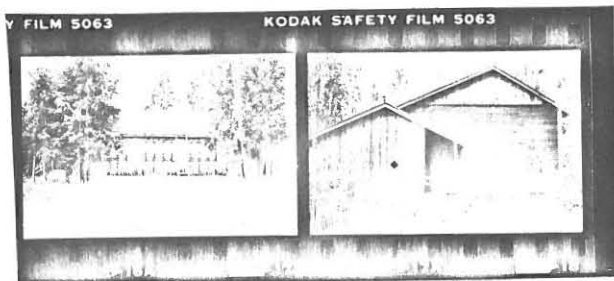
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa Keski-suomalaisista työväentalorakentamista ja siksi luetteloitu, vaikka työväentalon asu onkin alkuperäisestä suuresti muuttunut.

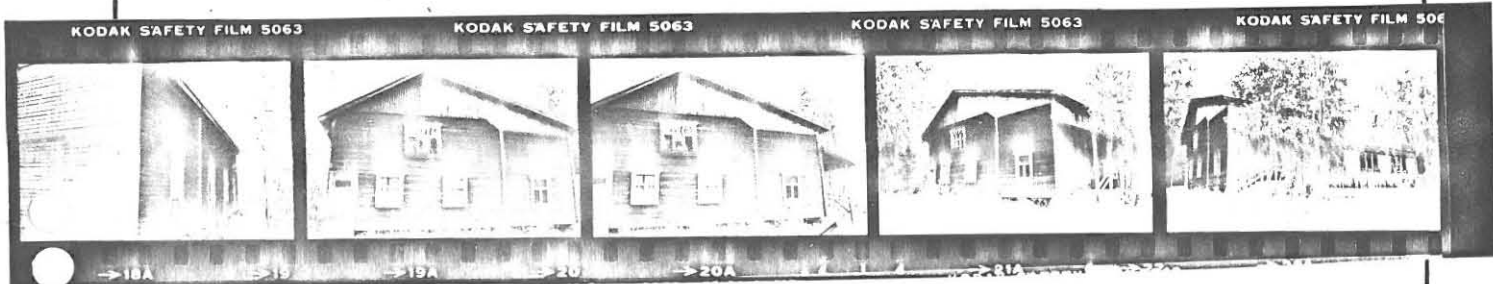
15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

20. VALOKUVAT

=sisäänkäynti näyttämöpäädyssä.

-kuvattu takaa

- ent. jiiripääty

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Asunnan työväenyhdistyksen arkisto/Pöytäkirjat 1905 - Keuruun kk:n ty:n arkistossa Keuruun kk:n työväentalolla.

1 valokuva Asunnan työväentalon kattotalkoista vuodelta 1935. Keuruun kk:n ty:n arkisto. Työväentalolla.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Aarne Lehtolan haastattelu 27.6.1979.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	Jukojärven työväentalo
2. Kunta	Keuruu	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osolte
2234 03/x=6911 y=541	Keuruun Jukojärvi	9. Omistaja ja omistajan osoite	Urheiluseura Veikkola Jukojärvi. Keuruu.

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1918 jälkeen
Suunnittelija	-
Kerrosluvu	1
Perusta	kivitolpat
Runko	hirsi, lauta
Kallomuoto	satula
Kale	peltili
Vuoraus	-
Ulkovärit	punainen, valk.ikkunavuorit ja vuorilaudat
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	Taloon on ilmeisesti myöhemmin rakennettu laudasta ulkoeteinen

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväentalo rakennettiin haastattelujen mukaan kansalaissodan jälkeen ilmeisesti 1930-luvulla. Työväenyhdistys ei kuitenkaan pitkään voinut taloudellisten vaikeuksien vuoksi pitää työväentaloa, ja niin se jouduttiin pula-aikana myymään. Talo ehti olla toiminnassa vain 6 tai 7 vuotta. Tuona aikana toiminta oli kuitenkin hyvin vilkasta: varsinkin näyttämötoiminta keräsi koko kylän väkeä työväentalolle. Talo myytiin pula-ajan taloudellisten vaikeuksien vuoksi ja ostajana oli maanviljelijä Ein o Leppä. 1936 urheiluseura Veikkola osti työväentalon itselleen toimitaloksi. Työväenyhdistyksen toiminta ilmeisesti haastattelujen mukaan sammui talon menetyksen myötä. Urheiluseura sen sijaan ilmeisesti toimi edelleenkin talolla, ja taloa on juuri maalattu ja kunnostettuk

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee syrjässä kylän varsinaisesta keskuksesta. Muuta toimitaloa ei alueella tiettävästi ole.

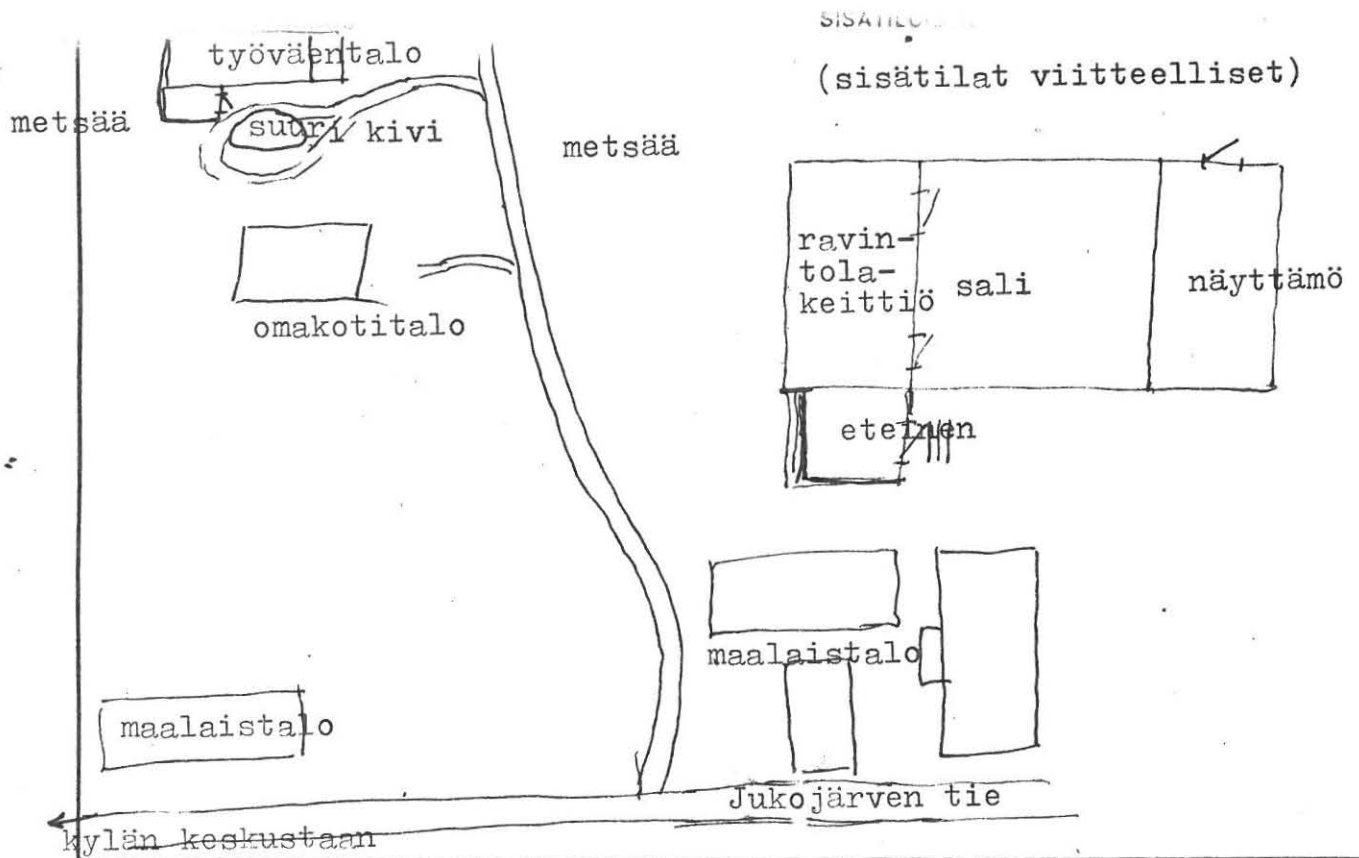
13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Kohteen säilymisedellytykset ovat nähdäkseni hyvät. Taloa ei uhkaa rappeutuminen, koska se on toiminnallisessa käytössä ja työväentalo on pyritty säilyttämään alkuperäisessä asussaan.

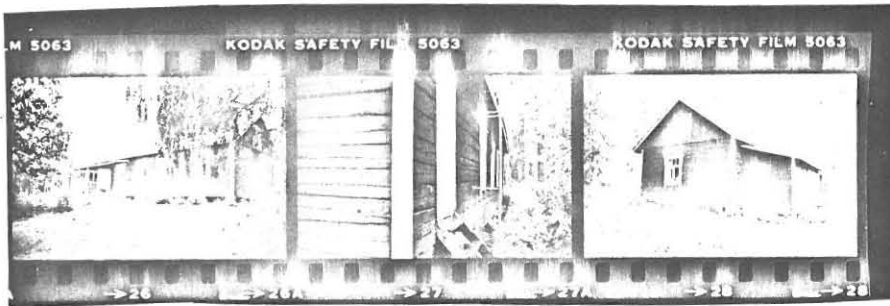
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyliä ja on lisäksi säilyttänyt perinteisen ulkonäkönsä.

15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Eero Tuomaala Jukojärveltä.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	Karhulankylän työväentalo
2. Kunta	Keuruu	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Karhulankylän ty. 42910 Pihlajavesi
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
2332 03/x=6910 y= 509	Karhulankylä 42910 Pihlajavesi		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1909
Suunnittelija	
Kerrosluvu	1
Perusta	harmaakivi
Runko	hirsi, lauta
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	punamulta
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Karhulankylän työväenyhdistyksen ovat v. 1905 perustaneet maanmittaus-insinööri Yrjö-Koskisen työmiehet; tilattomat, torpparit ja loiset, jotka avustivat isonjaon täydennysmittauksessa. Tuolloin oli myytävänä tilaus - n. 2500 ha - , josta insinööri jakoi työmiehilleen kymmeneen yhtä suureen osaan tilan. Näistä kymmenestä pikkutilasta muodostui Karhulankylä ja näistä kymmenestä talosta muodostui myös Karhulankylän työväenyhdistyksen kannatajakunta ja toimihenkilöt. Ennen työväentalon rakentamista käytiin kokouksia ja iltamia pitämässä niissä kymmenessä talossa, mm. Palomäessä, Pakolassa. Työväentalon tontti saatiin ostaa Palomäen talosta, tontti oli yhden hehtaarin suuruinen, josta sitten myöhemmin lohkaistiin n. 20 aaria työväenyhdistyksen kanssa läheisissä suhteissa olleelle urheiluseura Kontiolle. Kenttä lienee nykyään kunnan omistuksessa. Työväentalo rakennettiin hirsistä talkoilla 1909. 1920 on taloa laajennettu rakentamalla näyttämötilaa lisä ja salin lattia-alaa on lisätty. 1930 on taloa jälleen laajennettu rakentamalla talon takaosa leveemmäksi: uusi juhlasali ja näyttämö rakennettiin ja entiset tilat jäivät ravintola ja puvustotiloiksi. Uusi juhlasali ja näyttämö on rakennettu laudasta.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talon vieressä on kunnan urheilukenttä, joka on käytössä. Talo sijaitsee varsinaisen kylän ulkopuolella tien vieressä. Taloa ympäröi laaja piha. Työväentalo on lähisessään ainoa toiminnassa oleva seuratalo.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (unka-tekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

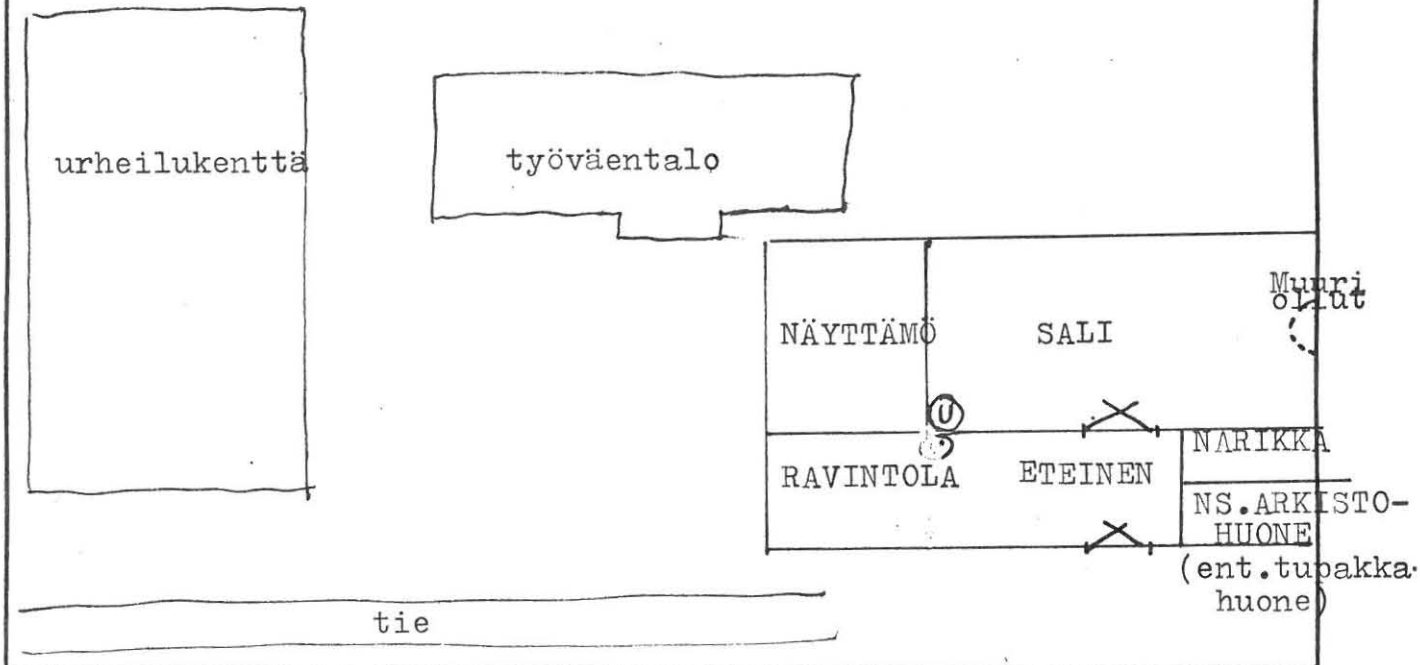
Työväentalon säilymisedellytykset ovat kohtalaiset. Työväentalon katon uusiminen ja ulkomaalaus olisivat välttämättömät mahdollisten kunnostusmäärärahojen kohteet. Talo on jatkuvasti huvi- ja seurakäytössä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

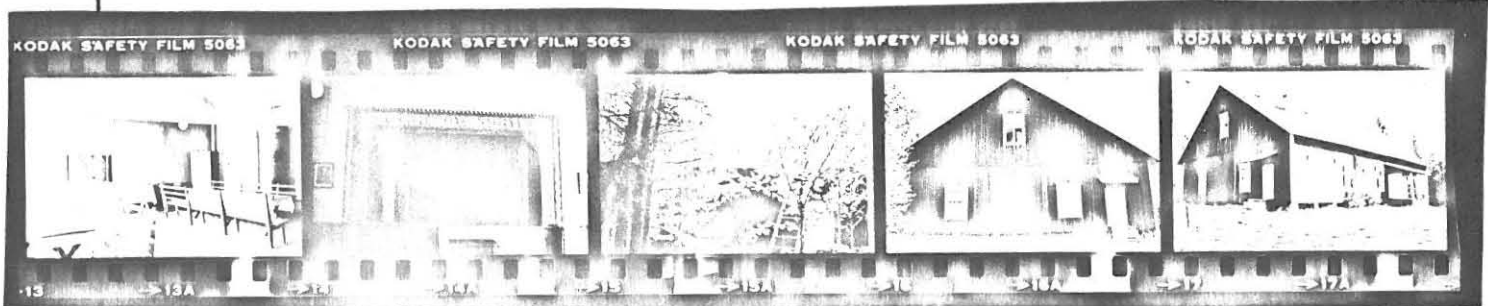
Kohde edustaa työväentalolle luonteeomaista tyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

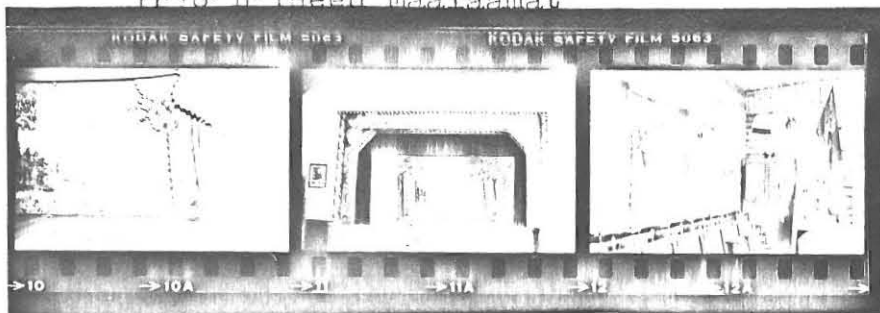
ulkorakennukset

20. VALOKUVAT

- ravintola
- näyttämö (kulissit Yrjö Linneen maalaamat)
- talon pahasti painunut katto.
- urh.kentältä päin kuvattu

- työväentalon arkistohuone: sekä Karhulankylän että Pihlajaveden työväenyhdistysten arkistoa.

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Niilo Lamminmäen laatimat historiikit (10-vuotishistoriikista 70-vuotishistoriikkiin). Historiikit kirjoittajansa hallussa Karhulan kylässä.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979/
Elina Väättäin

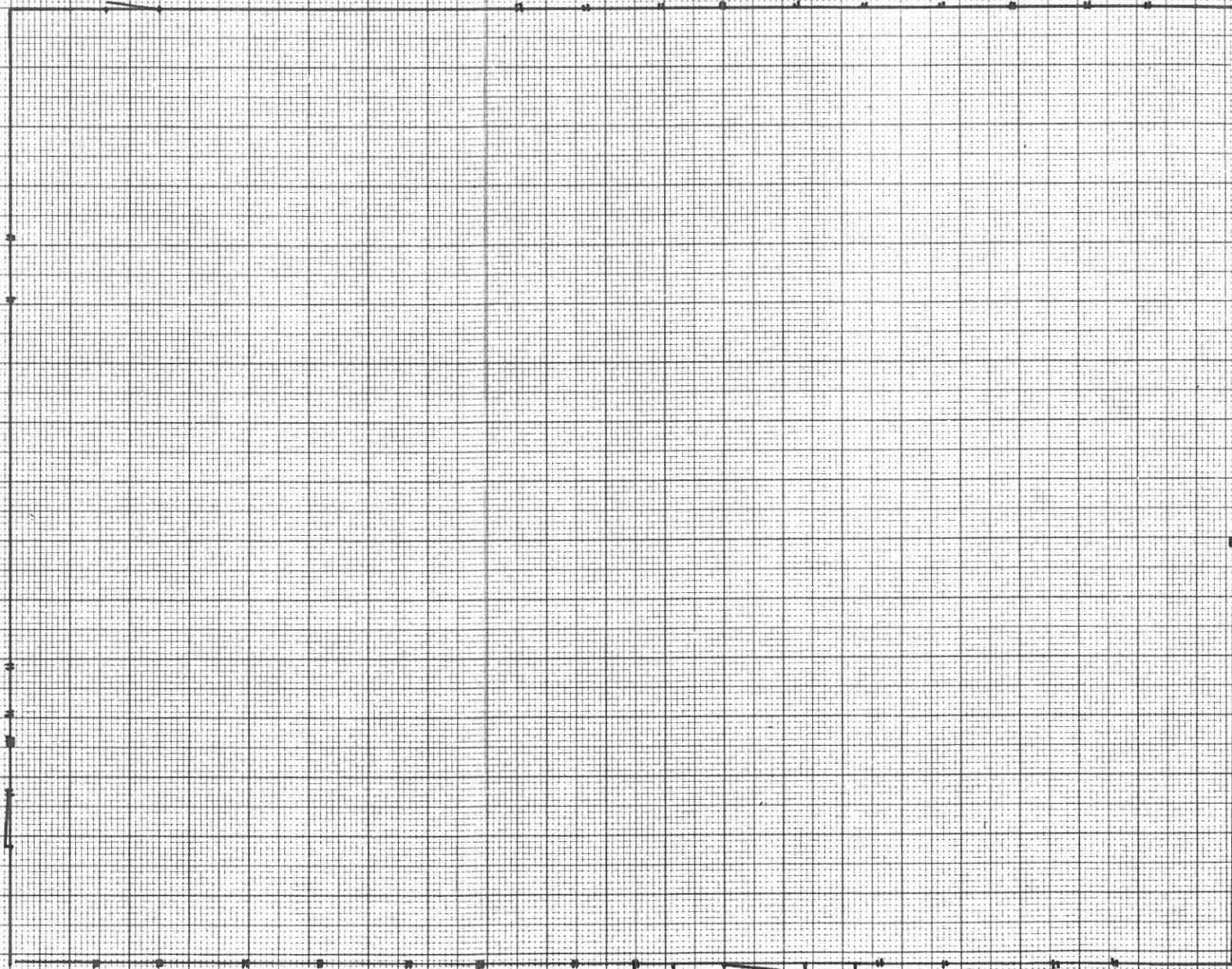
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Kunnallisneuvos Niilo Lamminmäen haastattelu 31.7.1979 Karhulankylän työväentalolla.

KARHULANKYLÄN TÖÖVÄENTALO

Elina Väätäinen
1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Keuruun kk:n työväentalo
2. Kunta	Keuruu	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osolte
		2232 11/x=6906 y=536	42700 Keuruu
		9. Omistaja ja omistajan osoite	
		Keuruun kk:n ty. 42700 Keuruu	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1905 (1924)
Suunnittelija	Kaarlio Suhonen
Kerrosluku	(1) + 2 + (L)
Perusta	harmaakivi+rappaus, betoni
Runko	hirsi, lauta
Kattomuoto	satula, tasa
Kate	tiili, pelti
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	vaalea, tum.ruskea
Kunto	vanha osa:kohtalainen, uusi osa:hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Keuruun ty. perustettiin 1903 lopullisesti kunnantuvalla, mutta jo sitä ennen oli työväestön piirissä ollut järjestötoimintaa mm. nuorisoseuran toimiessa ainakin 1899:stä lähtien (Rainio s. 1972, s.4). Ty:n tilaisudet pidettiin ennen taloa kunnantuvalla ja kansakoululla. Pienemmät kokoukset pidettiin jäsenten kotona, mm. Samuli Rantasella hyvin paljon. 1905 on kuitenkin ostettu Abram Nybergin huutokaupasta Pohjola-niminen talo. Abram Nybergillä oli myös hallussaan tonttimaa, jonka hän oli vuokrannut Pihlmannilta. Yhdistys siis osti vuokraoikeuden ja Pihlman suostui "ajakseni vuokraamaan sovitusta vuotuisesta vuokrasta 2 viikkoa työtä tai vaihtoehtoisesti rahassa" tonttimaan yhdistykselle (s.16). 1905 taloa laajennettiin yhdistyksen jäsen ratamestari Kaarlo Suhosen yhd. lahjaksi tekemien piirustusten mukaan (s.17). Laajenus valmistui talkoilla ja lahjoituspuin v. 1906. Talo oli tuolloin ulkomuodoltaan lähes samanlainen kuin nyk. vanha osa paitsi parvekettä ja kolmionmuotoisia kattoikkunoita (valokuva s.17). 1916 talolle maajoitettiin venäläisiä sotilaita ja 1918 se takavarikoitiin puolustuslaitokselle vangittujen työväestön sijoituspaikaksi (s.18 ja haast). Ilm. 1924 taloa on jälleen muutettu tekemällä yläkerran vahtimestarin huone ja tällöin katon muotoa on muutettu parvekkeen ja yläkerran ikkunan kohdalla aumamaiseksi (vrt. valokuva s.19). Myös katon kolmioikkunat on poistettu. Työväen-

12. LÄHIYMPÄRISTÖ talon tonttia vuokrasi seurakunta myöh. ja se ostettiin omaksi 1964 (s.19). 1971 bingo-toiminta alkoi pitää pystyssä työväentaloa, jopa niin että 1970-l. rakennettiin uusi siipirakennus vanhan osan viereen, tyylillisesti tosin aivan erillään Työväentalo sijaitsee lähellä Keuruun kk:n keskustaa kahden tien välissä

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset) Muita seurantalaja ei enää ole.

Talon säilymisedellytykset ovat kohtalaiset. Vanha osa on hyvin rappeutunut, ja suunnitelmissa onkin purkaa vanha osa kokonaan pois ja rakentaa tontille liiketalo. Ilmeisesti kuitenkin vanhaalla työväentalollakin voisi olla tulevaisuutta, mikäli se peruskorjattaisiin täysin.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

Jussit Jyrki Sinervin maalaamat

Jussi Rainio: Ihmisikä Työväenliikettä
Keuruulla. Keuruu 1972.

Valokuvia Keuruun kk:n ty:n arkistossa
työväentalolla.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs

Päivi Andersson
12.9.1979

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Heikki Jämsen, Pentti Vehkanen, Jussi Rainio

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Suolahden Mäkikylän Keuruun Lihjamon työväentalo
2. Kunta	Keuruu	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Lihjamon pienviljelijäjä 42770 Lihjamo
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
2232 12/x=6917 y=532	Keuruun Suolahden Mäkikylä 42770 Lihjamo		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	autio
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	
Suunnittelija	
Kerrosluku	1
Perusta	hermaakivipilarit
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	huopa(bitumi)
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	haalistunut punamulta
Kunto	huono
Eriyispiirteet	Eteisosa rakennettu n. 10 vuotta sitten laudastal

11. RAKENNUSHISTORIA

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talon lähiympäristö on autioituvaa maaseutua. Ralo sijaitsee tien varrella ja ympäristössä on isoja maataloja.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat erittäin huonot - rakennus on hyvin huonossa kunnossa ja mitään toimintaa ei siinä enää ole.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa aikakaudelleen ja työväentalorakentamiselle ominaista tyyppiä.

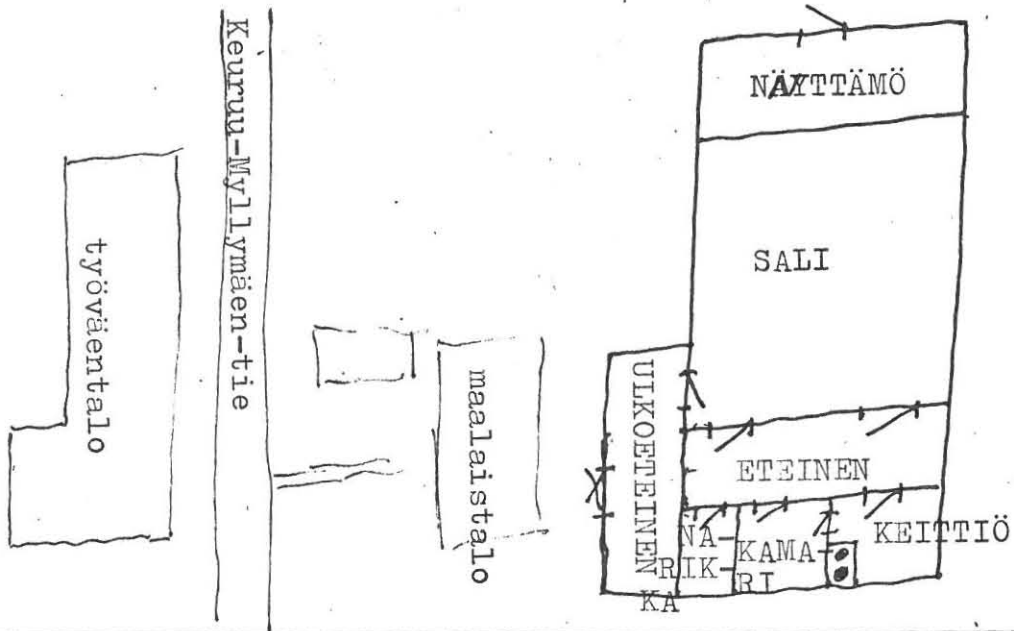
15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

KOHTEL. NUMERO 19

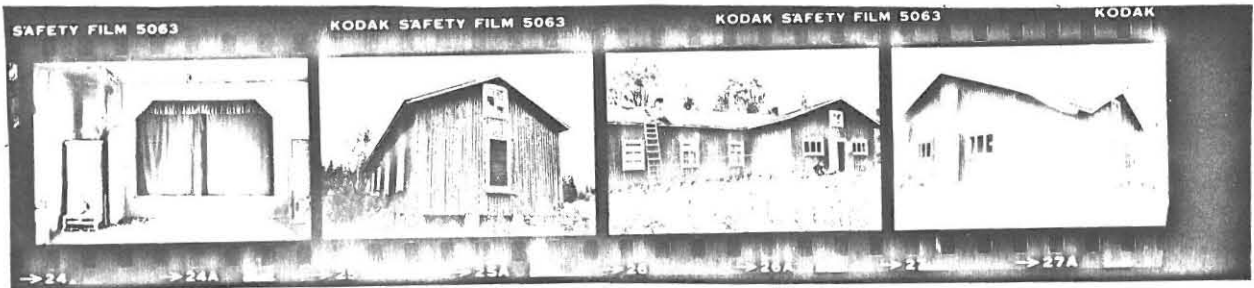
KOHDE LIHJAMON TYÖVÄENTALO

KUNTA KEURUU

WC:t ja sauna

20. VALOKUVAT

-sali ja näyttämö

-näyttämön pääty

-pihalta kuvattu

-tien puolelta eteispääty

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Heikki Jämsen Keuruun kk:n ty:stä.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Salmenkylän työväentalo
2. Kunta	Keuruu	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	Salmenkylä/1 ¹⁸	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. On istaja ja omistajan osoite	Sällinkylän Pienvilj.yhd. 42910 Pihlajavesi

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1917
Suunnittelija	-
Kerrosluvu	1
Perusta	harmaakivi (luonnon)
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	-
Ulkovärit	
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Yhdistys lienee perustettu Salmenkylään 1914 - 1916 vaiheilla. Tontti on talon rakentamista varten ostettu Leander Karalta Impi Peltokankaan mukaan. Talon rakentamista varten on ostettu riihi Jussi Lapilta, ja se on urakoitu lähinnä pihlajaveteläisten Hoinäahon veljesten, Kallen ja Jannen voimin, mutta myös talkoilla v. 1917. Rakennuksen muurasi Alte Jyrjälä, "Jänis-Alte", joka oli Karhulänkylästä Jänikselän pientilan isäntä ja joka sivutoinään harjoitti muurarin ammattia Niilo Lamminmäen antaman selvityksen mukaan. Yhdistys oli alunalkaen sosialidemokraattinen, mutta se siirtyi myöhemmin kommunistien hallintaan. Työväentalo myytiin vuonna 1930 Benhard Peltokankaalle, joka vuokrasi sitä paikallisille sauroille huvitilaisuuksiin ja muuhun käyttöön. Myös Salmenkylän työväenyhdistys lopetti toimintansa tuohon aikaan. 16.3.1941 Benhard Peltokangas myi talon Pihlajaveden Sällinkylän Pienviljelijäyhdistykselle, joka maksoi siitä 15 600 mk ja rahoitti talon ostoa näytelmällä "Olenko minä tullut haaremiin" Yrjö Laineen ohjaamana esittäen sitä useita kertoja lähiseudun seurantaloilla.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennuksen lähiympäristö on syrjäistä maaseutua, jossa maalaistaloja on siellä täällä. Salmenkylän pienviljelijäyhdistyksen talo on ilmeisesti kuitenkin ainoita Pihlajaveden toiminnassa olevia seurantaloja.

13. SÄILYMISEDELLELYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Rakennuksen säilymisedellytykset ovat melko hyvät. Talo on suhteellisen hyvässä kunnossa alkuperäisessä asussaan ja se on edelleen huvi- ja juh-lakäytössä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa aikakaudelleen sekä työväentalolle ominaista rakennustyyppiä.

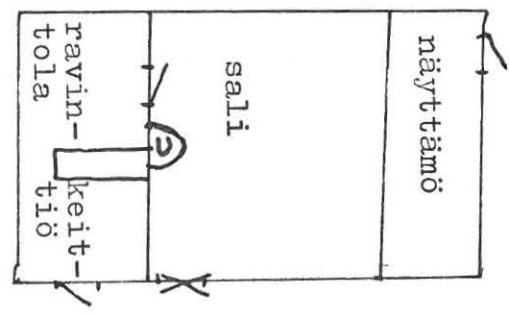
15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☒

KOHTELINUMERO 20

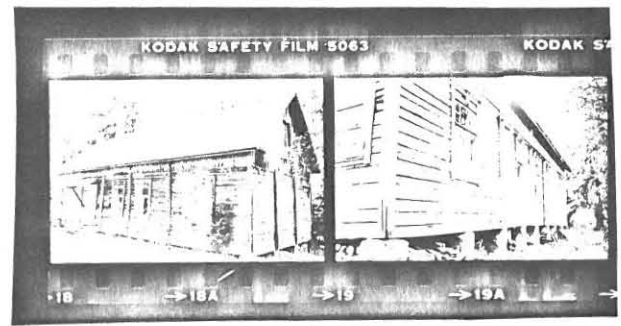
KOHDE KEURUU

KUNTA SALMENKYLÄN TYÖVÄENTALO

maalaisstalo

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Niilo Lamminmäen laatima selvitys Salmenkylän
ty:n toiminnan vaiheista haastateltuaan
talon läheisyydessä asuvaa 82-vuotiasta Impi
Peltokangasta ja talon nykyistä isännöitsijää
Pentti Kokinmäkeä. Selvitys mm. kirjoittajan
hallussa.

22. LIITTEET
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänit	Keski-Suomi	3. Kohde	Konginkankaan kirkonkylän työväent
2. Kunta	Konginkangas	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
		3222 05/x=6964 y=439	Konginkankaan kirkonkylä 44400 Konginkangas
		9. Omistaja ja omistajan osoite	Konginkankaan kk:n ty. 44400 Konginkangas

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1907 (1953 - 55; 1964.; 1975)
Suunnittelija	-
Kerrosluvu	(1)+1+ (1)
Perusta	vanha osa harmaakivi, uusi osa betoni
Runko	hirsi, lauta
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	vaalean ruskea (1975)
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA Pasasen sahan työläiset lähinnä perustivat työväenyhdistyksen Konginkankaan kirkonkylään 1906. Kokouksia pidettiin Kolehmaisessa ja Nyyssönessä sekä leipuri Heikki Lehtisellä ym. jäsenten kotona. 1907 Matolan isäntä tarjosi hirsistä tuparakennusta yhdistykselle ostettavaksi 175 markalla. 75 mk on maksettu heti ja loput on kuitattu isännän vapaalippuna iltamiin Toivo Järvisen hakeman historiikin mukaan. Aikaisemmin 1907 yhdistys oli hyväksynyt vuokratonrakennuksen Kömin talon maalta. Tontti ostettiin omaksi 1932. Rakennuksen purku annettiin urakalla Matti Hakkaraiselle, ajourakka Kalle Minkkiselle ja koontiurakka Seelim ja Otto Hämmäläiselle; Abel Nyyssöselle ja Heikki Altille sekä lisäksi talkootyötä tehtiin esim. katonteossa ja tontin raivauksessa. 1910 uusittiin näyttämö. 1918-1919 työväentalo oli suojeluskunnalla takavarikossa. Rakennus peruskorjattiin 1953 - 55 uusimalla salia, näyttämön ja rakentamalla pukuhuoneet. 1961 näyttämöä jälleen kunnostettiin ja kellarikerrokseen rakennettiin peseytymistiloja. 1964 kunnostettiin eteistilat ja vaatesäiliö sekä uusittiin ravintolan tilat. 1972 Niilo Hytönen asensi juhlasaliin kuumailmalämmittimen. Näyttämön vieressä oleva pukuhuone, jota oli myös punttihuoneena käytetty kunnostettiin kokoustiloiksi 1975, samoin suoritettiin ulkomaalaus sekä salin sisätilojen maalaus ty:n historiikin sekä haastattelujen mukaan.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennus sijaitsee aivan kirkonkylän keskustassa, vähän matkan päässä on sekä vanha että uusi koulu sekä omakotiasutusta.

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

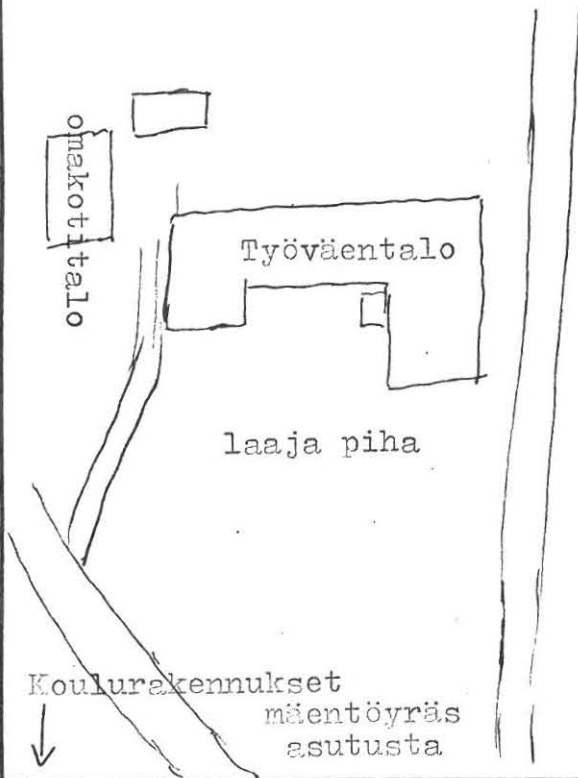
Rakennuksen säilymisedulliytykset ovat erittäin hyvät - rakennusta kunnostetaan jatkuvasti, tosin se on menettänyt monien muutostöiden mukana myös alkuperäistä ulkonäköään.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

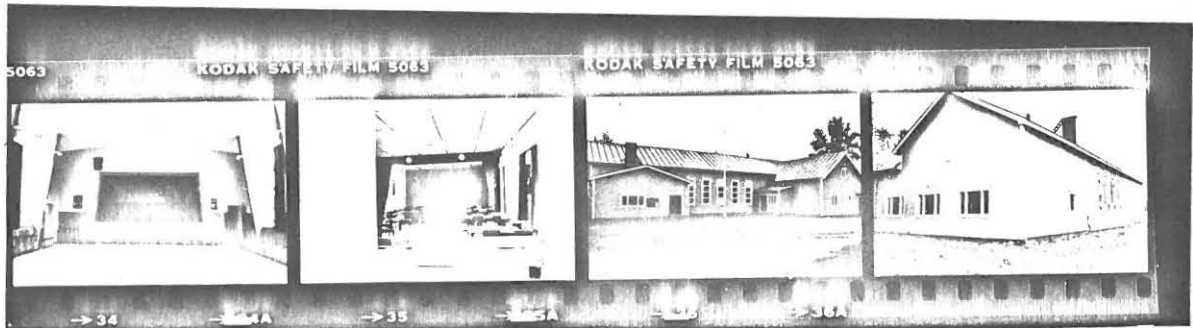
Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

Ks. liite 1.

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

- 1. Historiikki/ Toivo Järvinen: KTY 50 vuotta
 - 2. Historiikki/ Lauri Hult: KTY 70 vuotta
- Molemmat historiikit Konginkankaan ty:n arkistossa/ Niilo Hytönen tai/ ja Konginkankaan työväentalo.
- Konginkankaan työväentalon pohjakaava/ Konginkankaan ty:n arkisto/ Työväentalo.

22. LIITTEET Liite 1.

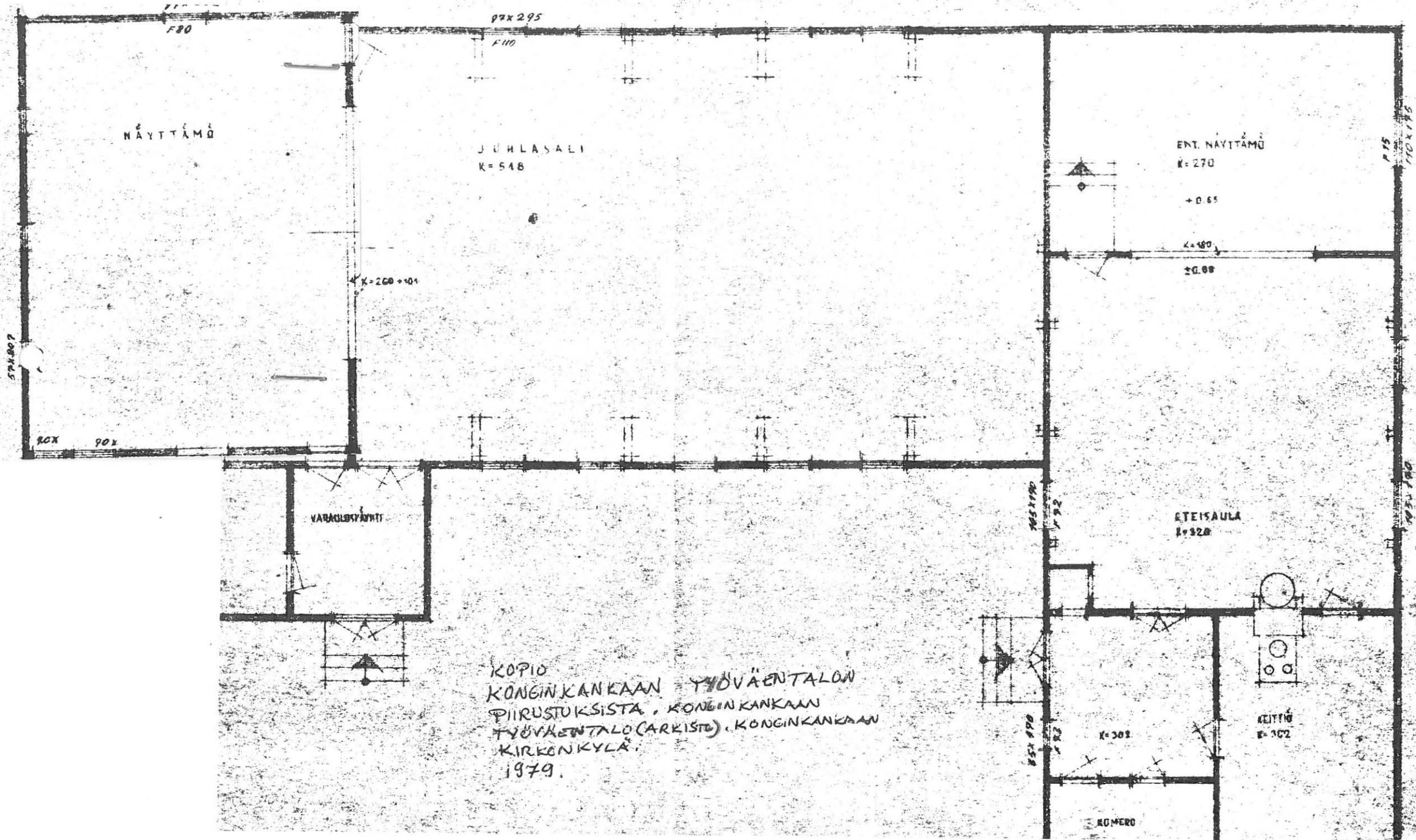
Konginkankaan työväentalon pohjakaava

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
5.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

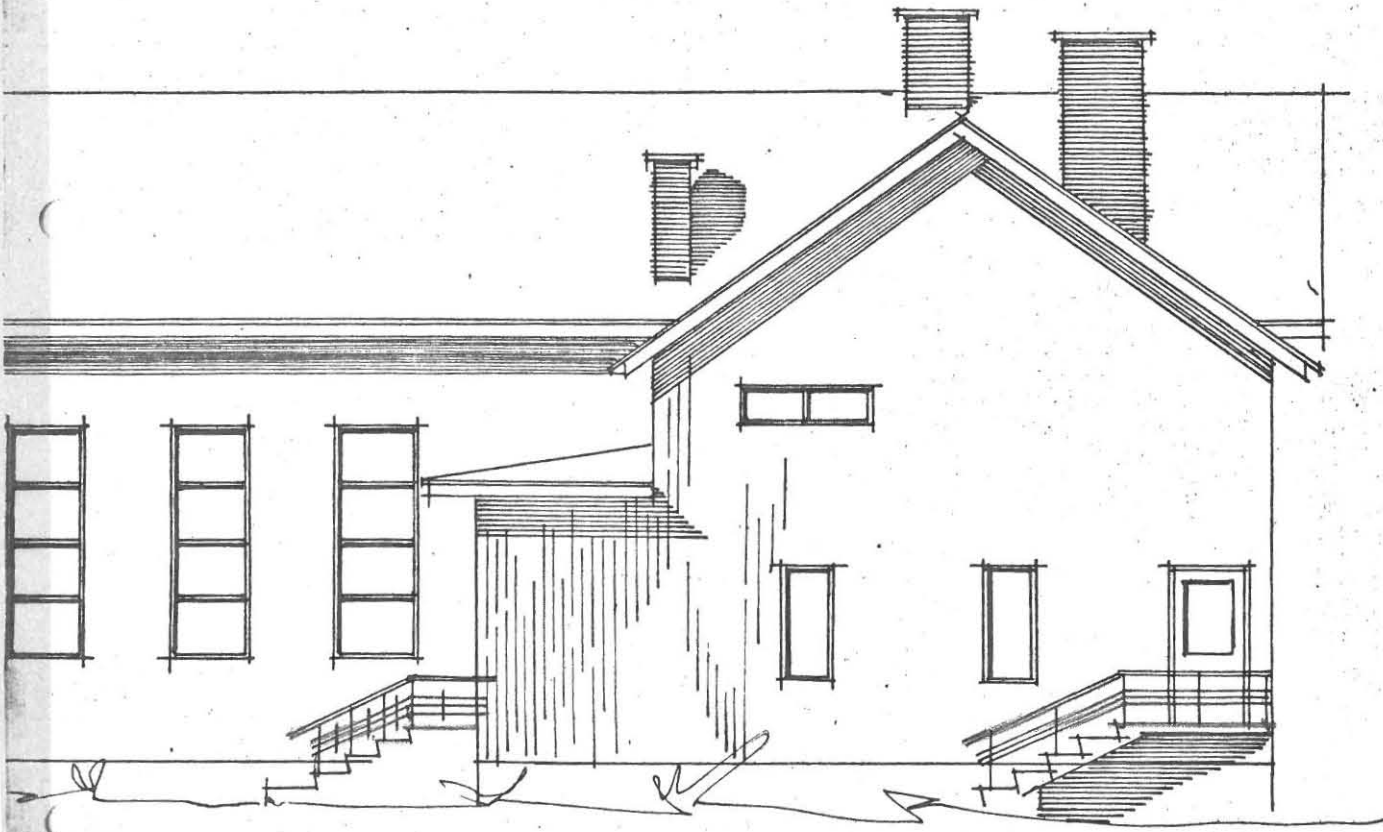
Niilo Hytönen
Viljo Honkonen

KOPIO
 KONGINKANKAAN YÖVÄENTALON
 PIIRUSTUKSISTA, KONGINKANKAAN
 TYÖVÄENTALO (ARKISTO), KONGINKANKAAN
 KIRKONKYLÄ,
 1979.

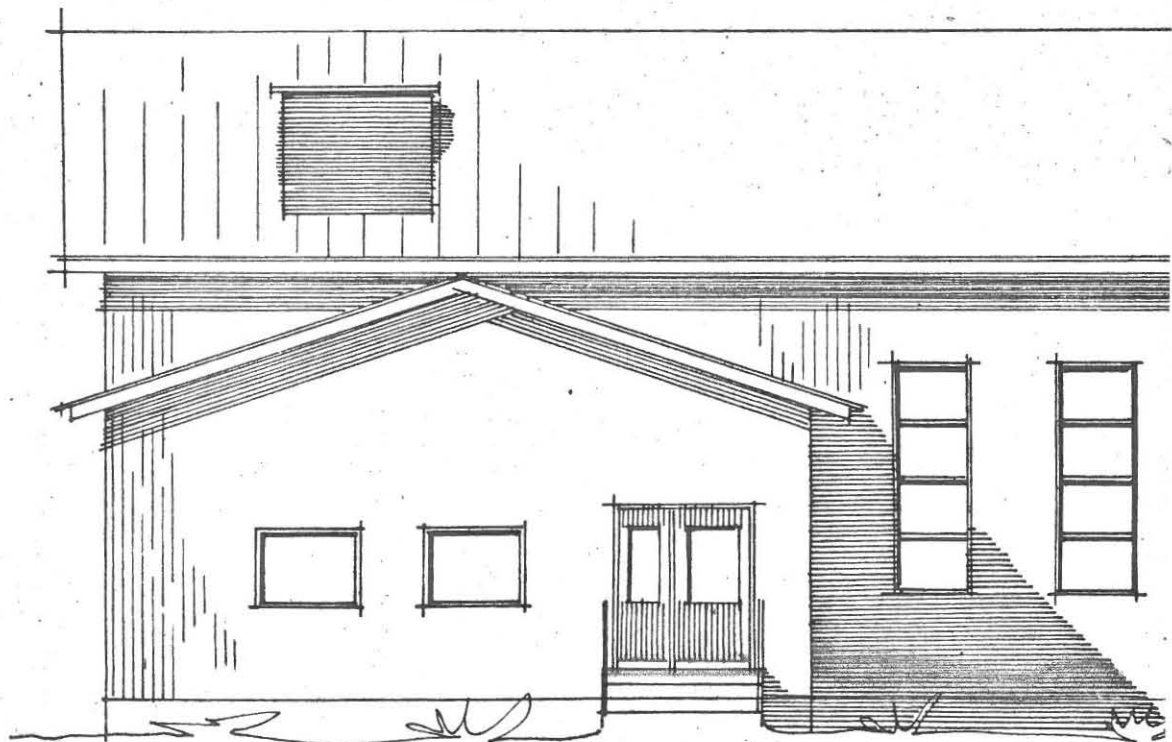
TYÖVÄENTALON MUUTOS-JA LAAJENNUSPIIRUSTUS

KK: 1: 100

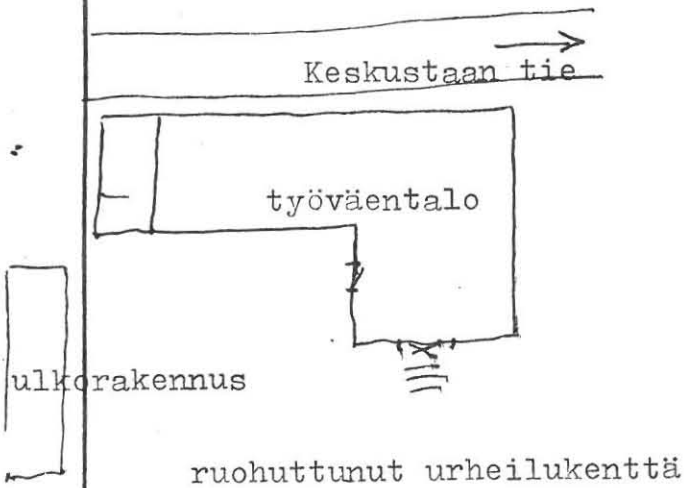
Viitasaarella tammikuun 28 pnä 1960

Jari Suominen

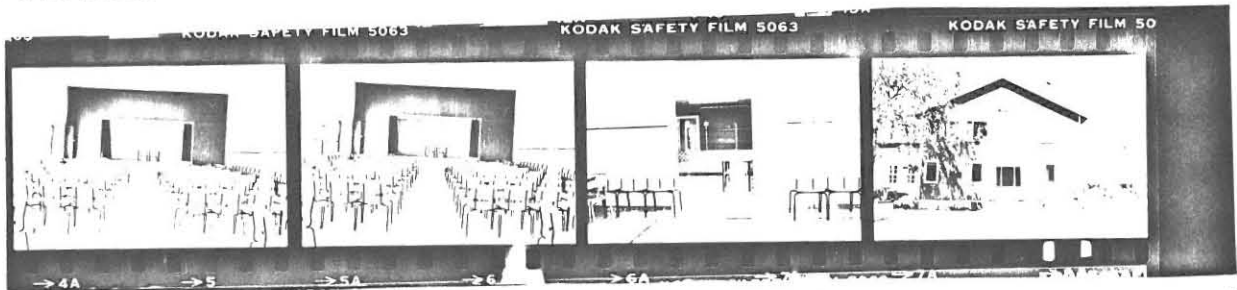

JULKISIVU

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Konnevesi	Konneveden kirkonkylän työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
Kärkkäiskylä 23		Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite
3223 03/x=6947 y=463	Konneveden kirkonkylä 44300 Konnevesi	Konneveden kk:n ty. 44300 Konnevesi
10. RAKENNUKSEN KUVAUS		
Rakennus n:o 1		
Nyk. käyttö	toimitalo	
Alkup. käyttö	toimitalo	
Rak. aika	1949 (1968)	
Suunnittelija	Väinö Kärkkäinen (Ks. liite 2 - 4); E.Utriainen (ks.liite 5-7)	
Kerrosluku	2	
Perusta	häästöbetoni	
Runko	lauta	
Kattomuoto	satula	
Kate	pelti	
Vuoraus	-	
Ulkovärit	punamaali	
Kunto	hyvä	
Erityispiirteet		
11. RAKENNUSHISTORIA		
<p>Työväenyhdistys on Konnevedelle perustettu 1906 nimellä "Kärkkäälän työväenyhdistys". 1912 on kuitenkin ollut olemassa "Kärkkäälän ty." ja "Kärkkäälän ty. Taisto", joista viime mainittu ilmeisesti on nykyisen Konneveden kirkonkylän ty:n edeltäjä. Työväentaloa on "Taisto" hankkinu jo 1914, jolloin Rautalammin kunnan omistamalta Lapumäen koulutilalta on osteltu tonttia talon rakentamista varten, mutta talon rakentamisest ei ilmeisesti ole tullut mitään. Vasta jatkosodan jälkeen on talon rakentaminen onnistunut. Tuolloin on kunnalta ostettu tontti v. 1944 ja 1948 lainhuudatuspöytäkirjan mukaan. Aluksi työväentalon tontille on rakennettu tanssilava, josta saatuja tuloja on kerätty rakennusrahas- teen. Honkalan tilalta ja Tüpaniemestä mm. on ostettu lisäksi rakennus- puita: Neuvostoliitolle hävitys sodan jälkeen rakennustarvikkeita saiki yllättävän helposti työväentalon rakentamista varten. Jäsenistö on myös rahoittanut suurelta osin rakennustyötä. Työväentalon piirustukset teki yhdistyksen jäsen Väinö Kärkkäinen, jonka isä mm. oli työväenyhdistykse perustajajäseniä. Työväentaloa tehtiin talkoilla: paikan päällä sahat- tiin puut yöllä, kun sähkön kulutus oli pieni ja pärekatto tehtiin yhdessä yhden pyhäpäivän aikana Otto Matilaisen mukaan. Työväentaloa on sen jälkeen laajennettu monasti: salia on jatkettu kaksi kertaa ja ilmapuhallinjärjestelmä on asennettu talolle (1973)</p>		
12. LAHIIYMPÄRISTÖ		
Rakennus sijaitsee aivan kirkonkylän keskustan tuntumassa tien varrella lähistöllä oli maamiessiseurantalo, mutta nyttemmin se on purettu.		
13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)		
Rakennuksen säilymisedellytykset ovat hyvät. Taloa on kunnostettu ja siellä on myös jonkin verran hui- ja järjestötoimintaa.		
14. LUETTELOINTIPERUSTE		
Kohde edustaa tyypillistä 1950-luvun seurantalora- kentamista.		15. Rakennus- historiallinen ☒
		16. Historiallinen ☒
		17. Maisemallinen ☐

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Konneveden kk:n ty:n arkisto. Konneveden kk. Työväentalo.: Pöytäkirjoja ja muita asiakirjoja sekä rakennuspiirustuksia.

22. LIITTEET

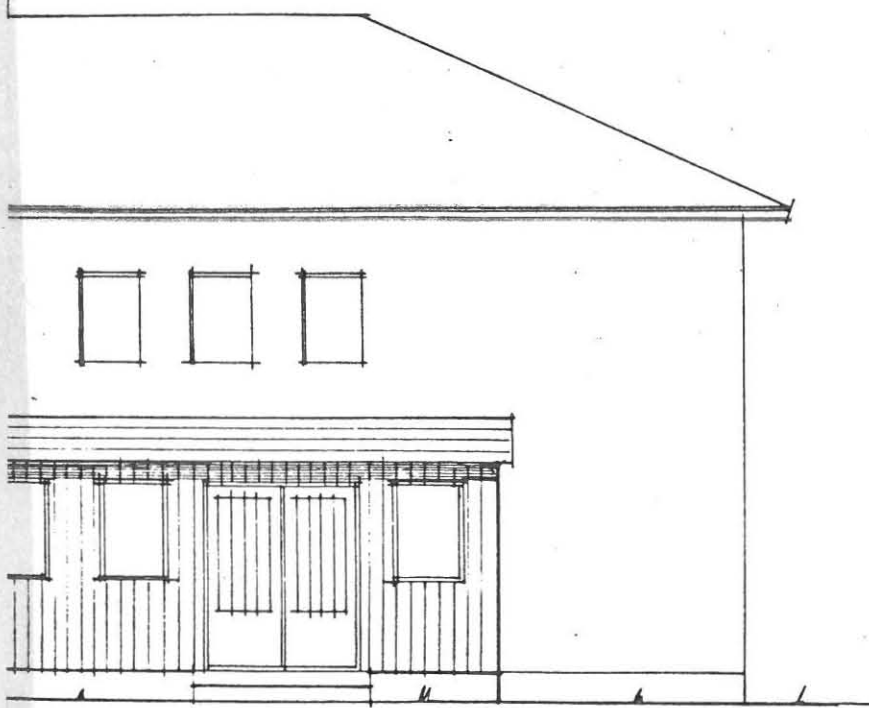
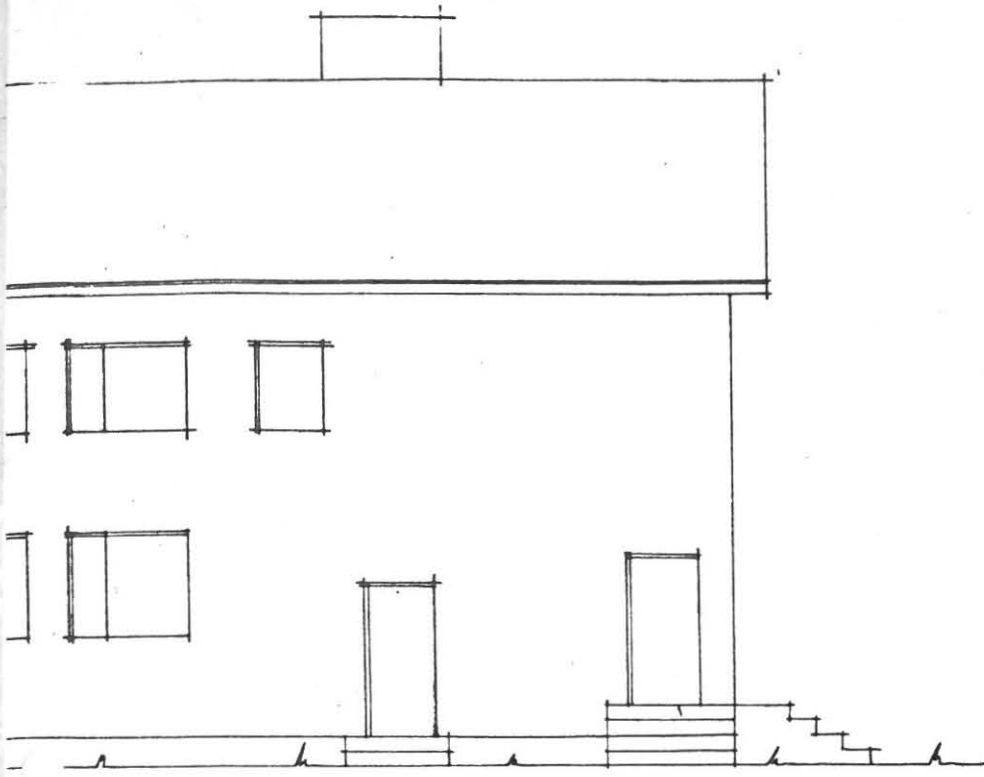
1. Pohjakaavat ja mittapiirustukset/ty:n arkistosta.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

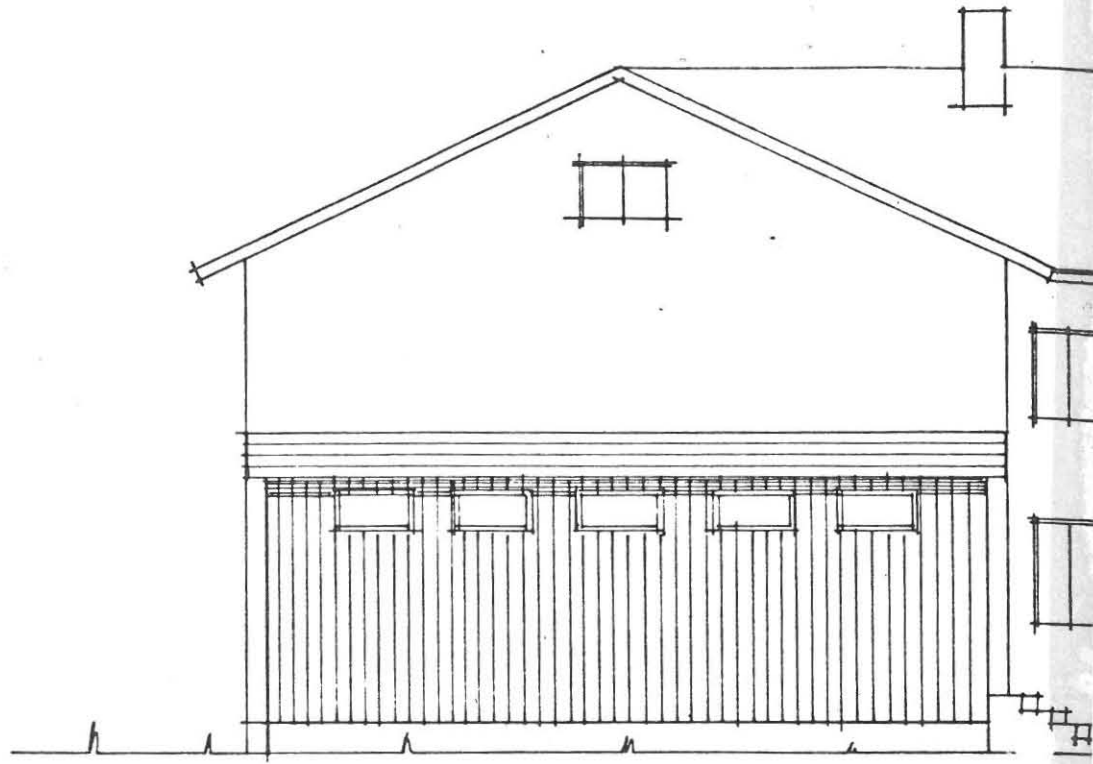
23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Otto Matilainen, Martti Minkkinen, Helmi Puttonen ja Matti Minkkinen.

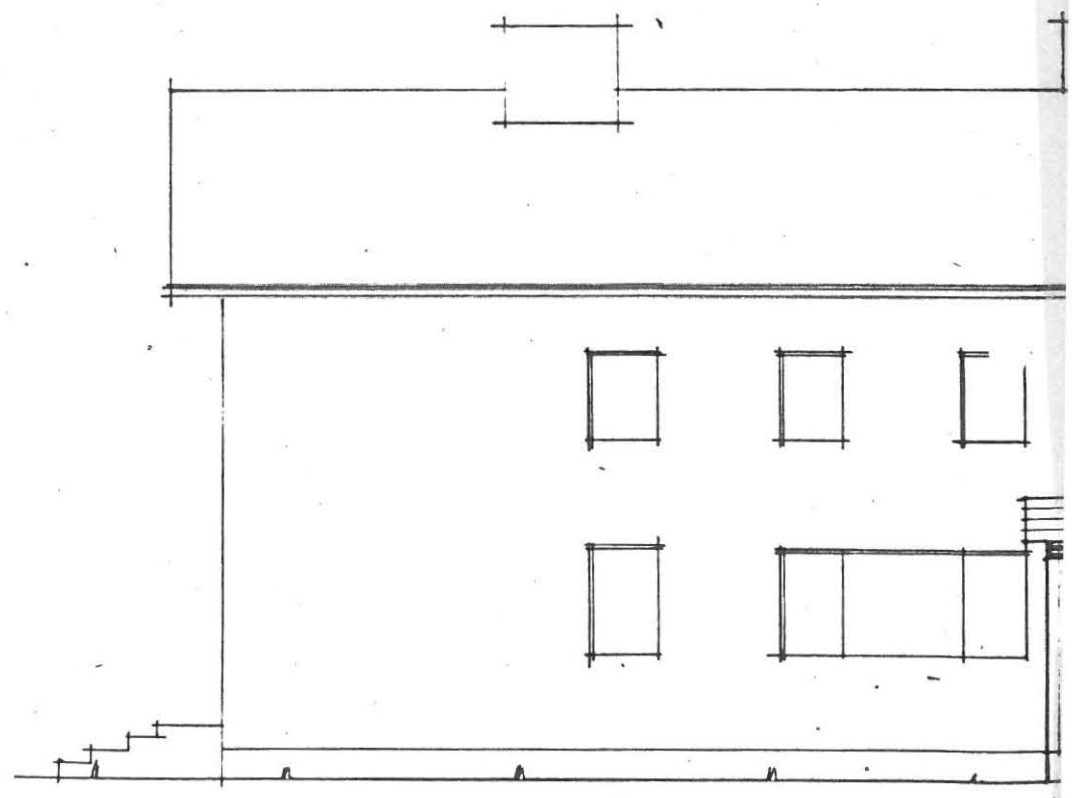

TYÖVÄENTALO 1:100
LAAJENNUS
KONNEVESI KÄRKKAISKYLÄRN.

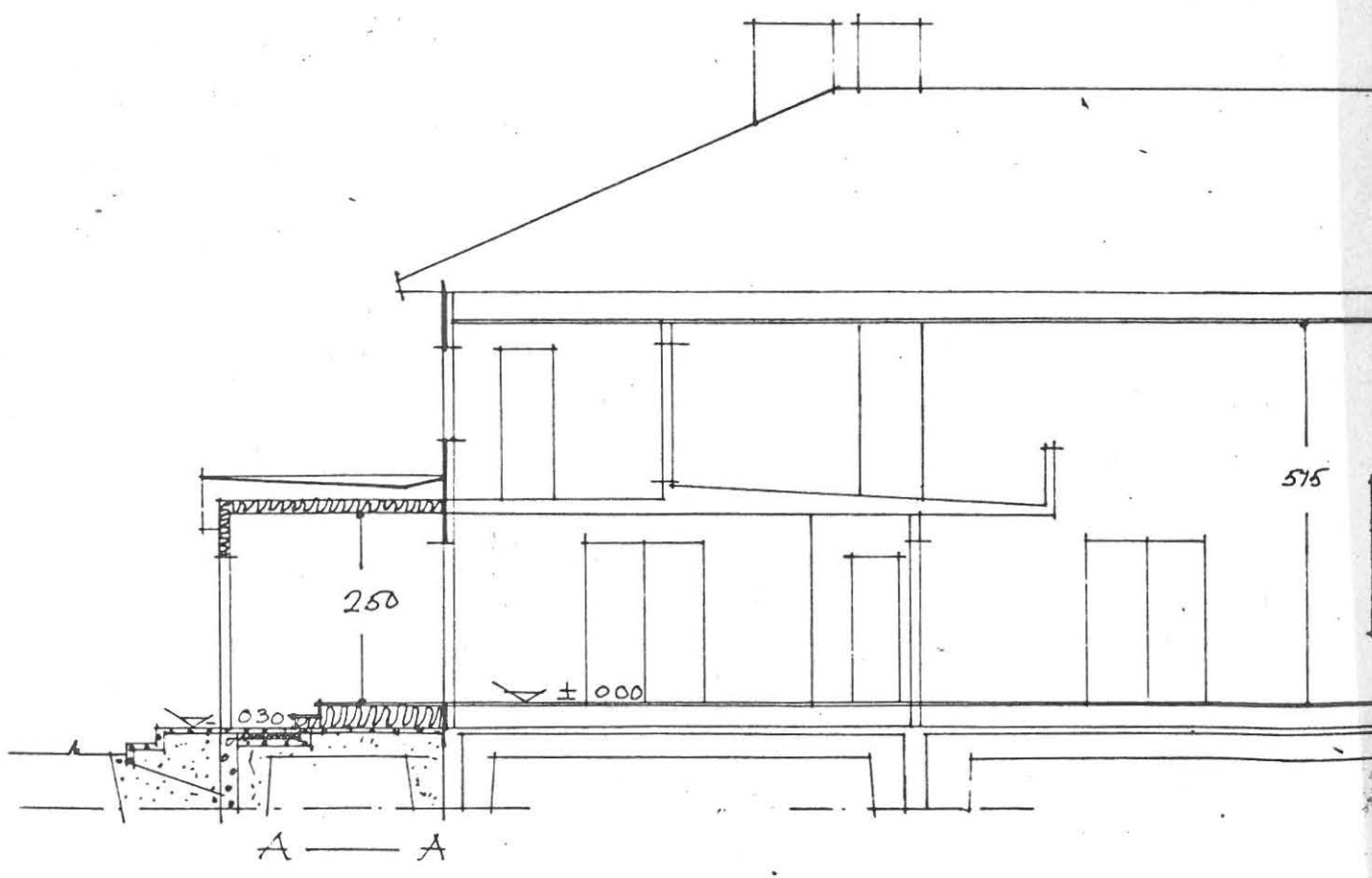
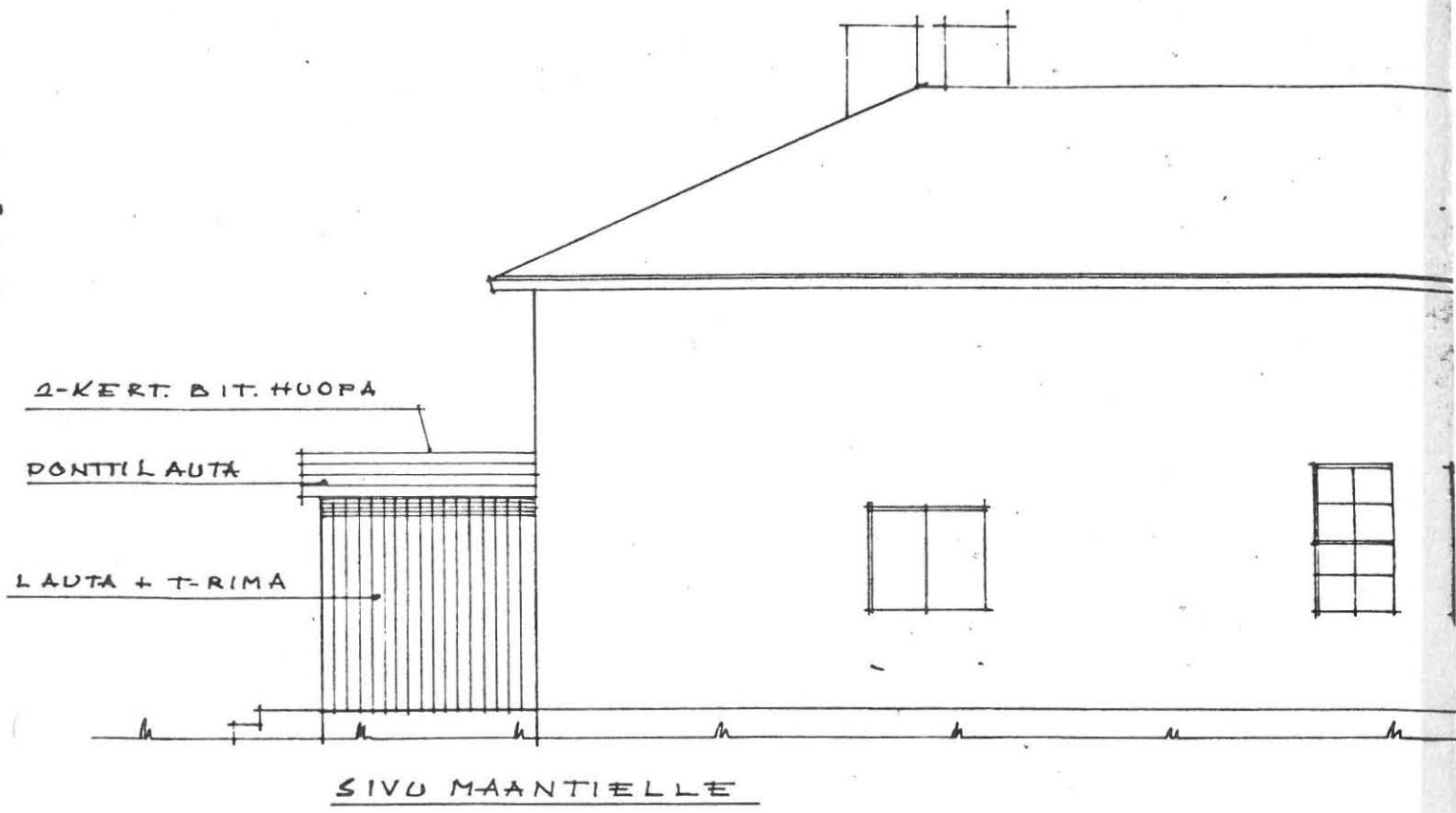
20.3.1968 *ZLH:n'ämen*

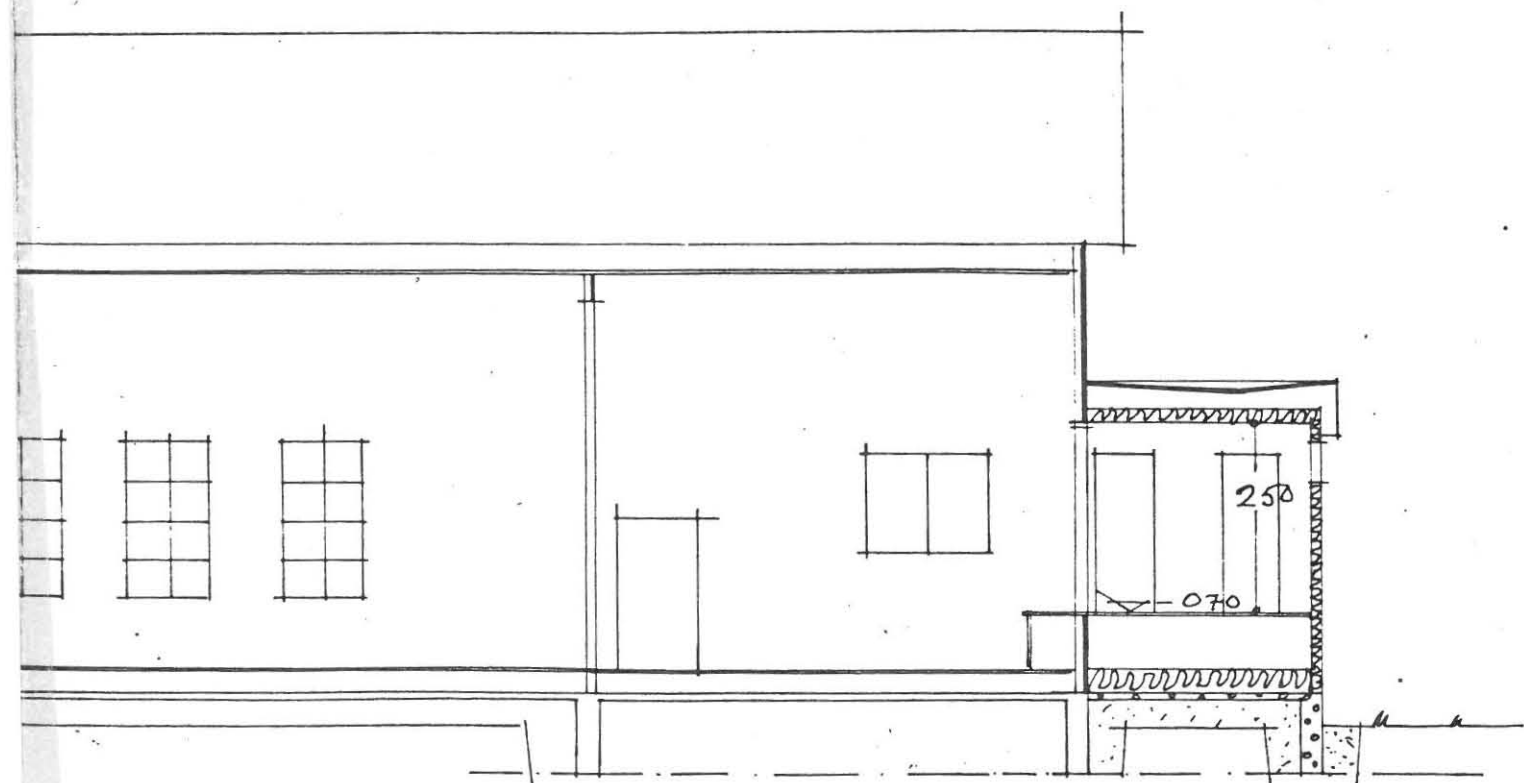
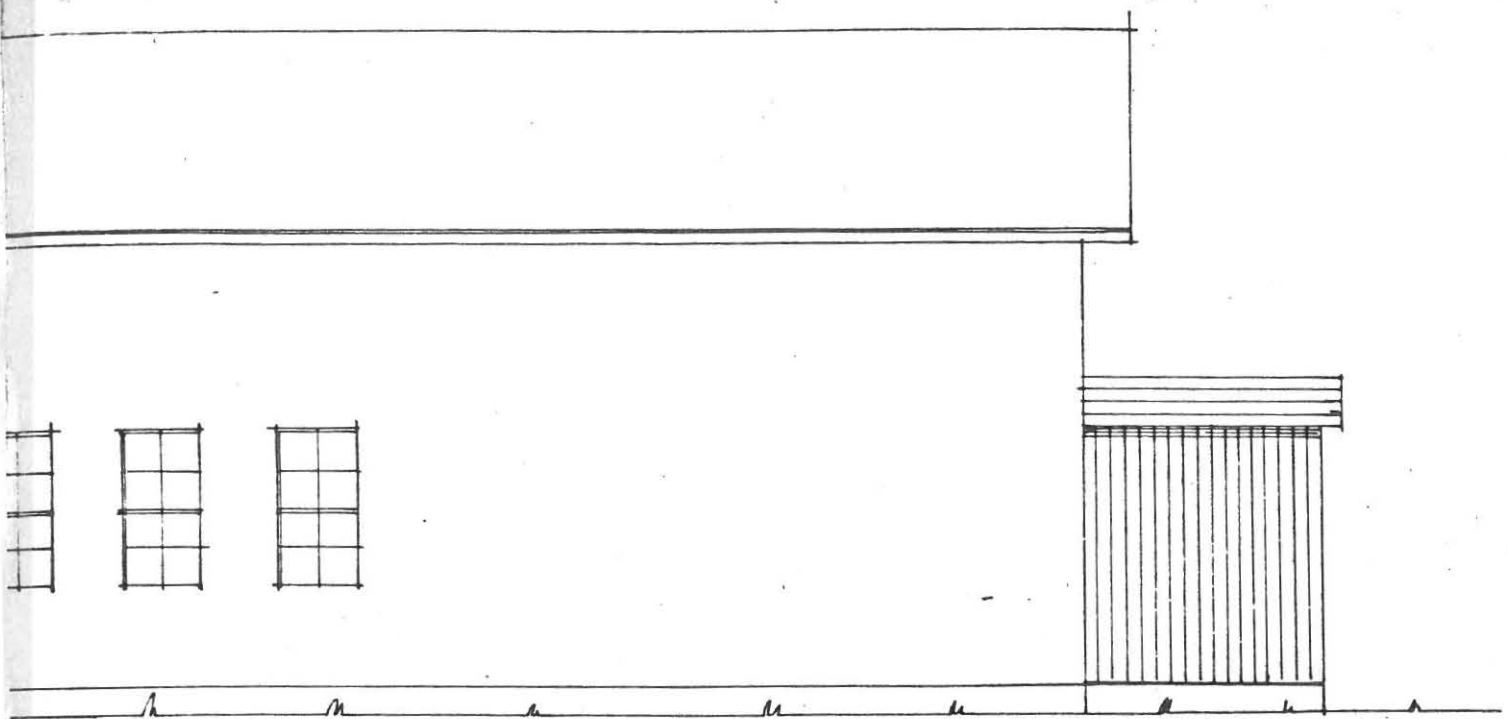

LÄNTEEN

ITÄÄN

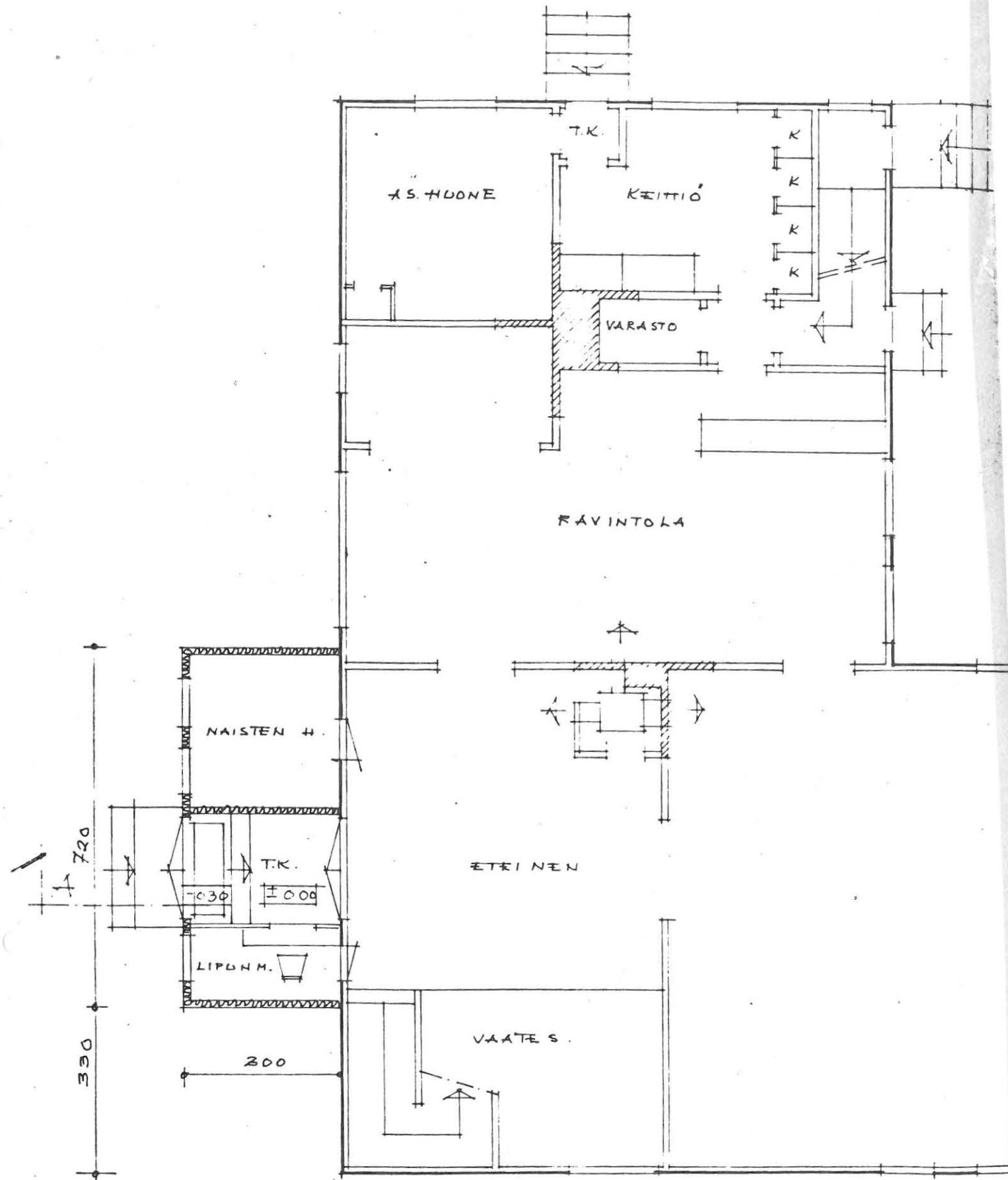

TYÖVÄENTALO 1:100

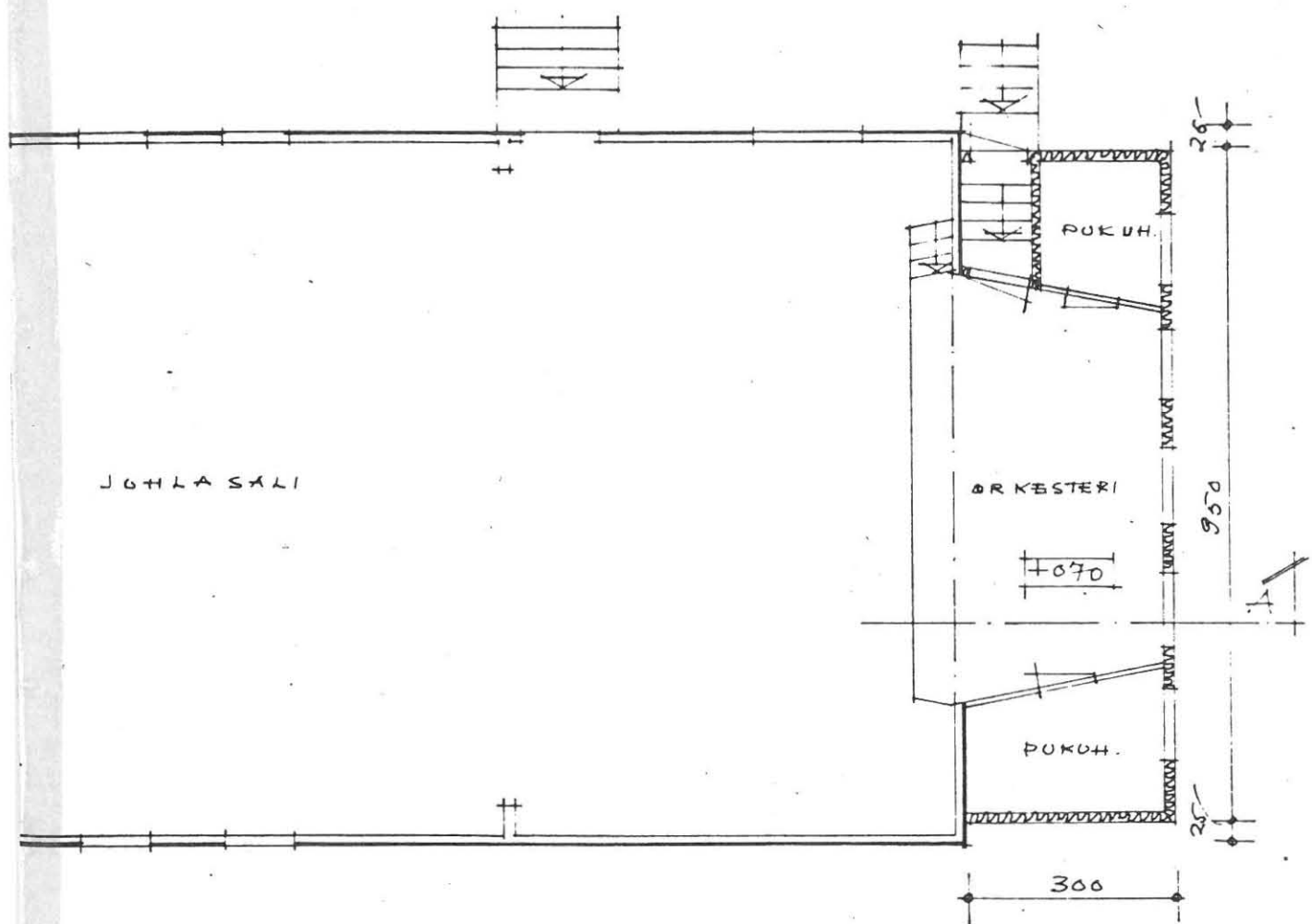
LAAJENNUS

KONNEVESI KÄRKKAISKYLÄ RN:02

2021010 ±11 1 1

POHJAPIIRROS

JOHLA SALI

ORKESTERI

PUKUH.

PUKUH.

070

300

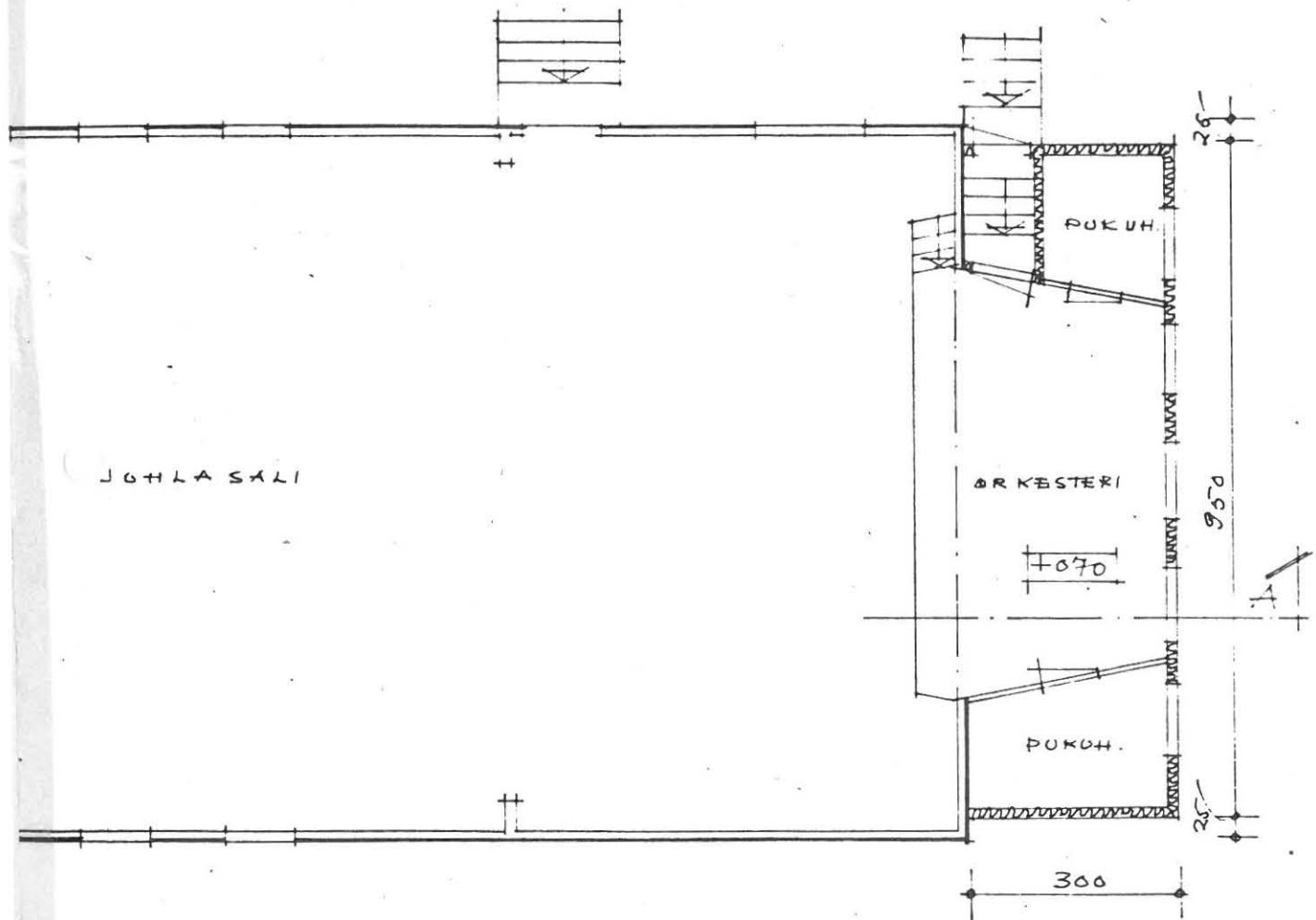
950

26

25

TYÖVAENTALO 1:100
 LAAJENNUS
 KONNEVESI KÄRKKAISKYLÄ RN.02

20.3.1919

JOHTOLA SALI

ORKESTERI

PUKUH.

PUKUH.

250

950

+070

300

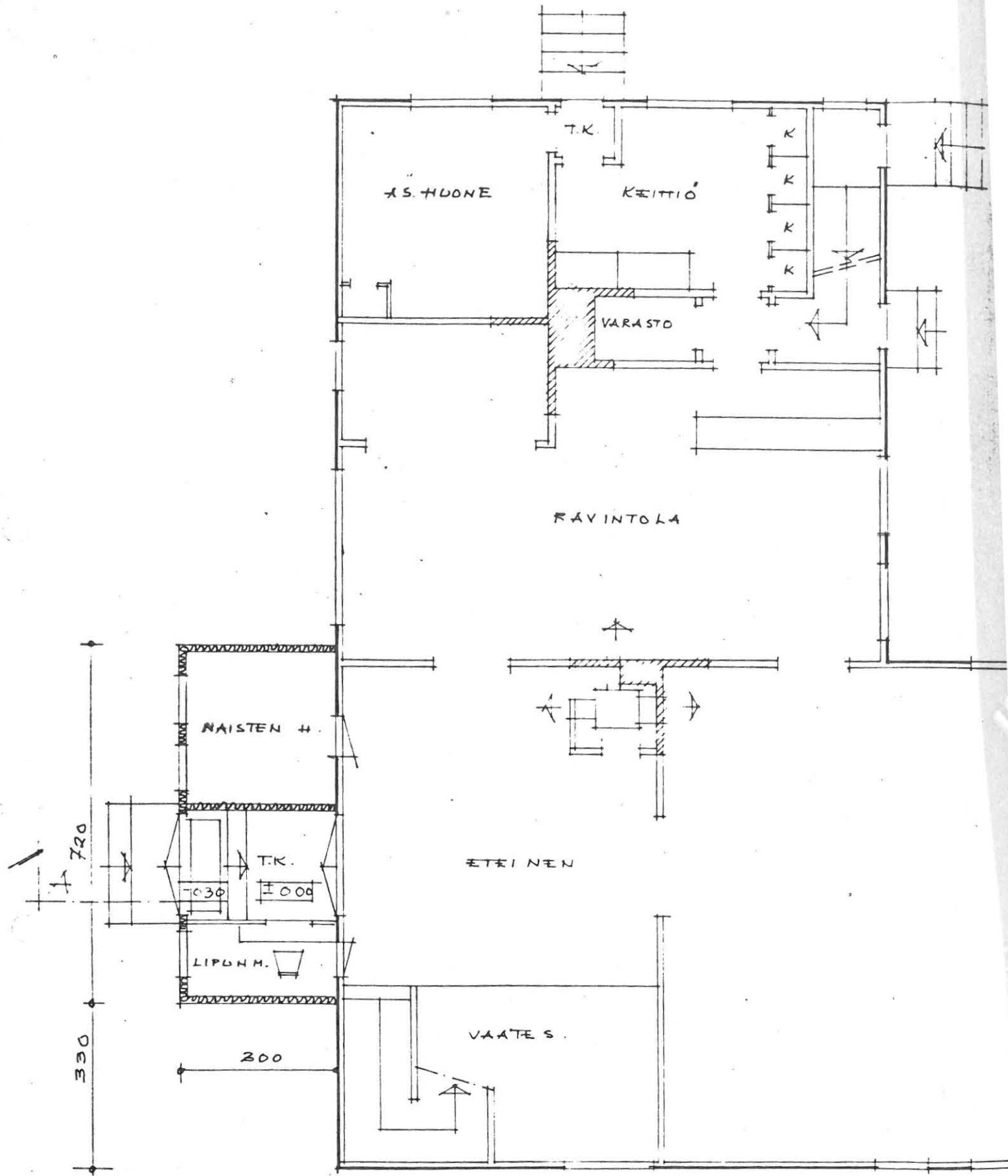
250

TYÖVAENTALO 1:100

LAAJENNUS

KONNEVESI KÄRKKAISKYLÄ RN 02

20 3 1960

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Läänit	Keski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Korpilahti	Heinosniemen työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
		Vapaa-ajan viettoon liittyvä
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite
	Heinosniemi 41800 Korpilahti	Heinosniemen SKDL:n p.os. 41800 Korpilahti

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1911 (1960-1.) 1979)
Suunnittelija	-
Kerrosluku	2
Perusta	harmaakivi, betoni
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	pelti
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	punamaali, valk.
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	Yläkertaa korotettu pystylaudoituksella.

11. RAKENNUSHISTORIA

Heinosniemen torppariosasto perustettiin Kalle Lepolan aloitteesta v. 1906 ja myöhemmin, kun paikkakunnalle tuli käsityöläisiä, seppiä ja rakennustyöläisiä ym, se muutettiin työväenyhdistyksen nimelle. Työväentaloa on alettu hankkimaan v.1900. Tonttimaan saaminen on tuottanut vaikeuksia: seudun kaksi kartanoa, Piesari ja Maatia, kieltäytyivät luovuttamasta maapohjaansa työväenyhdistykselle. Ty. sai sitten Korpilahden puolelta Salmelan talosta tontin - paradoksaalisesti juuri heidän pellonreunastaan, jotka maata kieltäytyivät antamasta Evert Lepolan mukaan. 1910 Osti yhdistys Kylmälän talon tuolta Judinsalosta ja talkoilla tehtiin laipiot ym. Talo maksoi tuolloin 650 mk. 1911 pidettiin talon vihkiäiset, jolloin ravintola oli jo kunnostettu, mutta salin puoli oli keskeneräinen Evert Lepolan mukaan. Judinsalosta ostettu vanha rakennus oli talon iso honkainen päärakennus, joka oli jäänyt käyttämättömäksi uuden päärakennuksen rakentamisen myötä. Talon isosta tuvasta tehtiin juhlasali ja kamareista ravintolahuoneet. Näyttämö tietenkin tehtiin uusi. Evert Lepolan hallussa olevasta valokuvasta ilmenee, että työväentalo oli vappuna 1912 hieman keskeneräinen - seiniä mm. on tuettu tukipuilla saliosassa. Ennen sotia taloa laajennettiin: ostettiin suuri riihirakennus ja taloa jatkettiin reilusti puolella. Riihi ostettiin kirkolta. Työväentalo siirtyi tontteineen urheiluseuran Pyrintölle, joka on kunnostanut sitä saaden 1979 valmiiksi uuden simman peruskorjauksen (ks. pohjapiirros). Pyrintö on vuokrannut talon 15 vuodeksi Evert Lepolan mukaan.

12. LAHIYMPÄRISTÖ

Talo sijaitsee korkealla mäellä syrjässä asutuksesta.

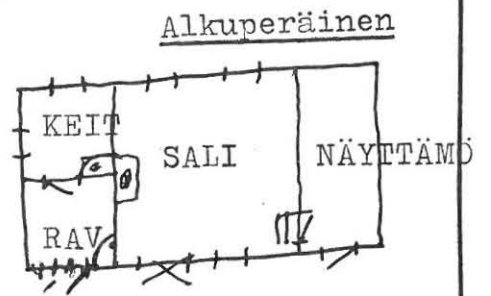
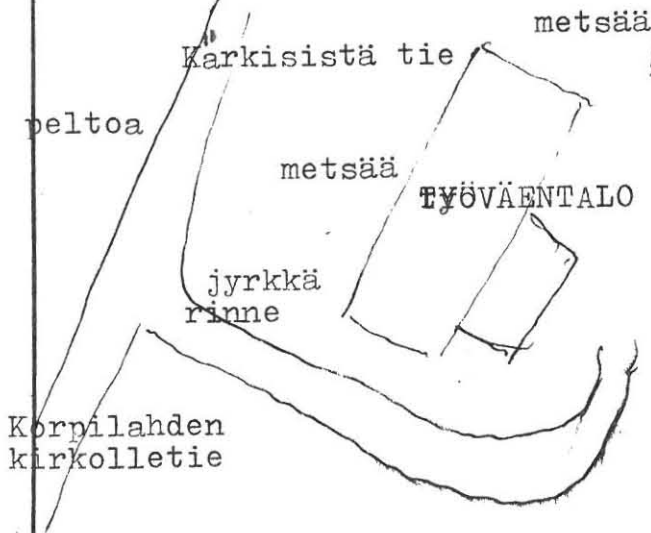
13. SÄILYMEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Talon säilymisedellytykset ovat erittäin hyvät. Talo on juuri peruskorjattu ja siellä toimitaan ahkerasti eri järjestöjen toimesta.

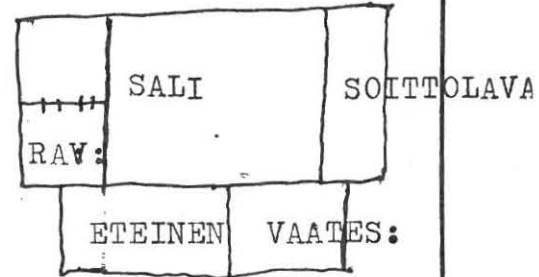
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä. Se sopii myös hyvin maisemaan.

- 15. Rakennushistoriallinen
- 16. Historiallinen
- 17. Maisemallinen

1979

-yläkerrassa vahtimestarin
asunto

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
12.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Evert Lepolan haastattelu 25.7.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Korpilahden kirkonkylän työväentalo
2. Kunta	Korpilahti	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordinaatio	8. Osoite
		3211 02/x=6879 y=424	Korpilahden kirkonkylä 41800 Korpilahti
		9. Omistaja ja omistajan osoite	
		Osuusliike Pohjois-Päijänne. ne. 41800 Korpilahti	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	varasto
Alkup. käyttö	toimitalo (sitä ennen asuinrakennus)
Rak. aika	1904 (?) (1951)
Suunnittelija	
Kerrosluku	3
Perusta	säästöbetoni
Runko	lauta, osaksi hirsi
Kattomuoto	harja (satula)
Kate	mineraalilevy
Vuoraus	
Ulkovärit	kirkkaan keltainen öljyväri
Kunto	huono
Erityispiirteet	Kuistin yläpuolella ollut parveke. Yläkerrassa vahtimestarin asuntoollut.

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Korpilahdelle perustettu 1905 suurlakkokomitean toimittua ennen sitä. Työväentalon tontilla on myös oma historiansa: Entinen maakauppias Elis Harberg on vuokrannut Vilhelm Haringilta tontin siinä olevine pytinkeineen 5.11.1886 Kreivilän talon Kokkolan palstan. 1898 talollinen Kalle Pekkarinen on vuokrannut Elis Harbergilta vuorostaa ko. tontin ja rakennukset. Kalle Pekkarinen on sitten myynyt Korpilahden kk:n ty:n rakennustoimikunnalle (Wihtori Ojalalle, Wihtori Niemelle, Wihtori Merikoskelle, Kustaa Koskiselle, Emil Kantolahdelle, Matti Joelle ja Nestori Nättiselle) vuokraoikeuden tonttimaahan Kokkolan perinttilan maalle ja siinä oleville rakennuksille 15.8.1910. Näin siis vuokra sopimukset ja kauppakirjat. 1915 yhdistys on osuuskaupalle rakentanut ja vuokrannut kauppakartanon viideksi vuodeksi ja vuokraa on jatkettu sopimuksen mukaan. 1914 näyttämön alle on rakennettu varasto kulissien säilytystä varten (puuseppä Nestor Nättinen). 1951 on suoritettu suuri remontti: rak. mestari Merisalontekemien piirustuksien mukaan on urakalla annettu Salmelalle ja Niemiselle tehtäväksi liikehuoneuston kuntoonlaitto. Rakennuksessa on parturiliike toiminut ainakin 1951 - 1955. Samoin kahvila on ollut yhdistyksen talossa vuokrattuna eri henkilöille. 1955 talo on vuokrattu 5.ksi vuodeksi Osuusliike Pohjois-Päijänteelle. 1956 työväentalo on myyty Korpilahden Kiinteistö Oy:lle 3 400 000 mk:lla.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennus sijaitsee aivan kirkonkylän keskustassa. Sen lähiympäristö on oleellisesti muuttunut rakennusaikaisesta maaseudun kirkonkylästä kaupunkimaiseksi.

13. SÄILYMISEDULLIYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

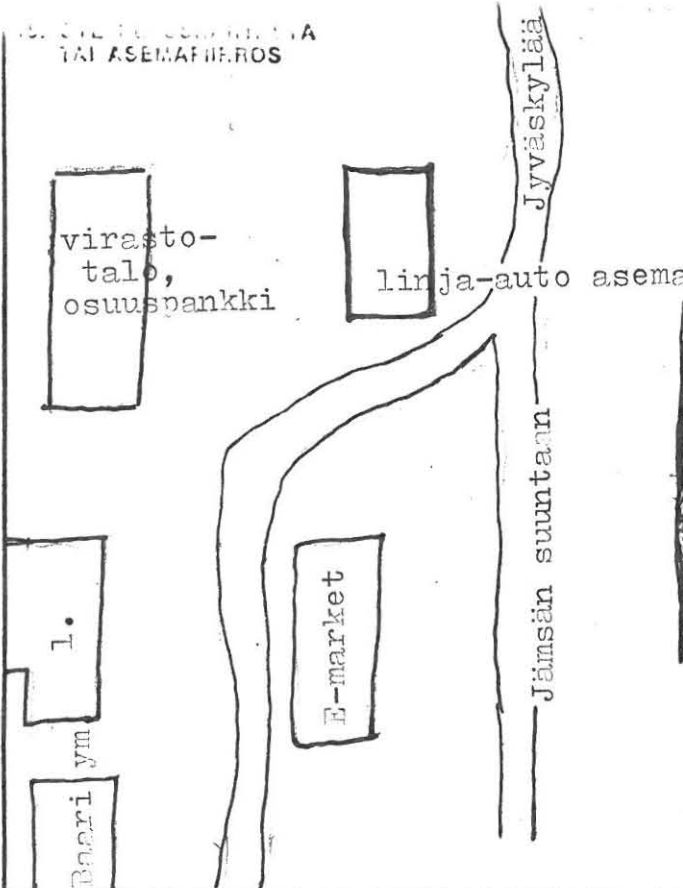
Säilymisedellytykset ovat melko huonot, koska rakennus on huonossa kunnossa ja lisäksi se sijaitsee melko keskeisellä paikalla sekä muun kuin työväenyhdistyksen omistuksessa.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

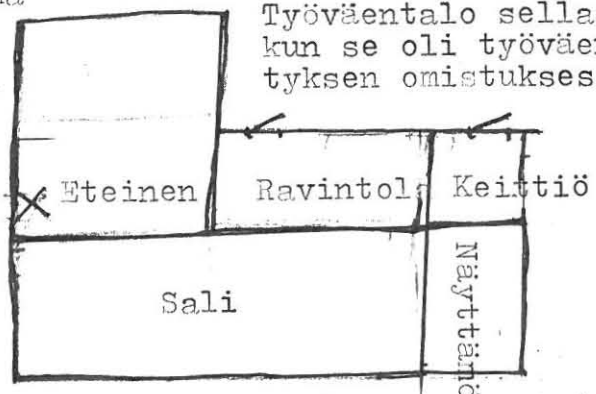
Kohde edustaa keskisuomalaista työväentalorakentamista.

15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☐

18. TYÖTILAT, KUNNAN TILAT
TAI ASEMAPIIRROS

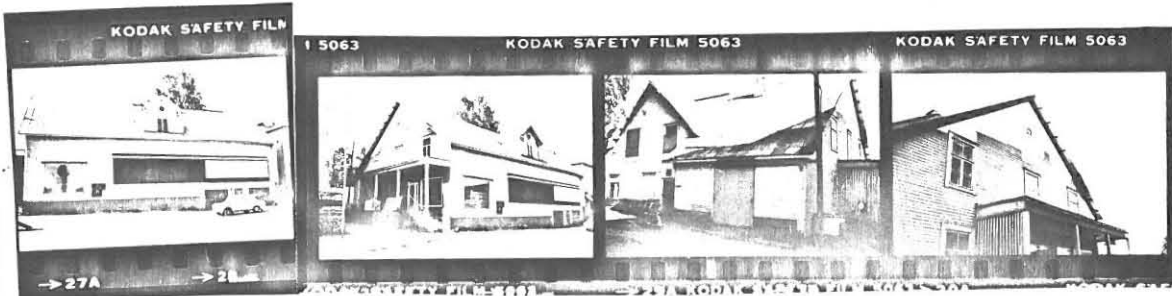
19. KUNNAN TILAT
SISÄTILOISTA
(Sisätilat viitteelliset)

Työväentalo sellaisena
kun se oli työväenyhdis-
tyksen omistuksessa.

- alakerrassa liikehuoneustot
- yläkerrassa vahtimestarin
asunto, aikaisemmin vahti-
mestari asui keittiössä.

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Korpilahden kk:n ty:n arkisto:
-Pöytäkirjat 1905 lähtien/Einari Nieminen.
Korpilahden kirkonkylä.
-Uusimmat pöytäkirjat/Raili Päkki.
-Kauppakirjat ym. asiakirjat/ Einari Nieminen
-Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot
Keski-Suomen työväentaloista.

22. LIITTEET

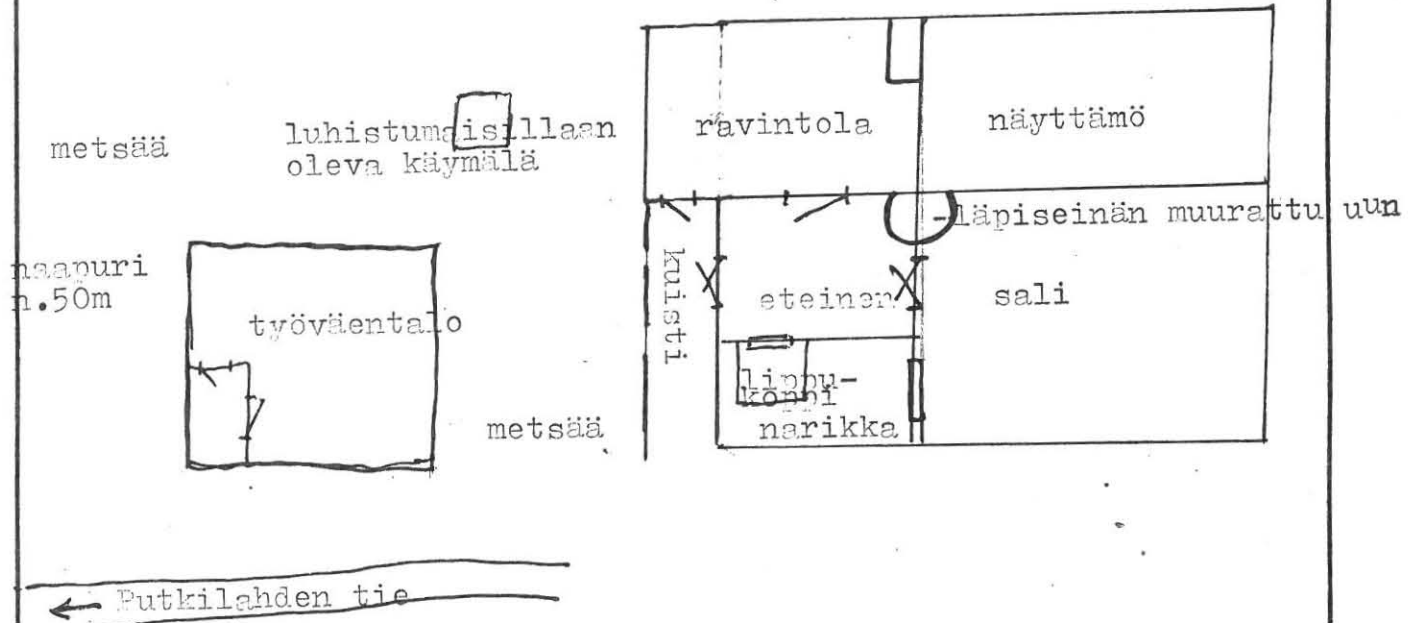
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
4.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Einari Niemisen haastattelu 4.6.1979.

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Korpilahti	Putkilahden työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
Putkilahdi/37		Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite
3211 04/x=6867 y=432	Putkilahden kylä 19970 Putkilahti	Korpilahden kk:n ty. 41800 Korpilahti
10. RAKENNUKSEN KUVAUS		
Rakennus n:o		
Nyk. käyttö	toimitalo	
Alkup. käyttö	toimitalo	
Rak. aika	1915	
Suunnittelija	-	
Kerrosluke	1	
Perusta	kiviinilarit, harmaakivivaasit	
Runko	hirsi	
Kattomuoto	satula	
Kate	näre	
Vuoraus	-	
Ulkovärit	puunvär.	
Kunto	huono	
Erityispiirteet		
11. RAKENNUSHISTORIA		
<p>Työväenyhdistys on Putkilahdelle perustettu 1906. Iltamia ja kokouksia yhdistys piti ennen työväentaloa Simolassa ja Jollassa. Jollan isäntä oli innokas työväenyhdistyksen ystävä, ja häneltä työväenyhdistys vuokrasikin usein kokoontumistiloja. Työväentalo oli aluksi vuokratontilla samaisesta Jollan talosta vuokrattuna (n. 1600 m²), mutta 1932 on tontti ostettu omaksi 1400 mk:lla Mertti ja Elma Heinosen kauppakirjan mukaan. Tontin nimi on Työnahjo. Aluksi työväentalorakennuksessa oli vain sali, jonka nurkassa oli pöytä ja nurkkakaappi ja siinä pidettiin puffettia Toivo Aaltosen muistin mukaan. Salirakennus oli ostettu Isosta-Veijosta ja tuo käyttämättömäksi jäänyt piharakennus purettiin ja kuljetettiin talkoilla ja talkoovoimin myös kasattiin. 1932 tontin oston yhteydessä on myös laajennettu työväentaloa: hirsistä, jotka muuten oli lehjoittanut Jollan isäntä, rakennettiin ravintola ja näyttämö talkoilla. 1978 Putkilahden työväenyhdistys liitettiin Korpilahden kirkonkylän työväenyhdistykseen ja samalla myös työväentalo siirtyi kirkonkylän yhdistykselle. Tällä hetkellä työväentalo on autio, vaikka siellä aikaisemmin työskenteli mm. keramiikkataiteilijoita vuokralaisina.</p>		
12. LÄHIYMPÄRISTÖ		
Putkilahden työväentalo on Putkilahden kylän reunamalla aivan tien vieressä. Talon vieressä on omakotitalo, muu asutus on kauempana.		
13. SÄILYMISEDULLIYYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)		
Työväentalon säilymisedulliyykset saattavat olla hyvätkin, mikäli rahoitusta työväentalon kunnostukseen jostain löytyisi. Korpilahden kirkonkylän yhdistyksellä ei ole toimipaikkaa tällä hetkellä, joten he tarvitsisivat toimintatilan, kun taas Putkilahden eläkeläiset olisivat valmiit kunnostamaan myös työväentaloa omiin tarpeisiinsa.		
14. LUETTELOINTIPERUSTE		
Työväentalo edustaa paitsi aikakaudelleen ominaista rakennustyyppiä, myös perinteistä työväentalorakentamista.		15. Rakennushistoriallinen ☒
		16. Historiallinen ☒
		17. Maisemallinen ☒

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Ote kihlakunnanoikeuden lainhuudatusasiain pöytäkirjasta/ Einari Nieminen. Korpilahden kirkonkylä.

22. LIITTEET

Mittapiirustus Putkilahden työväentalosta 1979/Päivi Andersson.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Toivo Aaltosen synt. 1908 haastattelu
1.7.1979 Putkilahdella.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Veski-Suomi	3. Kohde	Kuhmoisten Harjoisten työväentalo
2. Kunta	Kuhmoinen	6. Kohdetyyppi	Vapaa-aian viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
2143 09/x=6821 y=560	17880 Harjainen		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	yksityisesuntona
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1924
Suunnittelija	-
Kerrosuku	1
Perusta	harmaakivi
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	
Ulkovärit	tummanruskea, valk. ikkunalaudat
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Harjoisiin perustettu 1907. Yhdistyksen toimihenkilö B. Heinonen on ostanut talonomistaja J. Toivoselta tontin Visalan Töyrymäeltä. B. Heinonen on ilmeisesti edelleen myynyt tontin työväenyhdistykselle ehdolla että itse saa asua siinä kuten ennenkin 7 mk:n vuokralla. 1917 pohjatukkien teko on ollut Robert Lutosella urakalla. 1919 on tontille rakennettu tanssilava ja katollinen näyttämö keräyspuišta. 1922 on taloon päätetty laitattaa ensimmäinen hirsikerrös Santeri Salamalla. 1923 talo on vielä ollut rakenteilla ja 1924 talo on valmistunut pöytäkirjojen mukaan.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee syrjässä asutuksesta metsikön keskellä.

13. SÄILYMEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

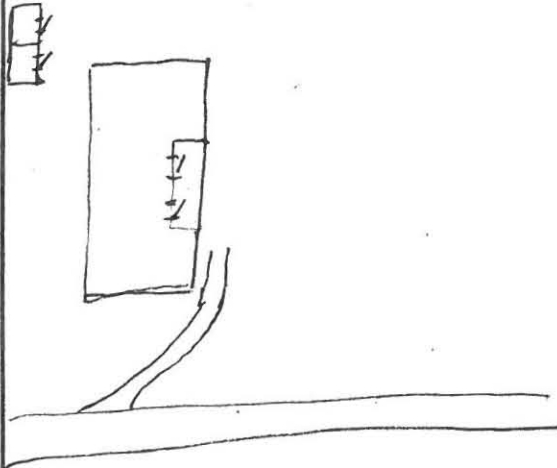
Säilymedellytykset ovat kohtalaiset - työväentaloon ei ilmeisesti ole tehty suurempia muutoksia ainakaan ulkopuolelle, mutta tietysti rakennuksen käyttöfunktion muuttuminen on eräs uhkatekijä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

18. OTE PERUSKARTASTA
TAI ASEMAPINNOSTA

19. FONJAPINNOS TAI TIETOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Harmoisten ty:n arkisto. Oiva Salminen.
Heinämaa. Orimattila. Pöytäkirjat.

22. LIITTEET
Mittapiirustus/1979
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
Päivi Andersson
11.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET
Veikko Kilpinen 5.6.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Kuhmoisten kirkonkylän työväentalo
2. Kunta	Kuhmoinen	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
		2143 09/x=6829 y=563	Kuhmoisten kirkonkylä 17800 Kuhmoinen
		9. Omistaja ja omistajan osoite	Kuhmoisten ty. 17800 Kuhmoinen

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	toimitalo	käymälä
Alkup. käyttö	toimitalo	käymälä
Rak. aika	1923 (?)	
Suunnittelija	Aleksanteri Heino	
Kerrosluvu	1	1
Perusta	harmaakivi	kivillä
Runko	hirsi	lauta
Kattomuoto	aumattu taitekatto	ulpetti
Kate	huopa (aik. päre)	
Vuoraus	nysty	
Ulkovärit	valkea	
Kunto	kohtalainen	huono
Erityispiirteet	Rakennuksessa on ollut sisään-tulon kohdalla katolla torni (vrt. Suvanto 1965, sl 723). Torni on kuitenkin poistettu ja talo katettu huovalla 1936-37(?) Akseli Koivusen mukaan. Veikko Kilpinen muistaa kuulleensa että torniin suunniteltiin kahvilaa.	

11. RAKENNUSHISTORIA

Kuhmoisiin on työväenyhdistys perustettu ilmeisesti 1903 ns. itsellisten eli käsityöläisten ja muiden oman ammatin harjoittajien aloitteesta. Työväentalon tontti on saatu lahjotuksena Elli jaALLE Tervalalta Muurilan talosta v. 1919 - haastattelujen mukaan lahjoitustilaisuudessa oli si yhdistys maksanut 1 mk:n tontista, jonka isäntä antoi lahjoitukseksi takaisin. Näin kauppa sai lainhuudatuksen. Veikko Kilpinen muistelee myös kuulleensa, että kauppasopimuksessa olisi ehto, että jos yhdistys purkaa työväentalon joutuu se luovuttamaan tontin takaisin Muurilan talolle. Rakennusaineet työväentaloa varten saatiin haastattelujen mukaan keräyksin ja jonkun verran ostettiin Kuhmoisten sahalta. Piirustukset taloon teki Aleksanteri Heino, "Santtu Heino", joka oli haastattelussa Anni Sarvalan setä. A. Heinoilla oli puusepänerastas aivan työväentalon tontin lähellä ja siellä hän teki muiden töittensä ohella mm. ruumisarkkujakin. Hänen vaimollaan oli kirjakauppa hieman kauempana kylässä. Heino eivät Anni Sarvalan mukaan kuitenkaan olleet työväenyhdistyksen toiminnassa mukana. Itse työ tehtiin talkoilla, mutta melko paljon käytettiin myös urakkamiehiä: 1.5.1922 mennessä oli mm. Viljo Koivusen ja K. Mäkisen hakattava rakennus tasakertaan, nurkka hakattava salalukolla ja lattia-vasat asetettava paikoilleen työsopimuksen mukaan. Santtu Heinoon tehtävä oli tehdä ovi- ja ikkunatyöt. Viime sodan aikana työväentalolla on ollut 12. LAHIYMPÄRISTÖ majotettuna viestijoukkue vähän aikaa.

Työväentalo sijaitsee mäellä pellon erottaessa sen tiestä. Kirkonkylän keskusta on hyvin lähellä työväentaloa. Talo on alueen ainoa seurantalot.
(tällä hetkellä)

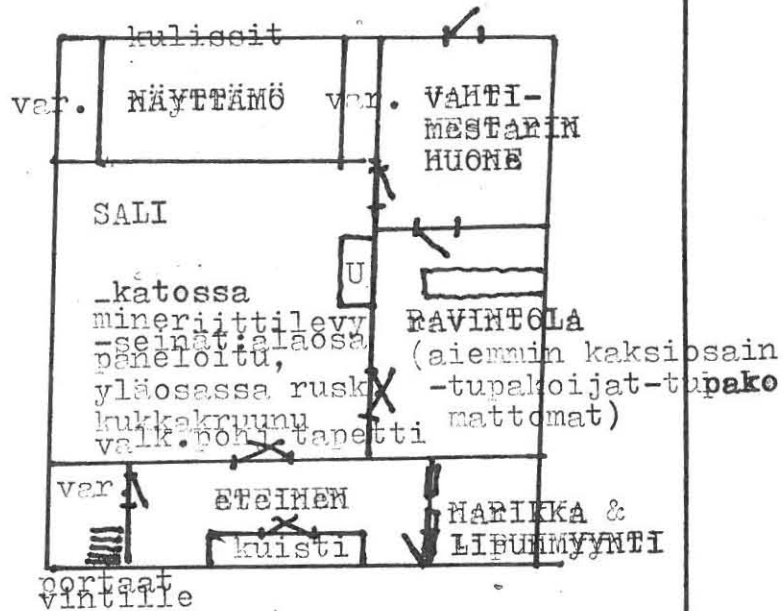
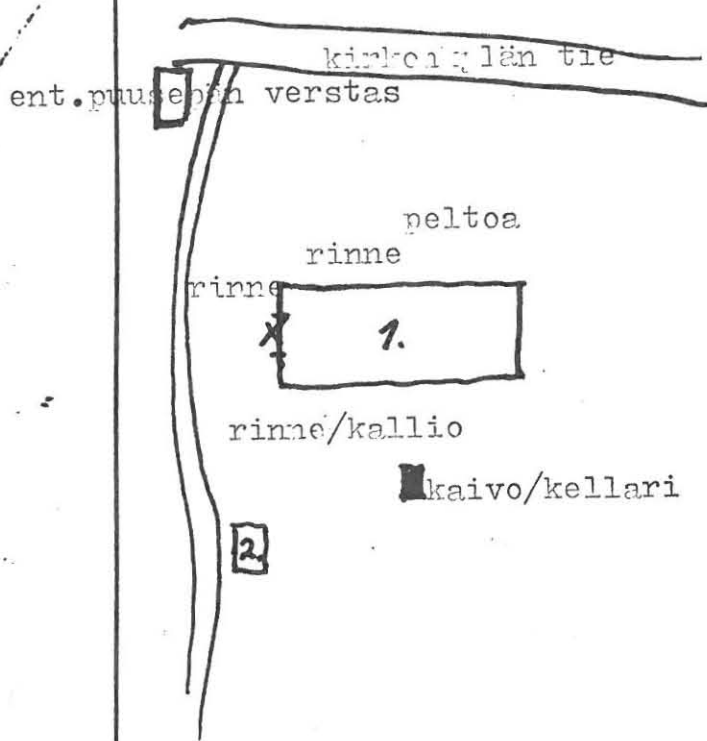
13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat kohtalaiset. Talo on kohtalaisessa kunnossa, mutta sen käyttö on aika vähäistä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa aikakaudelleen ominaista rakentamista sekä työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

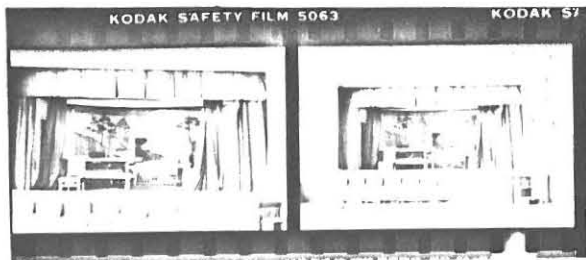
15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☒

20. VALOKUVAT

- Työväentalon kattorakennelmia

- Työväentalon näyttämö ja kulissit. Kulissit ilm. maalannut Kalle Pohjanvire.

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Seppo Suvanto: Kuhmoisten historia. Lahti 1965.
Kuhmoisten ty:n arkisto/Anni Sarvala. Kuhmoisten kirkonkylä: Pöytäkirjoja ja muita asiapapereita.

22. LIITTEET

1. Kuhmoisten työväentalon mittapiirustus 1979.

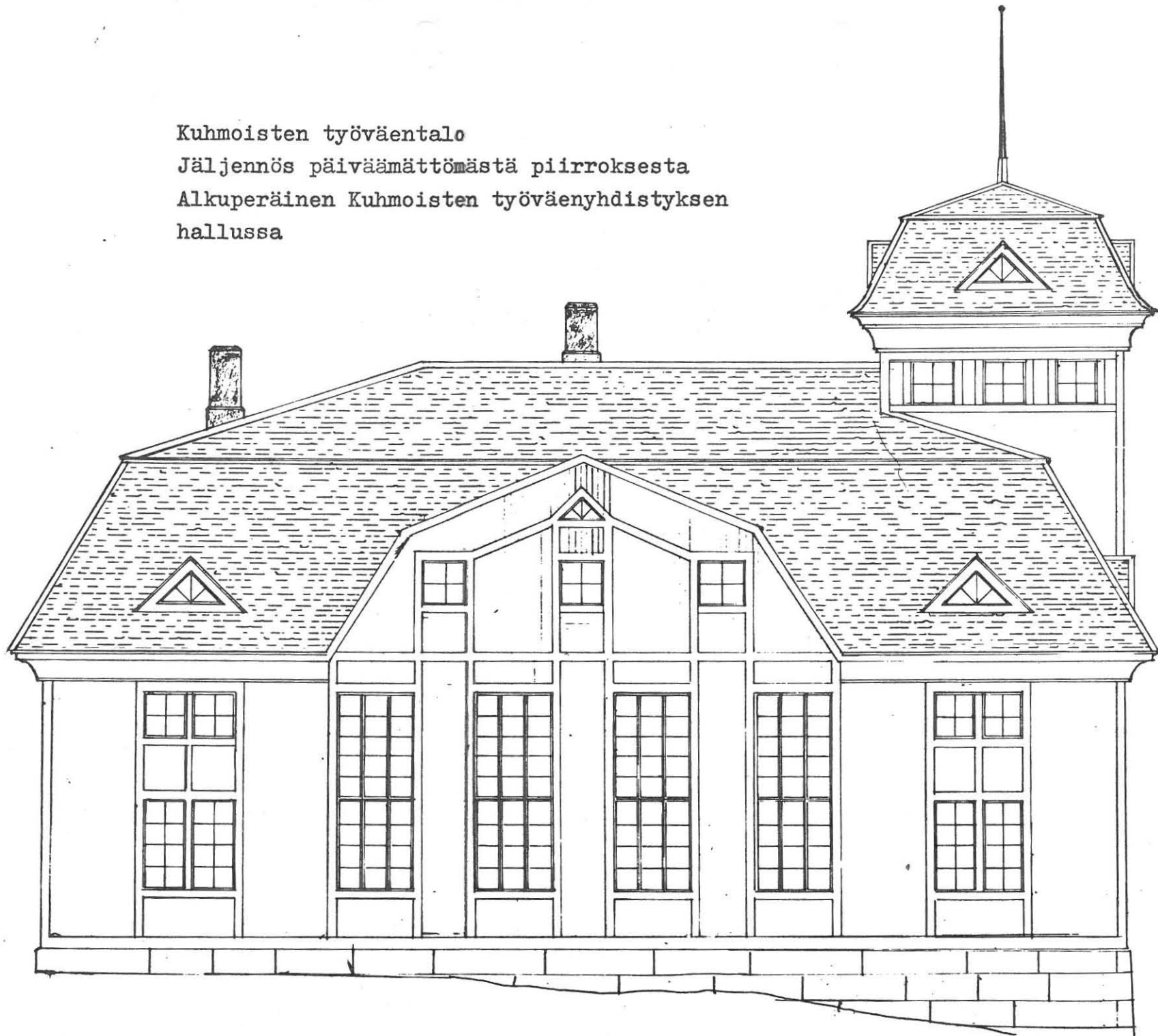
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Veikko Kilpisen, Akseli Koivusen ja Anni Sarvalan haastattelut 5.6.1979.

Kuhmoisten työväentalo
Jäljennös päivämättömästä piirroksesta
Alkuperäinen Kuhmoisten työväenyhdistyksen
hallussa

KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Kuhmoinen	Leppäkosken työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite
2144 01/x=6832 y=545	Leppäkosken kylä 12380 Leppäkoski	Eino Peltonen 12380 Leppäkoski

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	
Nyk. käyttö	yksityisasuntona
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1939
Suunnittelija	-
Kerrosluku	1
Perusta	harmaakivi
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	pelti
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	punamulta, valk.ik.laudat
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	Rakennus on tehty vanhasta rakennuksesta korottamalla sitä.

11. RAKENNUSHISTORIA

Päijälään eli Leppäkoskelle on työväenyhdistys perustettu 1906 Längelmäeltä kotoisin olleen puhujan J. Häyrysen toimesta. Kymmenen vuoden kuluttua on valittu rakennustoimikunta (K. Takanen, N. Ågren ja J. Ruokone) mutta 1918 syksyllä konstaapeli Unnaslahti myytti kaikki hankitut rakennustarpeet. Oikeusteitse yhdistys sai pienen korvauksen tarpeista. Vast 1939 on uskallettu lähteä uuteen yritykseen. Kalle Lehdon tarjous Mäntymäki-nimisen tontin ostamisesta 26 000 mk, hyväksyttiin ja samalla tontin mukana saatiin ostettua rakennukset. Längelmäen Säästöpankista yhdistys otti 50 000 mk lainan, koska mitään lahjoituksia ei saatu. 1939 heinäkuussa olivat talon vihkijäiset. 1946 maksettiin viimeinen velkaerä, koska sodan takia ei voitu aiemmin maksaa. Työväentalon vaihtovat siis olleet melkoisten taloudellisten vaikeuksien kanssa kamppailemista 40-vuotishistoriikin mukaan. 1946:n toimintakertomus sen sijaan kertoo jo melko hyvästä menestyksestä: taloa on vuokrattu ammattiosastolle ja muuhun aatteelliseen työhön sekä myös seuratoimintaan esim. häihin ja syntymäpäivien pitoon. 1947 on työväentalo ollut myös pitopaikkana kun OTK-laista osuuskauppaa on perustettu Leppäkoskelle. Talon myöhäisemmistä vaiheista ei ole tietoa, koska pöytäkirjat ovat hävinneet eikä historiikkia ole kirjoitettu, mutta ilmeisesti tämäkin työväentalo joutui 1950-luvulla vaikeuksiin ja myytiin Eino Peltonenille 5000 mk:lla. Myös tontti on seurannut kauppaa Työväentalo (23 saria) sijaitsee korkealla mäellä hieman syrjässä kylän keskusta

12. LAHIYMPÄRISTÖ

Peltoselle 5000 mk:lla. Myös tontti on seurannut kauppaa Työväentalo (23 saria) sijaitsee korkealla mäellä hieman syrjässä kylän keskusta

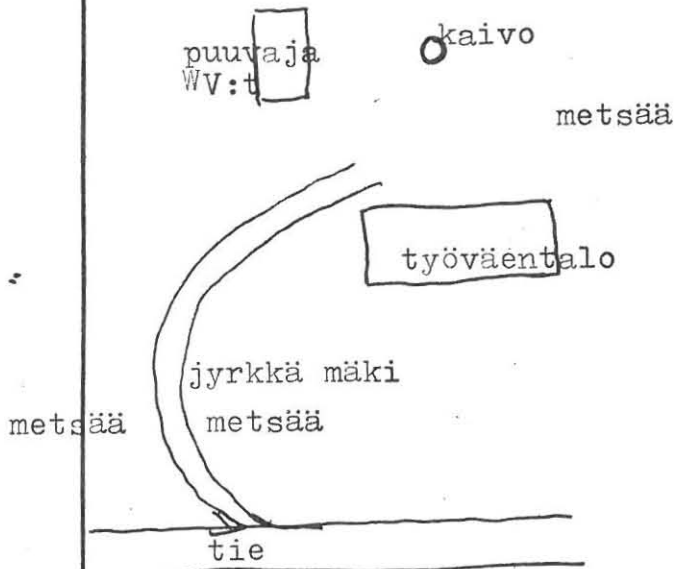
13. SÄILYMEDELLELYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Talon säilymisedellytykset ovat kohtalaiset, mikäli talon nykyinen omistaja jaksaa pitää sen kunnossa. Tosin talossa on peltikatto, joka hidastanee rappeutumista.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyliä.	15. Rakennushistoriallinen ☒
	16. Historiallinen ☐
	17. Maisemallinen ☐

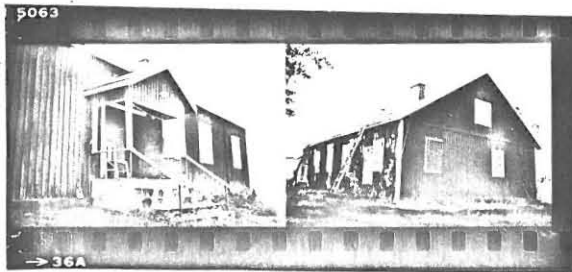
KUNTA KUHMOINEN KOHDE LEPPÄKOSKEN TYÖVÄENTALO KOHTELUKSEN NUMERO 28

(uusi omistaja)

sauna		keittiö
näyttämö		asuinh.
eteinen		asuinh.

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Leppäkosken ty:n arkisto. Työväen arkisto.
Helsinki: Historiikki v.1906 - v. 1946,
Toimintakertomus v:delta 1946,
Ote Osuuskaupan perustavasta ko-
kouksesta v. 1947.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979/
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
11.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Eino Peltonen Leppäkosken työväentalolla.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Koski-Suomi	3. Kohde	Kuhmoisten Sappeen työväentalo
2. Kunta	Kuhmoinen		
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite	
2143 06/x=6822 y=550	Sappeen kylä 14930 Sappee	Kalén Porvoo	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	yksityisesuntona=kesämökkinä
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	n. 1910(?)
Suunnittelija	-
Kerrosluvu	1
Perusta	karnackivi
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	heltti
Vuoraus	
Ulkovärit	ulkoseinät käsittely jätteöljyllä
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	Sisätilojen katokset on tehty myöhemmin, uusien omistajien aikana.

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys osti työväentaloa varten tontin Saima -eltoselta. Tontin suuruus oli n. 1700 m². Työväentalo on rakennettu entisestä vesivoimalla pyörivästä meijeristä, joka sijaitsi nykyisellä Myllypihalla. Työväenyhdistys joutui jo 1920-luvulla konkurssitilaan, ja Yrjö Järvinen, eräs työväenyhdistyksen toimihenkilöistä, oli takaamassa lainaa työväenyhdistykselle Tampereen Työväen Säästöpankista. Säästöpankki sanoi lainansa irti ja Yrjö Järvinen joutui myymään oman kotitalonsakin pakkohuutokaupassa. Työväenyhdistys myi pakkohuutokaupassa työväentalon Sappeen nuorisoseuralle, joka teki siinä joitakin välttämättömiä korjauksia, mm. kattoi talon sekä rakensi pihalle puuvajan. Sisätiloihin nuorisoseura ei tietyistä syistä tehnyt muutoksia. Nuorisoseura myi kuitenkin talon nykyiselle omistajalle kesämökiksi, joka mm. käsitteli ulkoseinät jätteöljyllä ja rakensi entisestä eteisestä ja narikasta= vaatesäilöistä saunan. Lisäksi hän rakensi autotallin työväentalon pihalle sekä kaivon talon takapuolelle aivan viime vuosina.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talo sijaitsee metsän keskellä, jonne johtaa jonkinlainen kärrytie päätiestä. Asutusta ei ole lähellä.

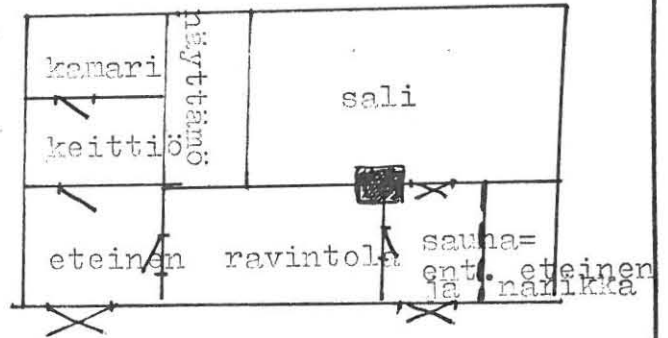
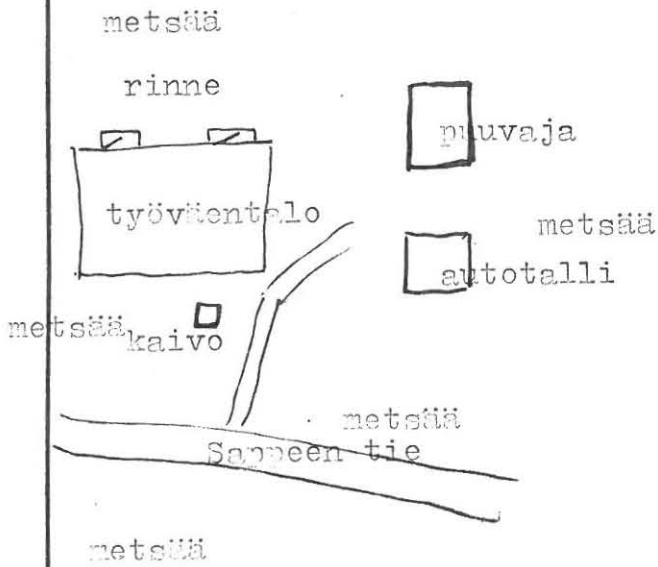
13. SÄILYMISEDULLIYYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Rakennuksen säilymisedullisuudet ovat ilmeisesti kohtalaiset - talo on pysytetty suunnilleen samassa asussa lukuunottamatta jätteöljyllä käsiteltyjä seiniä ja saunan rakentamista entisen narikan ja eteisen paikalle. Toisaalta kuitenkin rakennus on yksityiskäytössä kesämökkinä, joten sen säilyminen edes nykyisenlaisena on kyseenalaista.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Työväentalokohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

20. VALOKUVAT

-työväentalon
kaminoita

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979
Päivi Andersson.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Esko Saarisen haastattelu 5.6.1979 Sappeessa.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	keski-Suomi	3. Kohde	Laukaan kirkonkylän työväentalo
2. Kunta	Laukaa	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
		3221 07/x=6925 v=444	Laukaan asema 41350 Laukaa as.
9. Omistaja ja omistajan osoite			

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	varasto	sauna
Alkup. käyttö	toimitalo	myös pütka ollut
Rak. aika	1914(1917; 1954)	
Suunnittelija	-	
Kerrosluvu	1+(1)	1
Perusta	harmaskivi, betoni	harmaskivi
Runko	hirsi, lauta	lauta
Kattomuoto	satula	satula
Kate	huone (aik. öäre)	huopa
Vuoraus	nysty	
Ulkovärit	-	
Kunto	huono	huono
Erityispiirteet	Rakennukseen on 1950-luvulla (1954) elokuvakonehuone rakennuksen toiseen päättyyn laudasta rakennettu.	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Laukaan kirkonkylään perustettu 1906 Kuntalassa. 1911 on ostettu Tiehuhdanmaalta tonttimaata 500 mk:lla ja 1913 on ostettu lautaa Suolahden höyrysahalta ja rakennettu väliaikainen huoneusto ty:llä. Otto Lehtonen teki urakalla rakennusta, mutta myös talkoita oli esim. tontin raivauksessa. Ensimmäinen työväentalorakennus oli vain kesäaikana käytössä ollut yksihuoneinen lautarakennus, jonka 1913 sytytti haastattelujen mukaan palamaan "Parta-Matti", joka oli hieman lapsellinen ja yllätettävissä. Kuukauden palon jälkeen on alettu hommaamaan uutta taloa: yhdistys päätti ostaa Joonas Viljaselta Leinolasta 8,5 m ja 4 m kivi- ja lasta korkean tuparakennuksen 510 mk:lla. Talo tehtiin samalle kivi- ja lastalle kuin poltettukin talo. Mikkarit Karvonen ja Otto Lehtonen tekivät pohjavarvin, mutta muuten työ tehtiin talkoilla. Varsinaisia piirustuksia ei tietämättä mukaan ollut. Ensin rakennettiin sali, joka valmistui 1914 sellaiseen kuntoon, että sitä on voitu vuokrata toimitilaksi. 1917 taloa on laajennettu: salia jatkettiin talkoilla 3 m ja lisäksi rakennettiin vahtimestarin huone, puffetti ja eteinen, mahdollisesti myös näyttämö. 1918 työväentalolla säilytettiin nappaisia vankeja Laukaanta ja Laukaan ympäristöstä. Vankileiri kesti 10 viikkoa. 1944 työväentalon ravintola ja näyttämö oli linnoitusporukan ruokalana ja työväentalon tontille oli rakennettu parakkikylä. Työväentalo myytiin 1969 kunnossapitotilaksi ja käyttömahdollisuuksien vihetessä maaltamuuton ym. seurauksena.

12. LAHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee vanhan nelostien varressa lähellä Laukaan asemaa. Asutusta ei ole aivan työväentalon lähetyvillä.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat jokseenkin huonot: talo ei ole kovin hyvässä kunnossa ja sitä käytetään varastona, joka on omiaan rappeuttamaan taloa pitemmän päälle. Lisäksi laajennukset ovat myös muuttaneet talon alkuperäistä ulkonäköä, mm. myös ikkunat uusittu 1954 T-ikkunoina. Kaksimuruisiksi ilmansuojat.

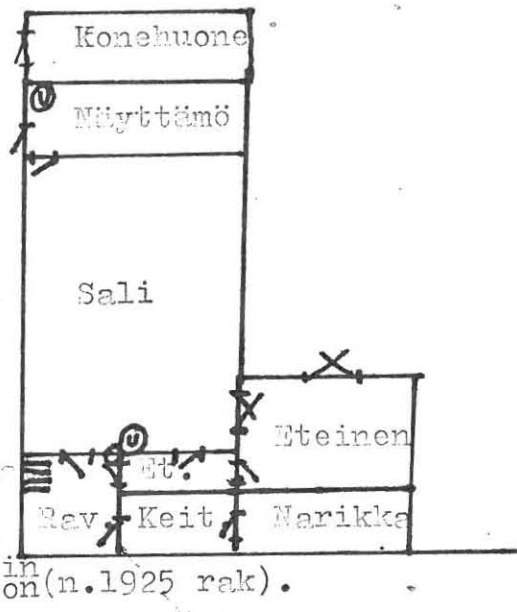
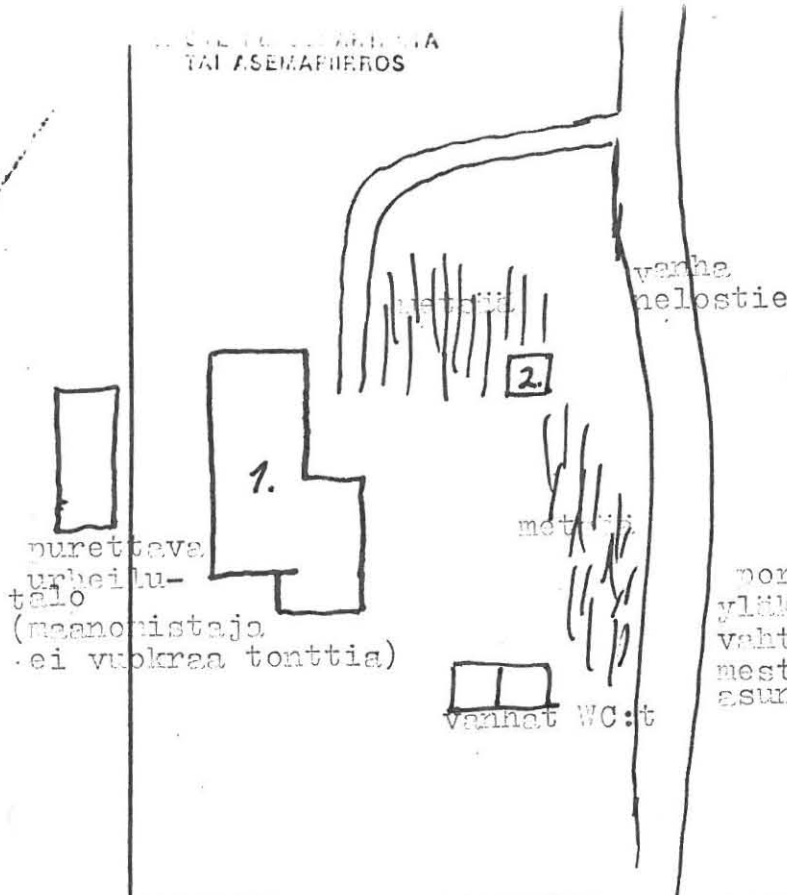
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa (huolimatta muutoksistaan) työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyliä.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

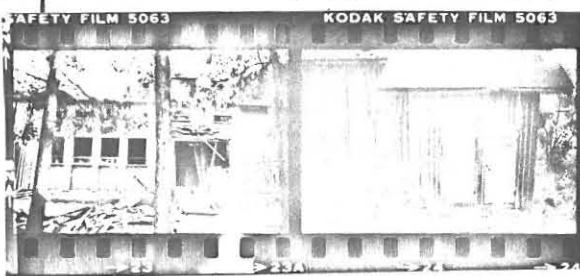
18. SUUREN TONTIN VUOKRAUS
TAI ASEMAPIEHIROS

19. FONJAPHEIROS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

1954 remontissa tehtiin keittiöstä ja marikasta uusi keittiö, pieni eiteinen hiiyisi pois, lisäksi rak. elokuvakonehuone.

20. VALOKUVAT

-purettava urheilutalo -kuvattu urheilutalolta päin.

elokuvakonehuone

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

1. Työväentalon mitta-
piirros 1979/Päivi
Andersson.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Olga Nurmisen, Alekski ja Hilja Puurposen
ja Tauno Kanervan haastattelut 12.6.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	Lievestuoreen työväentalo
2. Kunta	Laukaa		
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	
Lievestuoire/75		Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.	
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		9. Omistaja ja omistajan osoite
3212 11/x=6906 y=457	41400 Lievestuore		Lievestuoireen ty. 41400 Lievestuore

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	toimitalo	käymälä (ilm.käyttämätön)
Alkup. käyttö	toimitalo	käymälä(kansakoululla)
Rak. aika	1915(1949;1978)	?
Suunnittelija	- (- ;Matti Lamminen)	-
Kerrosluvu	(1)+1+(1)	1
Perusta	betonimassa, harkkivi	betoni
Runko	hirsi	lautu
Kattomuoto	satula	pulpetti
Kate	huopa	huopa
Vuoraus	pysty	
Ulkovärit	punamulta, valk.ikk.l.	
Kunto	hyvä (paitsi katto)	hyvä
Erityispiirteet		

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistyksen Lievestuoreelle perustivat Jyväskylä-Pieksämäki-radan työntekijät ja Hohon kylän torpparit v. 1906. Kokouksia ja iltamia pidettiin ennen työväentaloa Nurkkalan talossa. Rautatien tekijät tekivät myös tiiviin kiviarkun työväentalon perustaksi. Työväentalon tontti 4500 m² sai nimekseen Toivola. Kiviarkulle kunnostettiin Hankasalmelta vanha Piilunmäen tuparakennus(=savupiirtti). 25 km:n päästä hirret ajettiin talkoilla työväentalon tontille. Talo valmistui lopullisesti 1915. 1918 talo oli vankilana. 1940-luvulla työväentalolle oli majoitettu armeijan sotilaita ja sitä pidettiin myös jossain vaiheessa kansakoulun 1940-luvulla talon vahtimestari Toini Lindberg istutti Alpo Asikkalan mukaan pihaan siinä vieläkin kasvavia pölkkejiä. 1949 rakennettiin urheiluseura Toiveelle painikämpä työväentalon pihalle nykyisen käymälän viereen (nyk. jo purettu). 1949 toteutettiin myös työväentalon peruskorjaus:juhlasalia ja ravintolaa suurennettiin ja vanhan Inkeröisen johtamana kirvesmiehet urakalla isonsivat näyttämöä ja ravintolaa. 1977 syntyi työväenyhdistyksessä päätös peruskorjauksesta: 1978 saatiin valtionapua, läänin taidetm:n apuraha ja lahjoituksia yksityisiltä lajoittajilta(yli 13 000 mk yksityisiltä yhteensä). Myös rakennustarpeet saatiin lahjoituksina samoin talkootunteja tehtiin iiki 65 000 mk:n arvosta. Työväentaloon asennettiin lämpöpuhallin ym.Ks. Pohjapiirros liitteenä.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Lievestuoreen työväentalo sijaitsee taajaman keskellä.

13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

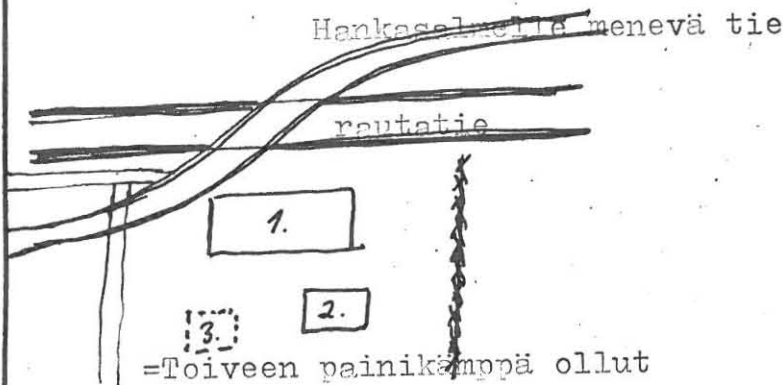
Työväentalon säilymisedellytykset ovat hyvät, mikäli rakennuksen katto saataisiin uusittua.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

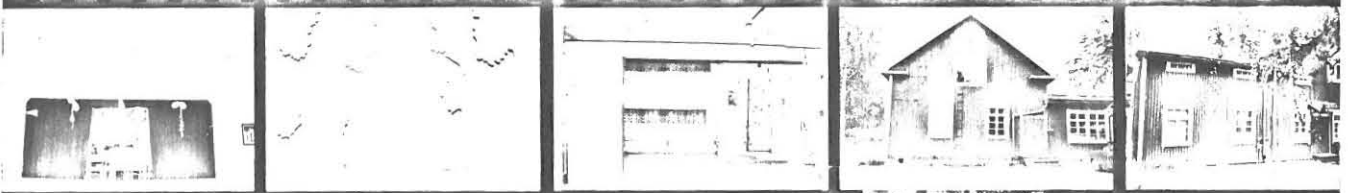
Työväentalo edustaa paitsi aikaudelleen ominaista rakennustyyppiä myös työväentalolle ominaista arkkitehtuuria.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

KOHDE
 LIEVESTUOREEN TYÖVÄENTALO
 KOHTEL. NUMERO
 31
 KUNTA
 LAUKAA

KODAK SAFETY FILM 5063 KODAK SAFETY FILM 5063 KODAK SAFETY FILM 5063 KODAK SAFETY FILM

-kulissit ja SDP:n
merkin on maalannut

-kuva eteisestä
vasemmalle puo-
lille jäävät wc:t

-molemmat kuvattu
pihan puolelta

KODAK SAFETY FILM 5063

KODAK

KODAK SAFETY FILM 5063

KODAK SAFETY FILM 5063

-kuvattu
tien puolelta
rakennuksessa
on kaksi asuntoa
kummassakin päässä.

-rak. toinen
pääty pihalta
kuvattuna.

-ravintolassa
puupanelointi
-taulut seinillä
urh.seura Toiveen
voittamia pal-
kintoja.

-salin 1915:sta
peräisin oleva
valurautainen
kirkon uuni.

-narikka

-kanat ja pöytäliinat pun. ja valk.täplik.

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

1. Talon pohjapiirros
1978/Matti Lampinen.

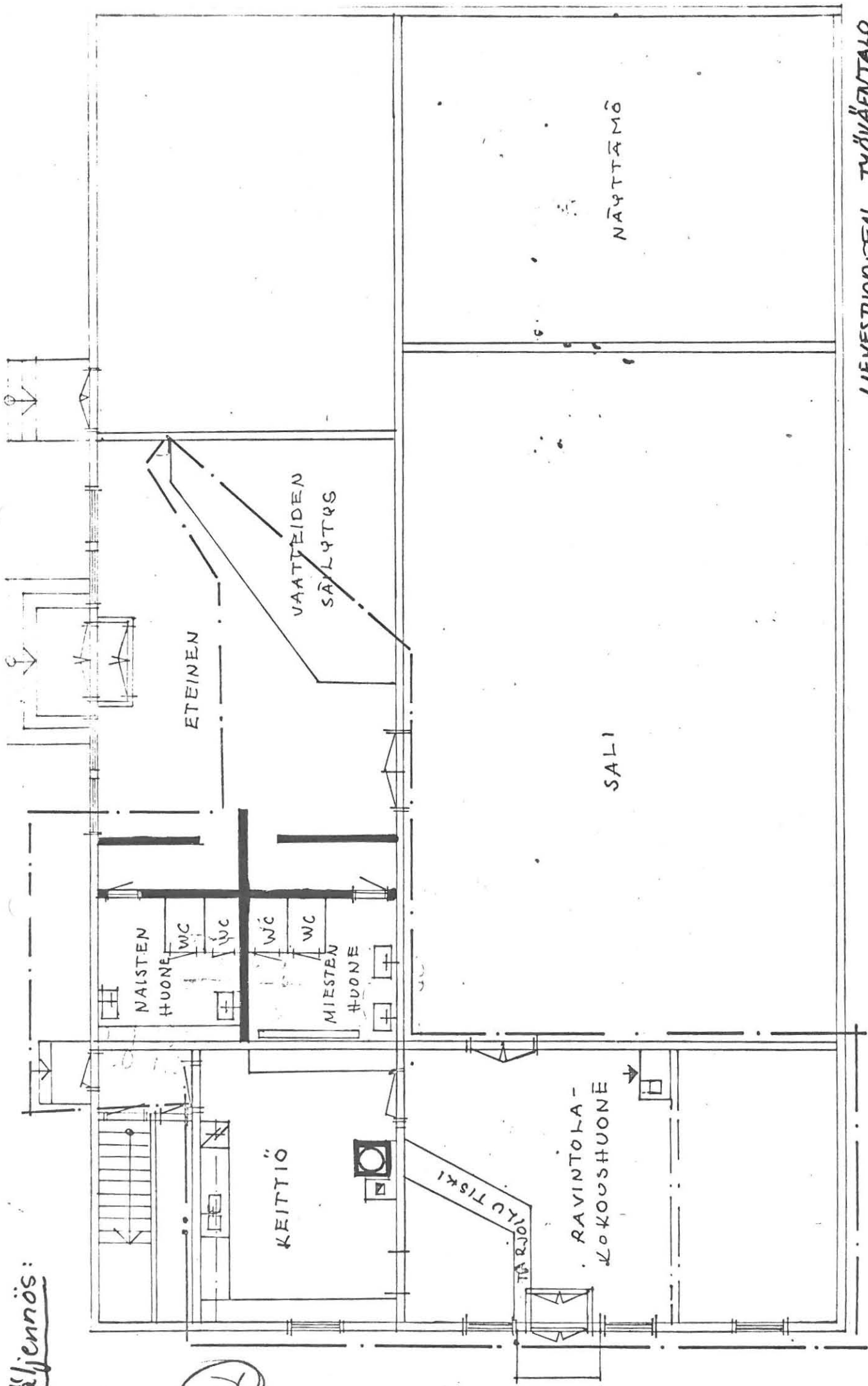
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Alpo Asikkalan haastattelu 14.6.1979.

Järjennös:

LIEVESTUOREEN TYÖVÄENTALO
 PERUSKORJAUS v. 1978
 RAKENNUSTEKNILLISET TÖIDEN
 PIIRUSTUS MÄ. 1: 100
 Lievestuore 20.1.1978 Matti Lamminta

- - - - - HUUTOSTÖIDEN ALUE
 ———— UUSI
 ◻ KUDMAILMAKEHITIN

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Kesk-Suomi	3. Kohde	Äijälän työväentalo
2. Kunta	Laukaa	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Jussi Kauppinen 41390 Äijälä
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
221 11/x=6936 y=451	Äijälän kylä 41390 Äijälä		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	autokorjaamo, yksityisasunto	sauna, puuvaja
Alkup. käyttö	toimitalo	puuvaja
Rak. aika	1945	1945
Suunnittelija		
Kerrosluvu	(1)+1+(1)	1
Perusta	betoni	betoni
Runko	lauta	lauta
Kattomuoto	satula	satula
Kate	huopa(vihreä)	huopa
Vuoraus		
Ulkovärit	punamaali, valk. ik. puitteet	punamaali, harmaat ovet
Kunto	kohtalainen	huono
Erityispiirteet	Toska työväentaloa käytettiin autokorjaamona, on sen toiseen päin salin sisätiloihin laitettu koko seinän pituiset ovet. Liikenne syytä mainita, että työväentalo myytiin keskeneräisenä liikennöittäjä tauphiselle, joten esim. ovien sijoittelusta ym. ei ole varmuutta.	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Äijälään perustettu 1905 ja toiminta on tapahtunut vuokratiloissa. Taloa ei vielä 1931 ole ollut Työn Voiman artikkelin mukaan. Työväentalon tontti ostettiin Martti Hyvöseltä 1945. Tontti oli 150 m² Jussi Sorrin mukaan. Jussi Sorri muistelee myös että työväenyhdistyksellä oli ennen työväentalon rakentamista jo ennen sotia avotanssilava Ketunkankaalla. Työväentalo on Martti Hyvöseltä ostetulle tontille rakennettu 1945 talkoilla, mutta se on jäänyt kehikkovaiheeseen kun yhdistyksen oli pakko myydä se 1949-50 Jussi Kauppiselle. Tontti myytiin samanaikaisesti. Uusi omistaja muutti sisätiloja siten, että entisen näyttämön paikalle tuli kattilahuone, yläkertaan tehtiin huone, entisen narikan paikalle tuli varastohuone ja salia käytettiin ilm. korjausversteena. Työväentalon toisen päään asuntotilat pysyivät kutakuinkin ennallaan paitsi yläkertaan siis rakennettiin huonetilat. Työväentalon myymisen jälkeen loppui myös työväenyhdistyksen toiminta ja yhdistys liitettiin varoineen Laukaan kirkonkylän työväenyhdistykseen.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee 40-10 m Laukaan-Äijälän-tiestä. Työväentalon lähiympäristö on hiljainen maalaiskylä.

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat melko huonot - talon käyttötarkoitus on muuttunut olennaisesti, vaikkakin esim. ulkopuoli on säilynyt entisellään. On myös huomioitava, ettei työväentalo kerinnyt varsinaisena toimitalon toimia kuin vajaat viisi vuotta.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Työväentalorakennus edustaa aikakaudelleen ominaista rakennustyyliä sekä työväentalorakentamiselle ominaista rakentamista.

15. Rakennus-historiallinen

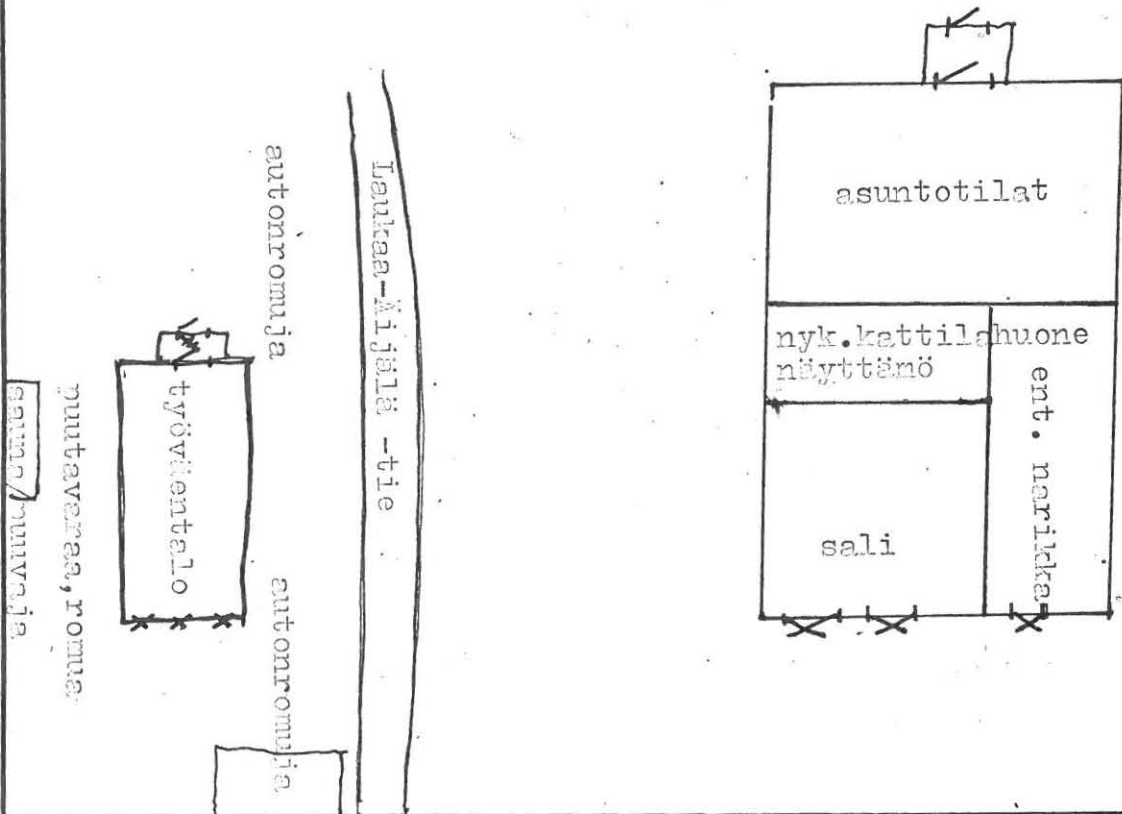

16. Historiallinen

17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

-takaa talo

-sauna/puuvaja-korjaamopäätty

-asuntopäätty

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Työn Voima 24.3.1931 "Kuljetun matkan tienraivaajia": Äijälän työväenyhdistys.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9. 1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Jussi Sorrin (synt. 1915) haastattelu 1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Luhangan työväentalo
2. Kunta	Luhanka	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	Luhanka/ 4 ⁹⁵	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	
7. Peruskartta/Koordin.	3122 06/x=6855 v=436	8. Osoite	Lempään kylä, 19950 Luhanka
		9. Omistaja ja omistajan osoite	Luhangan työväenyhdisty 19950 Luhanka

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1927
Suunnittelija	-
Kerrosluvu	1
Perusta	harmaakivi, laudoitettu kiinteäksi
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	pelti
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	haalistunut punamulta
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	Pihan puoleisen pääsisäänkäynninyläpuolella on ollut vielä 1964 katos. Keijo K. Kulhan ottaman valokuvan mukaan. Tuolin on talossa ilmeisesti ollut myös pärekatto, (Numminen 1965, s. 304). Ennen peltikattoa ollut vielä huopa(haast.).

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Luhangassa alkanut toimia 1919, ja omaa taloa on alettu hankkia 1926. Kaupakirjan mukaan on Luhangan työväenyhdistys ostanut Onni ja Ida Lepistöltä Ryyttylän tilasta Hakosen perintötilaa olevan maapalstan Lahti-Lempää-Kesäniemi välisen maantien risteyksestä 1200 mk:lla. Yhdistyksen puolesta ostajina on ollut puheenjohtaja Kustaa Aaltonen ja Jaakko Karila. Talon rakennus kävi talkoovoimin kirvesmies Iivari Karilan ollessa rakennusmestarina. Hänellä oli kyllä palkkalaisina Kustaa Aaltonen, Tadeus Elmegren, Jaakko Karila ja Aku Ylönen, mutta ilmeisesti heidän tehtävänsä oli pystyttää rakennuksen runkorakenne ja muut työt tehtiin talkoilla. Rakennustarvikkeita saatiin lahjoituksina, paljoakaan hirssiä ei ostettu Onni Rundqvistin mukaan. Aholassa pidettiin iltamia ja pidettiin myös yhdet arpajaiset, joista saatiin rahoitusta muutamien hirsien ostoon ja rakennusmiehille (palkkalaisille). Onni Rundqvist muistaa että rakentaminen kesti kesän 1926, mutta vasta seuraavana kesänä olisivat olleet ensimmäiset illtamat 1930-luvulla kun putka tuli pakolliseksi rakennettiin sellainen myös Luhangan työväentalolle. Putka purettiin n. 20 vuotta sitten Onni Rundqvistin mukaan, koska se kävi tarpeettomaksi poliisien hankittua kulku-neuvoja. Sotien jälkeen työväentalolle tuli kalliiksi sähköt, mutta illtamia pidettiin niin tiuhaan, että ne saatiin maksettua ilman konkurssi-

12. LAHIYMPÄRISTÖ

Talo sijaitsee teiden risteyksessä. Tien toisella puolella on omakoti-asutusta. Työväentalo on seudun ainoa seurantalo.

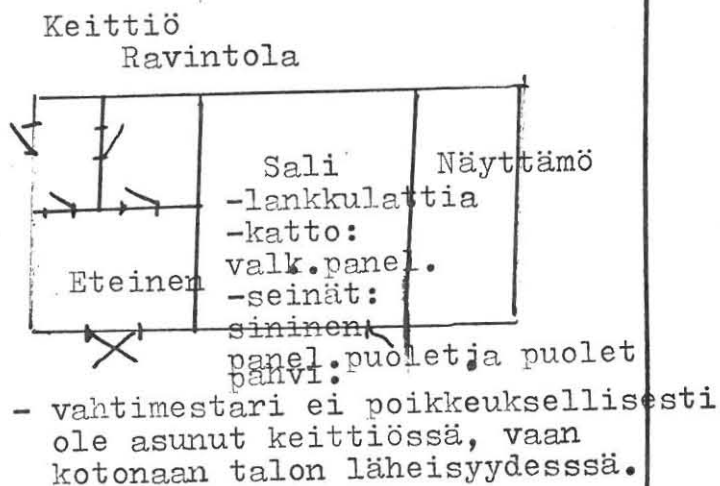
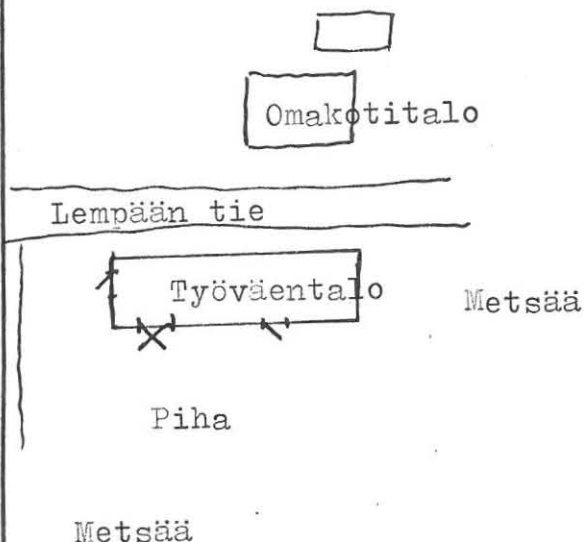
13. SÄILYMEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Katsoisin, että Luhangan työväentalon säilymisedellytykset ovat suhteellisen hyvät, koska sen kunnostaminen koetaan Lempään kylällä tärkeäksi - onhan se seudun ainoa seurantalo ja myös toiminta-aktiivisuutta on nähtävissä. Talo on myös melko hyvässä kunnossa ja suunnilleen alkuperäisessä asussa.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamisen rakennustyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Ote kaupparekisteristä: Kauppakirja/Tauno Rundqvistin hallussa Tammijärvellä.

Marita Numminen: Luhangan yhdistystoiminta. Luhangan kirja. Pieksämäki 1965.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Otto Järvisen, Tauno Rundqvistin ja Onni Rundqvistin haastattelut 11.6.1979.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
Päivi Andersson
7.9.1979.

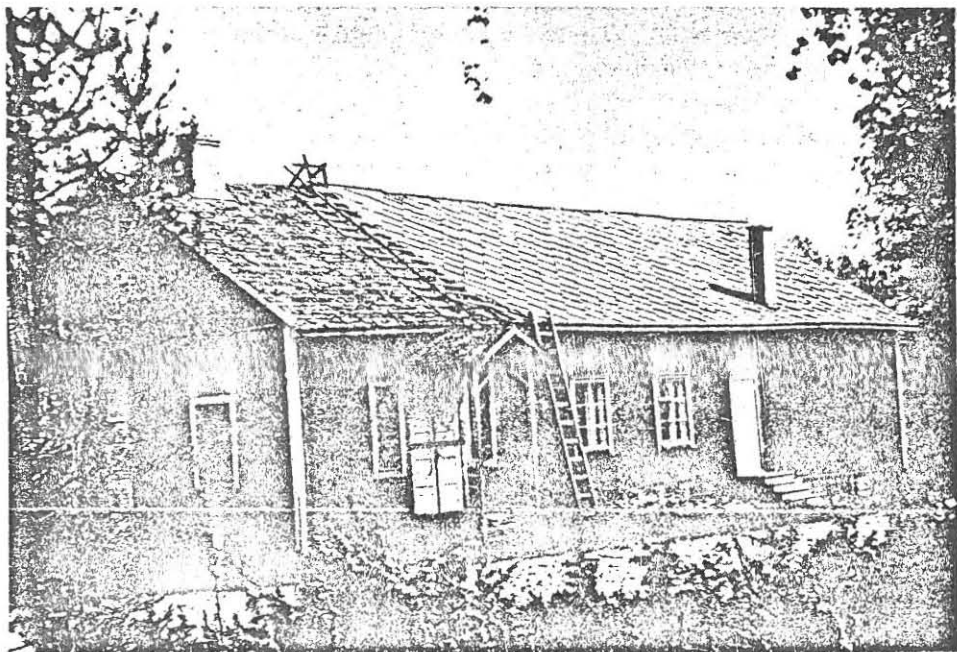

Kansalaissodan puhjettua tammi-helmikuun vaihteessa 1918 työväenyhdistyksen toiminta loppui, kun Jyväskylän Suojeluskuntapiiristä tuli miehiä vangitsemaan yhdistyksen johtohenkilöitä, joista neljä lähetettiin vankileireille.

Kansalaissodan jälkeinen aika

Voitaneen sanoa, että Luhangassa kansalaissota ei jättänyt yhtä vaikeita haavoja kuin monilla muilla paikkakunnilla. Työväenyhdistyksen toiminta oli aina ollut suhteellisen laimeaa, eikä sosialismi käytännössä ollut saanut suurempaa jalansijaa. Työväenyhdistyksen toiminta alkoi elpyä v. 1919, jolloin mm. painettiin säännöt. Jäsenmäärä nousi seuraavina vuosina, kunnes se vuodesta 1924 alkoi laskea. Torpparien itsenäistyminen lienee aiheuttanut kiinnostuksen vähenemisen. Enää Sydänmaalla oli toimintaa, ja kirkolta ja Tammijärveltä käytiin siellä kokouksissa.

Yhdistys osti v. 1922 tontin Kesäniemeen ja Sydänmaalle menevien

Luhangan Sydänmaan työväenyhdistyksen talo. Valok. Keijo K. Kulha, 1964. JKKY.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänin	Etä-Suomi	3. Kohde	(Ahjola)
2. Kunta	Multia	Multian kirkonkylän työväentalo	
4. Kylä/Rekisterinumero	Multia/14 ⁵³	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
7. Peruskartta/Koordin.	2243 01/x=6923 y=542	8. Osoite	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
		Multian kirkonkylä 42600 Multia	9. Omistaja ja omistajan osoite
			Multian kk:n ty. 42600 Multia

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1936 (I talo 1909)
Suunnittelija	Emil Saarinen
Kerrosluku	1
Perusta	betoni
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	peltili (1961)
Vuoraus	-
Ulkovärit	tummanruskea
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Multian työväenyhdistys on perustettu 1903. 1909 rakennustoimikunta osti keskisenmäestä rakennuksen, joka siirrettiin rakennus pappilan maasta ostetulle tontille. Myöhemmin ostettiin lisämaata Rautavalta. Nykyisin tontti on 4600 m². Keskisenmäestä ostetun rakennuksen lisäksi ostettiin Raitämäestä toinen rakennus, jolla taloa jatkettiin 1910 alkupuolella. (Historiikki). 1913-14 rakennettiin näyttämöisärakennus ja hankittiin uudet kulissit. Vanha työväentalo purettiin kuitenkin 1932 ja uusi rakennettiin työväenyhdistyksen puuhämiehen Emil Saarisen piirustusten mukaan. Vihtori Lehtonen oli rakentamisessa urakoitsijana, hän oli tullut Amerikasta 1930-luvulla. Alpo Ruckonen teki ovet ja ikkunat. Kirvesmiehiä oli makkalaisina Lehtosella mm. Kalle Jussila, Lauri Vilhusenmäki ja myös Antti Vekurinmäki, joista viimeksi mainittu oli ollut tekeissä myös Multian Ruorasten työväentaloa. Emil Pajula maalasi työväentalon sisäältä ja Yrjö Hirvimäki tilkitsi, loput tehtiin talkoilla. Työväentalon piirtäjä Emil Saarinen oli Etä-Matin myymälänhoitajana Multialla ja hän meni -54 Vihtiin kunnansihteeriksi. Työväenyhdistyksen toiminnassa hän oli mukana ohjelmansuorituksessa ja johtokunnassa ja hän ohjasi myös opintokerhoa yms. Työväentalo oli Kerstin Laaksonen mukaan neljän vuotta rakenteilla.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee kirkonkylään tulevan tien risteyksessä lähellä keskustaa. Pappilan rakennukset ovat noin 100 metrin päässä.

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

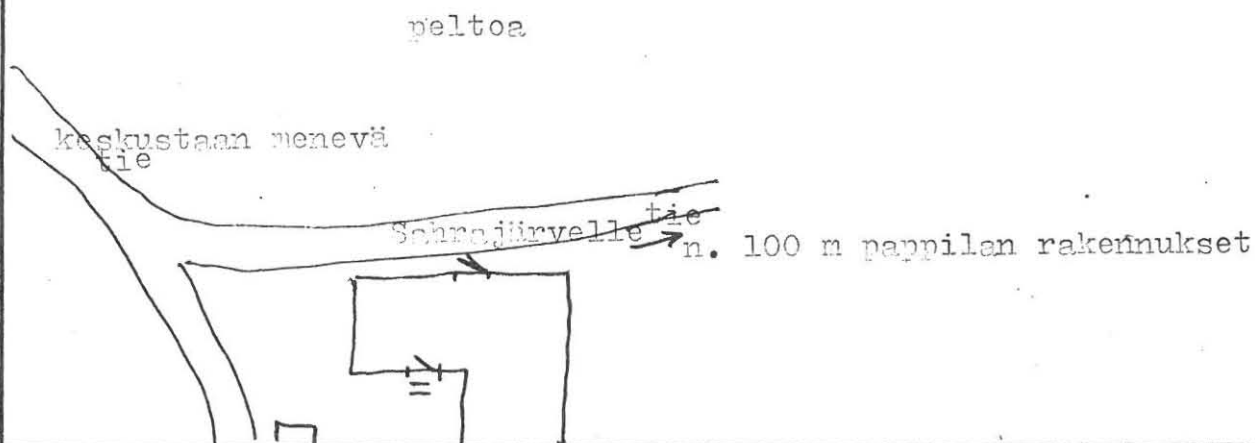
Rakennuksen säilymisedulliytykset ovat kohtalaisen hyvät. Rakennus on hyvässä kunnossa ja tietyvästi vielä juhla- ja huvikäytössä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakentamistyyliä.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☒

Ks. Liite 1.

20. VALOKUVAT

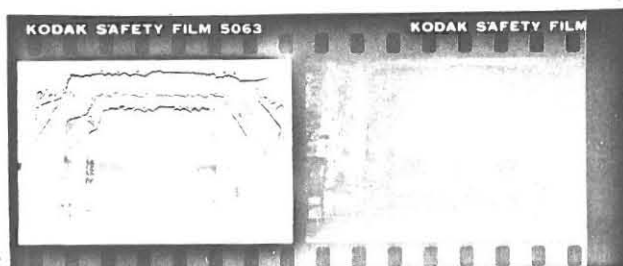
-sali

-ravintola

-myyntitiski

-Sahrajärven tieltä

-Valdemar Raunion maalamia kulisseeja ja taustakangon on ilmeisesti Hämeäläisen maalaama.

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Kertomus Multian ty:n toiminnasta vuosina 1903 - 1923/Kerttu Laaksonen. Multian kk.

2 valokuvaa Multian vanhasta työväentalosta Kerttu Laaksonen hallussa.

22. LIITTEET

1. Pohjakaava 1979/ty:n arkisto
2. Mittapiirros 1979.

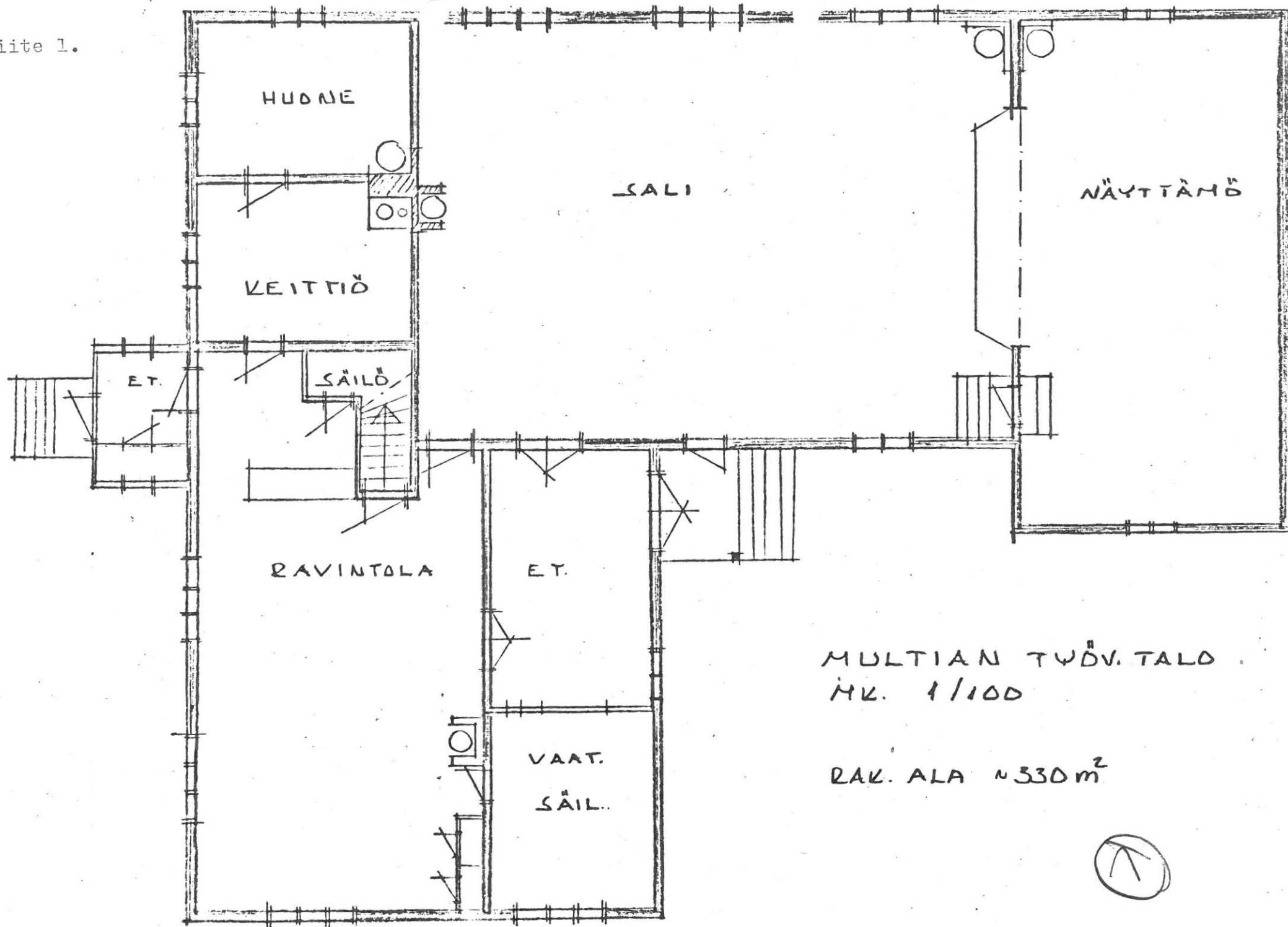
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Kerttu Laaksonen, Kirsti Lauttanen ja Olavi Kankaan haastattelut 5.7.1979.

Liite 1.

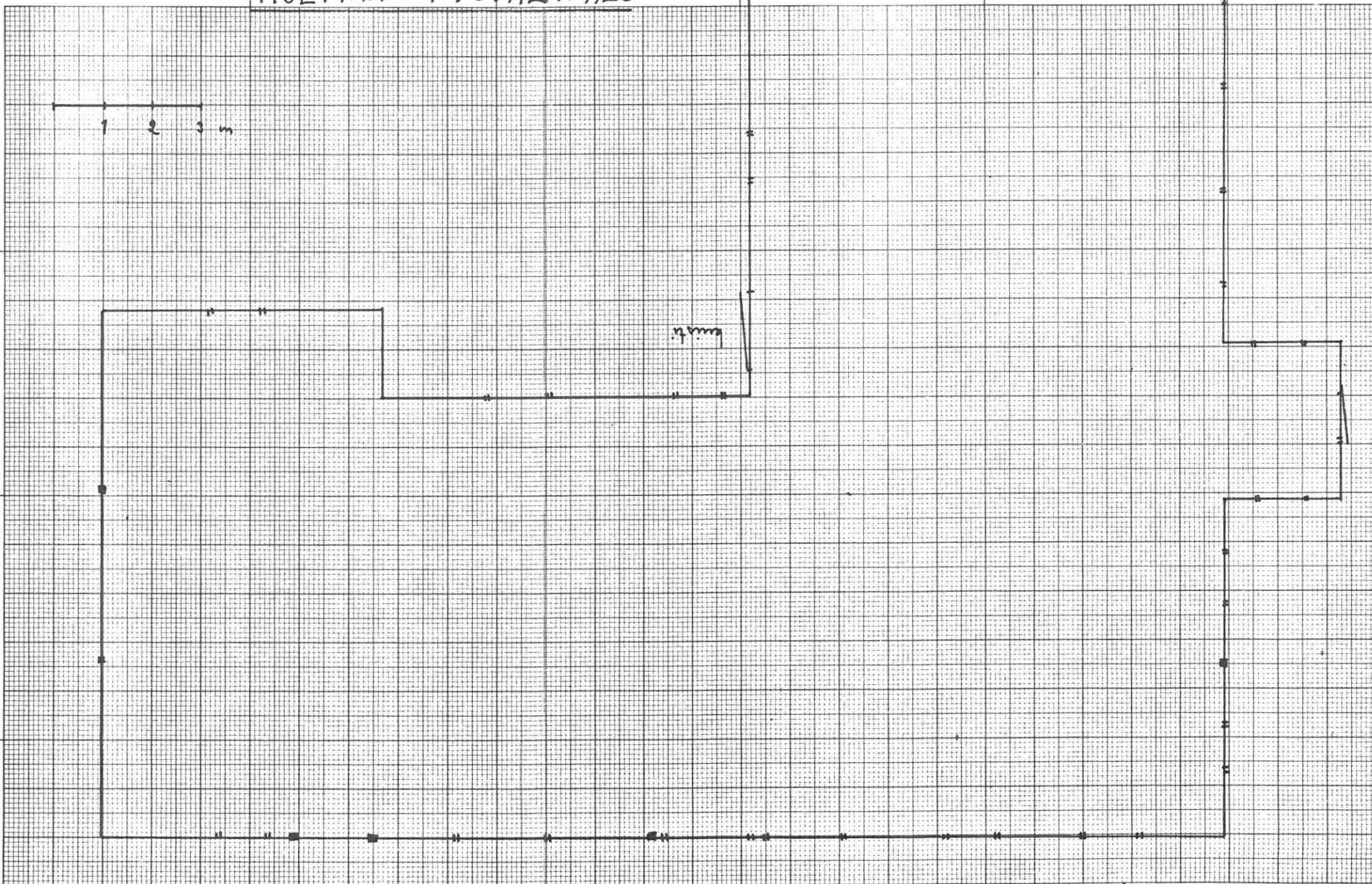

MULTIAN TUOV. TALO
MK. 1/100

RAK. ALA $\approx 330\text{m}^2$

MULTIAN TYÖVÄENTALO

Elina Väätäinen
1979.

RORDEIRVENTOINTILOMAKE

1. Läsnä	Maaki-Suomi	3. Kohde	Haarajärven työväentalo
2. Kunta	Multia	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajanv viettoon liittyvä ra
4. Kyä: Rekisterinumerg	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	
Sahrajärvi/11 ²		Haarajärven Ty.	42660 Sahrajärvi
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
2243 04/x=6928 y=557	Multian Sahrajärvi 42660 Sahrajärvi		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	toimitalo	sauna, käymälät
Aikup. käyttö	toimitalo	myös putka ollut
Rak. aika	1938	
Suunnittelija	-	
Kerrosstuku	1	1
Perusta	luonnonkivi	luonnonkivi
Runko	hirsi	lauta
Kattomuoto	satula	satula
Kate	huopa (1960-luvulta)	huopa
Vuoraus	-	-
Ulkovärit	hirsiseinät	harmaa
Kunto	kohtalainen	kohtalainen
Eriyispiirteet		

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys perustettiin alkuaikana Mannisperälle Haarajärvelle, jota se sitten myöhemmin siirtyi Sahrajärvelle toimimaan. Yhdistys perustettiin v. 1906. Kokouksia pidettiin ennen työväentaloa Sauna-aholla, Honkalassa, Hetemässä, Konttiahossa Nikaranperällä jne. Yleensä kokoukset pidettiin isommissa taloissa. Työväentalon tontti ostettiin Hetemästä ja "euruun puolelta Munninperältä ostettiin Etelämäen talon vanha rakennus, josta kunnostettiin nykyinen työväentalo. Rakennus on siis säilytetty alkuperäisessä asussaan rakentamatta siihen lisää kokouksena. Myös laudasta tehty eteinen rakennettiin vielä 1938. Talo tehtiin tuolloin talkootyönä. Työväenyhdistyksen toiminnassa olivat tuolloin kovasti mukana Arpiaiset, joiden luona myös pidettiin kokouksia ja muita tilaisuuksia. Yleensäkin Saarajärvellä oli työväenyhdistyksen toiminta vilkkaampaa kuin kirkolla ennen viime sotia, koska kirkko ei tuolloin vielä ollut asutusta. Työväentalon tontilla, joka nykyään on 75 aaria, on saunarakennus, jossa senen oli myös putka. Työväentalon eteinen on hiukan liian lähellä tietä tienrakennuksen jälkeen, joten se on suunniteltu siirrettäväksi pihan puolelle. Myös muuten rakennusta on suunniteltu kunnostettavan, mikäli rahoitusta löytyisi josta.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee tien varressa syrjässä asutuksesta. Lähistöllä on nuorisoseurantalo, jota on vastikään kunnostettu.

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Rakennuksen säilymisedellytykset ovat hyvät, mikäli työväentaloa kunnostetaan. Se tulisi kuitenkin säilyttää tässä asussaan, koska se on myös rakennushistoriallisesti harvinaistuva rakennustyyppi - vanha perinteinen hirsirakenteinen työväentalo.

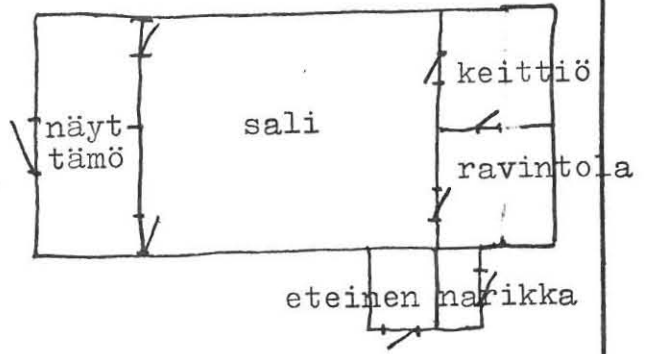
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa paitsi aikakaudelleen ominaista rakentamista, myös työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☒

KOHDE HAARAJÄRVEN TYÖVÄENTALO KOHTELINUMERO 35

KUNTA MULTIA

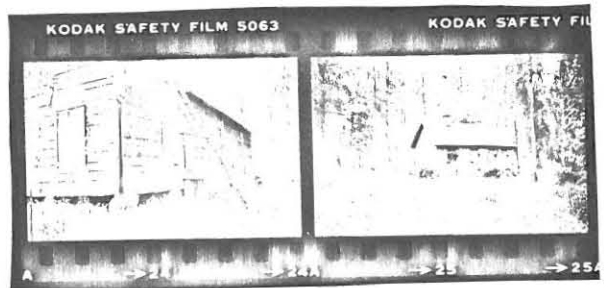

työväen talo ent. kauppa?

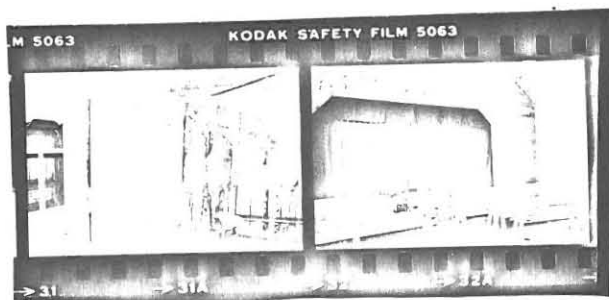
KALLIOLEIKKAUS

NS-TALO n.100m

20. VALOKUVAT

pihan puolelta kuvattu

-näyttämörakennelmia

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979/
Elina Väättäinen

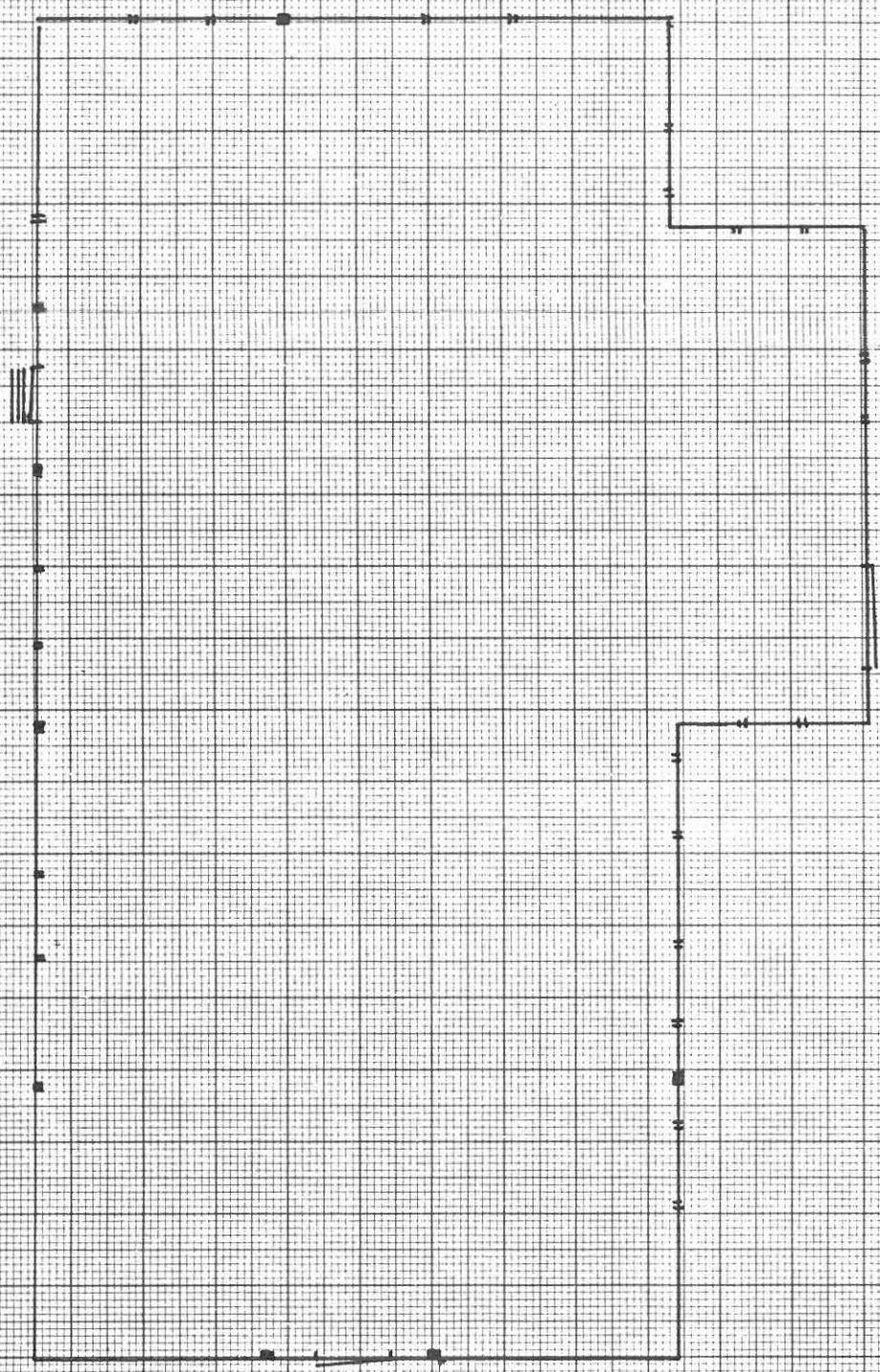
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
11.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Emil ja Urho Ahonen 5.7.1979.

HAARAJÄRVEN " " TYÖVAENTALO

1 2 3 m
1:100

Elina Väätäinen
1979.

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lään	eski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Muurame	Muuramen työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
Muurame/1 ³⁵		Vapaa-ajan viettöön liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite
3212 04/x=6892 y=430	Muuramen kirkonkylä 40950 Muurame	Muuramen työväenyhdistys 40950 Muurame

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	toimitalo	käymälä
Alkup. käyttö	toimitalo	käymälä
Rak. aika	1926	
Suunnittelija	-	
Kerrosluke	1+ (1)	1
Perusta	sementtipylväät	sementti
Runko	hirsi, lauta	lauta
Kattomuoto	satula	satula
Kate	pelti	pelti
Vuoraus		

Ulkovärit tummanruskea, valk.vuorilaudat ym. vihreä
 Kunto kohtalainen hyvä
 Erityispiirteet Kuten nähty kuvaavasta valokuvasta näkyy, on rakennuksen sisäänkäyntiin rakennettu selvästi muusta rakennuksesta erottuva lautainen ulkoeteinen, joka riitelee tyyllillisesti vanhemman osan kanssa. Rakennuksen seinä on 3:een m:iin hirttä ja ravintolaosassa lautaa ja siitä

11. RAKENNUSHISTORIA n. metri tasakertaan rivitystä ja loppu harjaan asti pystylaudoitusta.

Muuramen työväenyhdistys on perustettu 1905. Ensimmäinen talo on rakennettu 1908 - leipuri Noroselta ostettiin 1600 mk:lla Hautalassa pidetyin arpajaisvaroin talo. Työväenyhdistyksellä oli aluksi aie tehdä talo yhdessä nuorisoseuralaisten kanssa, mutta ajatus raukesi ilmeisesti poliittisiin ristiriitoihin ensimmäisissä eduskuntavaaleissa. (Hist. s. 2 - 3). Kansalaissodan alettua Muuramen ensimmäinen työväentalo joutui keuhkolla vankilaksi (hist. s. 5 ja Aino Kaistinen). 1920-luvulla ensimmäisen työväentalon pito kävi vaikeaksi, koska se oli vuokramaalla eikä tonttimaata saatu enää vuokrattua. Nykyisen talon maapohja ostettiin yhdessä urheiluseura Yrityksen kanssa 1921 ja uusi talo tehtiin 1926 Niemelän talon entisestä piharakennuksesta, joka purettiin ja siirrettiin talkoilla nykyiselle paikalleen. Näin siis saatiin salin osana vuonna on salin viereen rakennettu eteinen, ravintola, keittiö ja vaatesäiliö eli narikka laudasta. Sitä ennen, ilmeisesti 1922 tai 1923, Aino Kaistisen mukaan oli vanha työväentalo purettu. Uuden talon tekoon saatiin velkaa Kalle Nisulalta, jonka kuoltua kuolinpesän hoollaja vei velkakirjan viranomaisille. Puoluetoimikunnan painostuksesta Helsingin työväen säästöpankki lainasi rahat ja työväentalo jäi työlle.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ Aino Kaistinen muistaa että ennen talvisotaa olisi rakennettu yläkertaan vahtimestarin asunto ja näyttämön pukuhuone. Työväentalo sijaitsee aivan Muuramen kirkonkylän keskustassa korkealla mäellä. Sen lähelle on rakennettu monitoimitalo.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat erittäin huonot, koska sen tontille rakennettu monitoimitalo kouluineen ja rakennuskaavassa työväentalo on määrätty purettavaksi.

14. LUETTELOINTIPERUSTE	15. Rakennushistoriallinen	☒
Kohde edustaa aikakaudelleen ja myös työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.	16. Historiallinen	☒
	17. Maisemallinen	☒

KOHTEL. NUMERO 36
 KOHDE MUURAMEN TYÖVÄENTALO
 MUURAME
 KUNTA

18. KÄYTTÖTILA
TAI ASEMAPIIRROS

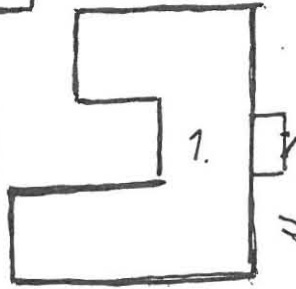
Monitoimitalo

19. FONJATIIROS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

laaja piha

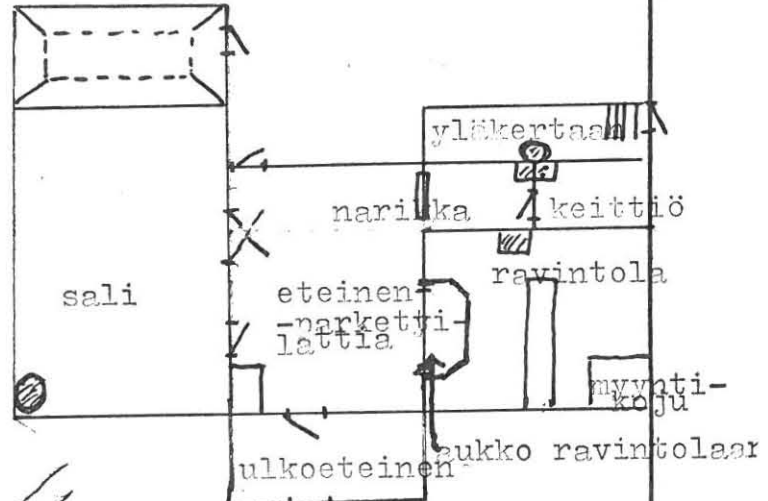
sisäennetty näyttämö

2.

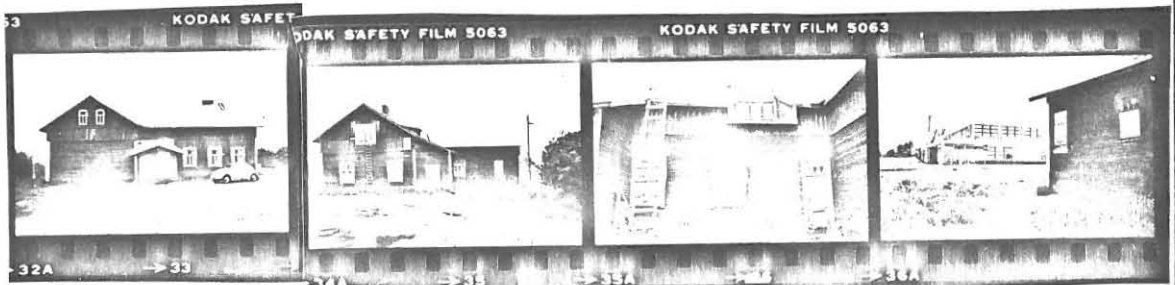
korkea mäki

Muuramen vanha tie

- kaminat ostettu Taulumäen vanhasta kirkosta
- salin seinissä valk.pahvitus
- katto levytetty

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Hannu Tapiolan Muuramen ty:n 70-vuotishistoriikki. Kirjoittajan hallussa.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979/
Päivi Andersson

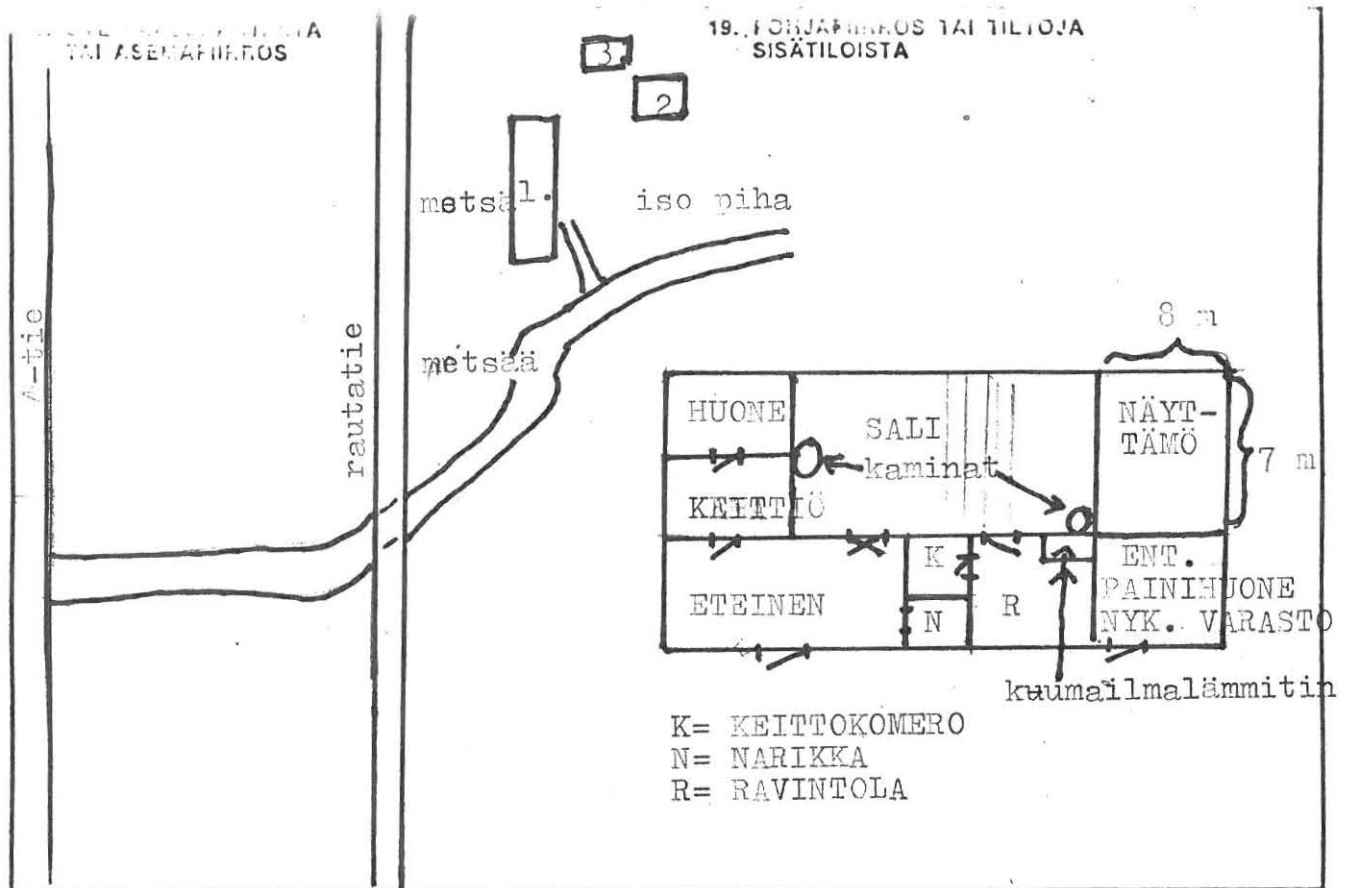
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Aino Kaistisen synt. 1909 haastattelu 9.6.-79.

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Petäjävesi	Ala-Kintauden työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
		Vapaa-aajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin. 2234 08/x=6908 y=569	8. Osoite Ala-Kinta 41920 Kinta	9. Omistaja ja omistajan osoite Ala-Kintauden työväenyhdistys, Koskensaari. 41920 kinta
10. RAKENNUKSEN KUVAUS		
Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	Toimitalo	sauna, varasto
Alkup. käyttö	Toimitalo	-11-
Rak. aika	1953	-.-.-
Suunnittelija		
Kerrosluvu	1	1
Perusta	betoni(22 x 14 m ulkomitat)	kivillä
Runko	lauta	lauta
Kallomuoto	harja	harja
Kate	pahvi	tiili
Vuoraus		
Ulkovärit	tummanruskea	
Kunto	hyvä	kohtalainen
Erityispiirteet		huono
11. RAKENNUSHISTORIA		
<p>Ala-Kintauden työväenyhdistys on perustettu 1906. 1909 on yhdistys ostanut rakennushirsiä Kummunkylältä ja ne ajettiin talkoilla lähelle Koskensaaren tehdasta, jonka silloinen omistaja Kordelin oli luvannut lahjoittaa tontin työväenyhdistykselle ns. Sikoviian mäestä tehtaan omistamalta maalta. Asiasta ei kuitenkaan tullut mitään tehtaan omistajan vaihduttua Koskensaari Oy:ksi, jonka jälkeen rakennustarpeet oli myytävä pois yhdistyksen 50-vuotishistoriikin mukaan. 1914 ostettiin tonttimaan B. Ekmannilta, joka omiksi tarpeikseen oli ostanut ko. maanpalstan ns. Tupamäeltä. Sinne on talkoovoimin valmistunut talo ilmeisesti 1914 tai 1915. 1922 ty.osti Soppela nimisen palstan siinä olevine rakennuksineen kokous- ja harjoittelutiloiksi. 1925 ty. osti Raiskilan tilast rakennustontin 3750 m², joka lohkomistilaisuudessa sai nimen Mäntylä. Höytiän työväenyhdistys tarjosi myytäväksi vesikattovaiheeseen rakennettua toimitaloaan ja se ajettiin talkoilla 1925 Raiskilan tontille. 1926 talo valmistui talkoilla ja samaan aikaan myytiin sekä Tupamäki että Soppela. Kintauden kansakoulu paloi 1926 ja sekä työväentalo että seurantalot joutuivat koulutiloiksi talvikaudeksi 1926 - 1927. 1939 -44 talo oli sotilasmajoituksessa, läheisen hevossairaalan miehistön majoituksessa 1948 talo paloi salaman iskusta. Palovakuutusrahoilla ja Petäjäveden osuuskassasta nostetulla lainalla rakennettiin talkoilla uusi talo 1953.</p>		
12. LÄHIYMPÄRISTÖ		
Rakennuksen lähiympäristö on harvaanasuttua maaseutua.		
13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)		
Säilymisedellytykset ovat kohtalaisen hyvät. Rakennus on melko hyvässä kunnossa paitsi sen alapohja on jonkin verran lahonnut. Rakennuksessa on lämminilmahuonejärjestelmä, joten lämmitysongelmia ei ole ja talo pysyy siten melko hyvässä kunnossa. Myös käyttäjäkunta on sen verran että käyttökustannukset ja ylläpitokustannukset saadaan peitettyksi.		
14. LUETTELOINTIPERUSTE		15. Rakennus-historiallinen ☒
Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.		16. Historiallinen ☐
		17. Maisemallinen ☐

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Ala-Kintauden ty:n 10-vuotishistoriikki ja
Ala-Kintauden ty:n 50-vuotishistoriikki
Ake Sourun hallussa Kintaudella.

22. LIITTEET

1. Ake Sourun haastattelu.
 2. Ake Sourun piirtämät
pohjakaavat kiinteistöi
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs

Päivi Andersson
29.8. 1979

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Ake Souru synt. 1912.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Elämäjärven työväentalo
2. Kunta	Pihtipudas	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
		3321 04/x=7042 y=434	Elämäjärven kylä 44910 Elämäjärvi
		9. Omistaja ja omistajan osoite Pihtiputaan kk:n ty. 44800 Pihtipudas	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o 1

2

Nyk. käyttö	toimitalo	ulkoravintola
Alkup. käyttö	toimitalo	ulkoravintola
Rak. aika	1959 (I. talo 1921)	
Suunnittelija	-	
Kerrosluvu	1	1
Perusta	betoni	betoni
Runko	lauta	lauta
Kattomuoto	batula	pulpetti
Kate	pelti	
Vuoraus		
Ulkovärit	keltainen, pun. ik.puitteet	keltainen
Kunto	hyvä	kohtalainen
Erityispiirteet		

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys perustettiin Elämäjärvelle 1906. 1907 perustettiin rakennusrahoista ja 1910 pidettiin arpajaiset rakennusrahoista hyväksi (Hist. s.2). 1917 on järjestetty piirustuskilpailu, jonka voitti Hjalmar Kovanen. Yhdistys osti kuitenkin Ville Paanaselta Alvekylästä vanhan rakennuksen 1500 mk:lla, mutta kansalaissodan nyöretissä rakennus takavarikoitiin (Hist. s.3). 1920 talon rakennus on huutokaupattu, mutta kaikki tarjoukset hylättiin ja pestattiin miehet tuntipalkkalaisina: jokaisen miesjäsenen tuli tehdä 6 päivää töitä tai suorittaa 200 mk:n laina velkakirjaa vastaan yhdistykselle. Myös on järjestetty esim. sammalen-ajotalkoita. Rakennus on viimein saatu valmiiksi 1921 Hakkeraisen omistamalle Pellonpään tilasta ostetulle tontille. Rakennustöitä jatkettiin kuitenkin rakentamalla eteinen ja käymälä ja 1940 putka vanhasta navetas- ta. 1940-luvulla on uuden talon piirustukset pyydetty Onni Niskaelta ja Antti Paanaselta (Hist. s.5). 1957 on tehty päätös uuden talon rakentamisesta toimintatilojen ajanmukaistamiseksi. 1959 talo on saatu valmiiksi. 1972 talo vuokrattiin Pihtiputaan Urheilijoiden huvitaloksi (Hist. s.6).

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Elämäjärven työväentalo sijaitsee syrjässä taajamasta, vaikkakin sen lähistöllä on jonkin verran asutusta.

13. SÄILYMISEDULLIYYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat melko hyvät, koska talo on kohtalaisen hyvässä kunnossa ja talon vuokralaiset - Pihtiputaan Urheilijat - järjestävät jatkuvasti huvitilaisuuksia talolle.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

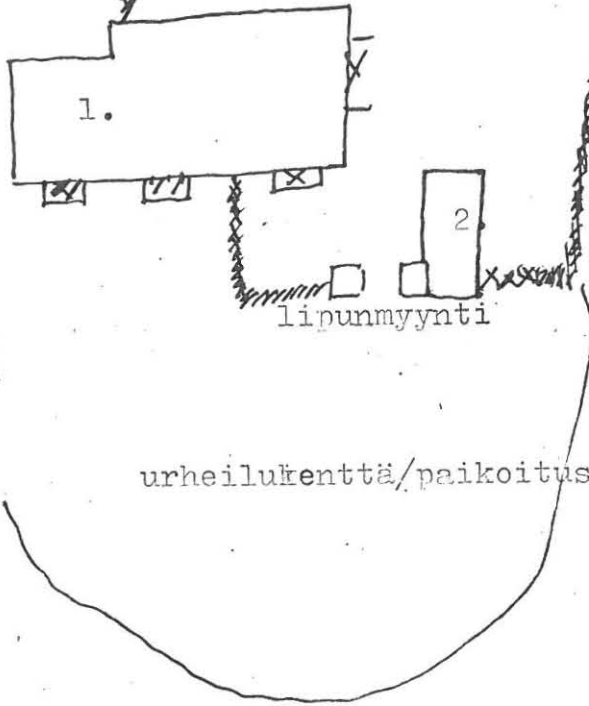
Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennus-
historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

18. KÄYNNIT, OVIKORIT
TAI ASEKAPINEROS

19. FONJAARIN TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

tie

omakotitalo

20. VALOKUVAT

KODAK SAFETY FILM 5063

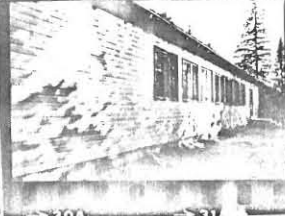
KODAK SAFETY FILM 5063

KODAK SAFETY FILM 5063

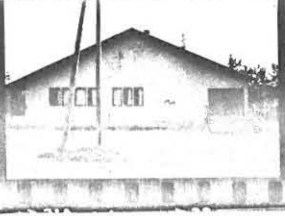
KODAK S

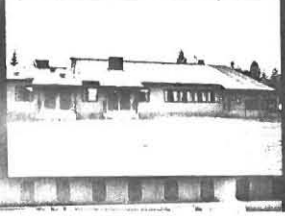
-etupihalta
kuvattu

-talon takaa
kuvattu

-käymälän
puolelta
kuvattu pääty

-etupihalta
kuvattu

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Elvi Siekkisen Tammajärven ty:n 60-vuotishistoriikki. Kirjoittajan hallussa.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	
2. Kunta	Pihtipudas	Harmaalan	työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite Harmaalan kylä 44960 Harmaalanranta	9. Omistaja ja omistajan osoite Pasanen 44960 Harmaalanranta	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	varasto
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1927
Suunnittelija	Heikki Jauhiainen
Kerrosluke	1
Perusta	harmaakivi
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	-
Ulkovärit	tumman ruskea(haalistunut)
Kunto	huono
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistyksen perustava kokous oli 1917, kokouksessa oli puhumassa ja ohjaamassa perustamaan Pihtiputaan kirkolta Ida Turpeinen pöytäkirjojen mukaan. 1926 on Viitasaaren Puralan talosta ostettu tallirakennus, joka sitten talkoilla kunnostettiin työväentaloksi. Tontti on ostettu Harmaalan talon vierestä alkuaan 20 aaria. Kauppakirjaan merkittiin kuitenkin kömmäkyksen takia 0,2 aaria, ja tästä tuli työväenyhdistykselle myöhemmin harmia Eino Janhusen mukaan. Myyjinä tonttikaupassa olivat Matti ja Antti Pasanen pöytäkirjojen mukaan. Yhdistyksen talon hirsien laitto on annettu kirvesmies Heikki Jauhiaiselle ja hän on myös tehnyt piirustukset taloon pöytäkirjan mukaan. Varat rakentamiseen kerättiin jäseniltä. Jokainen velvoitettiin tekemään rakennuksella yksi päivätyö tai suorittamaan rahan vastaavan summan pöytäkirjan mukaan. 1927 talo saatiin valmiiksi, mutta heti on jo kuulostelti valtiomaalta hirsiiä ravintolaosan rakentamiseksi. 1939 putka rakennettiin työväentalolle. Työ oli Yrjö Jauhiaisella urakkatyönä pöytäkirjan mukaan. 1952 talo on peruskorjattu - muutokset näkyvät pohjakaavassa. Työväentalo johtui 1960-luvulla jo kärsimään maaltamuuton seurauksista-toimihenkilöitä oli vähän samoin ohjelmansuorittajia ja talo rapistui koska vakituksia tuloja ei ollut. 1971 talo myytiin Niilo Pasaselle. Tontti palautui tontin myyjälle, koska 0,2 aaria oli kauppakirjassa ja se oli aivan liian pieni alue, jotta sillä olisi mitään käyttöä ollut.

Työväentalo sijaitsee kylänsä asutuksen lähellä mäellä. Se on ollut aina

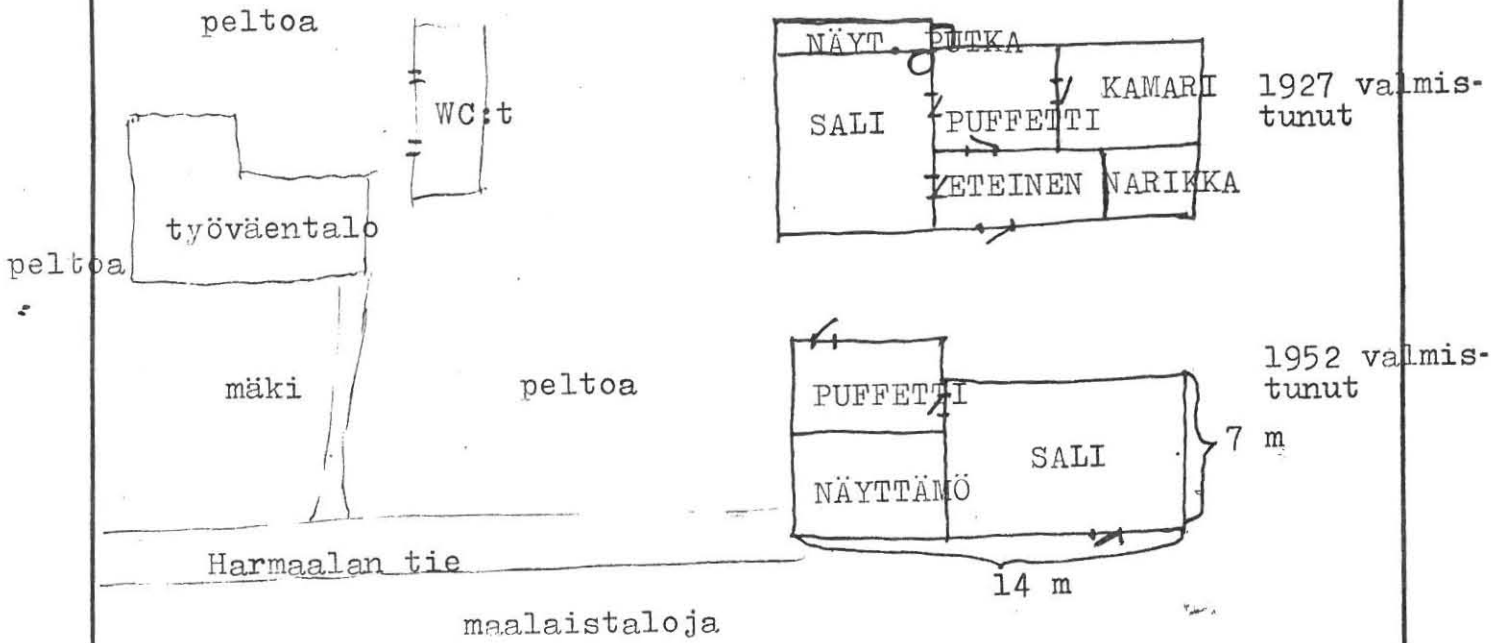
13. SÄILYMISEDULLISET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset) ainoa seurantalotseudulla.

Talon säilymisedellytykset ovat erittäin huonot. Talo on rappiolla.

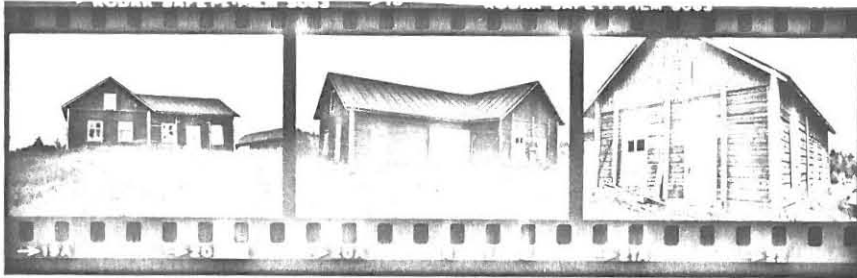
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Harmaalan ty:n arkisto. Eino Janhunen. Harmaalan kauppa: Pöytäkirjat 1917 - 1971.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
11.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Eino Janhusen haastattelu 14.7.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keiski-Suomi	3. Kohde	Muurasjärven työväentalo
2. Kunta	Pihtipudas	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
		2343 07/x=7049 y=561	Muurasjärven kylä 44880 Muurasjärvi
9. Omistaja ja omistajan osoite Muurasjärven ty. 44880 Muurasjärvi			

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1950 (I talo 1917)
Suunnittelija	Veikko Hollanti
Kerrosluvu	(1) +2
Perusta	hetoni
Runko	lauta
Kattomuoto	taite
Kate	peltili
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	vaalean harmaa
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	Suolinyöreyttä rapu sisäankkuryhtien edessä betonista.

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys perustettu Muurasjärvelle 1906 torpparien toimesta, mutta yhdistys on ollut nukuksissa 1915:een asti. 1917 yhdistys on pöytäkirjojen mukaan ostanut vanhan rakennuksen, jonka yhteyteen rakennettiin laudasta 16 x 10 m:n suuruinen sali. Lisäksi vanha rakennus on jaettu kahteen osaan, josta toisesta osasta on tehty keittiö ja toisesta puffetti. Vasta 1921 on ilmeisesti ravintola laitettu kunnolla kuntoon pöytäkirjojen mukaan. Haastattelujen mukaan vanha rakennus on ilmeisesti Uutisesta. Matti Uutinen oli työväenyhdistyksen perustajia, joten hän ilmeisesti on antanut rakennuksen yhdistyksen käyttöön. Vanha talo oli tiettyvästi vuokraamalla ja se purettiin 1955. Sotien jälkeen nuorison toimintatarno oli suuri ja vanha työväentalo ei ollut enää käyttötarkoituksia vastaava, joten rakennettiin uusi talo 1950. Rakennuttajana ja suunnittelijana oli Veikko Hollanti, joka oli pitkään työväenyhdistyksen puuhamiehiä. Erityisesti urheilutoiminta vaati ajanmukaisempia tiloja. Yhdistykselle ostettiin 23 aarin oma tontti, jolle nykyinen työväentalo rakennettiin 1950. Työväenyhdistyksen toiminta kuitenkin lamaantui 1960-luvulla ja talon käyttö vastaavasti väheni. Tällä hetkellä työväentalo on autio.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee Muurasjärven keskustan tuntumassa tien varressa. Tien toisella puolella on urheilukenttä ja lähistöllä on omakotiasutusta sekä nosti.

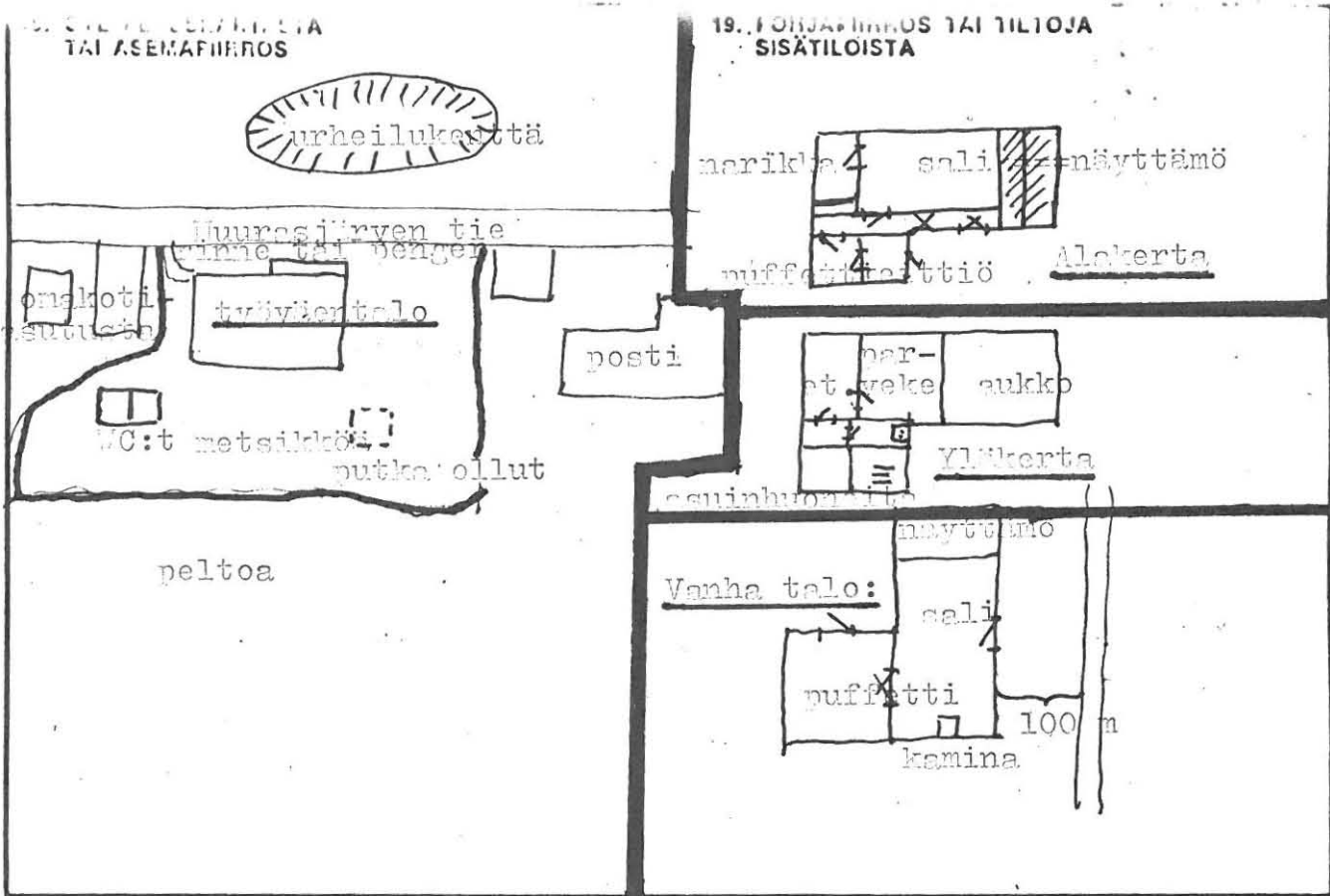
13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat varsin huonot. Mikäli seura- tai huvitoimintaa ei sinne pystytä järjestämään, työväentalo tuskin pysyy alkuperäisessä asussaan esim. liiketoiminnan, verstaan tms. käytössä. Työväentaloa on urheiluseura ollut halukas vuokraamaan, mutta tällöin olisi ollut pakko repiä parveke pois ja sitä kautta parvekkeen maalauksen.

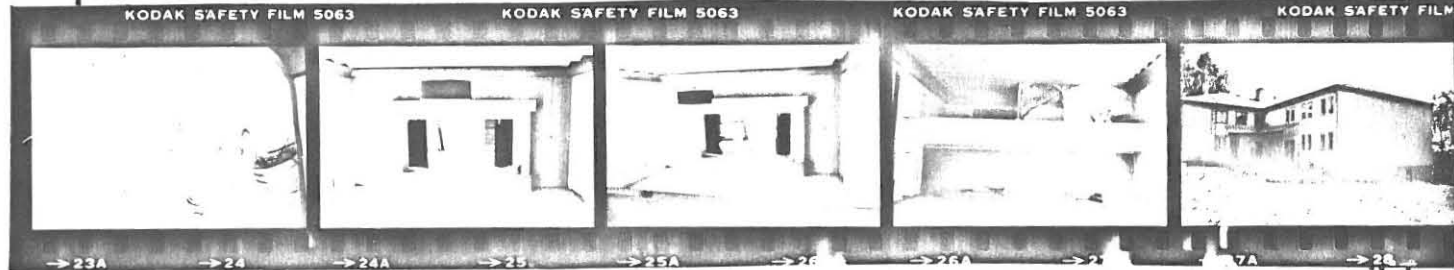
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Työväentalo edustaa 1950-luvulle tyypillistä työväentalorakentamista.

15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

-parvekkeen seinämaalaukset ja kulissit maalannut joku kiertävä kulissimaalari. Pohjanmaalta, (haastattelujen mukaan).

-molempi kuvattu tieltä päin:

<p>21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)</p> <p>Huurasjärven ty:n arkisto/Leo Pesonen. Muurasjärvi, (samalla myös yhdyshenkilö): Pöytäkirja 1915 - 1930-1.</p>	<p>22. LIITTEET</p>
<p>23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET</p> <p>Kalevi Kauppisen, Leo Pesosen ja Hanna Tannerin haastattelut 15.7.1979.</p>	<p>24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys</p> <p>Päivi Andersson 7.9.1979.</p>

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänin	Keski-Suomi	3. Kohde	Pihtiputaan kirkonkylän työväentalo
2. Kunta	Pihtipudas	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Pihtiputaan kk:n ty. 44800 Pihtipudas
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
2334 12 + 3312 03/ x=7030, y=479	Pihtiputaan kirkonkylä 44800 Pihtipudas		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo	2	käymälä
Alkup. käyttö	toimitalo		käymälä
Rak. aika	1932 (I talo 1907)		
Suunnittelija			
Kerrosluvu	1	1	
Perusta	säästöbetoni		harmaskivi
Runko	hirsi		lauta
Kattomuoto	taite		setula
Kate	nelti		huopa
Vuoraus	bysty		
Ulkovärit	vaalea		
Kunto	kohtalainen		huono
Erityispiirteet			

11. RAKENNUSHISTORIA

Pihtiputaan kirkonkylän työväenyhdistyksen perustava kokous pidettiin Turpeelassa 1905 ja samassa kokouksessa on ilmeisesti kerätty varoja rakennusrahastoa varten ja 1907 on ostettu Nokkalan pytinki toimitalaksi (vrt. Isopahkala 1964, s. 408). Tämä vanha rakennus sijaitsi Turpeelan tuvan vieressä Veikko Hämäläisen mukaan. 1927 Veikko Hämäläinen ja Ville Varis ovat urakalla laajentaneet työväentaloa tekemällä näyttämön toiseen päähän ja sisäänkäynnin tien puolelta. 1918 työväentalolla ei ole toimituut-talon ovet ovat olleet sinetissä ja laudat ikkunoissa historiikin mukaan, I työväentalo paloi kuitenkin 1930 lasten tulentikkuleikin seurauksena ja vieressä ollut Nokkalan talo paloi samalla. Sen jälkeen kokoukset pidettiin Turpeelaitan talossa, hän asui Turpeelan talon takapihalla Veikko Hämäläisen mukaan. Jussi Kankaalta ostettiin kuitenkin hirsiiä ja sirkkelillä sahattiin laudoiksi osa työväentalon pihalla, mukana oli mm. Otto Suvanto terämiehenä. Niskakosken veljeksille huutokaupassa annettiin urakalla tehtäväksi uusi työväentalo, mutta rakentajat tekivät vararikon ja rakennus jäi kesken historiikin mukaan. Veikko Hämäläinen muistaa myös, että Pääkkölässä nikkaroitiin ovet ja ikkunat, mutta laipio jäi tekemättä ja aukot täyttämättä ja loppu tehtiin valmiiksi talkoilla, 1932 talo on ilmeisesti valmistunut.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

1950-luvulla on talon katolle rakennettu elokuvakoppi. 1977-78 on talo peruskorjattu: näyttämö, sali uusittu. eteinen, keittiö ja sisäWC:t ovat tekeillä, mutta rahoitusta uupuu. Kaikki työt on tehty talkoilla ja lahjoituksin. Työväentalo sijaitsee aivan kirkonkylän keskustassa. Lähiympäristö on kaupungistunut.

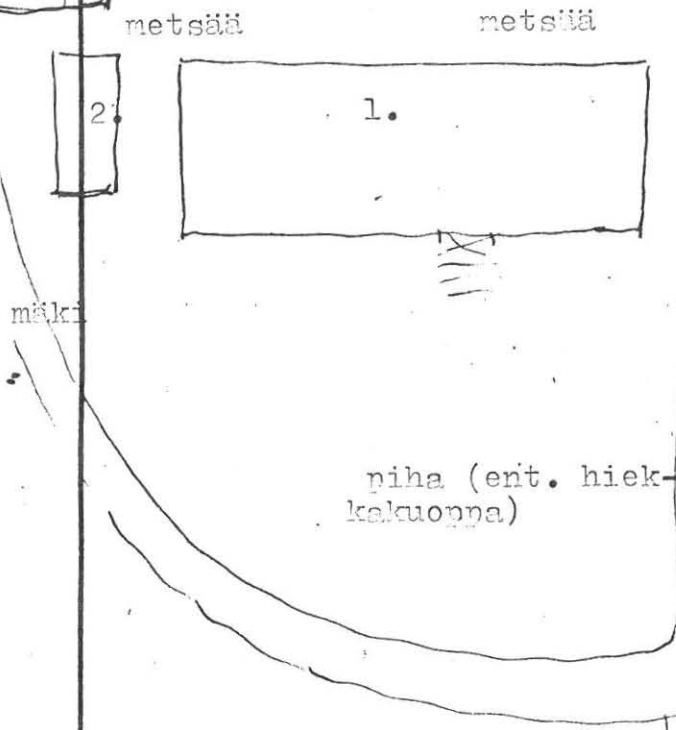
13. SÄILYMISEDellytykset (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat suhteellisen hyvät - talo on juuri peruskorjattu ja se on edelleen huvi- ja seurakäytössä.

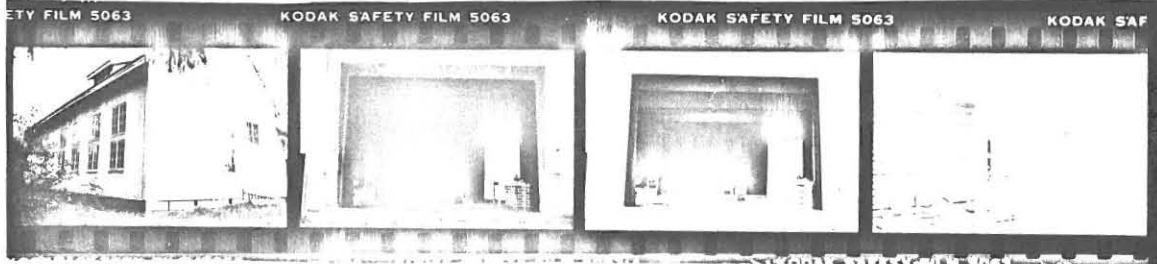
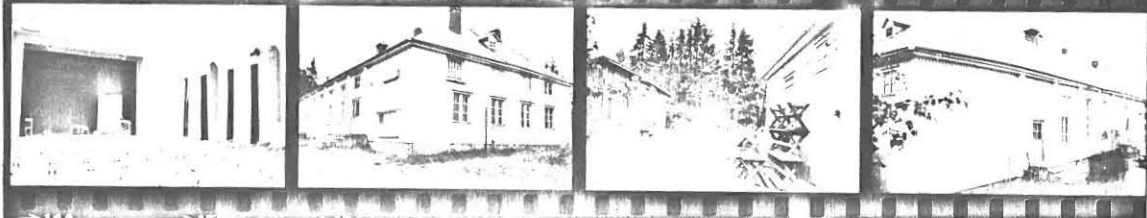
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakentamistyyliä.

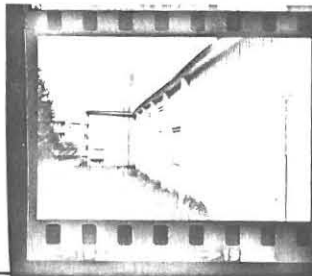
15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20.

-mäeltä kuvattu

-talon takaosa

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Raili Isopahkala: Yh eiskunnallisten liikkeen tulo ja alkuvaiheet Pihtiputaalla. Pihtiputaan kirja. Pieksämäki 1964.
Pihtiputaan kk:n ty:n historiikki. Elvi Siekinen. Pihtiputaan kk. Kirjoittajan hallussa.

Esko Iholaisten haastattelu 13.7.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Veikko Hämmäläisen haastattelu 6.2.1975. Nauha Elvi Siekkisen hallussa Pihtiputaan kk:ssa.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

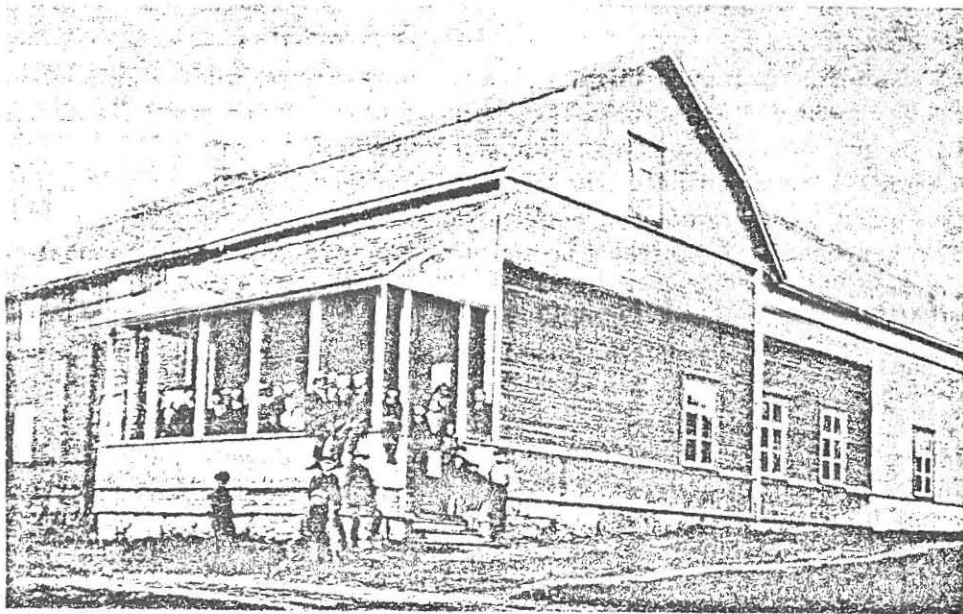
RAILI ISOPAHKALA: YHTEISKUNNALLISTEN LIIKKEIDEN
TULO JA ALKUVAIHEET PIHTIPUTAALLA.
PIHTIPUTAAN KIRJA, PIEKSÄMÄKI 1964.

411

*...niitä on tässä esitetty kolme lajia: Sosialis-demokraattinen, perustuslailinen ja kristillismielinen. Näistä vapautessa valittiin se, mitä Pihtiputaan kirkonkylän yhdistys käyttää: sosialidemokraattinen.⁴³

Kokouksen puheenjohtajana toimi Hjalmar Kovanen, joka oli aikaisemmin ollut torpparina Laukaassa ja sen jälkeen Äänekosken tehtailla töissä.⁴⁴ Myöhemmin hänestä tuli kansanedustaja. Sekä Laukaassa että Äänekoskella oli jo aikaisemmin työväenyhdistys.

Elämäjärven yhdistys oli Pihtiputaan parhaiten toimivia. Se lähetti usein ainoana yhdistyksenä edustajansa koko pitäjän yhteiseksi tarkoitettuihin kokouksiin. Jo 1906 lähetettiin edustaja Jyväskylässä pidettyyn piirikokoukseen. Myös Tampereen toiseen torpparikokoukseen 1908 osallistuttiin.⁴⁵ Toiminta on ollut hyvin tasaista perustamisesta lähtien, kuukausikokoukset on pidetty säännöllisesti. Vuosien 1909—13 pöytäkirjat ovat hävinneet, mutta nämä vuodet ovat olleet Sydänmaan yhdistykselle vilkkainta kautta, joten voidaan olettaa Elämäjärven yhdistyksenkin toimineen tarmokkaasti. 1914—16 kokouksia oli 7—8 vuosittain, mutta vuonna 1917 poliittisen tilanteen johdosta peräti 21. Vuonna 1920 kokouksia oli 19.⁴⁶

Pihtiputaan kirkonkylän työväenyhdistysten ensimmäinen talo 1920-luvun alussa. Juho Hakulisen kokoelma.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Etelä-Mahlun työväentalo
2. Kunta	Saarijärvi	6. Kohdetyyppi	
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
2243 06/x=6943 y=556	43220 Mahlu	9. Omistaja ja omistajan osoite	Gunnar Kotamäki Paavonhaka 1 A 8 Saarijärvi

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	yksityisasuntona
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1926
Suunnittelija	
Kerrosluvu	1
Perusta	nurkkakivillä
Runko	hirsi
Kattomuoto	harja
Kate	punainen huopa
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	punamulta
Kunto	huono
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA Työväenyhdistys on Etelä-Mahlulle perustettu 1906. Ensin ostettiin työväentaloa varten tontti Konttimäen tilalta ja vanha rakennus Jussilasta mutta myytiin sitten molemmat. Matti Ahoelta ostettiin sitten tontti 500^m, johon ensin rakennettiin tanssilava. Kylätjärveltä ostettiin sitten vanha riihi, josta tehtiin punahonkainen sali. 1949 on ilmeisesti rakennettu keittiö ja ravintolaosa hirrestä. Laajennukseen ostettiin ilmeisesti vanha Aitta Purolasta. Laajennuksen olisi muistitiedon mukaan urakoinut kirvesmies Halttunen. Talon ollessa Gunnar Kotamäen omistuksessaan siihen rakennettu sauna salin nurkkaan ja siitä on otettu lattia pois ja valettu betoni kallistumisen ehkäisemiseksi. 1946 rakennettu lautarakenteinen 6 x 9 m oleva näyttämö on myös purettu pois talon myynnin jälkeen. Talossa oli neliruutuiset ikkunat ensin, jotka 1950-luvulla uusittiin, samalla talo paneloitiin. Talo myytiin 1969 Alma Kotamäelle, joka siirsi sen poikiensa Benjam ja Gunnar Kotamäen nimiin. Myös työväenyhdistys lopetti toimintansa 1969. Nykyään talossa asuu Gunnarin isä Pauli Simola. Taloon on tehty välttämättömät korjaukset. Saliin on tehty sauna. Talossa on tällä hetkellä vain kaksi käytössä olevaa huonetta.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennuksen lähiympäristö on autioituvaa maaseutua. Muuta toimitaloa ei ole lähistöllä. Mahlun nuorisoseuratalo on lähin toimitalo. Talo on 2 kilometrin päässä multian rajalta.

13. SÄILYMISEDULLIYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Rakennuksen säilymisedellytykset ovat melko huonot - sitä kunnostetaan jatkuvasti yksityisasunnoksi sisätiloista ja ulkopuolelta rakennus on melko huonossa kunnossa.

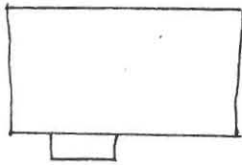
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamisen rakennustyyppiä.

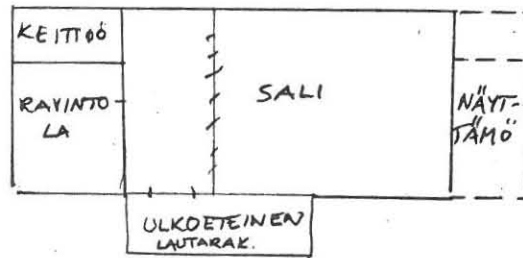
15. Rakennus-historiallinen	☒
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☐

rohottuva
kenttä

metsää

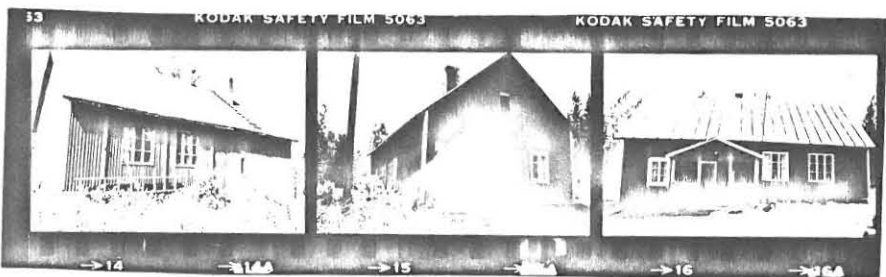

metsää

tie

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

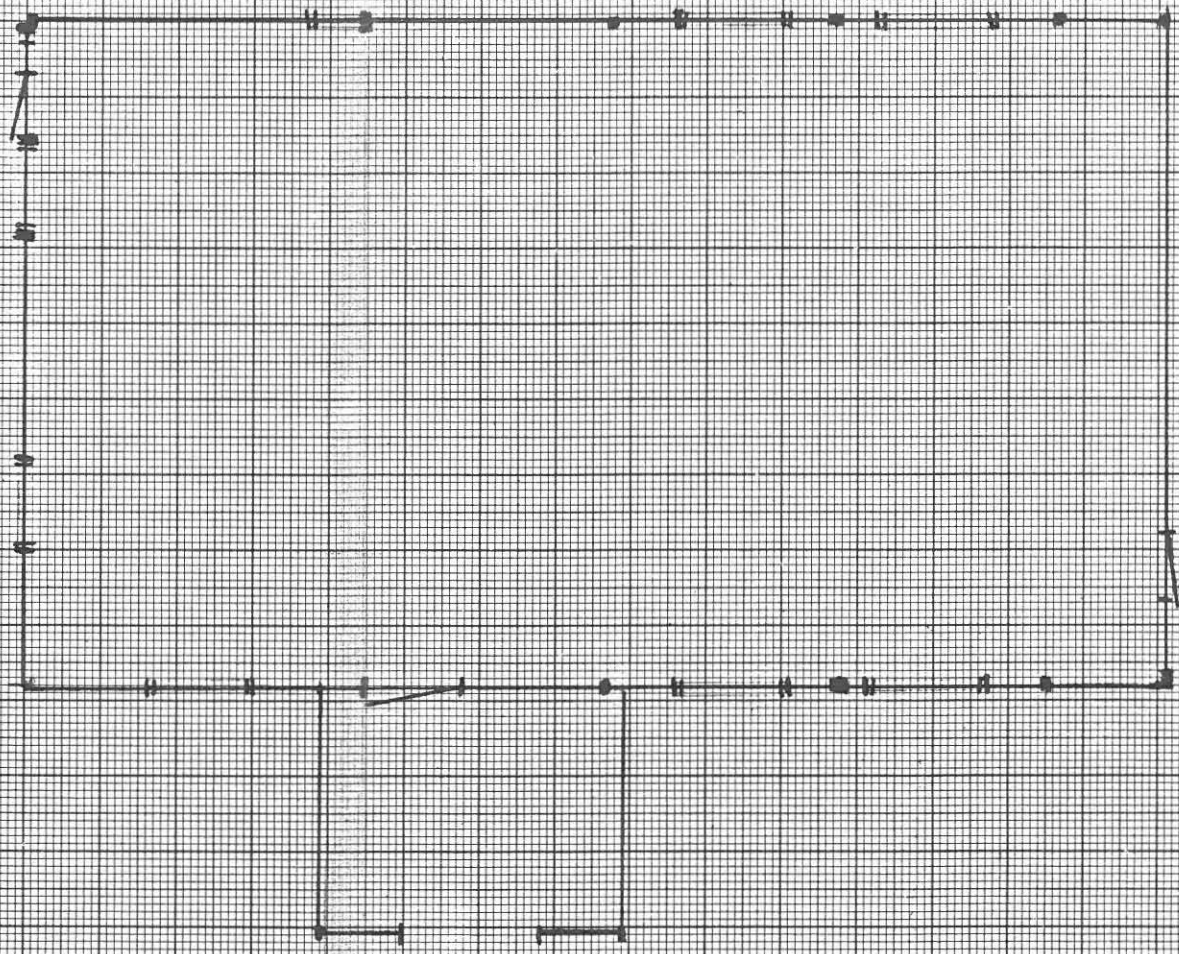
Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Eemil Rautiainen
Gunnar Kotamäki

Liite 1.

SAARIJÄRVEN MAHLUN ETELÄPÄRÄN TYÖVÄENTALO

1 2 3 m
1:100

Päivi Andersson
10.1.1929

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Keski-Mahlun työväentalo
2. Kunta	Saarijärvi		
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	
		Vapaa-ajan viettoon liittyvä	
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite	
2243 06/x=6951 y=552	Mahlun kylä 43220 Mahlu	Mahlun ev.lut.srk.(?)	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	rukoushuone
Alkup. käyttö	työväentalo(toimitalo)
Rak. aika	1923
Suunnittelija	Einari Koskinen
Kerrosluku	1
Perusta	betonikivijalka,ritiläjalusta
Runko	hirsi
Kattomuoto	harja
Kate	huopa(punainen)
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	valkoinen
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Keski-Mahlulle perustettu 1905. Kauppias Jylhäältä Keski-Mahlun työväenyhdistys osti n. 2000 m²:n tontin johon ostettiin puita Pitkäahon Kaapon maalta työväentalorakennusta varten. Talon rakentaminen myytiin huutokaupalla ja Otto ja Väinö Heinänen rakensivat urakalla talon. Einari Koskinen teki siihen piirustukset. Talossa ei vahtimestarin huonetta ollut siihen aikaan, vaan sen tilalla oli näyttämö. Evankelinen seurakunta teki näyttämöstä nykyisen vahtimestarin asunnon. Lapuan liikkeen aikana 1931-32 eräs yhdistyksen jäsen, jolla oli 10 000 mk saatavia talosta pakkohuutokaupalla myytti sen, ja sen osti huutokaupasta evankelinen seurakunta ja kunnosti sen rukoushuoneeksi. Enää ei tilaisuuksia siinä kuitenkaan pidetä, mutta vahtimestari asuu siinä edelleen vuokralaisena. Työväenyhdistys ei talon myynnin jälkeen enää tietävästi ole ollut toiminnassa.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talo sijaitsee Mahlun kylässä tien varressa. Lähiympäristöllä on hyvässä kunnossa oleva nuorisoseurantalokunta, joka on edelleen toiminnassa.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat varsin huonot, koska rakennusta ei tietävästi enää käytetä, muuten kuin että vahtimestari asuu rakennuksen toisessa päässä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa keskisuomalaista työväentalorakentamista.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☒

KOHTEL. NUMERO 43

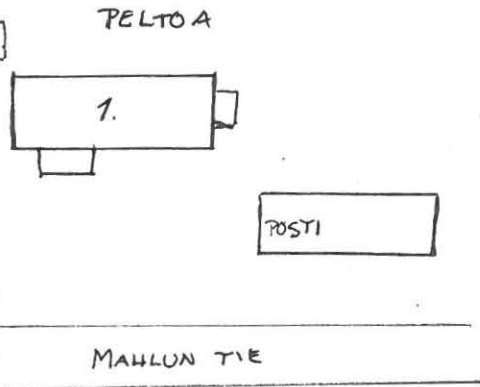
KESKI-MAHLUN TYÖVÄENTALO

KOHDE

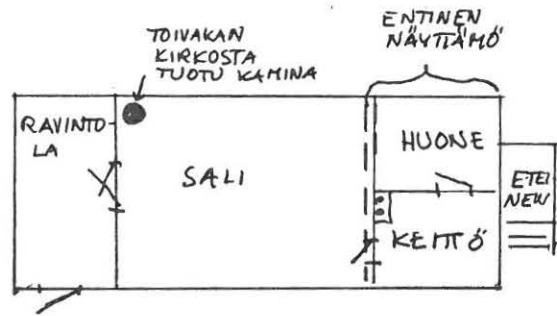
SAARIJÄRVI

KUNTA

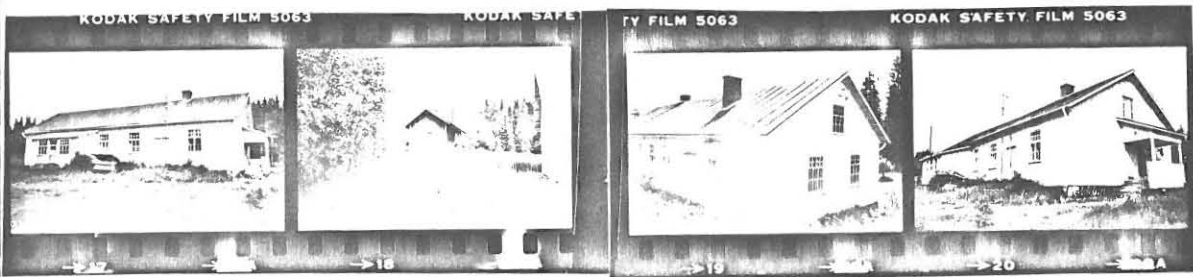
18. KATUVAHANGKUNNAN
TALUSELÄMÄN
TALUSELÄMÄN

19. PÖYKÖVAHANGKUNNAN
TALUSELÄMÄN
TALUSELÄMÄN

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

Mittapiirustus 1979/
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

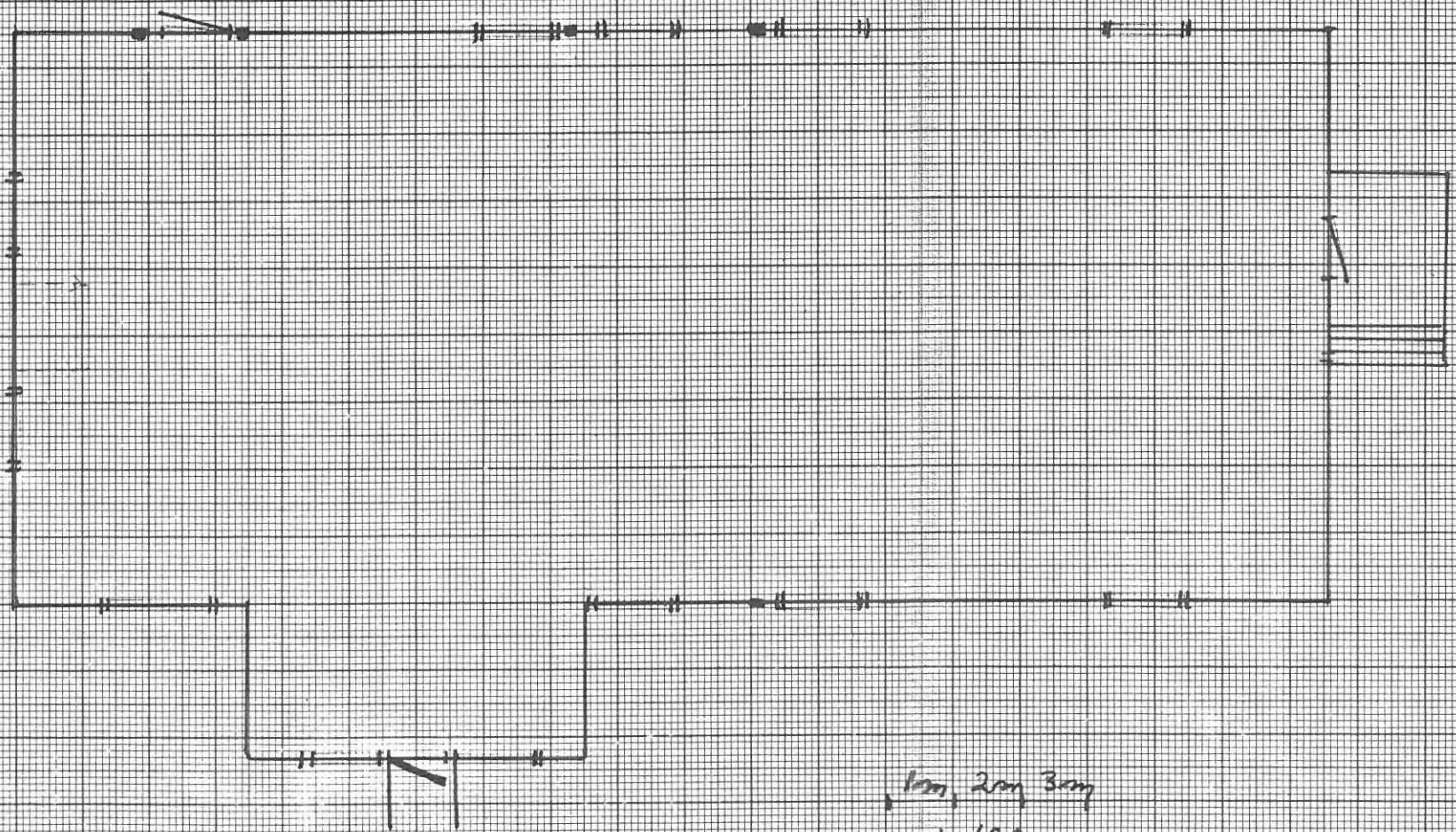
Päivi Andersson
20.8.1979

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Einari Koskinen s. 1905.

SAARNÄRVEN KESKI-MAHLUN TYÖVÄENTALO

1:100

1m, 2m, 3m
1:100

Päivi Andersson
18.6.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Saarijärven kirkonkylän työväentalo
2. Kunta	Saarijärvi	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	
Saarijärvi/718		Saarijärven ty.	
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	43100 Saarijärvi	
2244 07/x=6976 y=561	Saarijärven kirkonkylä 43100 Saarijärvi		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1927
Suunnittelija	
Kerrosluvu	(1) + 1+(1)
Perusta	harmakivi, rannattu, betoni
Runko	hirsi, lauta
Kattomuoto	osin yläläpseeltään aumattu taitekatto, osin sarjakaatto
Kate	peltili, galvanoitu
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	harmavär.
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on perustettu Saarijärven kirkonkylään 1904. 1908 on työväenyhdistys ostanut ensimmäisen talonsa urkuri Matti Pasaselta. Tämä Kantolan talo maksoi 9500 mk. August Manniselta vuokrattiin tontti, johon rakennettiin ostetusta rakennuksesta ~~kunnostettupieni~~ juhlasali. Työväentalon rahoitusta etsittiin 1908-1909 aina Amerikkaa myöten ja arpajaistuloin. Vuonna 1912 talo kuitenkin myytiin kansanedustaja Juho Kautolle 4000 mk vakuudeksi, mutta toiminta jatkui entiseen tapaan (Lehtonen 1978, s. 11 - 12). 1916 majoitettiin työväentalolle venäläisiä sotilaita linnoitustöissä ollessaan (Lehtonen 1978, s. 16). Työväentalo oli myös 1918 punaisten vankien säilytyspaikkana Einari Koskisen mukaan. Työväentalo on v. 1927 rakennettu nykyiseen suuruuteensa Einari Koskisen mukaan. 1949 on rakennus Keski-Suomen pos.dem. piiritöimiston tietojen mukaan ulkivuorattu. Tässä vaiheessa tontti on ilmeisesti jo ollut oma, samoin työväentalorakennus. Tontin suuruus on 3850 m². (Ostettu omaksi v. 1919, Artelo 1963, s. 725). 1975 työväentalo tuhoutui tulipalossa: katto romahti juhlasalin päältä ja sisutukset paloivat. Talkoilla kunnostettiin taloa: katon muotoa muutettiin ja seinät levytettiin lastulevyllä. Parkettilattia otettiin pois ja sijaan laitettiin betoni ja vinyylilaatat. Samoin taloon asennettiin kuumailmalämmitinjärjestelmä.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee kirkonkylän keskustassa, joka on vuosien mittaan muuttunut kaupunkimaiseksi rakennuskannaltaan ja rakennustyyteiltään.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat työväentalolla varsin hyvät. Rakennus on juuri peruskorjattu ja siinä on edelleen huvi-, seura-, järjestö- ja juhlatoimintaa.

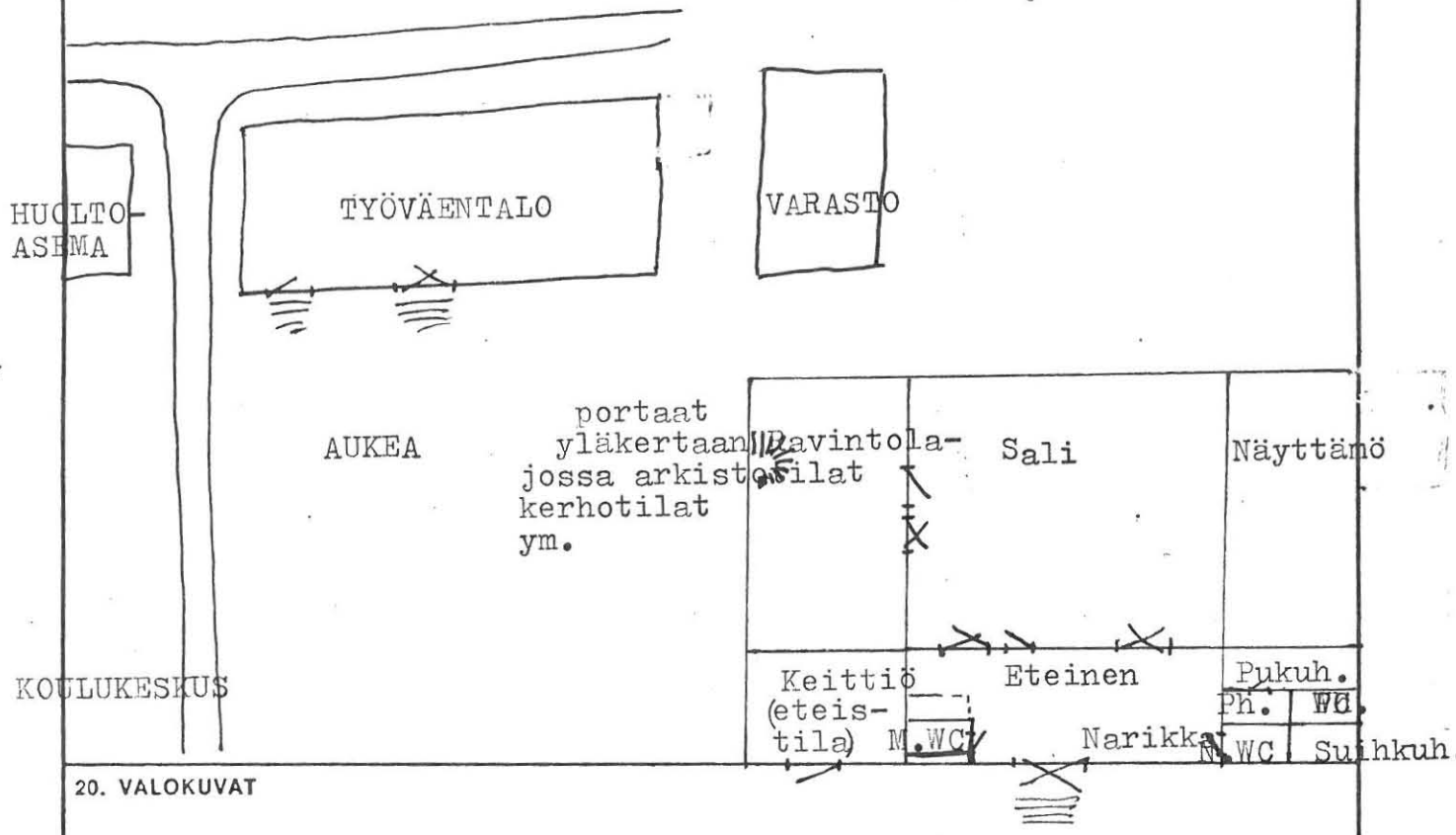
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

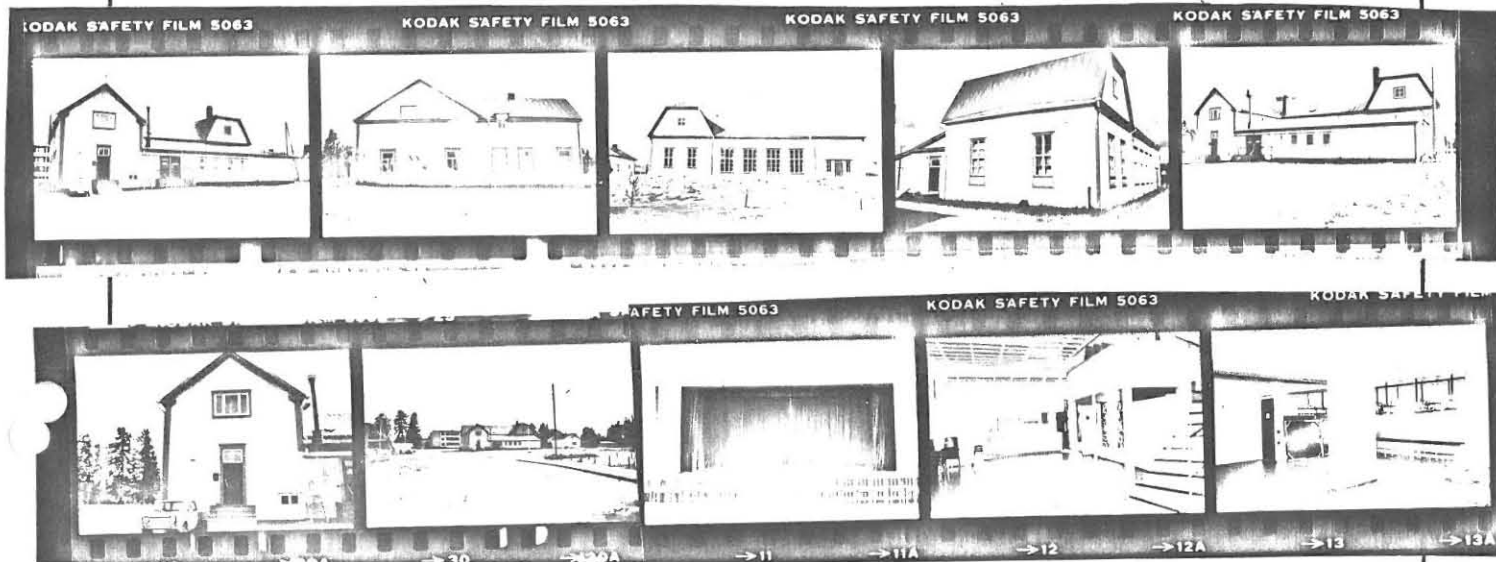
15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Malsemallinen

18. KORTTEJA, KÄYNTIKUVA
TALTAUSEMÄKIN
KERROSTALOASUTUSTA

19. FONJAFIIRIUS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Aimo Artelo: Saarijärven Sosialidemokraattiset työväenyhdistykset. Saarijärven kirja. Pieksämäki 1963.

Olli Lehtonen: Saarijärven Työväenyhdistys 1904 - 1918. 1978.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Jussi Vuokko ja Otto Nyström sekä Einar Koskinen.

22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979/
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
11.9.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Veski-Suomi	3. Kohde	Lanneveden työväentalo (Rientola)
2. Kunta	Saarijärvi	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Lanneveden ty. 41270 Lannevesi
7. Peruskartta/Koordin. 2243 12/x=6946 y=571	8. Osoite Lanneveden kylä, 41270 Lannevesi		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	toimitalo	ulkorakennus, käymälä
Alkup. käyttö	toimitalo	- . . -
Rak. aika	1919	1957
Suunnittelija		
Kerrosluku	1	1
Perusta	harmoskivipaadet	kivi
Runko	hirsi	lauta
Kattomuoto	satula	satula
Kate	tiili	huopa
Vuoraus	-	
Ulkovärit	ruskeulta, valk. ik. puitteet ollut, nyk. lahonestomaali	
Kunto	hyvä	hyvä
Erityispiirteet	Rakennusta on korotettu 1957 ravintolapäädyssä. Talon valmistamisen aikaan 1919 talossa on ollut yläkannellaan aumattu taitekatto, jonka salosen hallussa olevasta valokuvasta päätellen.	

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Saarijärven Lannevedelle perustettu 1916 Uudessa Hännisessä nimellä "Lanneveden ja Summasjärven työväenyhdistys" Sorretun Voiman artikkelin mukaan. 1917 talollinen Matti Hänninen lahjoitti työlle tontin (5000 m²). Ilmeisesti kaupanteossa on kuitenkin käytetty markan summaa, jotta kauppa on saanut lainvoiman haastattelujen mukaan. 1918 metsäherra Branderilta ostettiin kruunun maalta kulovalkean vikuuttamia puita ja jäseniltä kerättiin kaikilta 5 mk rakennusrahastoon. 1919 on talo saatu valmiiksi talkoilla ja vihkiäisissä on Änekosken työväenyhdistyksen torvisoittokunta ollut soittamassa. 1920 juhlasaliin on rakennettu rossilainio ja kullissit pinkopahvista. Talon ulkoriivutus on ollut urakalla Edvin Honkosella 500 mk:sta ja näyttämöalavan teko Tatu Hänniselle. 1938 työväentalo on peruskorjattu. 1957 katto on uusittu ja ulkorakennukset on rakennettu sekä keittiön ja kamarin ikkunat on uusittu (aiemmin ilm. T-ikkunat). 1960 on vuorattu salin seinät sisältä. 10 vuotta sitten maalattiin rakennus ulkoa lahonestomaalilla. Työväentalon tontille 1924 rakennettu navetta on nyttemmin purettu.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee Lanneveden kylän laitamilla. Lähistöllä on maalaistalo- ja omakotiasutusta. Kylässä on toimiva hyvässä kunnossa oleva nuorisoseuratalo Sannola.

13. SÄILYMISEDULLIYYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

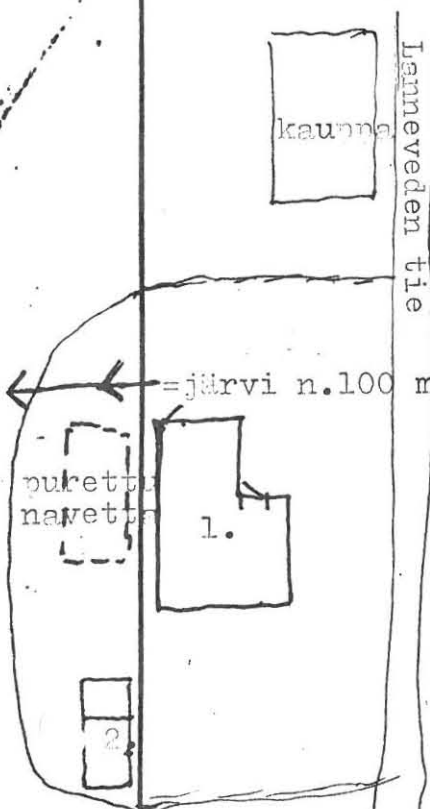
Työväentalon säilymisedullit ovat kohtalaiset. Rakennus on melko hyvässä kunnossa, mutta toiminta siellä on lamaantunut.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

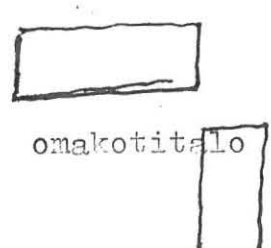
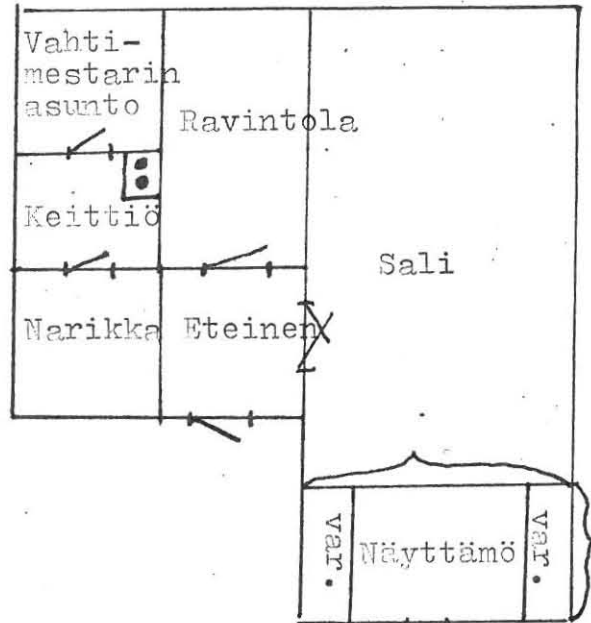
Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyliä.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

18. OYLEIN KÄYTTÖALUE
TAI ASEMAPIIRROS

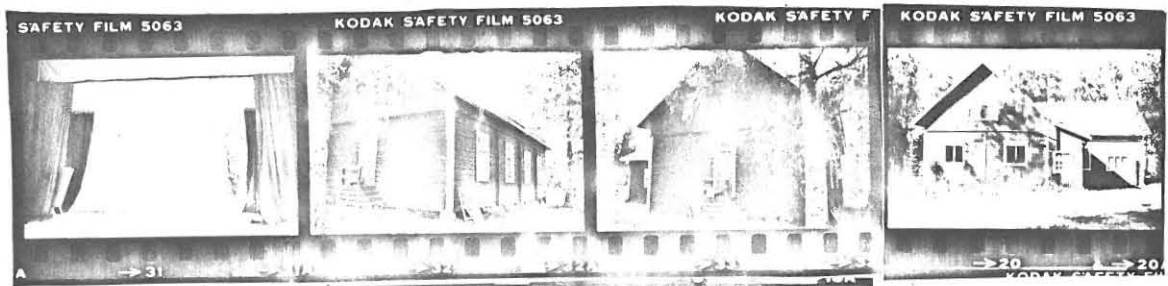
19. POHJAPIIRROS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

-talon takaa kuvattu

-talon edestä kuvattu

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Lanneveden ty:n arkisto. Työväentalo:
Pöytäkirjat 1916 -

Sorretun Voima 1039:31.12.1915 - (mikrofil-
millä Jyväskylän yliopiston kirjastossa.

Erkki Salosen hallussa olevia valokuvia
työväentalon rakentamistalkoista ja viikkijä-
siisti Lannevedellä

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Erkki Salosen ja Vilma Rahkosen haastattelu
21.6.1979.

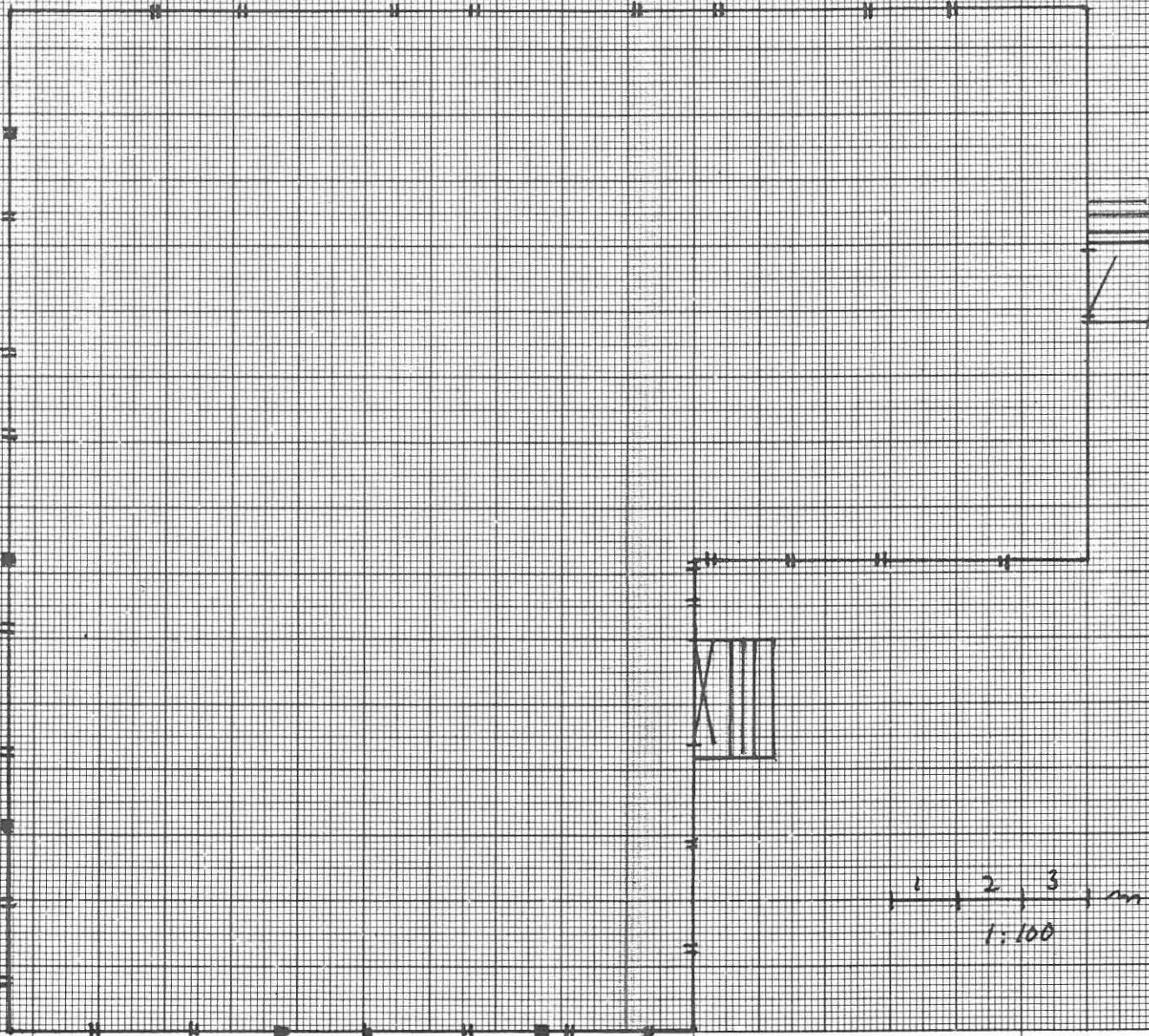
22. LIITTEET

1. Mittapiirustus
työväentalosta 1979/
Päivi Andersson.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

SAARIJÄRVEN LÄNNEVEDEN TYÖVÄENTALO

Päivi Andersson
6.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Lehtolan työväentalo
2. Kunta	Saarijärvi	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite
		2243 03/x=6944 y=555	Lehtolan kylä 43240 Lehtola
		9. Omistaja ja omistajan osoite Kauppias Sahinaho 43240 Lehtola	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	Varasto
Alkup. käyttö	Toimitalo
Rak. aika	1926
Suunnittelija	
Kerrosluvu	1
Perusta	kivipilareilla
Runko	hirsin
Kattomuoto	harja (ollut taite)
Kate	pelti
Vuoraus	pysty
Ulkovärit	punainen
Kunto	kohtalainen
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA Työväenyhdistys on perustettu ilmeisesti 1906. 1921 leskivaimo Maria Konttinen on myynyt tontin n. 2000 m² työväenyhdistykselle, Männikkö-nimisen palstatilan Lehtolan talon maalta, jota yhdistys maksoi 2150 mk kauppakirjan mukaan. Ennen varsinaisen työväentalon rakentamista on kokoonnuttu tontilla olleeseen Maria Konttisen mökkiin kokouksia ja iltamia pitämään. Rakennuksessa oli kaksi huonetta ja se oli aivan tien vieressä. 14.3.1926 on pöytäkirjan mukaan päätetty ottaa Saarijärven Säästöpankista 20 000 mk:n kiinnelaina talon rakentamista varten. Rakennus on ilmeisesti hankittu kauppias Sahinahon mukaan Pylkönmäen Kuoppalasta. Maria Konttisen mökkiä käytettiin paitsi kokoustilana myös vahtimestarin asuntona. Myös ravintola oli aluksi toisessa rakennuksessa. Näyttämökoroke oli purettava ja siirrettävä. 1932 rakennus myytiin julkisella huutokaupalla velkaantuneena Saarijärven Säästöpankille, joka myi sen 1935 Saarijärven Osuusliikkeelle 8000 mk:lla. Osuusliike myi talon sitteemmin kauppias Sahinaholle 1967 ja hän pitää sitä varaston Työväentalo oli osuusliikkeen omistuksessa ollessa myymälänä ja varastona. Sisätiloja osuuskauppa uusi täysin, sekä myös ulkopuolelta mm. uusimalla ikkunoita ja laittamalla niitä tukkeeseen. Myös peltikat on osuusliikkeen laittama.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talon ympäristö on autioitunut kylä, jossa kyläkauppa tosin on vielä toiminnassa. Talo sijaitsee kylän keskustassa.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Lukuisten eri omistajien ja heidän suorittamiensa muutostöiden takia talon alkuperäinen asu on lähes hävinnyt.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

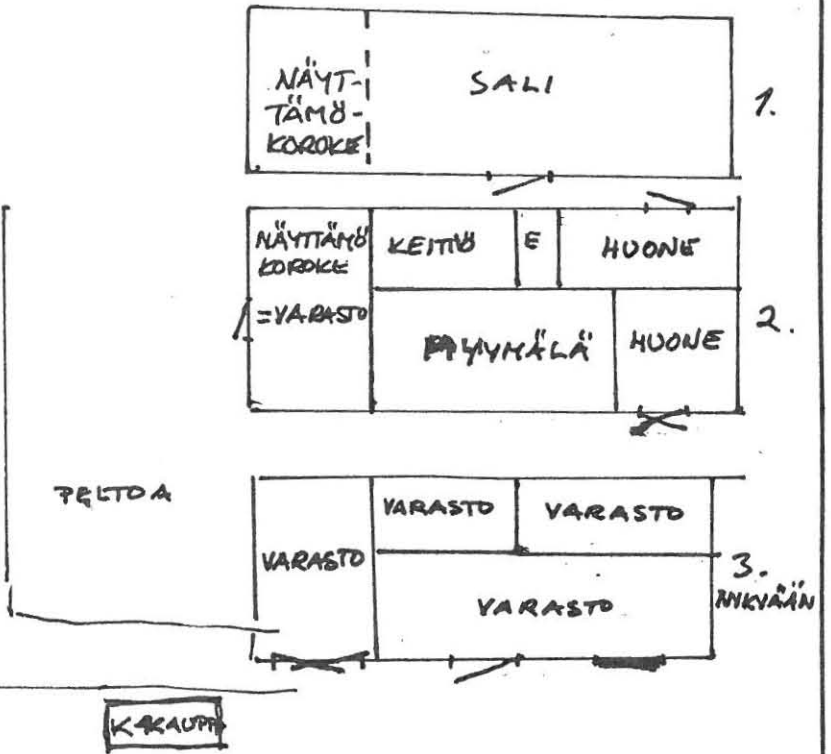
Kohde edustaa (huolimatta muutoksistaan) työväentalorakentamiselle ominaista rakentamistyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

18. SYLÄ, KÄSIVÄLITTELYTILA
TAI ASEMAPIIRROS

19. FONJAPIIRROS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Kauppias Sahinaho. (Lehtolan kylä) Kauppa-
kirjoja.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
20.8.1979

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET
Jenny Ranta s. 1913, Väinö Aho s. 1906,
Kauppias T.R. Sahinaho.

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO		MUSEOVIRASTO
KOHDEINVENTOINTILOMAKE		
1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde
2. Kunta	Saarijärvi	Linnankylän työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi
		Vapaa-aikaan liittyvä rakentaminen
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite
2244 10/x=6954 y=571	43150 Linna	Linnankylän työväenyhdistys. 43150 Linna

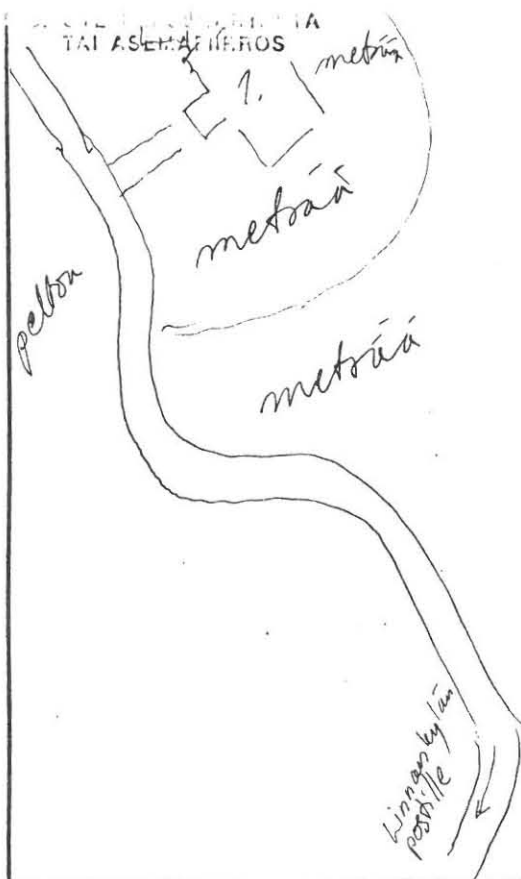
10. RAKENNUKSEN KUVAUS		
Rakennus n:o	1	2
Nyk. käyttö	Toimitalo	ulkorakennus
Alkup. käyttö	Toimitalo	ulkorakennus
Rak. aika	1927	
Suunnittelija		
Kerrosluku	1	1
Perusta	luonnonkivet ja rappaus	
Runko	hirsi	lauta
Kattomuoto	harja	pulpetti
Kate	huopa	pelti
Vuoraus	-	
Ulkovärit	punamulta	
Kunto	kohtalainen	kohtalainen
Erityispiirteet		

11. RAKENNUSHISTORIA Työväenyhdistys on Linnankylälle perustettu v. 1907. 1917 yhdistys on ostanut tontin Toivo Hämäläiseltä 30 mk:lla. 1924 on talkoilla ajettu Jussi Tuimalan maalta ostettuja puita tontille. Myös jäseniltä on kerätty puita. 1925 on otettu Saarijärven säästöpankista 1000 mk:n kiinnelaina ja ostettu Kuorelahdesta rakennus. 1927 on otettu samasta pankista 5000 mk:n kiinnelaina. 1927 työväentalo on annettu urakalla tehtäväksi tasaseinään Eemel Tuimalalle. 1928 on jo pidetty kokousta omalla talolla. 1928 talon korottaminen kahdella hirsikerralla on annettu urakalla Herman Paloaholle samoin talon vesto ulkoapäin. Näin kertovat pöytäkirjat. 12.6.1932 on Aatu Halttuselta kielletty sisäänpääsy työväentalolle. Samoihin aikoihin on rakennettu putka ulkorakennuksen viereen ja sille on ensimmäisen kävijänsä mukaan laitettu nimeksi "Halttunen", jona putkan muistaa Saima Tuimalakain. 1936 on Juho Vuokko tehnyt pöytäkirjan mukaan väliseinän ja uuniperustan ja Wiljo Honkonen uunin. 1941 - 1945 talolla majaili siirtolaisia. 1945 on salin silta nostettu ylös, oikaistu, seinät piirutettu ja pahvitettu, laipio paneloitettu, ikkunat ja ovet uusittu ja rakennettu eteinen. 1954 on talon toinen puoli kattuhuovattu. Rakennus oli jonkin aikaa rappiolla, mutta nykyään toimintatilan puute ilmeisesti aikaansaa rakennuksen kunnostuksen Sai Tuimalan mukaan.

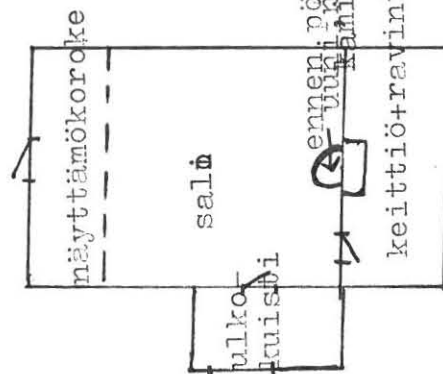
12. LAHIYMPÄRISTÖ
Talo sijaitsee Linnan kylässä hiukan syrjässä. Samassa kylässä on hyvin toimiva iso nuorisoseurantalo, muita toimitaloja ei ole.

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)
Rakennuksen säilymisedellytykset ovat hyvät, vaikka rakennus on pääsyt hieman huonoon kuntoon niin se on silti kunnostettavissa alkuperäiseen asuunsa.

14. LUETTELOINTIPERUSTE	
Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.	
15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

19. PÖYTTÄKIRJUS TAI TIETOJA SISÄTILOISTA

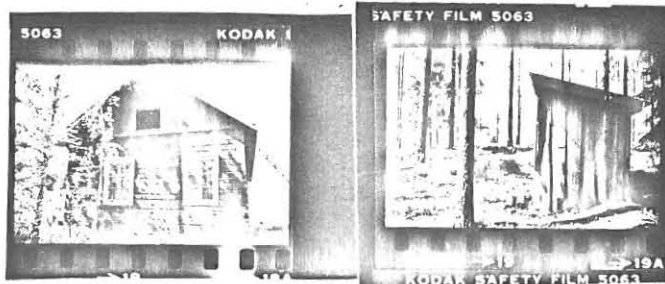
20. VALOKUVAT

-sali

-keittiö

-työväentalo takaa

-käyhölä, sen vasemmalla puolella oli putki

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
 Saarijärven Linnankylän ty:n arkisto.
 Salli Kömi. 43150 Linna.
 -Ty:n pöytäkirjat 1917 - 1948, 1948 - 1973
 -Pöytäkirjanote perustavasta kokouksesta

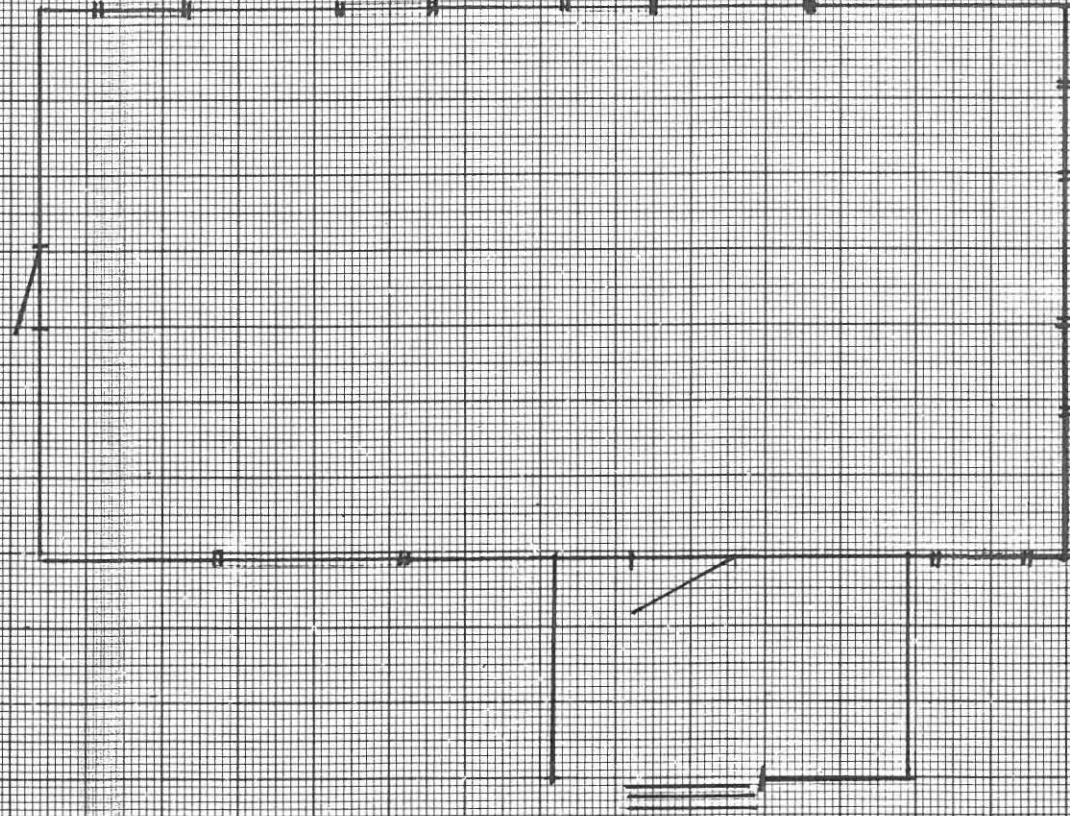
22. LIITTEET
 1. Mittapiirustus 1979
 Päivi Andersson.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs
 Päivi Andersson
 20.8.1979

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET
 Saima Tuimalan haastattelu 21.6.1979
 Linnankylän työväentalolla.

SAPRIJÄRVEN LINNANKYIÄN TYÖVÄENTALO

Liite 1.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Sumiaisten kk:n työväentalo
2. Kunta	Sumiainen	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	Sumiainen/4 ²⁶	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	
7. Peruskartta/Koordin.	3222 10/x=6951 y=451	8. Osoite	Sumiaisten kirkonkylä 44280 Sumiainen
		9. Omistaja ja omistajan osoite	Kypärämäen työväenyhdistys Erämiehenkatu 6 40630 Jyväskylä 63

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	museonverstaas (tulevaisuudessa kesänviettopaikka)
Aikup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1936
Suunnittelija	-
Kerrosluke	1
Perusta	betoni
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	vaaka
Ulkovärit	haalistunut punamulta
Kunto	huono
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Ensimmäinen Sumiaisten työväentalo paloi 1930. Palaneessa rakennuksessa olivat seuraavat tilat Niilo Halttusen mukaan: ravintola, vahtimestarin asunto, sali, näyttämö, pukuhuone, eteinen ja ullakotilat. Palovakuutusrahoilla ostettiin sahalata rakennustarvikkeet ja talkootyönä rakennettiin nykyinen talo 1931. Työväentalolla ei toimintaa ole ollut 1955 jälkeen Niilo Halttusen mukaan. Kypärämäen työväenyhdistys Jyväskylästä osti työväentalon tontin ja talon 17.1.1978 20 000 mk:lla. Lisäksi Kypärämäen ty. osti lisämaata 4.5.1979 Heingähon tilasta (rn:o 4²⁹ 1,48 ha ja esisopimuksella Kaakkokangas rn:o 4²⁵ o, 075 ha. Kypärämäen työväenyhdistys aikoo peruskorjata työväentalon 1979 - 81. Vuonna 1979 toteutetaan talonmiehen asuntoja viemäriverkosto. Tällä hetkellä vuokralaisena työväentalolla on puusepän verstaan omistava henkilö, mutta hän muuttaa siitä piakkoin pois. Kypärämäen ty. aikoo lisäksi varustaa talon vesi- ja viemäriverkostolla, ilmastoinnilla ja sähköistetään uudelleen. Sumiaisten työväenyhdistykselle tulee tila myös käyttöönsä työväentalolle peruskorjauksessa. Alueen tulevassa käyttösuunnitelmassa on varattu tilaa rantasaunalle, 10 kpl:lle ulkomökkejä erilleisille pallo- ja muille urheilutiloille, Rannan kunnostus, istutusten ja parkkipaikkojen, autojen pysäpaikan, katoksellisen ulkogrillin tila. Laitte kuuluu myös suunnitelmaan. Sopullisesti alueen tulisi olla valmiina 1985. Kustannusarvio n. 600 000 mk.

12. LAHIYMPÄRISTÖ Työväentalo sijaitsee aivan Sumiaisten kirkonkylän keskustassa tien varressa. Kirkonkylä on säilynyt syrjäisen sijaintinsa takia maaseutu-

13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset) maisena rakennuskannaltaan. Työväentalon säilymisedellytykset ovat erittäin hyvät. Työväentalo kunnostetaan suunnilleen alkuperäiseen asuunsa Kypärämäen työväenyhdistyksen toimesta. Kypärämäen ty:n olisi kuitenkin saatava jonkin verran työväentalojen kunnostukseen tarkoitettua määrärahaa urakastaan selvittääkseen.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

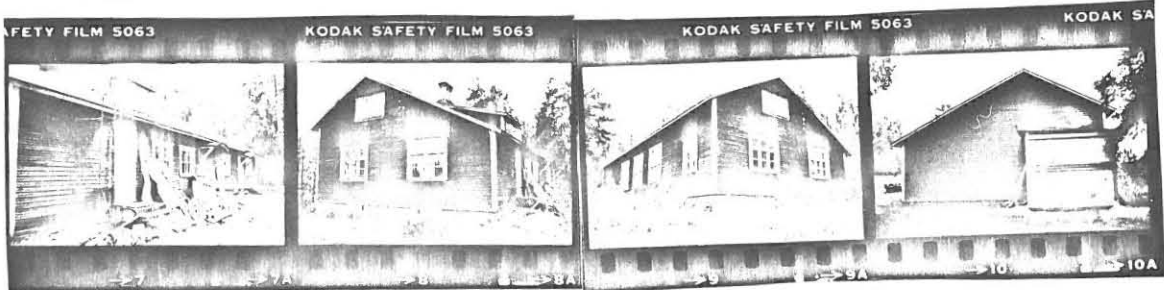
Kohde edustaa perinteistä työväentalorakentamiselle ominaista rakentamista.

15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

Ks. liite 1.

Ks. liite 2.

20. VALOKUVAT

-pihan puolelta
kuvattu

-tien puolelta
kuvattu

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

22. LIITTEET

1. Asemapiirros 1979.
 2. Pohjakaava
 3. Korjaussuunnitelma
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Niilo Halttusen haastattelu 1979.
Kypärämien ty:n isännöitsijän, Olavi Järvisen,
haastattelu ja tiedoksianto 1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	
2. Kunta	Säynätsalo	Säynätsalon Juurikkasaari	
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite	
3212 04/x=6894 y=436	Säynätsalo Juurikkasaari 40900 Säynätsalo	Säynätsalon ty. 40900 Säynätsalo	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2	3
Nyk. käyttö	toimitalo	tanssilava, ravintola	sauna
Alkup. käyttö	toimitalo	tanssilava, ravintola	painikämpä
Rak. aika	1916(1917;1925; 1952)	1955 (1961)	1929(1969)
Suunnittelija	-	=	-
Kerrosluke	(1)+2+(1)	1	1
Perusta	harmaakivi, vetoni, laudoitus/	betonipilarit	kivi
Runko	hirsi, lauta	lauta	hirsi
Kattomuoto	satula	teltta	satula
Kate	huopa	huopa	huopa
Vuoraus	nysty		
Ulkovärit	punamaali (pari vuotta sitten)	punamaali	
Kunto	hyvä	hyvä	hyvä
Erityispiirteet	Talon etupuolella siipirakennusten välissä on ollut pitkä kuisti (vrt. vanhat valokuvat). Sisäänkäynti oli aiemmin talon takapuolelta, narikan kohdalta.		

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on perustettu 1909 Rannan torpassa Kinkomaan puolella nimellä Kinkomaan ja Säynätsalon työväenyhdistys. Sitä ennen toimi 1907 - 1910 työväen lukurengas, joka lopetti toimintansa 1910 alussa ja sen varat siirrettiin työväenyhdistykselle. 1910 on yhdistys jo vuokrannut Kinkomaan tilan ja Sääksvuoren tilan omistaman Juurikkasaaren 50 vuodeksi ja syksyllä 1910 on talon tontin kauppa-kirja ollut valmiina. Haukkamaanlta Kartanon sahalta on ostettu rakennustarvikkeita, koska Parviaisen yhtiö Säynätsalossa ei niitä ollut halukas myymään. Taloa on tehty talkoilla ja se on 1915 ollut harjassa. Rakennustarvikkeita on Pentti Rajalan mukaan tuotu soutamalla, koska siltaa ei vielä ollut rakennettu. 1917 on Muuramen osuuskaupalle myönnetty lupa rakentaa yhdistyksen omistamalle saarelle 12 m pitkä ja 4 m leveä kaupparakennus, joka on toiminut ainakin vielä 1920-luvulla. 1918-19 työväentalo oli suojeluskunnalla takavarikossa. Silta on saareen rakennettu 1923. 1925 taloa on laajennettu pohjoiseen ja länteen. Kaupparakennus on ilmeisesti purettu ennen sotia pois kaupan muutettua mantereelle. 1935 salin sisäudutus on uusittu ja yläkertaan on rakennettu ns. Pirtti pienentämällä yläkerran eteistä ja ottamalla käyttöön S-salon puoleisessa päässä olevien parihuoneiden keittiö Pirtin yhteyteen, pohjoispuolelta huoneista tehtiin vahtimestarin asunto. 1952 on rakennettu toinen siipirakennus, maskindone ja etupuolella ollut parveke purettiin. Sähköpuhallin on talossa ollut pari vuotta.

12. LAHIYMPÄRISTÖ

Rakennukset sijaitsevat saarella, jonne valmistui 1960 talkoovoimin siltapenger. Saarella ei ole muita kuin työväenyhdistyksen omistamia rakennuksia.

13. SÄILYMISEDULLIYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymisedellytykset ovat hyvät. Taloa on kunnostettu ja se on ahkerassa käytössä. Lisäksi se sijaitsee luonnonkauniilla paikalla. Ulkomaalaus tosin voisi olla paikalla samoin katon uusiminen.

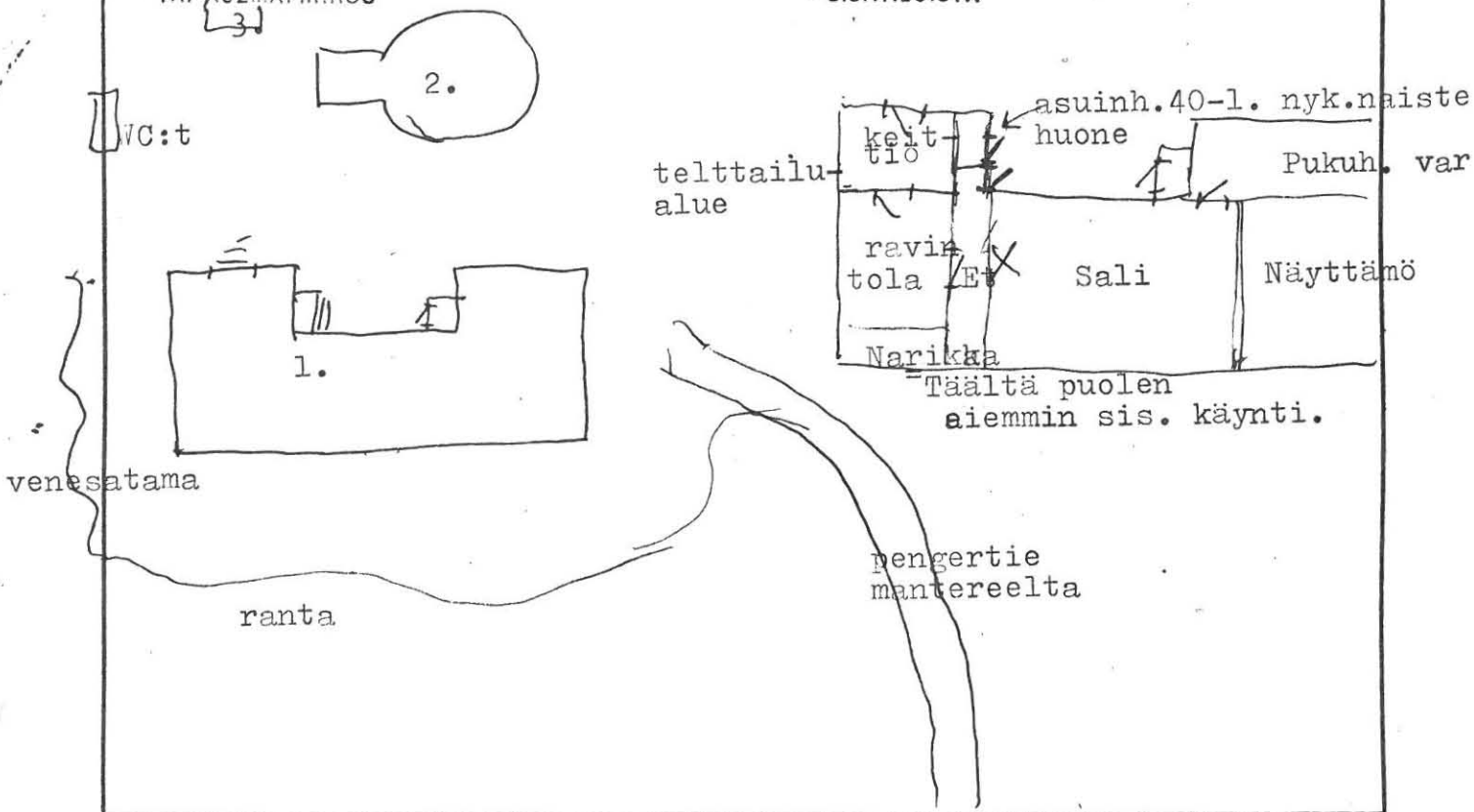
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä. Se on myös maisemallisesti söpivä suojelukohde.

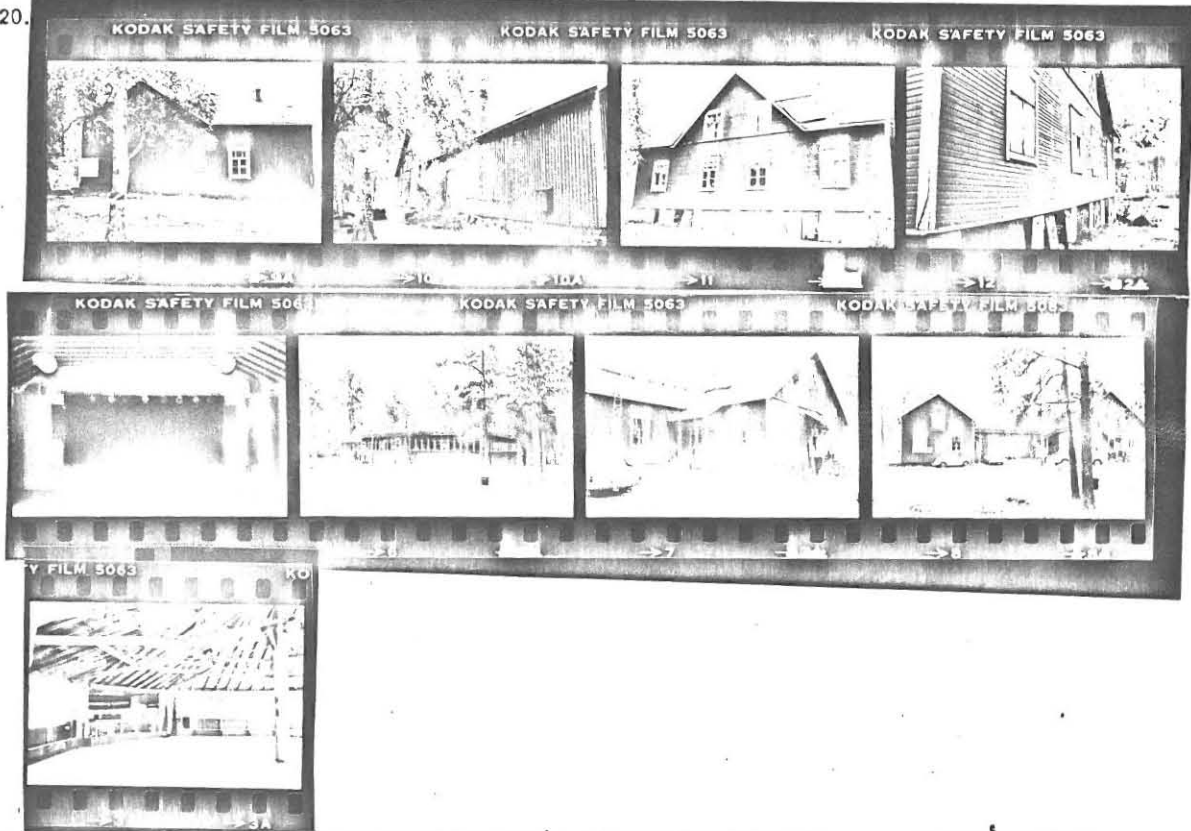
15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

18. SÄYNTÄSALON TILAT
TALUSELÄMÄN
3.

19. PÖRJÄHUONEEN TAI TILTOJEN
SISÄTILOISTA

20.

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Topi Salorannan Säyntäsalon ty:n historiikki
Pentti Niemisen hallussa Säynätsalossa.

22. LIITTEET
1. Mittapiirustus 1979/
Päivi Andersson

Valokuvia Muisto Rajalan hallussa S-salossa.
Valokuvia ja lehtileikkeitä Mauno Mataran
hallussa Säynätsalossa.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
Päivi Andersson
11.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET
Kauko Lehtonen, Mauno Matara, Pentti Nie-
minen, Muisto Rajala, Pentti Rajala.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	Uuraisten Kangashäkin työväentalo
2. Kunta	Uurainen	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Eino Aho 41290 Kangashäkki
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		
3221 02/x=6934 y= 427	41290 Kangashäkki		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2	3
Nyk. käyttö	yksityisasuntona	varasto, ulkorakennus	sauna
Alkup. käyttö	toimitalo	varasto, ulkorakennus	sauna
Rak. aika	1927		
Suunnittelija	-		
Kerrosluvu	1	1	1
Perusta	kivipilarit	nurkkakivet	kivillä
Runko	hirsi, lukkonurkka; lauta (pysty)	lauta	lauta
Kattomuoto	harjakatto	pulpettikatto	harja
Kate	pelti	päre	huopa
Vuoraus	-		
Ulkovärit	-	harmaa	
Kunto	huonokko	huono	kohtalain
Erityispiirteet			

11. RAKENNUSHISTORIA

Talon tontti (7500 m²) on 1926 ostettu nappurilta, Toivo Faloselta yhdessä erässä. Rakennuksen salin kohta on rakennettu osin talkoilla osin Oskari Lehtovirran urakoimana Kummunkylän työväenyhdistyksen työväentalon salvokselle, joka talkoovoimin siirrettiin Kummunkylästä Kangashäkkiin. Kummunkyläläiset eivät ilmeisesti myöhemminkään ole saaneet työväentaloa rakennetuksi muistitiedon mukaan. Ravintola-keittiö-osa on tehty Einari Niinimäen vanhan hevostallin heinäsuojasta. Sen urakoi Oskari Lehtovirta. Rakennukseen on tehty alkuperäisen pärekaton jälkeen yksi pärekatto sotien jälkeen talkoilla. Nykyisen omistajan aikana on laitettu vaalea peltikatto. 1932 eteinen ja pukusuoja (narikka) uusittiin, 1945 suoritettiin sisäpuolelta ja saliin lämmityslaitteet, 1949 sähköistettiin talo. Tontilla oleva sauna on uuden omistajan tekemä ja ei ole kuulunut työväenyhdistyksen omaisuuteen. Vuosina 1916-1917 talossa asunut inkeriläisiä, jotka turmelivat työväentalon salia tekemällä sinne lampaalleen karsinoita ja pitämällä lampaita siellä. Tontti ja siinä sijainneet rakennukset on 1968 myyty Eino Aholle 1500 mk:lla, koska rakennukset pääsivät huonoon kuntoon ja toiminta lamaantui.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennuksen lähiympäristö on asutustyyppiltään haja-asutusaluetta, jossa muuttotappiot ovat edelleen suuret. Rakennuksen ympäristö on metsäistä korpea.

13. SÄILYMEDELLELYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Säilymedellytykset ovat työväentalolla jokseenkin huonot. Rakennus on huonossa kunnossa ja yksityiskäytössä.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä.

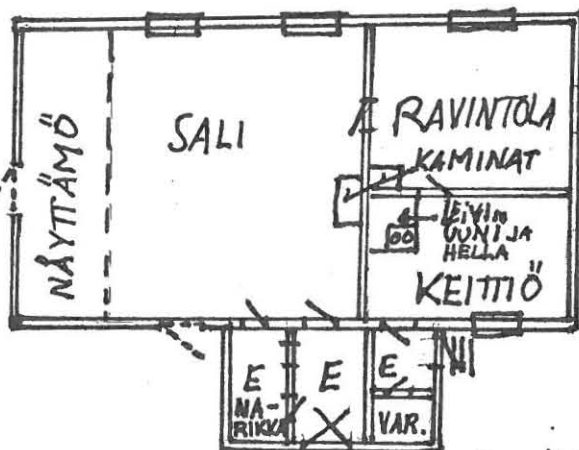
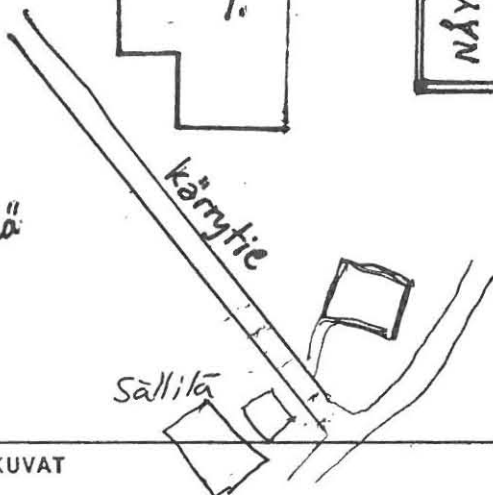
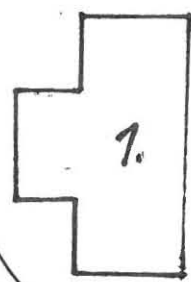
15. Rakennushistoriallinen
16. Historiallinen
17. Maiseellinen

3.

2.
puuvaja
V/C:8

metsää

metsää

E = eteinen; lautarakenteinen
SALI = hirsirakenteinen (70 istumapaikkaa); lankkulattia
RAVINTOLA } = hirsirakenteiset; lankkulattia
KEITTIÖ }

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimisto/

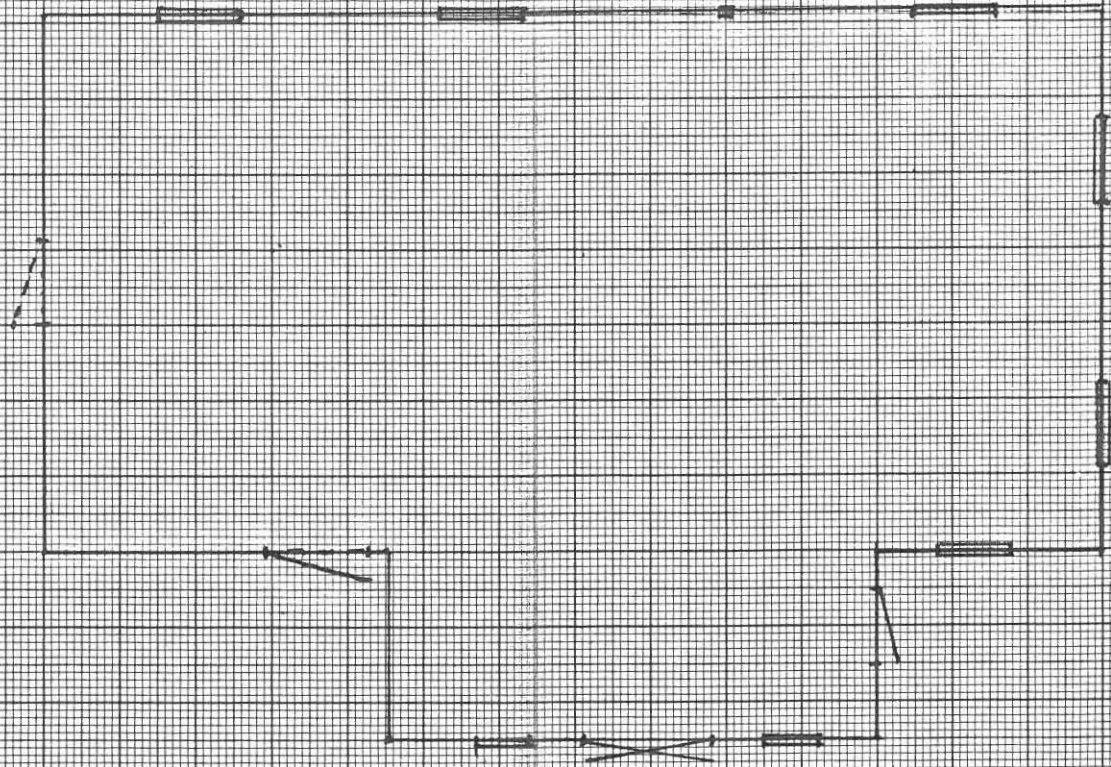
22. LIITTEET
1. Mittapiirustus 1979
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs
Päivi Andersson 7.9.1979

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET
Mv. Einari Miinimäki, Kangashäkin työväenyhdistyksen viimeinen puheenjohtaja

UURAISTEN KANGASHÄKIN TYÖVÄENTALO

Liite 1.

1 2 3 m
1:100

Päivi Andersson
20.6.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli 2. Kunta	Keski-Suomi Uurainen	3. Kohde	Uuraisten kirkonkylän työväentalo
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
7. Peruskartta/Koordin. 2243 11./x=6934 y=573	8. Osoite Uuraisten kirkonkylä 41230 Uurainen	9. Omistaja ja omistajan osoite	Uuraisten kk:n Sd. ty. 41230 Uurainen

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o	1	2	3	4
Nyk. käyttö	toimitalo	tanssilava	ulkorakennus	ulkoravin
Alkup. käyttö	toimitalo	tanssilava	ulkorakennus	---
Rak. aika	1917	1956	1960-1.	1956
Suunnittelija	-	-	-	-
Kerrosluke	1	1	1	1
Perusta	harmankivi	betonipilarit	betoni	kivi
Runko	hirsi	(8-kulm.)lauta	lauta	lauta
Kattomuoto	satula	telttakatto	satula	satula
Kate	pelti	huopa	huopa	huopa
Vuoraus	pysty			
Ulkovärit	punavalko	vaalea	vihreä	vaalea
Kunto	hyvä	hyvä	hyvä	hyvä
Erityispiirteet	Kivijalka on laitettu kiinteäksi vaakalaudoituksella. Rakennuksen toiseen päähän on rakennettu laudasta kulissivarasto rakennuksen keskiossa (sisäänkäynti) on vuorattu ensin pystyvuorauksella, sitten vaaka- ja sitten jälleen pystyvuoraukse-			

11. RAKENNUSHISTORIA

Uuraisten kk:n Sd. työväenyhdistys on perustettu 1906 ja kokouksia ja iltamia pidettiin aluksi vähän aikaa suuremmissa taloissa, mm. Keski-
sessä. Ilmeisesti jo 1906 on ostettu Keski-Suomen maalla ollut entinen Sa-
volan kauppakartano. Se oli vuokramaalla eikä sitä saatu ostettua, joten
se oli siirrettävä. Savolan kauppakartanon hirret siirrettiin Pannalalta
ostetulle hehtaarin tontille ja niistä rakennettiin talkoilla 1917 ny-
kyinen työväentalo. Aluksi tontti oli vuokralla, mutta myöhemmin se os-
tettiin omaksi. 1918 työväentalo joutui punavankien vankileiriksi, jol-
loin Lempi Lapin mukaan rakennuksen kivijalka tukittiin laudoilla mah-
dollisimman tuhopoltton ehkäisemiseksi. Viime sotien aikana työväentalolla
majaili karjalaisia siirtolaisia, jotka mm. turmelivat ravintolan Pel-
lonpäästä lahjoituksena saadun ristikkojalkaisen ja yksipuisen pöydän
tekemällä siitä lehmän pilttuun Lempi Lapin mukaan. Taloa on maalattu
1953 ja myös 1970-luvulla. Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tietojen
mukaan 1954 on rakennuksen näyttämö, pukusuoja ja eteinen uusittu ja
sähköt vedetty työväentalolle. Keittiö on toiminut vahtimestarin asun-
tona aina n. 1956 asti, jonka jälkeen haastateltava Lempi Lappi, joka
asuu aivan työväentalon naapurissa, on huolehtinut talosta. 1966 on sal-
seiniin laitettu huokoslevy ja tänä keväänä sali on levytetty uudelleen.
Sekä seinät että lattiat on huoneissa vuorivillattu.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalo sijaitsee hiukan syrjässä Uuraisten kirkonkylän keskustasta
tien vieressä. Rakennuksessa on iso piha, joka on toiminut urheilu-
kenttänä. Kirkonkylässä on vastikään kunnostettu seurantalot, joka toimi.

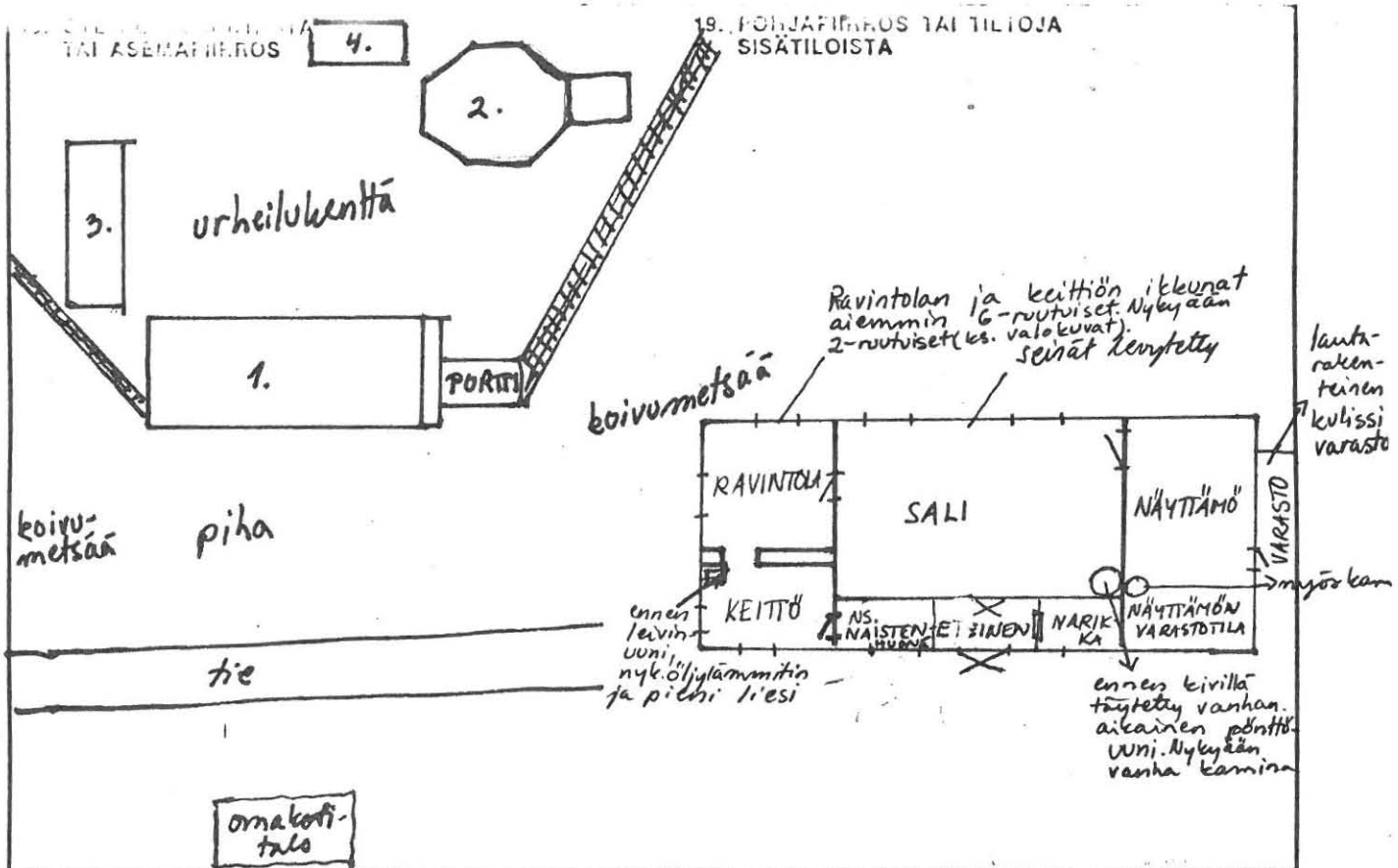
13. SÄILYMISEDELLEYYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Rakennuksen säilymisedelleilytykset ovat hyvät, koska sitä on viime vuosin
kunnostettu ja lisäksi tontilla olevan tanssilava sekä myös itse raken-
nus on käytössä: yhdistyksen ja muiden järjestöjen juhlat, hirvipeijais-
häät ym. toiminta on keskittynyt työväentalolle.

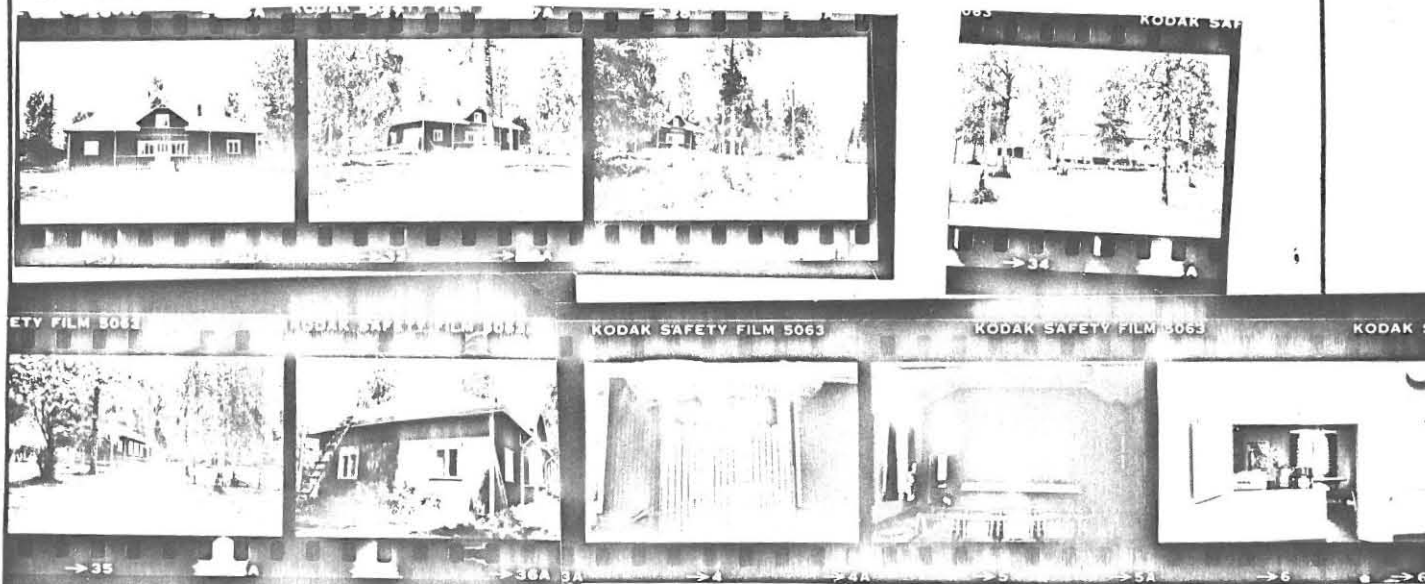
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalorakentamiselle ominaista
rakennustyyppiä.

15. Rakennus-
historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot Keski-Suomen työväentaloista.

22. LIITEET

Lempi Lapin haastattelu Mittapiirustus 1979
Elina Väättäinen

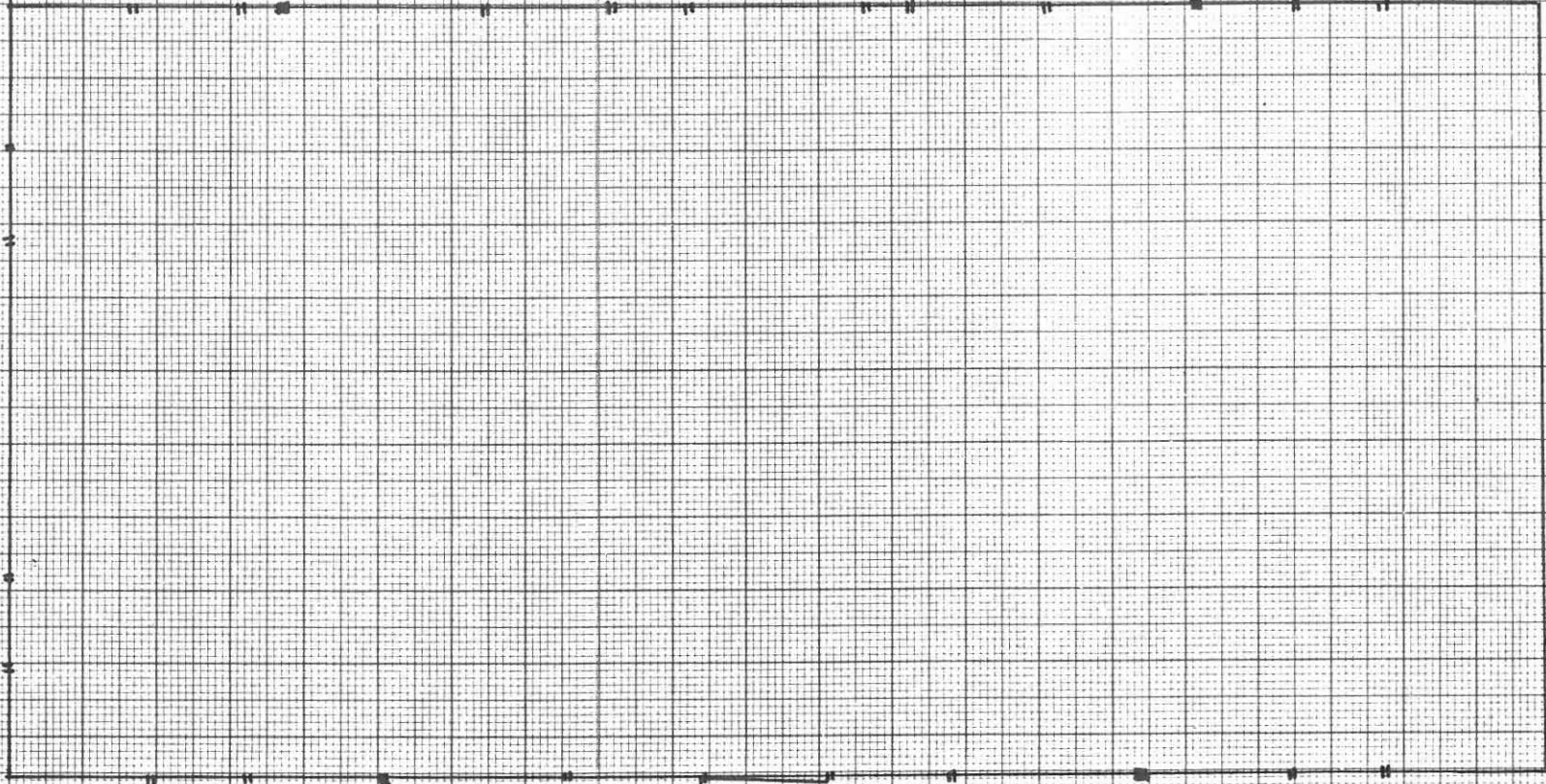
24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
4.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Lempi Lapin (s. 1914) haastattelu 20.6.1979.

UURAISTEN TYÖVAENTALO

1 2 3 m

Elina Väätäinen
1979.

Liite 1.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	
2. Kunta	Viitasaari	Huopanan työväentalo	
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	
		Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.	
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osolle	9. Omistaja ja omistajan osoite	
3311 02/x= y=	Huopankylä 44580 Huopankoski	Erkki Tuohimetsä ja Väinö Tanttu. Viitasaari.	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	yksityisasuntona
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1954-55
Suunnittelija	-
Kerrosluvu	(1)+2
Perusta	betoni
Runko	lauta
Kattomuoto	satula
Kate	huopa
Vuoraus	-
Ulkovärit	keltainen(aik. harmaa)
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Huopanan torppariosasto on perustettu 1906 ja 1912 se on muutettu Huopanan työväenyhdistykseksi. Ensimmäinen työväentalo on Huopanaan rakennettu talkoovoimin 1921 Jussi Raatikaisen laatiman historiikin mukaan. Seppä Antti Rantaselta ostettiin tonttimaata työväentaloa varten. Antti Rantanen oli itse työväenyhdistyksen johtokunnassa jäsenenä ja hänen veljensä oli mm. huvitoimikunnan puheenjohtajana. Tontin suuruus oli Aatto Lindelögin mukaan n. puoli hehtaaria. Talo rakennettiin Rajalan torpan riihestä - ensiksi sali - ja sitten jatkettiin näyttämö laudasta. Myöhemmin lisättiin ravintola. Talo kuitenkin paloi Jussi Raatikaisen mukaan 1953. Uusi työväentalo rakennettiin 1954 - 1955 keräyspuin ja lahjoituksin. 1956 talo kuitenkin myytiin Erkki Tuohimetsälle ja Väinö Tantulle. Tällä hetkellä työväentalolla asuu vuokralaisena eräs perhe.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Talo on syrjässä asutuksesta jonkin matkaa tiestä. Myös Huopanan lähiympäristö on autioitunut maaltamuuton takia.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Talon säilymisedellytykset ovat kohtalaiset. Talo on hyvässä kunnossa ja siinä on asukkaat. Toimitilaksi siitä tuskin enää olisi lähiseudun väestömäärän huomioiden.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa 1950-luvun seurantalorakentamista ja se on siksi luetteloitu.

15. Rakennus-historiallinen
16. Historiallinen
17. Maisemallinen

19. FONOT. FILMOJA
TAI ASEMAPIIRROS

19. FONOT. FILMOJA
TAI ASEMAPIIRROS
SISÄTILOISTA

metsää

työväentalo

metsää

ilm.näyttämö
sali

yläkerrassa vah-
timestarin asunt

sali

Huopanan vanha työväentalo
Aatto Lindelöfin piirtämänä

n. 30 m aukea piha tiialleasti

tie

metsää

1954-55 rakennetussa talossa
on juhlasali=elokuvasali, ravintola
vahtimestarin asunto, keittiö,
alakerrassa paini- ja voimistelu-
sali, sauna- nämä tilat ainakin.

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Jussi Raatikaisen laatima ~~70-vuotishistoriikki~~
Viitasaaren työväenyhdistyksistä. Jussi Raatikaisen hallussa mm.

Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot
socialidemokraattisista työväentaloista
Keski-Suomessa.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
8.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Aatto Lindelöfin haastattelu 18.7.1979.

SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO				MUSEOVIRASTO	
KOHDEINVENTOINTILOMAKE					
1. Lääni	Keski-Suomi		3. Kohde		
2. Kunta	Viitasaari		Jurvansalon työväentalo		
4. Kylä/Rekisterinumero		5. Kaup.osa/Kortteli/Talo		6. Kohdetyyppi	
				Vanha-aajan viettoon liittyvä rak.	
7. Peruskartta/Koordin.		8. Osoite		9. Omistaja ja omistajan osoite	
3311 03/x=6996 y=441		44520 Jurvansalo		Jurvansalon työväenyhdist 44520 Jurvansalo	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS	
Rakennus n:o	
Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1921 (1925?)
Suunnittelija	-
Kerrosluku	1
Perusta	kivimälarit
Runko	lauta
Kattomuoto	satula
Kate	pelti
Vuoraus	puu (1927?)
Ulkovärit	valkea
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Jurvansalon työväenyhdistys perustettiin torppariosastona 1906. 1916 J:n torppariosasto muuttui J:n työväenyhdistykseksi. 1919 työväenyhdistyksen rakennustoimikunta on aloittanut työväentalon rakennustyöt Uuden talon maalla. 4.5.1919 kuukausikokouksessa Wuorenpään torpassa on päätetty laittaa taloon takstuoli päälle ja katto ja muut hommat päätettiin jättää kevääseen (pöytäkirjojen mukaan). Iltamia on ennen työväentalon lopullista valmistumista pidetty Ruikkalassa, Naurizlahdessa ja Uudellatalolla. 7.3.1920 kokouksessa on rakennustoimikunta velvoitettu panemaan työt käyntiin työväentalolla, puuttuvat pärepuut päätettiin tuolloin ostaa Uuden talon maalta. Tämä Uudentalon isäntä on ilmeisesti ollut työväenyhdistystoiminnalle hyvinkin suosiollinen, sillä Iina Hännisen muistin mukaan Uudentalon Antto, Antto Kinnunen, ohjasi mm. työväenyhdistyksen näytelmiä. Jussi Raatikainen mainitsee historiikissaan talonrakentajina erityisesti Juho Paananen ja Antti Kinnusen. Talo on lopullisesti valmistunut 1921, mikä näkyy työväentalon näyttämön yläpuolella olevasta vuosiluvusta. Iina Hännisen hallussa olevasta valokuvasta voi päätellä, että talon vihkiäisten aikaan nykyisin talon sisäkkäynnin kohdalla oleva ulokkeista eteistä ei vielä ollut. Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tietojen mukaan rakennusta onkin laajennettu 1925.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

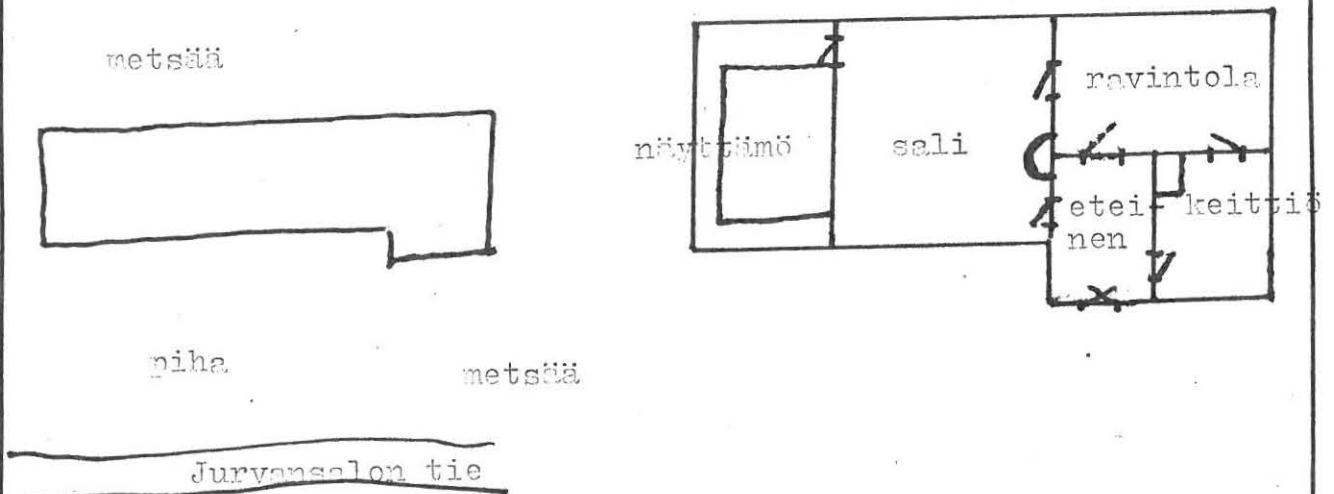
Rakennus sijaitsee syrjässä asutuksesta. Laaja puuton piha erottaa talon tiestä.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

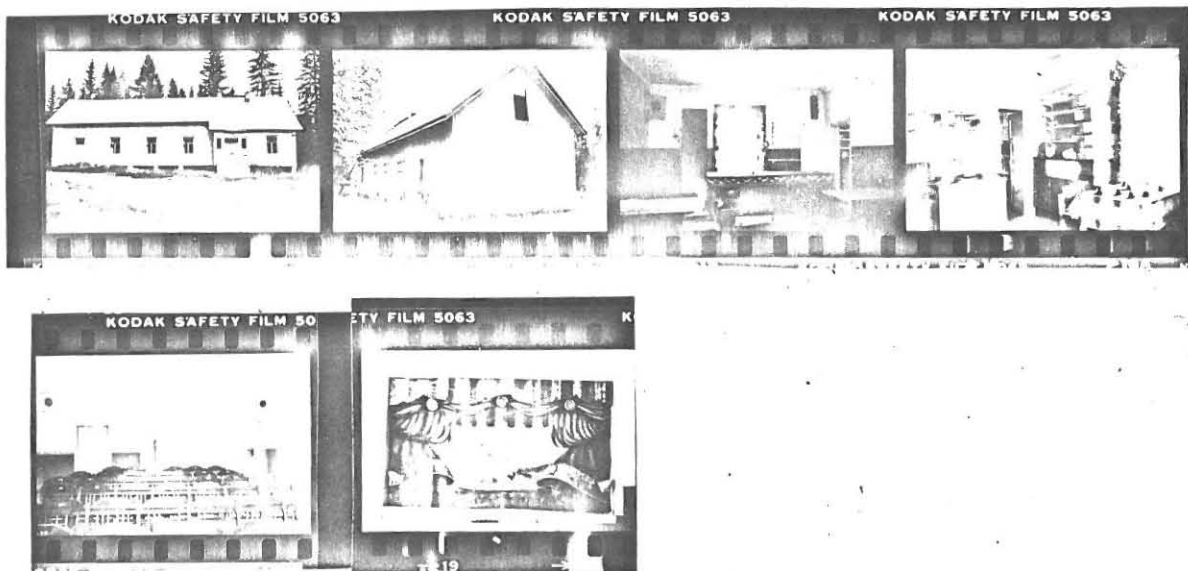
Rakennuksen säilymisedellytykset ovat melko hyvät - taloa pidetään jatkuvasti kunnossa. Lisäksi siellä on seura- ja juhlatoimintaa.

14. LUETTELOINTIPERUSTE	15. Rakennus-historiallinen	☒
Kohde edustaa työväentalolle ominaista rakennustyyppiä.	16. Historiallinen	☒
	17. Maisemallinen	☒

KOHDE JURVANSALON TYÖVÄENTALO
 KOHTEL. NUMERO 54
 KUNTA VIITASAARI

20. VALOKUVAT

-esiripun maalannut Ernesti Lappalainen

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

- Jurvansalon ty:n arkisto/Helena Nerk
- Jurvansalon torppariosaston näyttämökirja 1908
- Valokuva työväentalosta 1921 Iina Hannisen hallussa.
- Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot sosialidemokraattisista työväentaloista Keski-Suomessa.
- Jussi Raatikainen: Viitasaaren työväenyhdistyksen 70-vuotishistoriikki. Kirjoittajalla.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Iina Hannisen haastattelu 17.7.1979.

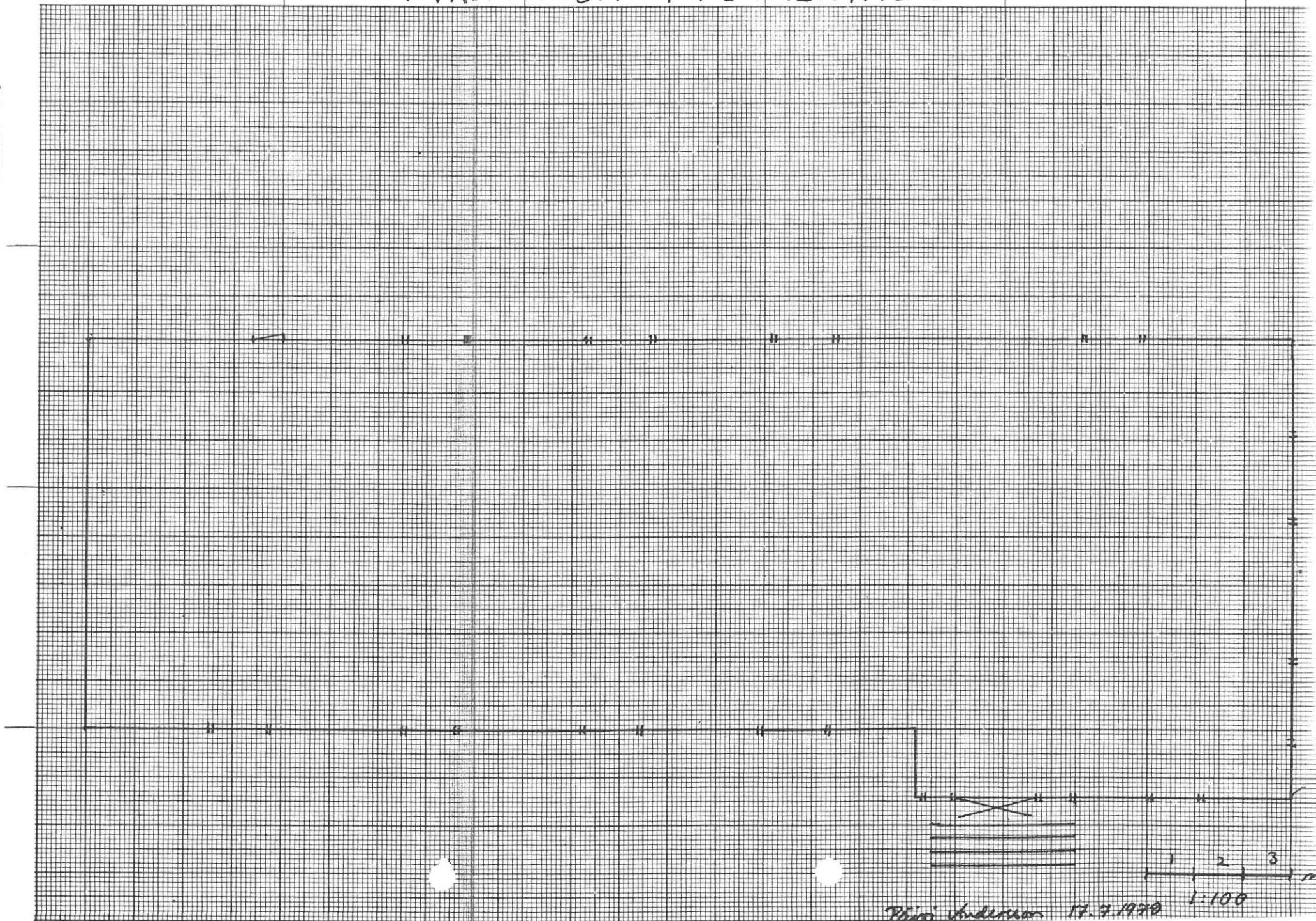
22. LIITTEET

1. Mittapiirustus 1979 Päivi Andersson.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
Päivi Andersson
7.9.1979.

JURVANSALON TYÖVÄENTALO

Jiite 1.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänli	Keski-Suomi	3. Kohde	Löytänän työväentalo
2. Kunta	Viitasaari	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	Keitelepohja/1	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	
7. Peruskartta/Koordin.	3312 04/x=7014 y=430	8. Osoite	44740 Keitelepohja
		9. Omistaja ja omistajan osoite	Löytänän työväenyhdistys 44740 Keitelepohja

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1920
Suunnittelija	-
Kerrosuku	2
Perusta	betoni
Runko	lauta
Kattomuoto	satula
Kate	selti
Vuoraus	
Ulkovärit	punavultta, valk. ikkunalaudat
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	

11. RAKENNUSHISTORIA

Löytänän torppariosasto on perustettu 1905. 1912 on valittu rakennus-toimikunta, johon kuuluivat Gernhart Hassinen, Otto Argillander ja Julius Raatikainen sekä Einari Ritvanen. 1914 toimintahuoneeksi on vuokrattu maanviljelijä Arvid Argillanderilta Löytänän talosta vanha tuparakennus. 1916 vuokrattiin huoneet kauppias Juho Niemiseltä Tuliniemen talossa Löytänän ty:n historiikin mukaan. Martta Lindelöf muistaa ettei ko. vuokrahuoneissa yhdistyksen niissä toimiessa asunut ketään. Vuokrahuoneissa toimiminen ei kuitenkaan pitemmän päälle ollut hyväksi yhdistyksen toiminnalle ja siksi ostettiinkin 1917 Eino ja Fredrika Argillanderilta puolen hehtaarin tontti 200 mk:lla. Taloa tehtiin talkoilla ja vuonna 1920 syksyllä se lopulta saatiin valmiiksi. Vuonna 1918 yhdistyksen talo oli takavarikossa Jussi Raatikaisen laatiman historiikin mukaan. Vuonna 1939 yhdistyksen taloa on laajennettu rakentamalla ravintola ja näyttämö. Aikasenmin talossa oli vain sali. Ravintolan yläpuolelle rakennettiin myös yläkertaan vahtimestarin huoneet, mutta nykyään ne on jo hävitetty pois. Myös laajennukset tehtiin laudasta kuten alkuperäisenkin osa. 1955 on Keski-Suomen Sos. dem. piiritoimiston tietojen mukaan myös tehty muutoksia ja korjauksia. Martta Lindelöf muistelee, että viimeiset korjaukset olisi tehty ravintolaan, ilmeisesti vahtimestarin huoneet yläkerrassa on tällöin hävitetty myös.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennus sijaitsee melko syrjäisessä paikassa, ympärillä ei juurikaan ole asutusta. Rakennus ei ole aivan tien varressa-iso piha on välissä.

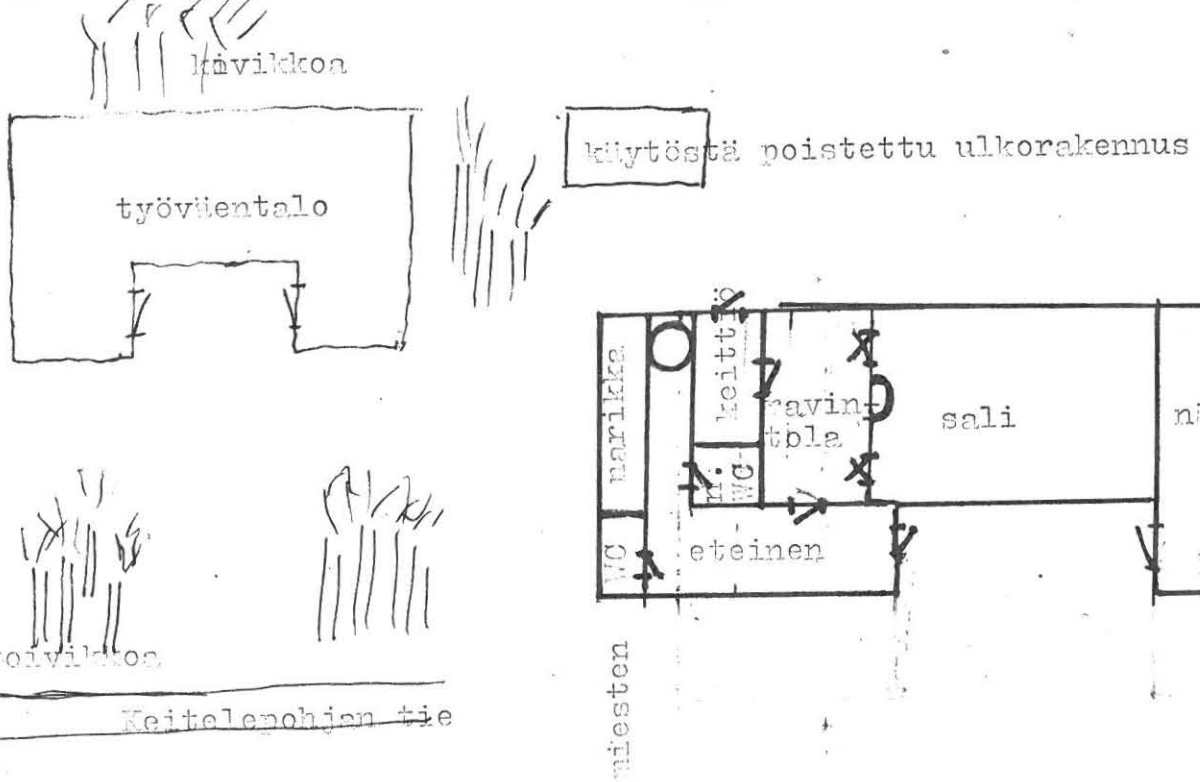
13. SÄILYSEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat hyvät - työväentalo on edelleen käytössä = seura-, tanssi- ja juhlatoiminnassa. Rakennusta on ilmeisesti myös aivan viime aikoina myös kunnostettu mm. ulkomaalauksen osalta.

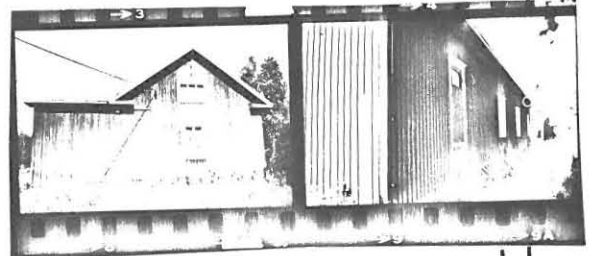
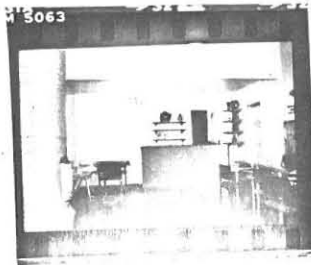
14. LUETTELOINTIPERUSTE

Kohde edustaa työväentalolle ominaista rakennustyyppiä.

15. Rakennus-historiallinen	☐
16. Historiallinen	☒
17. Maisemallinen	☒

20. VALOKUVAT

-Kulissit maalannut mahdollisesti Ernesti Lappalainen.

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Kertomus Löytänän työväenyhdistyksen toiminnasta 1906 - /Yrjö Raatikainen. Löytänä.

Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot socialidemokraattisista työväentaloista Keski-Suomessa.

Juho Paasilainen: Viitasaren työväenyhdistyksen 70 vuotishistoriikki ja kirjoittajan

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET henkilöissä.

Martta Lindelöfin synt. 1905 haastattelu 18.7.1979 Viitasarella.

22. LIITTEET

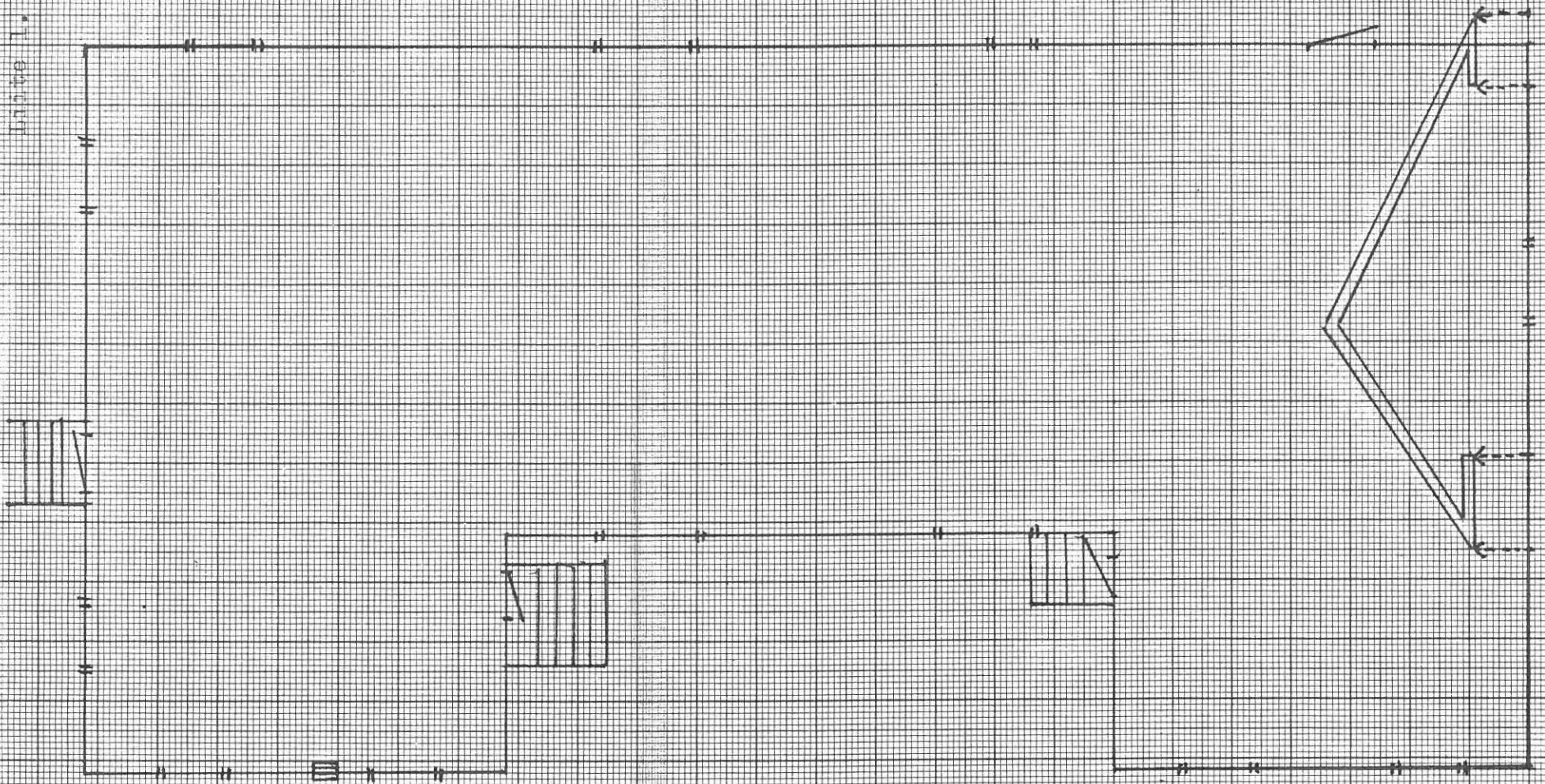
1. Mittaäirustus 1979
Päivi Andersson

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

LÖYTÄNÄN TYÖVÄENTALO

Liite I.

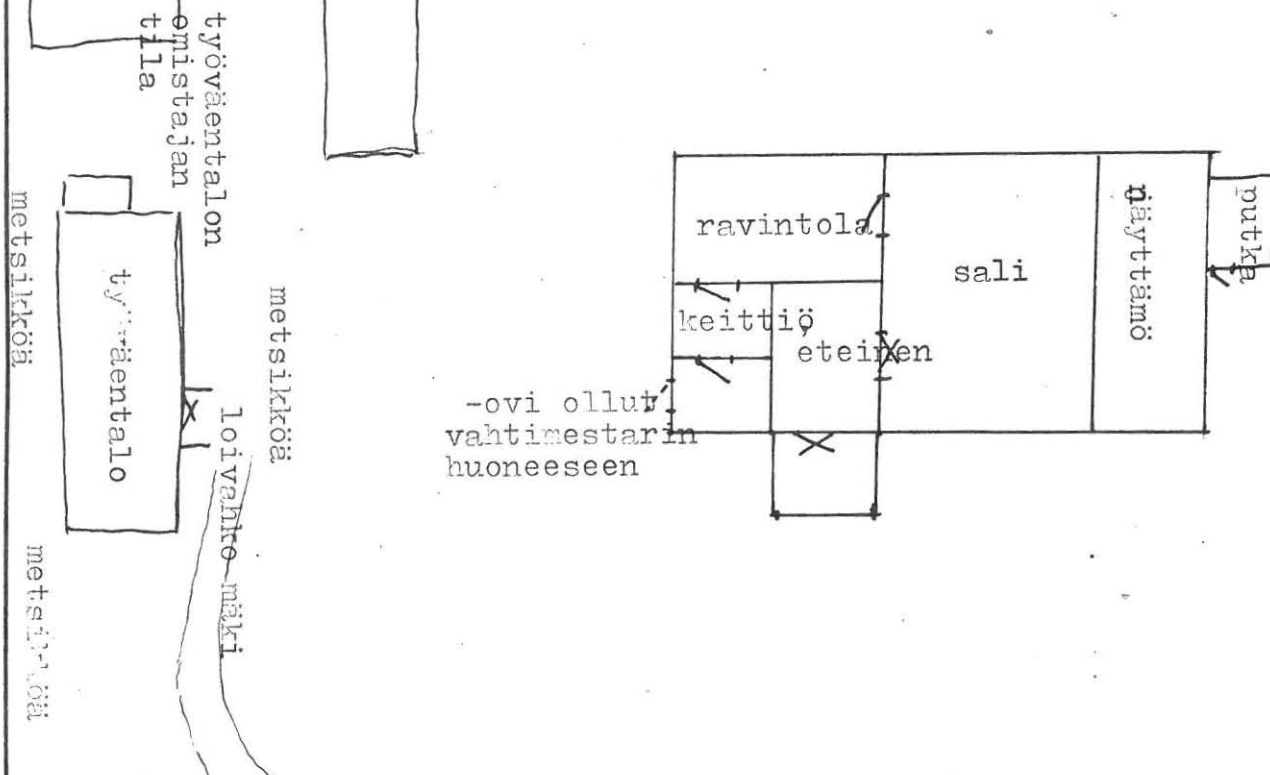
1 2 3 m
1:100

Päivi Andersson

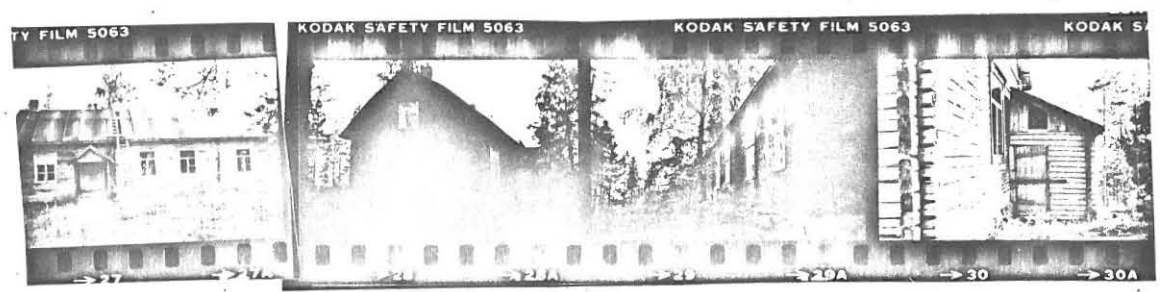
SUOMEN RAKENNUSKULTTUURIN YLEISLUETTELO				MUSEOVIRASTO	
KOHDEINVENTOINTILOMAKE					
1. Lään	Keski-Suomi		3. Kohde	Suovanlahden työväentalo (Tommin työväentalo)	
2. Kunta	Viitasaari		6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.	
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo		9. Omistaja ja omistajan osoite		
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite		Pentti Paaval Virtanen		
3311 10/x=6989 y=455	Kallio 44670 Suovanlahti		44670 Suovanlahti		
10. RAKENNUKSEN KUVAUS					
Rakennus n:o					
Nyk. käyttö	autio				
Alkup. käyttö	toimitalo				
Rak. aika	1925(?)				
Suunnittelija					
Kerrosluke	1				
Perusta	harmmaakivi (myöh. rapattu serentillä kiinteäksi)				
Runko	hirsi				
Kattomuoto	taite				
Kate	huopa				
Vuoraus					
Ulkovärit					
Kunto	huono				
Erityispiirteet	Rakennuksen toisessa päädyssä on hirsirakenteinen putkerakennus lisirakennuksena. Se on siis kolmiseinäinen ja neljäseinäinen on työväentalon päädyssä, putkassa on hirsistä tehty puukatto.				
11. RAKENNUSHISTORIA					
<p>Työväenyhdistys on Suovanlahdelle perustettu 1906 Jussi Raatikaisen historiikin mukaan. Työväenyhdistys vuokrasi Otto Puttoselta maapalan 3000 m², ja yhdistyksen talo oli sen myyntiin asti vuokratontilla. Ennen työväentaloa iltamia pidettiin mm. Järvenpäässä, Nevalahdessa ja Suovanniemellä päin. Työväenyhdistys rakensi ensin taloa Pitkällejärvelle erästä vanhasta asuinrakennuksesta, mutta se ei valmistunut ja lopulta ajettiin talkoilla kehikko sieltä Puttosehta vuokratulle maalle Väinö Paanasen mukaan. Vuokra maapalasta oli nykyrahassa sanottuna 10 mk vuodessa Väinö Paanasen muistin mukaan. Nämä vuokraajat, Puttokset, olivat hyvin paljon mukana mm. iltamakappaleissa ja ravintolassa ja yleensäkin osallistuiivat työväenyhdistyksen toimintaan paljon. Työväentalon vihkiäiset olivat 1925. 1930 taloa laajennettiin rakentamalla ravintolahuone, eteinen ja vahtimestarin huone erästä vanhasta rakennuksesta. Myös ravintolahuoneen pää oli hirsirakenteinen. Väinö Paanasen tiedossa ei ole mistä työväentalon rakennukseen käytetyt asuinrakennukset oli hankittu. Sota-aikana työväentalolle majoitettiin venäläisiä sotavankeja yhdeksi talveksi, kun he olivat täälläpäin metsätöissä. Toiminnan lamaantuessa ja väen muuttaessa pois paikkakunnalta työväentalo rappeutui ja se myytiin 1974 Pentti Paaval Virtaselle ja ilm.purkaa sen.</p>					
12. LÄHIYMPÄRISTÖ					
Rakennus sijaitsee pienellä mäellä nykyisen omistajansa naapurissa. Talon ympäristö on metsikköinen. Lähistöllä sijaitsee Tommin talo, josta ilmeisesti työväentalokin on saanut lempinimensä.					
13. SÄILYMISEDELITYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)					
Tämän työväentalon säilymisedellytykset ovat huonot - talon nykyinen omistaja purkane lähiaikoina työväentalon.					
14. LUETTELOINTIPERUSTE				15. Rakennus-historiallinen ☒	
Kohde edustaa työväentalorakentamistyyppiä sekä aikakaudelleen ominaista hirsirakentamista.				16. Historiallinen ☐	
				17. Maisemallinen ☐	

19. FONJAFIIRIÖS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

19. FONJAFIIRIÖS TAI TILTOJA
SISÄTILOISTA

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Viitasaaren työväenyhdistysten 70-vuotishistoriikki/Jussi Raatikainen.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväs
Päivi Andersson
7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET
Väinö Paanasen (s. 1901) haastattelu 19.7.-79.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Läänit	Keski-Suomi	3. Kohde	Vuorilahden työväentalo
2. Kunta	Vuorilahti	6. Kohdetyyppi	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	9. Omistaja ja omistajan osoite	Vuorilahden ty. 44590 Vuorilahti
7. Peruskartta/Koordin. 2333 10+3311 01/ x=6987, y=427	8. Osoite 44590 Vuorilahti		

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo (autiona tällä hetkellä)
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1927
Suunnittelija	
Kerrosluke	1 + (1)
Perusta	harmakivi
Runko	hirsi
Kattomuoto	satula
Kate	huone
Vuoraus	nyöty
Ulkovärit	punamäätä, valk. ik. puitteet
Kunto	huono
Erityispiirteet	Kuisti aikaisemmin ollut avonainen, mutta ilmeisesti yläkerran kunnostamisen jälkeen (portaat ylös rakennettu) kuisti myös toiselta puolen kiinteäksi laitettu. Kuistin katossa ollut kaksi jiiriä ja kuisti on ollut avonainen Arvi Ollikaisen hallussa olevan kuvan mukaan.

11. RAKENNUSHISTORIA

Työväenyhdistys on Vuorilahdelle perustettu 1906 Puruniemen talossa Työvoiman artikkelin mukaan. Työväentaloa on alettu rakentaa v. 1923 keräimällä hirsillä. Talo on valmistunut talkoilla 1927. Työväentalon tontti on Haapalan ja Vittimäen maasta 1500 m² Arvi Ollikaisen mukaan, tontti on ostettu omaksi. Ensimmäiset tanssit pidettiin Arvi Ollikaisen muistin mukaan, kun talo oli tasakerrassa ja ne pidettiin tuolloin näyttämön puolella. Rakennustarpeita saatiin ainakin Sepänmäeltä Pasasten maalta (mm. Otto Pasanen oli työväenyhdistyksen opintokerhon ohjaajana Työvoiman artikkelin mukaan ja siten läheisissä suhteissa työväenyhdistykseen). Työväentaloa maalasi sisältä, mm. salin seiniä, kullisseja ym. kiertävä reissumaalari nimeltään Koskinen Arvi Ollikaisen mukaan. 1930 on Keski-Suomen piiritoimiston tietojen mukaan huoneet sisustettu, joten maalaus on hyvinkin ehkä tehty silloin. 1939 talo on maalattu ulkoa ja vuoritettu ulkoa. 1950 talo on katettu ja yläkertaan on kunnostettu asuinhuone.

Tällä hetkellä työväentalo on autiona, sitä on jonkin aikaa vuokrattu Vuorilahden Visalle, joka ei kuitenkaan ole toiminut talolla, kysymyksessä on siis urheiluseura.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Työväentalon lähiympäristö on autioituvaa maaseutua, jossa seurantalot rappeutuvat. Nuorisoseurantalolla ei ole myöskään 10 - 15 vuoteen ollut toimintaa Arvi Ollikaisen mukaan.

13. SÄILYMISEDellytykset (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat erittäin heikot.

14. LUETTELOINTIPERUSTE

Työväentalo edustaa työväentalorakentamiselle ominaista rakentamistyyppiä.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

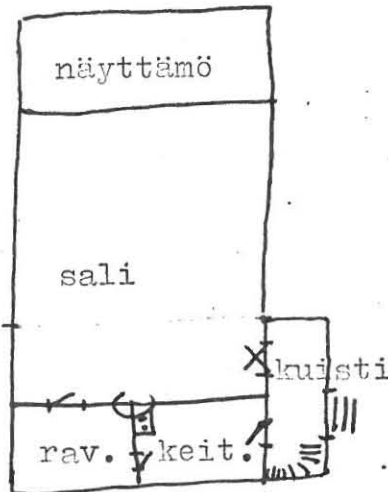
metsää
nokkosia ym.rämeikkää

työ-
väen-
talo

metsää

asutusta
maalaistalo
ja siellä
tällä

↳ portaat yläker-
taan, jossa vahti-
mestarin kammari.

metsätie

Vuorilahden tie

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)

Keski-Suomen Sos.dem. piiritoimiston tiedot sosiaaïdemokraattisista työväentaloista Keski-Suomessa.

Työn Voima 24.3.1931 "Kuljetun matkan tienraivaajia": Vuorilahden työväenyhdistys.

Valokuva kattotalkoista Vuorilahden työväentalolla 1930 jälkeen. Arvi Ollikaisen hallussa.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Arvi Ollikaisen haastattelu 18.7.1979.

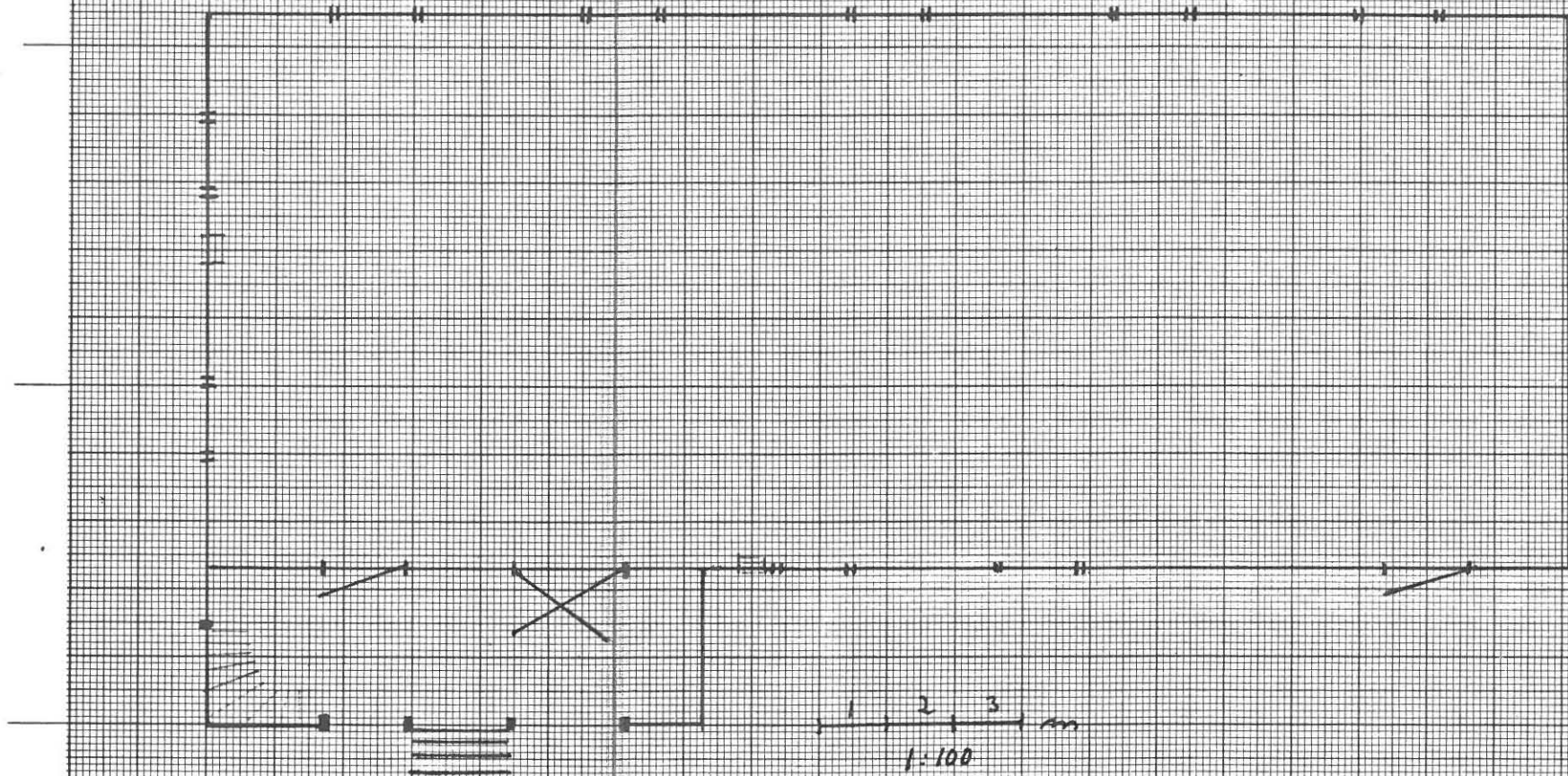
22. LIITTEET

1. Mittapiirustus työväentalosta 1979/Päivi Andersson.

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys

Päivi Andersson
7.9.1979.

VUORILAHDEN TYÖVAENTALO

Päivi Andersson
18.7.1979.

KOHDEINVENTOINTILOMAKE

1. Lääni	Keski-Suomi	3. Kohde	
2. Kunta	Äänekoski	Äänekosken työväentalo	
4. Kylä/Rekisterinumero	5. Kaup.osa/Kortteli/Talo	6. Kohdetyyppi	
	III osa/62/10-12	Vapaa-ajan viettoon liittyvä rak.	
7. Peruskartta/Koordin.	8. Osoite	9. Omistaja ja omistajan osoite	
3221 06/x=5945 y=434	Keskuskatu 10 - 12 44100 Äänekoski	Äänekosken ty. 44100 Äänekoski	

10. RAKENNUKSEN KUVAUS

Rakennus n:o

Nyk. käyttö	toimitalo
Alkup. käyttö	toimitalo
Rak. aika	1904 (1905; 1923; 1962 - 64)
Suunnittelija	
Kerrosluku	(1) + 2+(1)
Perusta	harmaakivi, säästöbetoni
Runko	hirsi, lauta, tiili
Kattomuoto	satula (aik. päätösisäänkäynnin vier. pikkusiivessä pulpetti vrt. hist. s. 19)
Kate	neltti
Vuoraus	vaaka
Ulkovärit	kirkeään keltainen, vuorilaudat tumman punaiset, myös jalustat
Kunto	hyvä
Erityispiirteet	Rakennuksen alkuperäinen osa on puurakenteinen ja siihen on 1962 - 64 liitetty kivinen siipirakennus ulkovaäreiltään samanlaisena. Myös esim. ikkunatyyppien asettelussa on pyritty välttämään uuden ja vanhan riitelyä (vrt. valokuvat).

11. RAKENNUSHISTORIA Työväenyhdistys on Äänekoskelle perustettu 1903. Jo 1904 on omaa taloa alettu hankkia. Tonttimaan lahjoittivat Hekkilän ja Eerolan talojen isännät yhteensä n. 3000 m². Myös Piilolan talon maita on työväenyhdistyksen omistuksessa. 1904 yhdistys osti K. Pajalalta rakennuksen salvoksen 575 mk:lla haastattelun sekä historiikin (s. 5) mukaan. Tästä rakennettiin keittiö ja ravintolahuone - keittiössä asui samalla myös vahtimestari ja ravintolassa toimi lukutupa Arvi Sinipaasin mukaan. 1905 rakennettiin laudasta sali, näyttämö ja parveke ja parvekkeen alusta toimi eteisenä. Näyttämö oli n. 10 x 10 iso Arvi Sinipaasin mukaan. 1923 rakennettiin taloon vahtimestarin asunto ja seuraavana vuonna näyttämölle puhuoneet, yläkertaan musiikkisali sekä painihuone urheiluseura Huimalle tyt. 50-vuotishistoriikin mukaan (s. 6). 1947-48 rakennettiin taloon uusi yläsali kokous- ja harjoitushuoneeksi sekä laajennettiin eteinen ja tehtiin kunnollinen vaatesäiliö eli narikka (historiikki s. 6) 1962 - 63 rakennettiin kiviosa ja sinne 150 m² tanssisali, joka nykyään on vuokrattu ammattikasvatustalokselle (AS). 1964 rakennettiin kiviosan alakerta, jonne tulivat ravintola, keittiötilat, vaatesäiliö ravintolan vasemmalle puolelle ja WC:t (AS). 1948 rakennettiin taloon elokuvahuone. 1978 talo maalattiin ulkoa ja 1979 sali maalattiin kokonaan. Tällä hetkellä työväentalon omistaa myös Työväen sanomalehdet.

12. LÄHIYMPÄRISTÖ

Rakennus on lähellä Äänekosken keskustaa rautatien ja maantien välissä lähellä linja-autoasemaa pienen mäen päällä.

13. SÄILYMISEDELLYTYKSET (uhkatekijät, kaavallinen tms. tilanne, päätökset)

Työväentalon säilymisedellytykset ovat suhteellisen hyvät - taloa käyttävät toiminnassaan useat eri järjestöt ja lisäksi esim. kunnalle on vuokrattu tiloja sinne. Eräs uhkatekijä saattaa olla työväentalon edistys suunnitellun tien rakentaminen työväentalon tontin halki, joka ei kuitenkaan uhkaa työväentalon olemassaoloa. Talon sisällä puolella olevaa

14. LUETTELOINTIPERUSTE tietä kaavallaan kuitenkin kävelykaduksi.

Kohde on työväentalorakentamiselle ominaista rakennustyyppiä alkuperäisen osan osalta.

15. Rakennushistoriallinen	☒
16. Historiallinen	☐
17. Maisemallinen	☐

Keskustie
- aikaisemmin ollut aita (hist.s.19)

Ks. Rakennushistoria.

Työväentalo

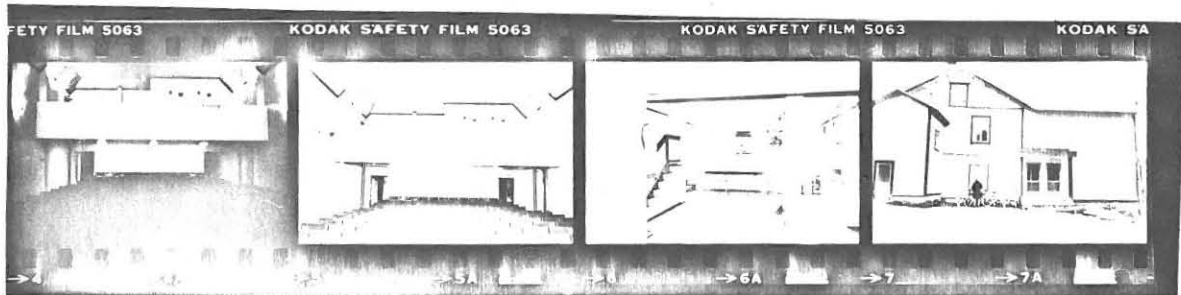
Suunniteltu tie

Rautatie

Penger

Linja-autoasema

20. VALOKUVAT

21. LÄHTEET (kirjallisuus, piirustukset, asiakirjat)
Äänekosken työväenyhdistys r.y. 50-vuotias
1903 - 1953/ Äänekosken ty:n arkisto: Tällä
hetkellä Taisto Poikosella, lopullista arkis-
topaikkaa ei vielä tiedossa.

22. LIITTEET

24. LOMAKKEEN TÄYTTÄJÄ, päiväys
Päivi Andersson 7.9.1979.

23. SUULLISIA TIETOJA ANTANEET

Työnjohtaja Arvi Sinipaasin haastattelu(s. 1911)
23.7.1979 Äänekosken työväentalolla.